

2021

VJETARI RAJONAL STATISTIKOR

QARQE DHE BASHKI

VJETARI RAJONAL STATISTIKOR

QARQE DHE BASHKI

2021

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

VJETARI RAJONAL STATISTIKOR, 2021

Drejtor i publikimit:
Dr. ELSA DHULI

Përgatitur nga INSTAT

© Copyright INSTAT 2021

Ndalohet riprodhimi i këtij botimi apo transmetimi i tij në cilëndo formë, pa autorizimin paraprak me shkrim të mbajtësit të së drejtës së autorit.

INSTITUTI I STATISTIKAVE

Rr. Vllazën Huta,
Ndërtesa 35, Hyrja 1
Tiranë, Kodi Postar 1017
Tel: + 355 4 2233358 / 2233356
Fax: +355 4 2222 411
e-mail: info@instat.gov.al
www.instat.gov.al

ISBN: 978-9928-188-94-6

Pikëpamjet dhe përfundimt e shprehura në këtë publikim nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht ato të Qeverisë së Zvicrës apo Agjencisë Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim, SDC

PËRMBAJTJA

PARATHËNIE DHE FALENDERIME	7
I. INFORMACION I PËRGJITHSHËM	9
II. STRUKTURA ADMINISTRATIVE DHE NJËSITË TERRITORIALE TË SHQIPËRISË.....	23
1. POPULLSIA.....	37
2. NDËRTESA	63
3. TREGU I PUNËS	69
4. KONSUMI FAMILJAR	83
5. NIVELI I JETESËS.....	93
6. MBROJTJA SOCIALE	103
7. ARSIMI	113
8. TREGUESIT SHËNDETËSORË	127
9. KRIMET DHE DREJTËSIA PENALE	139
10. STATISTIKAT E NDËRMARRJEVE	149
11. BUJQËSIA	159
12. BLEGTORIA	181
13. TURIZMI	191
14. TRANSPORTI.....	201
15. MJEDISI.....	211
16. PRODUKTI I BRENDSHËM BRUTO.....	219
17. FINANCAT PUBLIKE.....	233

PARATHËNIE DHE FALENDERIME

Vjetari Rajonal 2021

Treguesit rajonalë ofrojnë krahasime të treguesve statistikorë më të rëndësishëm të vendit në nivel rajoni/qarku/bashkie. Zakonisht rajonet janë të krahasueshme ndërmjet tyre nga pikëpamja statistikore, por në realitet është vështirë të krahasohet një rajon i vogël me një rajon të madh për nga popullsia.

Vjetari Statistikor Rajonal, synon të sigurojë një perceptim më të gjerë të statistikave që janë grumbulluar në nivel qarku nga subjektet nëpërmjet vrojttimeve statistikore apo burimeve administrative. Nëpërmjet këtij botimi, jepet informacion i vlefshëm statistikor, i cili shërben për krahasimin e treguesve ekonomikë, social, mjedisor, etj, ndërmjet rajoneve.

Vitet e fundit, pavarësisht sfidave të shkaktuara nga pandemia globale COVID – 19, INSTAT ka zgjeruar fushën e statistikave që sigurohen përtej atyre në nivel vendi apo qarku, duke mbuluar me statistika një tipologji tjetër territoriale, duke adresuar rritjen e nevojave të hartuesve të politikave brenda kontekstit të zhvillimit rajonal. Këto ndryshime janë bazuar në harmonizimin dhe integrimin e tipologjive të ndryshme, të përcaktuar në Klasifikimin statistikor të njësive territoriale, i cili lejon grumbullimin, hartimin dhe shpërndarjen e statistikave zyrtare shqiptare në nivele të ndryshme territoriale, vendi, rajon, qark dhe bashki.

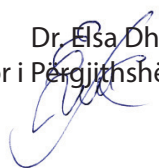
Vjetari Statistikor Rajonal 2021 është një botim i përbërë prej afro 250 faqe i ndarë në 19 kapituj, duke përmbledhur në një kapitull të veçantë të dhënat e unifikuara për çdo qark dhe duke përshkruar në kapituj të tjerë informacione statistikore në nivel qarku apo bashkie, sipas tematikave.

Informacioni statistikor prezantohet në këtë publikim me forma të ndryshme komunikimi, të vizualizuara në tabela, grafikë apo harta, duke lehtësuar në këtë mënyrë leximin dhe kuptimin e statistikave sipas qarqeve dhe bashkive. Gjithashtu, ky botim vjen pranë jush në format elektronik dhe format letër, në shqip dhe anglisht.

Ky publikim, nevojitet të përmirësohet duke u pasuruar me tregues të rinj, burimi i të cilave mund të jenë vetë bashkitë/qarqet nëpërmjet të dhënave që ato grumbullojnë për qëllimet e tyre. Shtimi i numrit të të dhënave në nivel bashkie, do të çojë në rritjen e treguesve statistikore në këto nivele, të prodhuar me cilësi dhe për periudha të shpeshta kohore, nga Instituti i Statistikave.

Statistikat e prezantuara janë përgatitur me kujdes të veçantë nga sektorët e specializuar të INSTAT-it dhe me mbështetjen dhe këshillimin e vazhdueshëm të ekspertëve të Zyrës Federale të Statistikave (ZFS), Zvicër, nëpërmjet projektit SALSTAT “Për Statistika të Forta Lokale Shqiptare”. Një falënderim i veçantë i dedikohet projektit SALSTAT dhe ZFS-së për mbështetjen e vazhdueshme që i kanë dhënë këtij institucioni për fuqizimin e qeverisjes vendore në Shqipëri nëpërmjet zhvillimit të statistikave në nivel rajonal (qark/bashki).

Dr. Elsa Dhuli
Drejtor i Përgjithshëm i INSTAT

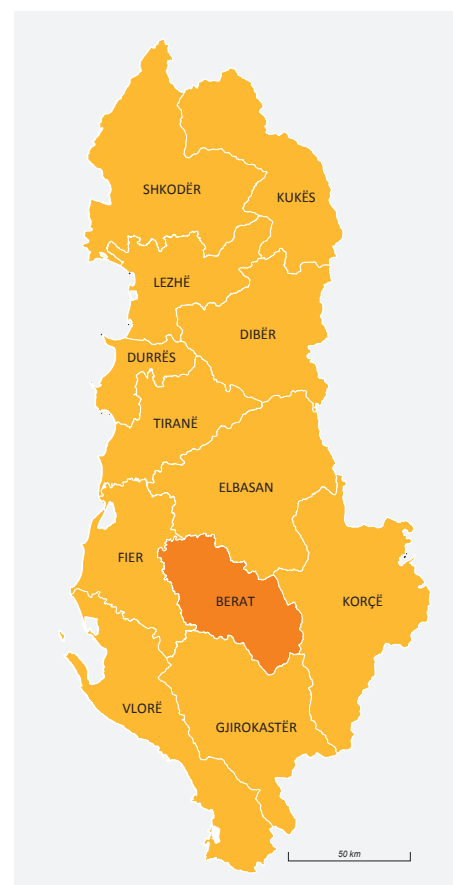

Qarku Berat

Qarku me vlerën
më të ulët të aksidentuarve
për 10.000 banorë (1.4)

Numri i popullsisë	120.727
Shkalla natyrore e rritjes së popullsisë, për 1.000 banorë	-3,2
Shkalla e migrimit të brendshëm neto për 1.000 banorë	-8,4
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, popullsia 15+	65,6
Shkalla e papunësisë, popullsia 15+	8,0
Shpenzimet mesatare mujore për familje (lekë)	76.247
Paga mesatare mujore e personave të punësuar (Lek)	43.380
Numri i ndërmarrjeve aktive / njësi vendore	9616 / 10190
Numri i gjedhëve (bagëti në 1.000 krerë)	20.227
PBB Rajonale për frymë (mijë lekë)	470
Makina për pasagjerë për 1.000 banorë	159
Lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesat e reja	44
Raporti i mësuesve të nxënësve PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)	9,8

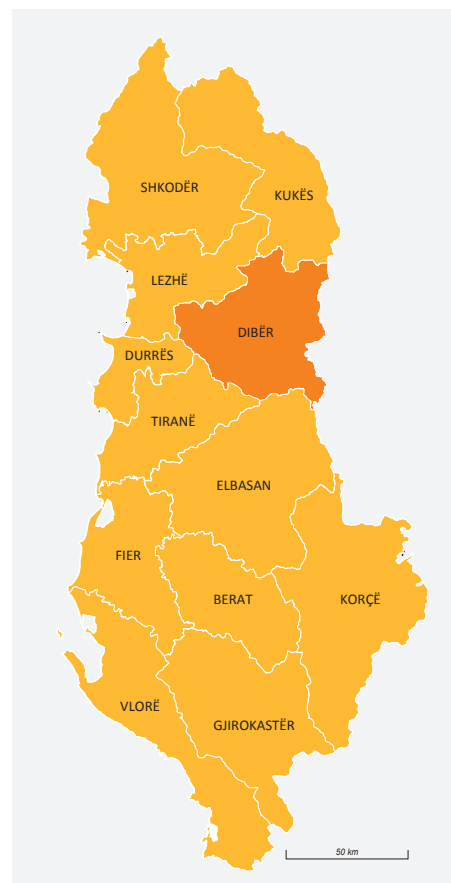
Qarku	Bashkitë	Nr. i njësive administrative	Shtesa natyrore e popullsisë	Migrimi i brendshëm neto	Paga mesatare mujore për të punësuar	Nr. i gjedhëve (bagëtia në mijë kokë)	Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja	Raporti i mësuesve për nxënës PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)
BERAT	BERAT	5	-202	-179	42.210	3.725	2	11.2
	DIMAL	4	37	-138	41.639	7.143	14	10.8
	POLIÇAN	3	-24	-221	40.377	2.207	4	7.8
	SKRAPAR	9	-25	-231	43.759	3.101	0	5.5
	KUÇOVË	4	-172	-242	42.896	4.051	24	9.9

Qarku Dibër

Qarku me shkallën më të lartë të rritjes natyrore të popullsisë (4,4) për 1.000 banorë

Numri i popullsisë	114,771
Shkalla natyrore e rritjes së popullsisë, për 1.000 banorë	4,4
Shkalla e migrimit të brendshëm neto për 1.000 banorë	-16,1
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, popullsia 15+	49,2
Shkalla e papunësisë, popullsia 15+	9,1
Shpenzimet mesatare mujore për familje (lekë)	71.134
Paga mesatare mujore e personave të punësuar (Lek)	49.019
Numri i ndërmarrjeve aktive / njësive vendore	3.023 / 3.325
Numri i gjedhëve (bagëti në 1.000 krerë)	29.800
PBB Rajonale për frymë (mijë lekë)	434
Makina për pasagjerë për 1.000 banorë	126
Lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesat e reja	22
Raporti i mësuesve të nxënësve PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)	9,7

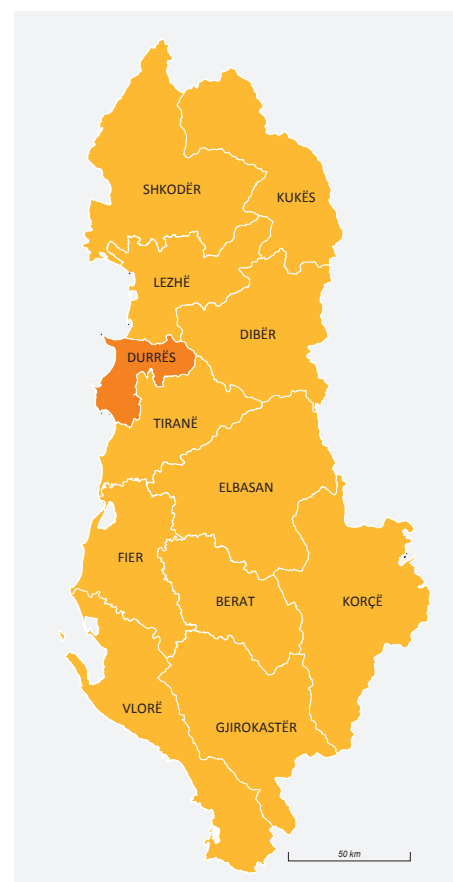
Qarku	Bashkitë	Nr. i njësive administrative	Shtesa natyrore e popullsisë	Migrimi i brendshëm neto	Paga mesatare mujore për të punësuar	Nr. i gjedhëve (bagëtia në mijë kokë)	Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja	Raporti i mësuesve për nxënës PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)
DIBËR	DIBËR	15	303	-990	49.301	12.000	15	10,0
	BULQIZË	8	169	-433	46.881	4.300	7	10,6
	MAT	8	5	-241	48.855	7.000	0	9,0
	KLOS	4	26	-181	46.024	6.500	0	7,9

Qarku Durrës

Qarku me përqindjen më të madhe të familjeve (12,2) që përdorin gazin si burimin kryesor për ngrohje

Numri i popullsisë	291.363
Shkalla natyrore e rritjes së popullsisë, për 1.000 banorë	1,5
Shkalla e migrimit të brendshëm neto për 1.000 banorë	8,4
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, popullsia 15+	54,7
Shkalla e papunësisë, popullsia 15+	13,1
Shpenzimet mesatare mujore për familje (lekë)	76.554
Paga mesatare mujore e personave të punësuar (Lek)	45.119
Numri i ndërmarrjeve aktive / njësive vendore	12.684 / 13.521
Numri i gjedhëve (bagëti në 1.000 krerë)	23.000
PBB Rajonale për frymë (mijë lekë)	593
Makina për pasagjerë për 1.000 banorë	250
Lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesat e reja	127
Raporti i mësuesve të nxënësve PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)	14,9

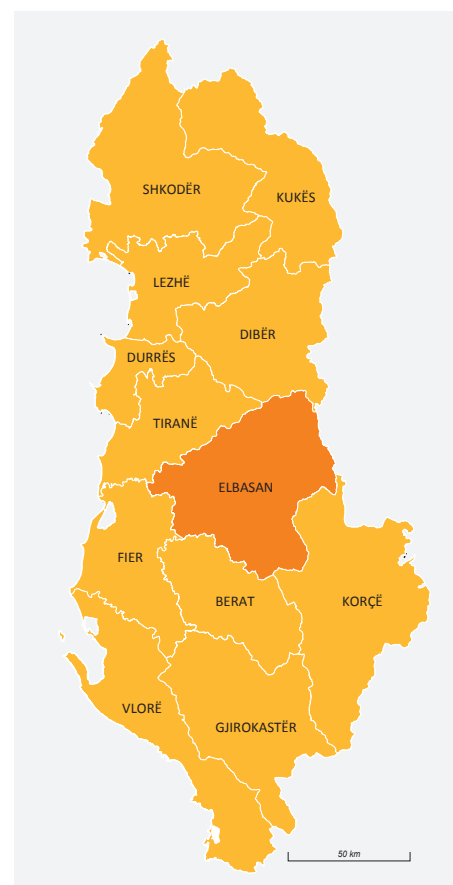
Qarku	Bashkitë	Nr. i njësive administrative	Shtesa natyrore e popullsisë	Migrimi i brendshëm neto	Paga mesatare mujore për të punësuar	Nr. i gjedhëve (bagëtia në mijë kokë)	Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja	Raporti i mësuesve për nxënës PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)
	DURRËS	6	299	2.019	43.890	10.112	70	15,8
DURRËS	SHIJAK	4	-70	201	42.100	3.460	34	12,9
	KRUJË	6	222	229	44.811	9.428	23	13,3

Qarku Elbasan

Qarku me numrin më të madh të familjeve që përfitojnë ndihmë ekonomike në shkallë vendi (26 % e totalit të Shqipërisë)

Numri i popullsisë	268.160
Shkalla natyrore e rritjes së popullsisë, për 1.000 banorë	0,0
Shkalla e migrimit të brendshëm neto për 1.000 banorë	-4,8
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, popullsia 15+	63,7
Shkalla e papunësisë, popullsia 15+	6,4
Shpenzimet mesatare mujore për familje (lekë)	73.719
Paga mesatare mujore e personave të punësuar (Lek)	46.149
Numri i ndërmarrjeve aktive / njësive vendore	13.906 / 14.963
Numri i gjedhëve (bagëti në 1.000 krerë)	35.300
PBB Rajonale për frymë (mijë lekë)	412
Makina për pasagjerë për 1.000 banorë	132
Lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesat e reja	109
Raporti i mësuesve të nxënësve PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)	10,0

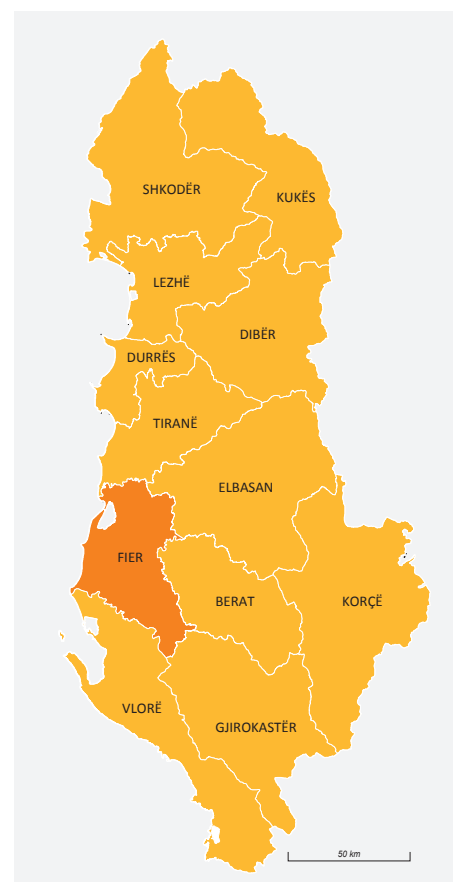
Qarku	Bashkitë	Nr. i njësive administrative	Shtesa natyrore e popullsisë	Migrimi i brendshëm neto	Paga mesatare mujore për të punësuar	Nr. i gjedhëve (bagëtia në mijë kokë)	Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja	Raporti i mësuesve për nxënës PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)
ELBASAN	ELBASAN	13	-24	-143	45.598	12.000	46	11,1
	BELSH	5	-51	-62	38.563	3.000	19	9,5
	CËRRIK	5	-28	-85	39.647	2.500	15	10,1
	GRAMSH	10	19	-356	46.218	6.000	0	6,8
	LIBRAZHD	7	46	-420	45.460	6.500	9	9,0
	PRRENJAS	4	61	-172	45.517	2.800	13	10,7
	PEQIN	6	-26	-51	48.400	2.500	7	9,7

Qarku Fier

Qarku me nivelin më të lartë të prodhimit të rrushit nga vreshtat (34,6 mijë ton)

Numri i popullsisë	287.946
Shkalla natyrore e rritjes së popullsisë, për 1.000 banorë	-1,8
Shkalla e migrimit të brendshëm neto për 1.000 banorë	-2,8
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, popullsia 15+	65,0
Shkalla e papunësisë, popullsia 15+	8,4
Shpenzimet mesatare mujore për familje (lekë)	79.839
Paga mesatare mujore e personave të punësuar (Lek)	47.211
Numri i ndërmarrjeve aktive / njësi vendore	23.420 / 24.581
Numri i gjedhëve (bagëti në 1.000 krerë)	58.570
PBB Rajonale për frymë (mijë lekë)	641
Makina për pasagjerë për 1.000 banorë	172
Lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesat e reja	101
Raporti i mësuesve të nxënësve PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)	11,0

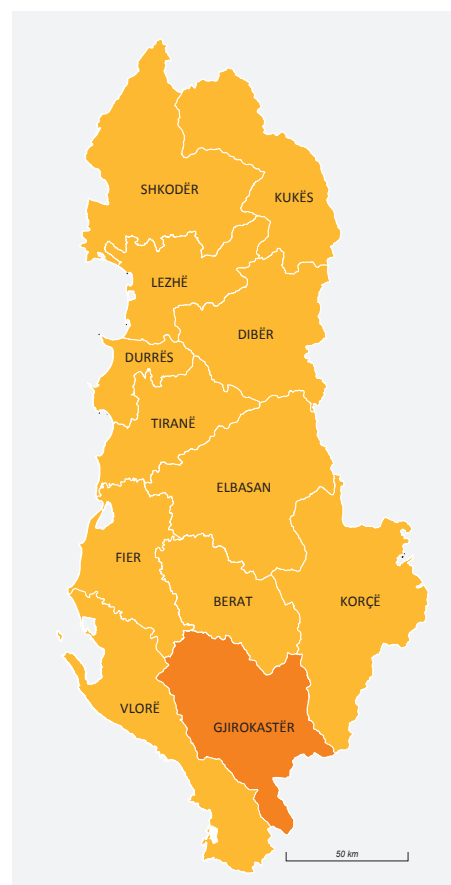
Qarku	Bashkitë	Nr. i njësive administrative	Shtesa natyrore e popullsisë	Migrimi i brendshëm neto	Paga mesatare mujore për të punësuar	Nr. i gjedhëve (bagëti në mijë kokë)	Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja	Raporti i mësuesve për nxënës PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)
FIER	FIER	10	-328	503	54.005	17.500	19	11,5
	PATOS	3	-41	-36	49.478	920	8	12,4
	ROSKOVEC	4	-7	-235	39.411	5.530	4	10,9
	LUSHNJE	11	-138	-205	39.416	21.020	35	10,6
	DIVJAKË	5	32	-57	38.295	11.000	31	11,1
	MALLAKASTËR	9	-48	-788	42.132	2.600	4	9,4

Qarku Gjirokastrë

Qarku me numrin më të madh të shtretërve spitalorë në raport me popullsinë (59,1 shtretër spitalorë për 10.000 banorë)

Numri i popullsisë	58.706
Shkalla natyrore e rritjes së popullsisë, për 1.000 banorë	-7,0
Shkalla e migrimit të brendshëm neto për 1.000 banorë	-9,1
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, popullsia 15+	73,1
Shkalla e papunësisë, popullsia 15+	5,7
Shpenzimet mesatare mujore për familje (lekë)	76.024
Paga mesatare mujore e personave të punësuar (Lek)	49.191
Numri i ndërmarrjeve aktive / njësive vendore	4.841 / 5.212
Numri i gjedhëve (bagëti në 1.000 krerë)	13.500
PBB Rajonale për frymë (mijë lekë)	618
Makina për pasagjerë për 1.000 banorë	212
Lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesat e reja	20
Raporti i mësuesve të nxënësve PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)	8,2

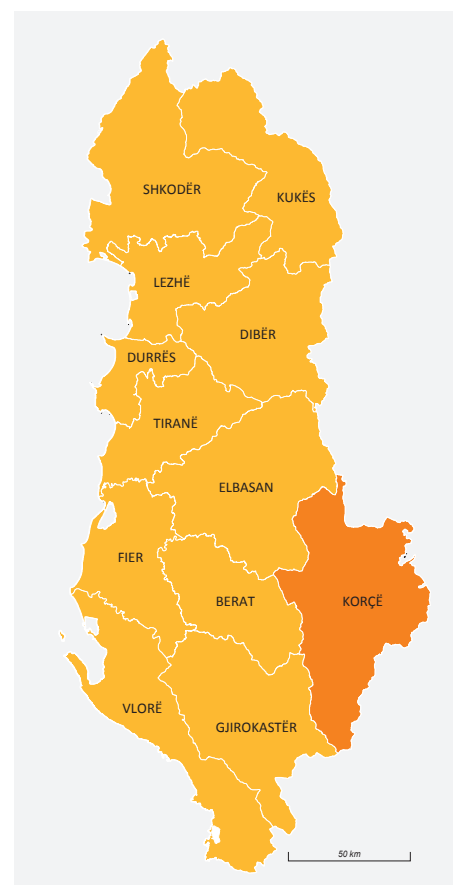

Qarku	Bashkitë	Nr. i njësive administrative	Shtesa natyrore e popullsisë	Migrimi i brendshëm neto	Paga mesatare mujore për të punësuar	Nr. i gjedhëve (bagëtia në mijë kokë)	Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja	Raporti i mësuesve për nxënës PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)
GJIROKASTËR	GJIROKASTËR	7	-103	-181	45.526	2.900	3	11,6
	LIBOHOVË	3	-18	-23	43.964	1.800	1	7,8
	DROPULL	3	-69	4	55.983	600	10	6,1
	TEPELENË	4	-30	159	48.151	3.800	1	6,4
	MEMALIAJ	6	-56	-263	41.438	1.900	3	5,4
	PËRMET	5	-102	-58	41.131	1.400	2	8,2
	KËLCYRË	4	-32	-174	38.191	1.100	0	7,2

Qarku Korçë

Qarku me volumin
më të madh të prodhimit
të drufrutorëve (82 mijë ton)

Numri i popullsisë	203.512
Shkalla natyrore e rritjes së popullsisë, për 1.000 banorë	-4,3
Shkalla e migrimit të brendshëm neto për 1.000 banorë	-3,7
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, popullsia 15+	67,6
Shkalla e papunësisë, popullsia 15+	9,6
Shpenzimet mesatare mujore për familje (lekë)	83.159
Paga mesatare mujore e personave të punësuar (Lek)	43.922
Numri i ndërmarrjeve aktive / njësi vendore	14.531 / 15.374
Numri i gjedhëve (bagëti në 1.000 krerë)	39.400
PBB Rajonale për frymë (mijë lekë)	442
Makina për pasagjerë për 1.000 banorë	129
Lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesat e reja	63
Raporti i mësuesve të nxënësve PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)	10,5

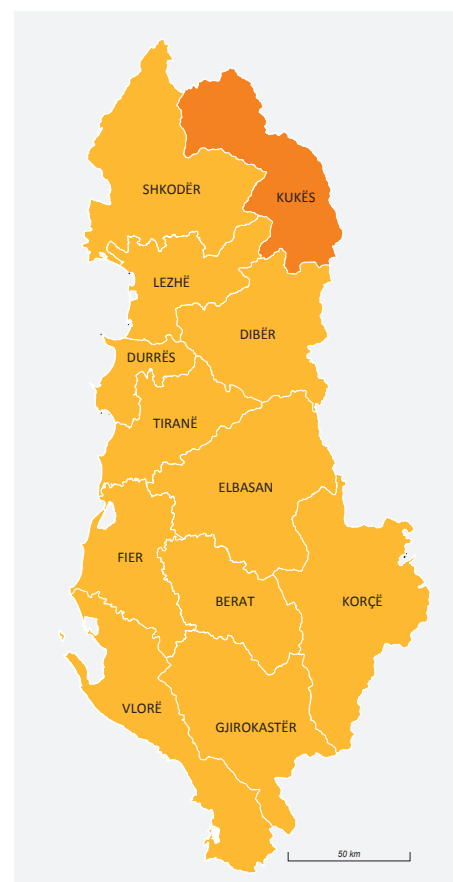
Qarku	Bashkitë	Nr. i njësive administrative	Shtesa natyrore e popullsisë	Migrimi i brendshëm neto	Paga mesatare mujore për të punësuar	Nr. i gjedhëve (bagëtia në mijë kokë)	Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja	Raporti i mësuesve për nxënës PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)
KORÇË	KORÇË	8	-496	134	43.821	8.800	45	11,4
	MALIQ	7	-27	-379	38.552	10.000	5	10,3
	PUSTEC	1	-20	-2	40.063	1.750	0	4,9
	DEVOLL	5	-125	-163	40.496	3.500	1	10,1
	KOLONJË	8	-108	-183	46.374	6.950	2	7,3
	POGRADEC	8	-107	-150	42.208	8.400	10	10,6

Qarku Kukës

Qarku me mesataren
më të ulët të **shpenzimeve**
mujore për familje (70.252 lekë)

Numri i popullsisë	74.909
Shkalla natyrore e rritjes së popullsisë, për 1.000 banorë	3,2
Shkalla e migrimit të brendshëm neto për 1.000 banorë	-11,7
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, popullsia 15+	63,2
Shkalla e papunësisë, popullsia 15+	6,0
Shpenzimet mesatare mujore për familje (lekë)	70.251
Paga mesatare mujore e personave të punësuar (Lek)	49.099
Numri i ndërmarrjeve aktive / njësive vendore	2.160 / 2.511
Numri i gjedhëve (bagëti në 1.000 krerë)	27.323
PBB Rajonale për frymë (mijë lekë)	359
Makina për pasagjerë për 1.000 banorë	167
Lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesat e reja	27
Raporti i mësuesve të nxënësve PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)	9,3

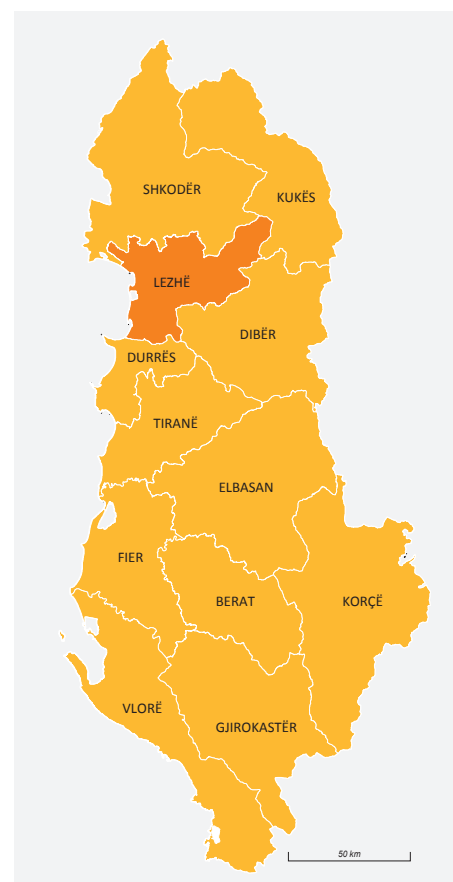
Qarku	Bashkitë	Nr. i njësive administrative	Shtesa natyrore e popullsisë	Migrimi i brendshëm neto	Paga mesatare mujore për të punësuar	Nr. i gjedhëve (bagëtia në mijë kokë)	Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja	Raporti i mësuesve për nxënës PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)
	KUKËS	15	237	-559	49.205	11.557	5	9,8
KUKËS	HAS	4	54	-123	46.374	7.180	15	10,5
	TROPOJË	8	-48	-193	47.165	8.586	7	7,4

Qarku Lezhë

Qarku me shkallën
më të lartë të papunësisë
në rang vendi (22,2%)

Numri i popullsisë	121.690
Shkalla natyrore e rritjes së popullsisë, për 1.000 banorë	0,0
Shkalla e migrimit të brendshëm neto për 1.000 banorë	-4,8
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, popullsia 15+	43,3
Shkalla e papunësisë, popullsia 15+	22,2
Shpenzimet mesatare mujore për familje (lekë)	76.826
Paga mesatare mujore e personave të punësuar (Lek)	42.728
Numri i ndërmarrjeve aktive / njësi vendore	5.314 / 5.758
Numri i gjedhëve (bagëti në 1.000 krerë)	24.800
PBB Rajonale për frymë (mijë lekë)	427
Makina për pasagjerë për 1.000 banorë	222
Lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesat e reja	51
Raporti i mësuesve të nxënësve PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)	11,1

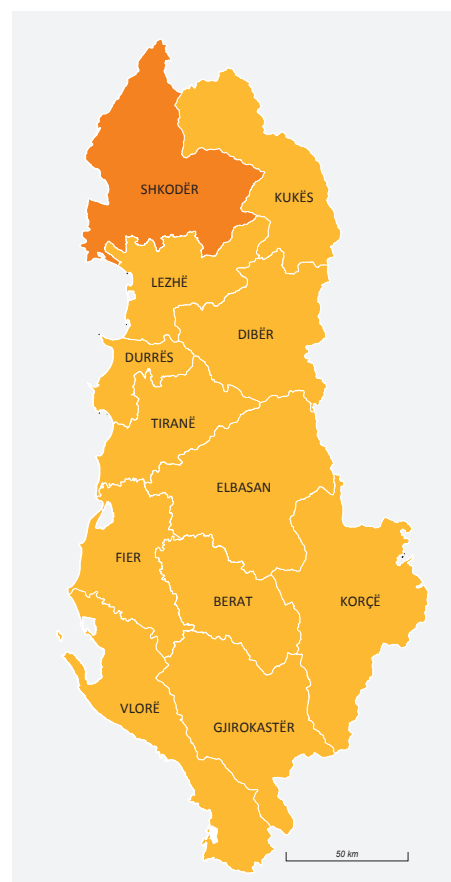
Qarku	Bashkitë	Nr. i njësive administrative	Shtesa natyrore e popullsisë	Migrimi i brendshëm neto	Paga mesatare mujore për të punësuar	Nr. i gjedhëve (bagëtia në mijë kokë)	Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja	Raporti i mësuesve për nxënës PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)
	LEZHË	10	27	486	42.143	12.900	15	11,7
LEZHË	KURBIN	4	9	-523	38.756	8.100	21	11,5
	MIRDITË	7	-42	-553	41.994	3.800	15	8,4

Qarku Shkodër

Qarku i tretë për nga
numri i strukturave akomoduese
në rang vendi (257 njësi).

Numri i popullsisë	198.593
Shkalla natyrore e rritjes së popullsisë, për 1.000 banorë	-2,4
Shkalla e migrimit të brendshëm neto për 1.000 banorë	-4,1
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, popullsia 15+	59,8
Shkalla e papunësisë, popullsia 15+	14,5
Shpenzimet mesatare mujore për familje (lekë)	77.261
Paga mesatare mujore e personave të punësuar (Lek)	43.213
Numri i ndërmarrjeve aktive / njësi vendore	10.959 / 11.674
Numri i gjedhëve (bagëti në 1.000 krerë)	30.308
PBB Rajonale për frymë (mijë lekë)	427
Makina për pasagjerë për 1.000 banorë	193
Lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesat e reja	35
Raporti i mësuesve të nxënësve PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)	8,8

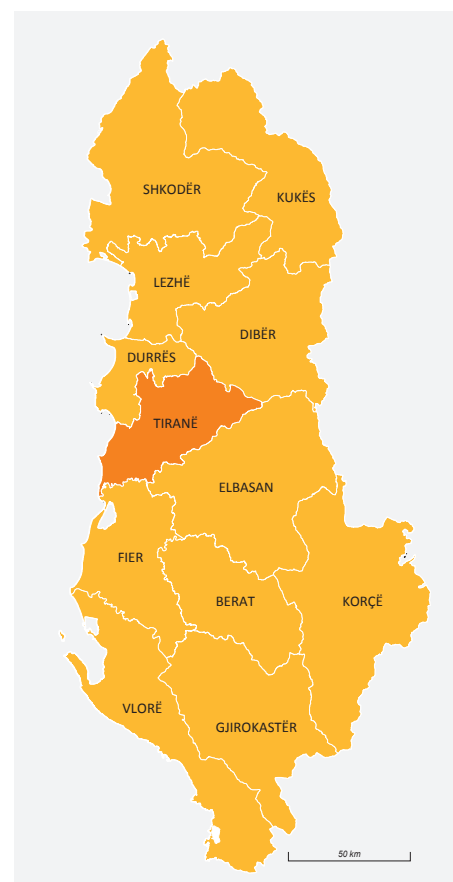
Qarku	Bashkitë	Nr. i njësive administrative	Shtesa natyrore e popullsisë	Migrimi i brendshëm neto	Paga mesatare mujore për të punësuar	Nr. i gjedhëve (bagëtia në mijë kokë)	Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja	Raporti i mësuesve për nxënës PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)
SHKODËR	SHKODËR	11	-376	171	40.558	12.700	9	10,0
	VAU DEJËS	6	2	-199	43.238	7.285	11	8,4
	MALËSI E MADHE	6	-108	-96	45.766	3.625	13	7,2
	PUKË	5	17	-268	48.720	3.282	2	6,3
	FUSHË ARRËS	5	-11	-416	38.313	3.416	0	5,1

Qarku Tiranë

Qarku me nivelin
më të lartë të mbetjeve
të menaxhuara (96.6%).

Numri i popullsisë	909.173
Shkalla natyrore e rritjes së popullsisë, për 1.000 banorë	2,5
Shkalla e migrimit të brendshëm neto për 1.000 banorë	6,7
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, popullsia 15+	56,6
Shkalla e papunësisë, popullsia 15+	13,7
Shpenzimet mesatare mujore për familje (lekë)	98.737
Paga mesatare mujore e personave të punësuar (Lek)	60.857
Numri i ndërmarrjeve aktive / njësi vendore	5.4276 / 5.6743
Numri i gjedhëve (bagëti në 1.000 krerë)	36.935
PBB Rajonale për frymë (mijë lekë)	802
Makina për pasagjerë për 1.000 banorë	222
Lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesat e reja	313
Raporti i mësuesve të nxënësve PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)	16,4

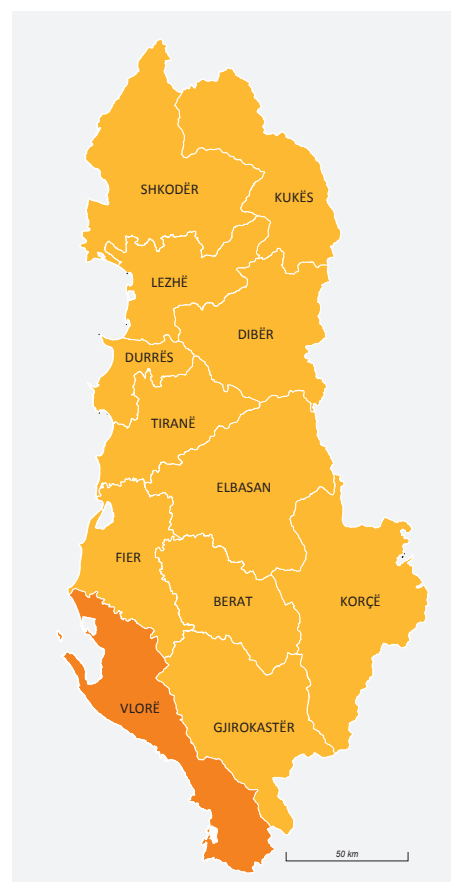
Qarku	Bashkitë	Nr. i njësive administrative	Shtesa natyrore e popullsisë	Migrimi i brendshëm neto	Paga mesatare mujore për të punësuar	Nr. i gjedhëve (bagëtia në mijë kokë)	Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja	Raporti i mësuesve për nxënës PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)
TIRANË	TIRANË	14	1.483	5,226	60.925	19.475	194	17,3
	KAMËZ	2	750	838	38.935	3.220	65	18,6
	VORË	3	147	-16	48.913	2.790	9	13,5
	KAVAJË	5	-101	110	40.954	6.310	36	10,0
	RROGOZHINË	5	-21	-46	44.141	5.140	9	8,0

Qarku Vlorë

Qarku me **prodhimin më të madh të agrumeve** (68,0%) e prodhimit gjithsej

Numri i popullsisë	188.299
Shkalla natyrore e rritjes së popullsisë, për 1.000 banorë	-2,8
Shkalla e migrimit të brendshëm neto për 1.000 banorë	-0,2
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, popullsia 15+	63,8
Shkalla e papunësisë, popullsia 15+	16,6
Shpenzimet mesatare mujore për familje (lekë)	72.427
Paga mesatare mujore e personave të punësuar (Lek)	44.196
Numri i ndërmarrjeve aktive / njësi vendore	11.656 / 12.364
Numri i gjedhëve (bagëti në 1.000 krerë)	23.420
PBB Rajonale për frymë (mijë lekë)	493
Makina për pasagjerë për 1.000 banorë	196
Lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesat e reja	49
Raporti i mësuesve të nxënësve PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)	11,7

Qarku	Bashkitë	Nr. i njësi administrative	Shtesa natyrore e popullsisë	Migrimi i brendshëm neto	Paga mesatare mujore për të punësuar	Nr. i gjedhëve (bagëti në mijë kokë)	Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja	Raporti i mësuesve për nxënës PTR-në arsimin e detyrueshëm publik (shkolla 9 vjeçare)
Vlorë	Vlorë	5	-255	248	43.449	6.278	15	12,9
	SELENICË	6	-43	-230	47.882	4.755	1	7,4
	HIMARË	3	-88	-113	32.266	2.640	2	9,0
	SARANDË	2	21	314	42.006	1.958	30	16,1
	FINIQ	5	-89	-40	37.988	2.311	1	4,9
	DELVINË	2	-58	-136	44.945	1.839	0	7,7
	KONISPOL	3	-13	-89	39.388	3.639	0	10,1

STRUKTURA ADMINISTRATIVE DHE NJËSITË TERRITORIALE TË SHQIPËRISË

Pozita e përgjithshme gjeografike

Shqipëria është e pozicionuar në Evropën Juglindore, në perëndim të Gadishullit të Ballkanit. Ajo ndodhet ndërmjet koordinatave gjeografike 39 gradë e 38 minuta (Konispol) dhe 42 gradë e 39 minuta gjerësi gjeografike veriore (Vermosh) dhe 19 gradë e 16 minuta (Sazan) dhe 21 gradë e 40 minuta gjatësi gjeografike lindore (Vernik).

Shqipëria ka një sipërfaqe të përgjithshme prej 28.748 kilometra katrorë. Gjatësia e përgjithshme e vijës kufitare është 1094 km, nga të cilat 657 km kufi tokësor, 316 km kufi detar, 48 km kufi lumor dhe 73 km kufi liqenor. Kryeqyteti i vendit është Tirana.

Në pjesën veriore, Shqipëria kufizohet me Malin e Zi, në verilindje kufizohet me Kosovën, në lindje kufizohet me Maqedoninë e Veriut, ndërsa në jug kufizohet me Greqinë. Në pjesën perëndimore, Shqipëria ka si kufij natyrorë detet Adriatik dhe Jon.

Ndarja administrativo-territoriale e Shqipërisë

Ndarja administrative dhe tokësore e Shqipërisë ka pësuar ndryshime të vazhdueshme përgjatë gjithë ekzistencës së shtetit shqiptar si për sa i përket shtrirjes gjeografike ashtu edhe sa iu përket funksioneve.

Ndryshime të rëndësishme kanë ndodhur dhe pas ndryshimeve politiko-ekonomike të vendit pas vitit 1990. Vetëm në periudhën 1992-2014, ndarja administrative-territoriale e vendit ka pësuar tri ndryshime rrënjësore, qoftë nga përbërja strukturore, ashtu dhe nga ajo funksionale e njësive administrative.

Së fundmi, Shqipëria ka miratuar dhe zbatuar Reformën e re administrativo-territoriale. Më 31 korrik 2014, me vendim të Parlamentit shqiptar, u miratua organizimi i ri administrativo-territorial që e ndan vendin në 12 qarqe dhe 61 bashki me nënndarjet e parashikuara në ligj. Ligji i ri nuk bëri ndryshime lidhur me qarqet; numri i tyre mbeti 12. Rrethi, si nënndarje e qarkut, u shkri, por ai u mor si një nga kriteret bazë për përcaktimin e ndarjes së re administrative. Numri i njësive të qeverisjes vendore u reduktuar në 61, ndërsa ish-komunat dhe bashkitë e vjetra vazhdojnë të jenë funksionale dhe njihen si njësi administrative përbërëse të bashkive të reja.

Në tabelën II.1 jepet lista e qarqeve sipas ndarjes administrativo-territoriale e vitit 2014, ndërsa në tabelën II.2 jepen bashkitë në përbërje të qarqeve. Ndërkohë, referuar Ligjit Nr. 115/2014 dhe Ligjit Nr. 34/2021, vetë bashkitë ndahen në njësi më të vogla të cilësuar si njësi administrative. Në përbërje të tyre janë qytetet dhe fshatrat.

Tab II.1 - Lista e qarqeve

01	BERAT
02	DIBËR
03	DURRËS
04	ELBASAN
05	FIER
06	GJIROKASTËR
07	KORÇË
08	KUKËS
09	LEZHË
10	SHKODËR
11	TIRANË
12	VLORË

Burimi: Fletorja Zyrtare 137/2014

Tab II.2 - Lista e bashkive

1	BERAT	23	ROSKOVEC	45	SHKODËR
2	DIMAL	24	DIVJAKË	46	VAU I DEJËS
3	KUÇOVË	25	MALLAKASTËR	47	MALËSI E MADHE
4	SKRAPAR	26	GJIROKASTËR	48	PUKË
5	POLIÇAN	27	LIBOHOVË	49	FUSHË ARRËS
6	DIBËR	28	PËRMET	50	TIRANË
7	BULQIZË	29	KËLCYRË	51	KAMËZ
8	MAT	30	TEPELENË	52	VORË
9	KLOS	31	MEMALIAJ	53	KAVAJË
10	DURRËS	32	DROPULL	54	RROGOZHINË
11	SHIJAK	33	KORÇË	55	VLORË
12	KRUJË	34	POGRADEC	56	HIMARË
13	ELBASAN	35	MALIQ	57	SARANDË
14	CËRRIK	36	PUSTEC	58	KONISPOL
15	BELSH	37	KOLONJË	59	DELVINË
16	PEQIN	38	DEVOLL	60	FINIQ
17	GRAMSH	39	KUKËS	61	SELENICË
18	LIBRAZHD	40	TROPOJË		
19	PRRENJAS	41	HAS		
20	FIER	42	LEZHË		
21	LUSHNJE	43	MIRDITË		
22	PATOS	44	KURBIN		

Burimi: Fletorja Zyrtare 137/2014 dhe 55/2021

NUTS dhe rajonet statistikore në Shqipëri

Nomenklatura e Ndarjes Territoriale për Qëllime Statistikore (NUTS), në frëngjisht “Nomenclature d’Unités Territoriales”, është një nomenklaturë gjeografike, që e ndan territorin e Bashkimit Evropian (BE) në rajone sipas tre niveleve të ndryshme (përkatësisht NUTS 1, 2 dhe 3), duke lëvizur nga njësitë territoriale më të mëdha drejt atyre më të vogla.

NUTS është bazuar në Rregulloren Nr. 1059/2003 të Parlamentit Evropian për krijimin e një klasifikimi të përbashkët të njësive territoriale për statistikat, të miratuar në vitin 2003 dhe të ndryshuar në vitet e mëvonshme. Klasifikimi NUTS e ndan territorin e shteteve anëtare në njësi territoriale. Ai i përcakton çdo njësi territoriale një kod dhe një emër të veçantë.

Edhe pse klasifikimi NUTS është përcaktuar së pari për vendet anëtare të BE-së, rajonet statistikore gjithashtu janë përcaktuar nëpërmjet negociatave midis vendeve candidate dhe vendeve candidate potenciale dhe Eurostat-it (zyra statistikore e Komisionit Evropian).

Parimet kryesore për klasifikimin NUTS

Për përcaktimin e rajoneve statistikore, janë përdorur disa kriteret. Parimet kryesore për përcaktimin e klasifikimit NUTS janë:

1. Rregullorja NUTS përcakton një kufi minimal dhe një kufi maksimal të popullsisë për madhësinë e rajoneve NUTS. Pavarësisht nga qëllimi kryesor për të siguruar që rajonet me madhësi të krahasueshme shfaqen të gjitha në të njëjtin nivel NUTS, secili nivel ende përmban rajone që ndryshojnë në masë të madhe në aspektin e popullsisë.
2. Klasifikimi NUTS favorizon ndarjet administrative. Aty ku është e mundur, ndarjet administrative janë përdorur për nivele të ndryshme NUTS. Në ato vende të BE-së, ku ndarjet administrative nuk përkojnë me një nivel të caktuar NUTS, rajonet janë krijuar duke bashkuar njësi të vogla administrative².

Për të përcaktuar nivelin NUTS përkatës në të cilin duhet të klasifikohet një klasë e caktuar e njësive administrative të një shteti anëtar, ose vendi kandidat, madhësia mesatare e kësaj klase të njësive administrative duhet të qëndrojë sa më pranë kufirit të popullsisë të identifikuar në rregulloren NUTS (personat që kanë vendbanimin e tyre të zakonshëm në atë zonë duhet të llogariten si popullsi e asaj zone).

Kufijtë e përdorur janë:

Niveli NUTS	Numri minimal i popullsisë	Numri maksimal i popullsisë
NUTS 1	3.000.000	7.000.000
NUTS 2	800.000	3.000.000
NUTS 3	150.000	800.000

Rajonet statistikore në Shqipëri

Rajonet statistikore të nivelit 1, 2 dhe 3 në Shqipëri janë përcaktuar sipas Nomenklaturës së Ndarjes Territoriale për Qëllime Statistikore (NUTS).

Adaptimi i klasifikimit NUTS në Shqipëri, është bërë me Vendim të Këshillit të Ministrave në vitin 2010 dhe nëpërmjet një marrëveshjeje ndërmjet Shqipërisë dhe Eurostat-it, të hyrë në fuqi në prill të vitit 2011. Rajonet Statistikore në Shqipëri ndjekin hierarkinë administrative në vend. Përfshirë bën nivelin NUTS 2. Shqipëria (NUTS 1) ndahet në 3 rajone statistikore në nivelin NUTS 2, dhe në 12 rajone në nivelin NUTS 3. Dymbëdhjetë rajonet e nivelit NUTS 3 përkojnë me 12 qarqet e vendit. Tre rajonet e nivelit NUTS 2 janë agregim i qarqeve bazuar në kriteret gjeografike.

Në tabelën II.3 tregohen rajonet statistikore në nivelet 2 dhe 3 dhe korrespondueset e tyre me klasifikimin NUTS të Bashkimit Evropian.

Tab II.3 Rajonet Statistikore në Shqipëri dhe korrespondueset me klasifikimin NUTS

RAJONI STATISTIKOR	EMËRTIMI	KORRESPONDENCA ME NUTS
AL00	Shqipëria	NUTS 1
AL01	VERI	NUTS 2
AL011	Dibër	NUTS 3
AL012	Durrës	
AL013	Kukës	
AL014	Lezhë	
AL015	Shkodër	
AL02	QENDËR	NUTS 2
AL021	Elbasan	NUTS 3
AL022	Tiranë	
AL03	JUG	NUTS 2
AL031	Berat	NUTS 3
AL032	Fier	
AL033	Gjirokastrë	
AL034	Korçë	
AL035	Vlorë	

Njësitë Administrative Vendore (LAU)

Qëllimi kryesor për ndarjen e një vendi në rajone NUTS është përcaktimi i një klasifikimi statistikor të përbashkët të njësive territoriale, për të bërë të mundur mbledhjen, përgatitjen dhe shpërndarjen e statistikave rajonale të harmonizuara në të gjithë Sistemin Statistikor Evropian. Për të përmbushur kërkesat për statistika në nivel vendor, Eurostat-i ka ngritur dhe mirëmban një sistem të Njësive Administrative Vendore e njohur ndryshe si LAU (Local Administrative Units), në pajtueshmëri me klasifikimin NUTS. Deri në vitin 2016, ekzistonin dy nivele LAU. Që nga viti 2017, është mbajtur vetëm një nivel i njësive administrative vendore.

Edhe në Shqipëri është përcaktuar një nivel i njësive administrative vendore, që përkon me 61 bashkitë e krijuara sipas ndarjes së re administrativo-territoriale të vendit.

Në Vjetarin Statistikor Rajonal, përdoruesit do të gjejnë një gamë të gjerë treguesish në nivel rajonal (NUTS) dhe në nivel të njësive administrative vendore (LAU).

Shqipëria krahasuar me Vendet e Ballkanit Perëndimore dhe BE

Fig II.1 Popullsia më 1 janar 2021

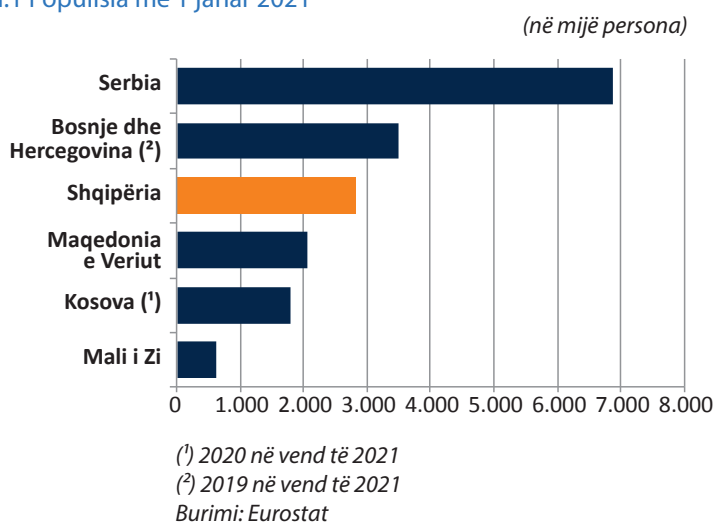

Fig II.2 Popullsia e grupmoshës 15-64 vjeç, 2019

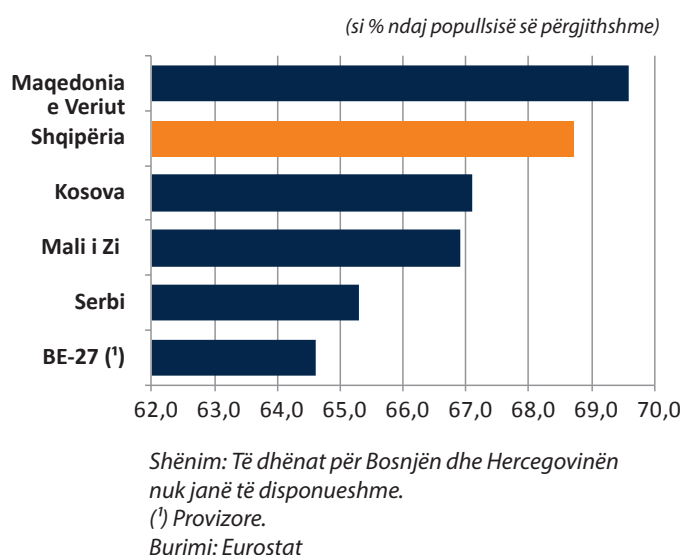

Fig II.3 Shpenzimet publike në shëndetësi kundrejt PBB-së, 2019

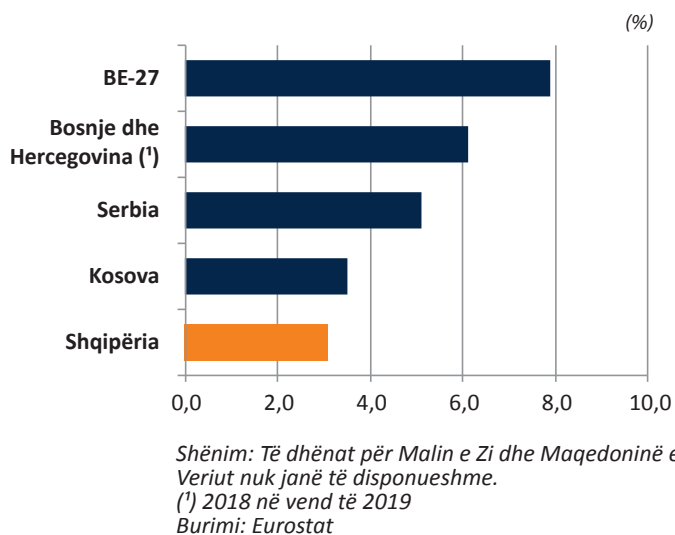
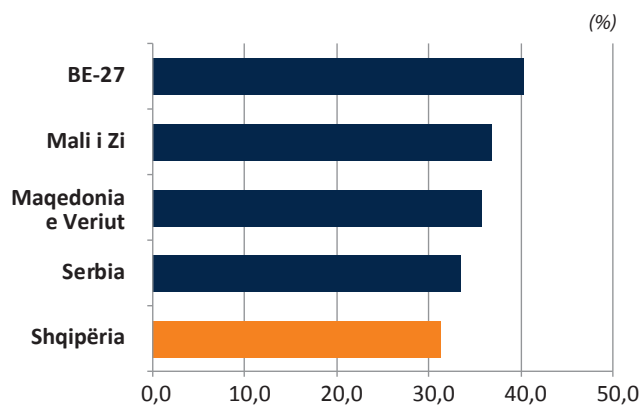

Fig II.4 Përqindja e popullsisë 30-34 vjeç që ka përfunduar arsimin universitar ose ekuivalent, 2019

Shënim: Të dhënat për Kosovën dhe Bosnjën dhe Hercegovinën nuk janë të disponueshme.
Burimi: Eurostat

Fig II.5a Vlera e shtuar bruto nga bujqësia, pylltaria dhe peshkimi (NVE Rev. 2), 2020

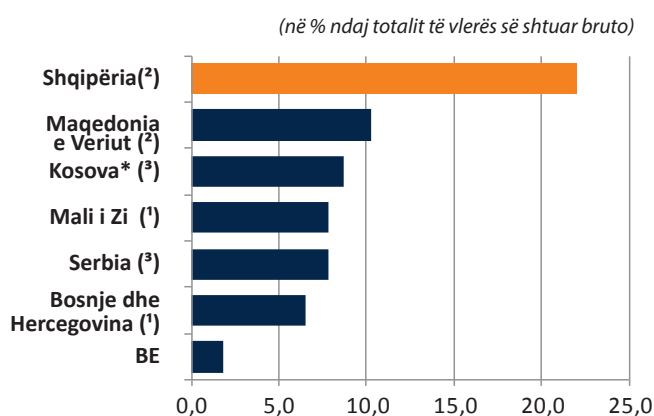

Fig II.5b Vlera e shtuar bruto nga ndërtimi (NVE Rev. 2), 2020

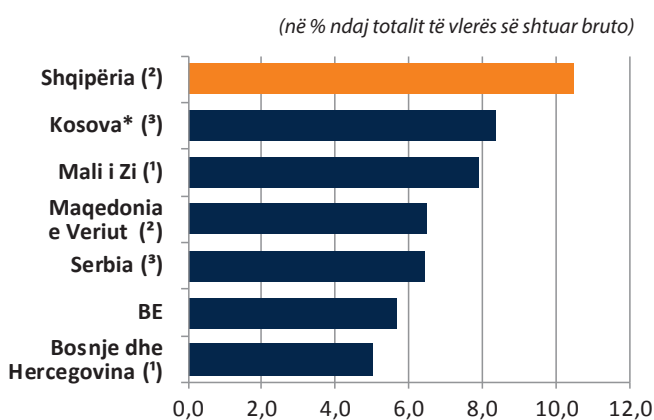

Fig II.5c Vlera e shtuar bruto nga industria (NVE Rev. 2), 2020

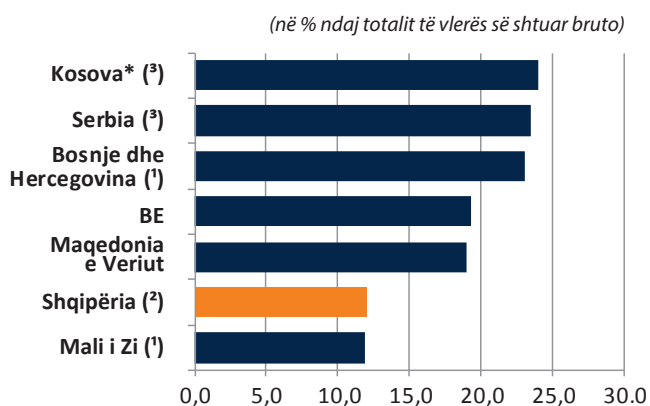

Fig II.5d Vlera e shtuar bruto nga shërbimet (NVE Rev. 2), 2020

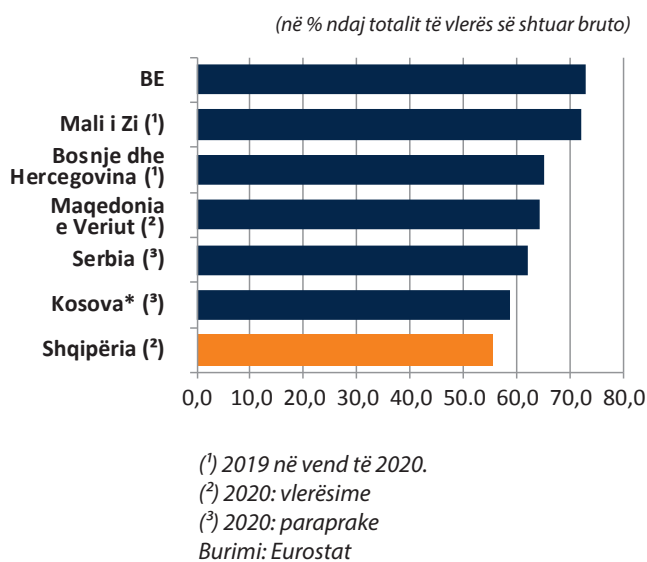
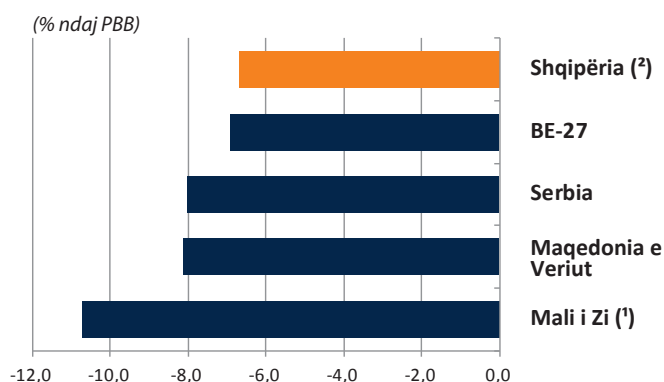

Fig. II.6 Deficiti/suficiti i përgjithshëm qeveritar në raport me PPB, 2020

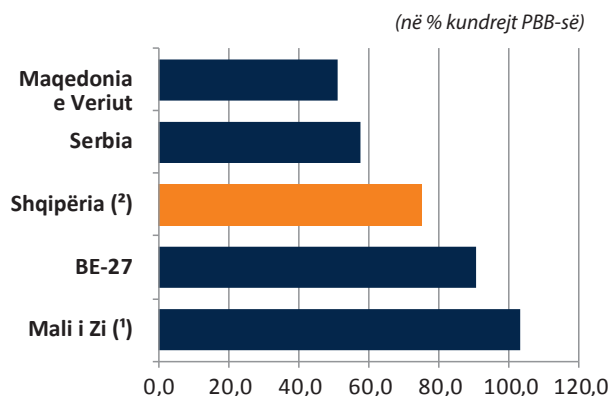
Shënim: Të dhënat për Kosovën dhe Bosnje dhe Hercegovinën nuk janë të disponueshme.
Shënim: Të dhënat e Borxhit Publik të vendeve candidate dhe potenciale candidate janë të publikuara "siç janë" dhe pa asnjë siguri rreth cilësisë së tyre dhe përputhshmërisë me rregullat e SEK (Sistemit Europian të Kontabilitetit).

(1) 2020: vlerësime

(2) 2020: parashikime

Burimi: Eurostat

Fig. II.7 Borxhi i konsoliduar qeveritar në raport me PPB, 2020

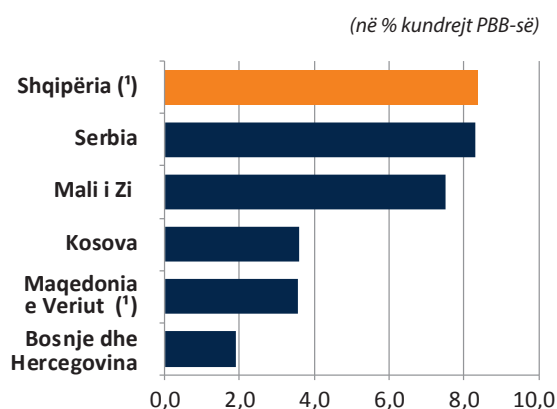
Shënim: Të dhënat për Kosovën dhe Bosnje dhe Hercegovinën nuk janë të disponueshme.
 Shënim: Të dhënat e Borxhit Publik të vendeve candidate dhe potenciale candidate janë të publikuara "siç janë" dhe pa asnjë siguri rreth cilësisë së tyre dhe përputhshmërisë me rregullat e SEK (Sistemit Europian të Kontabilitetit).

(1) 2020: paraprake

(2) 2020: parashikime

Burimi: Eurostat

Fig. II.8 Investimet e huaja direkte, 2019

Shënim: Të dhënat nga dhe nën përgjegjësinë e autoritetit statistikor kombëtar

(1) 2019: paraprake

Burimi: Eurostat

Fig. II.9a Tregëtia e jashtme me vendet e BE-së, Eksportet 2020

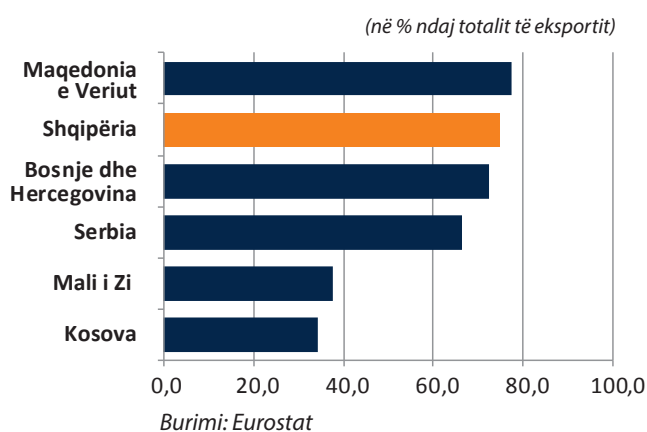

Fig. II.9b Tregëtia e jashtme me vendet e BE-së, Importet 2020

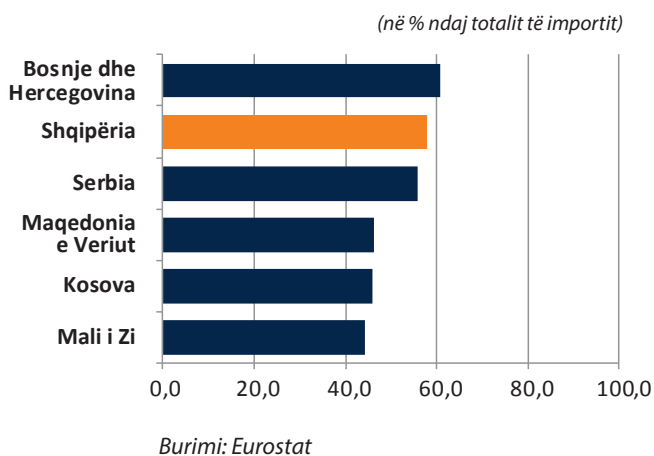

Fig. II.10 Të punësuarit në bujqësi, pylltari dhe peshkim, 2019

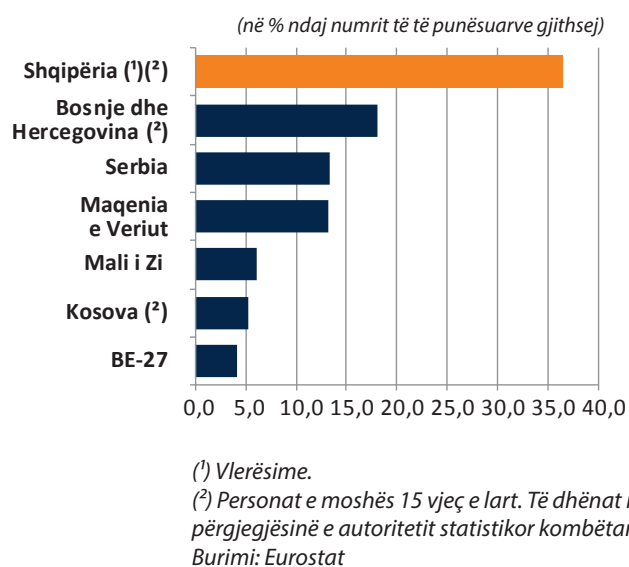

Fig II.11a Prodhimi bujqësor, drithërat (përfshirë orizin), 2019

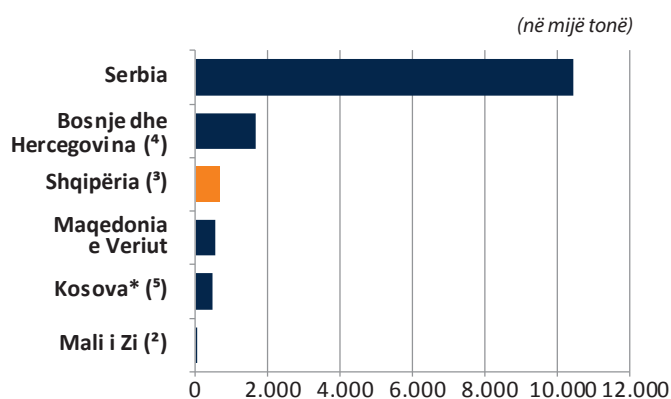

Fig. II.11b Prodhimi bujqësor, patatet, 2019

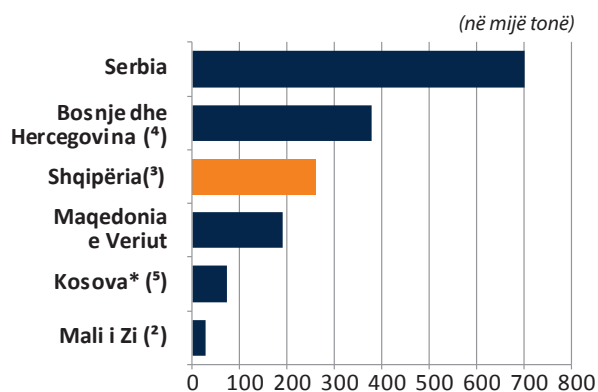
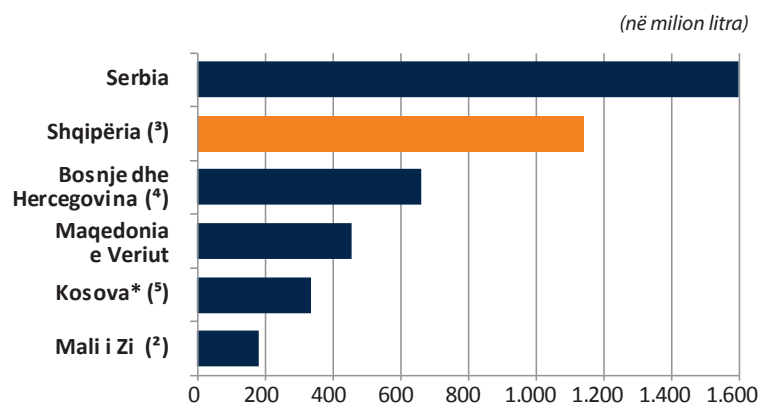

Fig. II.11c Prodhimi bujqësor, qumështi i papërpunuar nga fermat, 2019

Shënim: Disa nga të dhënat për prodhimin e qumështit të papërpunuar janë dhënë nga dhe nën përgjegjësinë e autoritetit statistikor kombëtar.

⁽¹⁾ Qumësht i papërpunuar: 2019 paraprak.

⁽²⁾ Qumësht i papërpunuar: në milionë litra. Sasia neto. 2019: paraprak.

⁽³⁾ Qumësht i papërpunuar: 2018 në vend të 2019.

⁽⁴⁾ Vlerësime. Qumësht i papërpunuar: 2010 në vend të 2009.

⁽⁵⁾ Drithëra dhe patate: 2014 vlerësime. Qumësht i papërpunuar: 2018 në vend të 2019.

Burimi: Eurostat

Fig. II.12a Importi i ushqimeve, bagëti të gjalla, pijeve dhe duhanit, 2020

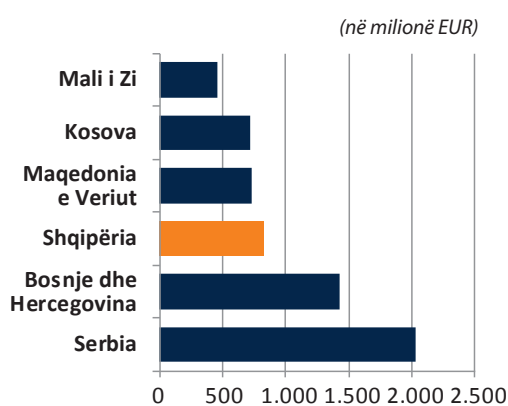
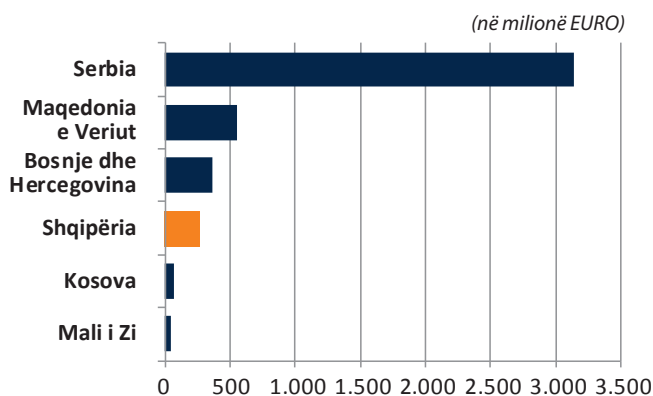
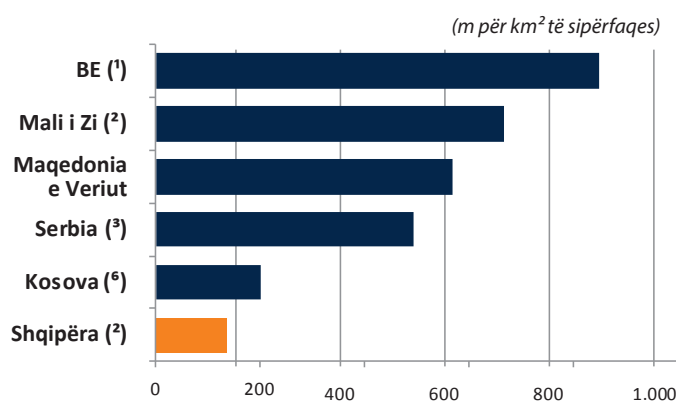

Fig. II.12b Eksporti i ushqimeve, bagëtime të gjalla, pijeve dhe duhanit, 2020

Burimi: Eurostat

Fig. II.13 Dendësia e rrjetit të transportit rrugor, 2019

Shënim: Të dhënat për Bosnje dhe Hercegovinën nuk janë të disponueshme.

(1) Vlerësime të rrumbullakosura bazuar në periudhën e referencës më të afërt të mundshme për çdo vend anëtar.

(2) Të dhëna të shpërndara nga dhe nën përgjegjësinë e autoritetit statistikor kombëtar.

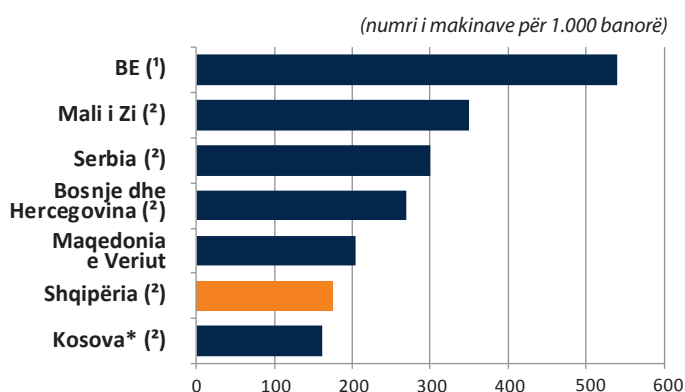
(3) 2017 në vend të 2019. Të dhënat e sipërfaqes tokësore janë shpërndarë nga dhe nën përgjegjësinë e autoritetit statistikor kombëtar.

(5) Rrugë (përfshirë autostradat): përfshihen rrugët lokale.

(6) Të dhënat e sipërfaqes tokësore janë shpërndarë nga dhe nën përgjegjësinë e autoritetit statistikor kombëtar.

Burimi: Eurostat

Fig. II.14 Shkalla e motorizimit, 2019

(1) Vlerësimi i përafërt bazuar në periudhën më të afërt të referencës në dispozicion për çdo Shtet Anëtar të BE-së.

(2) Të dhënat nga dhe nën përgjegjësinë e autoritetit kombëtar statistikor.

Burimi: Eurostat

Fig. II.15 Prodhimi i energjisë parësore, 2018

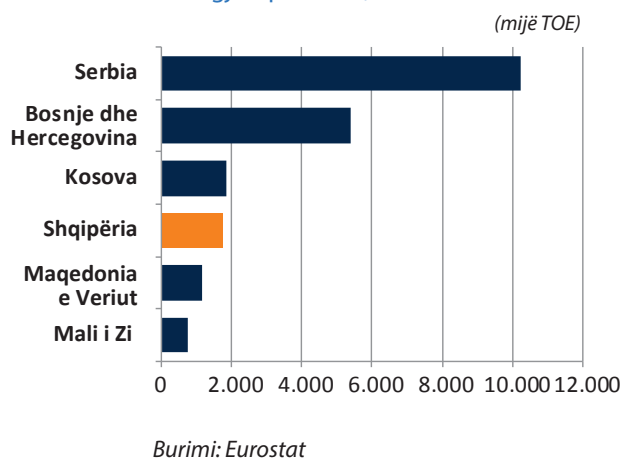

Fig. II.16 Varësia energjitike, 2019

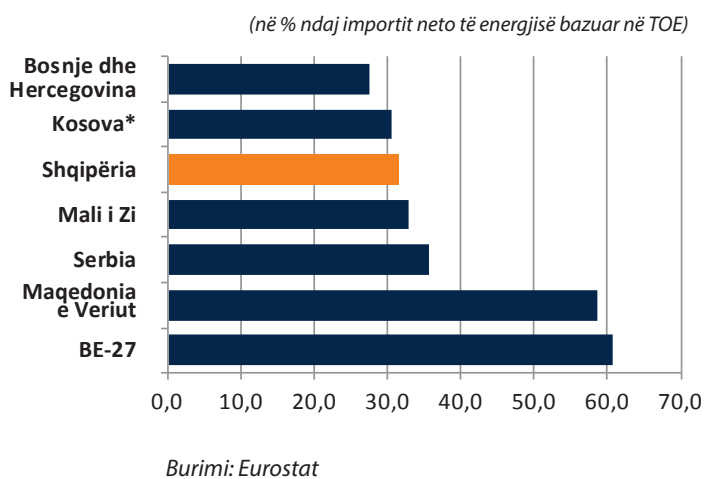
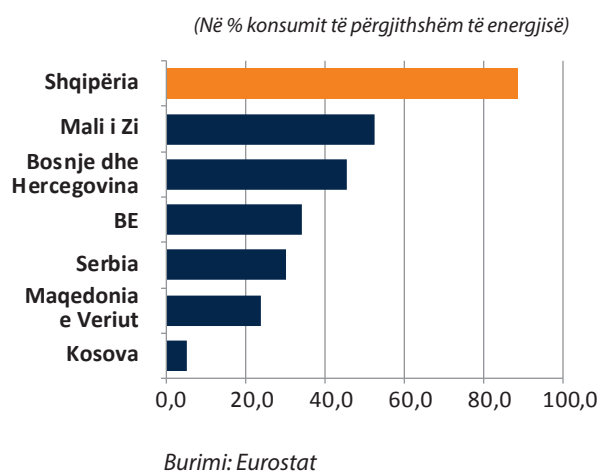
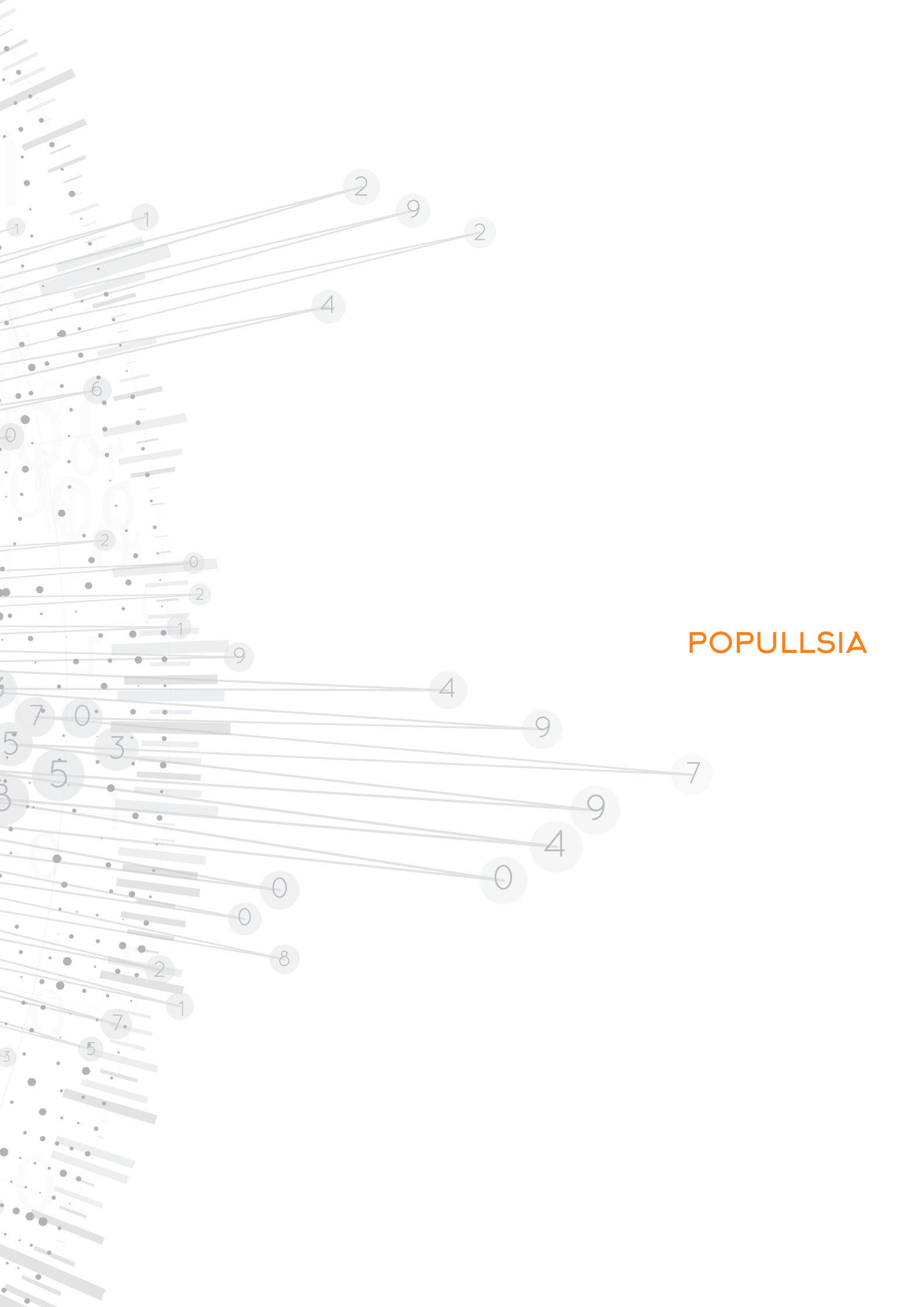

Fig. II.17 Prodhimi i energjisë elektrike nga burime të rinovueshme, 2019

1

POPULLSIA

Lindjet

Numri i lindjeve në Shqipëri është zvogëluar gjatë vitit të kaluar. Në vitin 2020 ka pasur 486 lindje më pak se në vitin 2019.

Qarku me numrin më të madh të lindjeve është ai i Tiranës, me 9.387 lindje në vitin 2020, ndërsa qarku me numrin më të vogël të lindjeve është ai i Gjirokastrës, me 504 lindje gjatë vitit 2020. Në të njëjtin vit, bashkia me numrin më të madh të lindjeve ishte ajo e Tiranës, me 7.221 lindje, ndërsa bashkia me numrin më të ulët të lindjeve ishte ajo e Dropullit, me vetëm 6 lindje.

Raporti gjinor në lindje, në Shqipëri, në vitin 2020 ishte 107 lindje meshkuj për çdo 100 lindje femra. Gjatë vitit 2020, qarku me raportin gjinor më të lartë në lindje ishte ati i Durrësit me 112 lindje meshkuj për çdo 100 lindje femra.

Vlera më e ulët e raportit gjinor në lindje, është regjistruar në Gjirokastrë dhe Korçë, respektivisht me vetëm 98 lindje meshkuj për çdo 100 lindje femra. Këto janë qarqet e vetme ku numri i lindjeve femra gjatë vitit 2020 ishte më i lartë se ai i lindjeve të meshkujve.

Në vitin 2020, koeficienti bruto i lindjeve në Shqipëri ishte rreth 9,9 lindje për një mijë banorë. Qarku i Dibrës dhe i Kukësit kishin nivelet me të larta të koeficientit bruto të lindjeve në Shqipëri, përkatësisht me 13,4 dhe 11,6 lindje për një mijë banorë. Qarqet e Vlorës dhe Korçës kishin nivelet më të ulëta të koeficientit bruto të lindjeve, përkatësisht me 7,0 dhe 8,3 lindje për një mijë banorë.

Tab. 1.1 Lindjet sipas qarqeve, gjinisë, raportet gjinore dhe koeficientët bruto, 2020

Qarku	Gjithsej	Gjinia		Raporti gjinor	Koeficienti bruto i lindjeve
		M	F		
Berat	1.048	523	525	100	8,7
Dibër	1.541	794	747	106	13,4
Durrës	3.005	1.588	1.417	112	10,3
Elbasan	2.709	1.414	1.295	109	10,1
Fier	2.582	1.344	1.238	109	9,0
Gjirokastrë	504	250	254	98	8,6
Korçë	1.696	840	856	98	8,3
Kukës	870	443	427	104	11,6
Lezhë	1.300	679	621	109	10,7
Shkodër	1.866	963	903	107	9,4
Tiranë	9.387	4.858	4.529	107	10,3
Vlorë	1.318	661	657	101	7,0
*Të panjohur	249	129	120	108	-
Shqipëria	28.075	14.486	13.589	107	9,9

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile dhe përlogaritjet vjetore të INSTAT-it

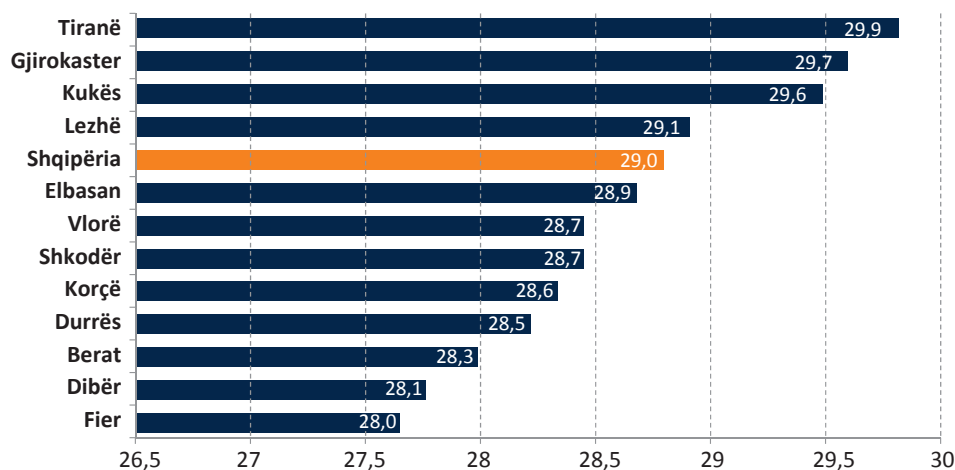
*Kategoria "Të panjohur" nënkupton numrin e lindjeve për të cilat informacioni i qarkut ku është regjistruar lindja mungon.

Indeksi sintetik i fekonditetit (ISF) dhe Mosha mesatare në lindje

Indeksi sintetik i fekonditetit në Shqipëri ka rënë në mënyrë të vazhdueshme, nga 1,54 në vitin 2016 në 1,34 në vitin 2020.

Ndërsa në të njëjtën kohë, mosha mesatare e grave shqiptare në lindje është rritur me gati një vit, brenda një periudhe pesëvjeçare, nga 28,1 në vitin 2016 në 29,0 në vitin 2020.

Fig. 1.1 Mosha mesatare në lindje sipas qarqeve, 2020

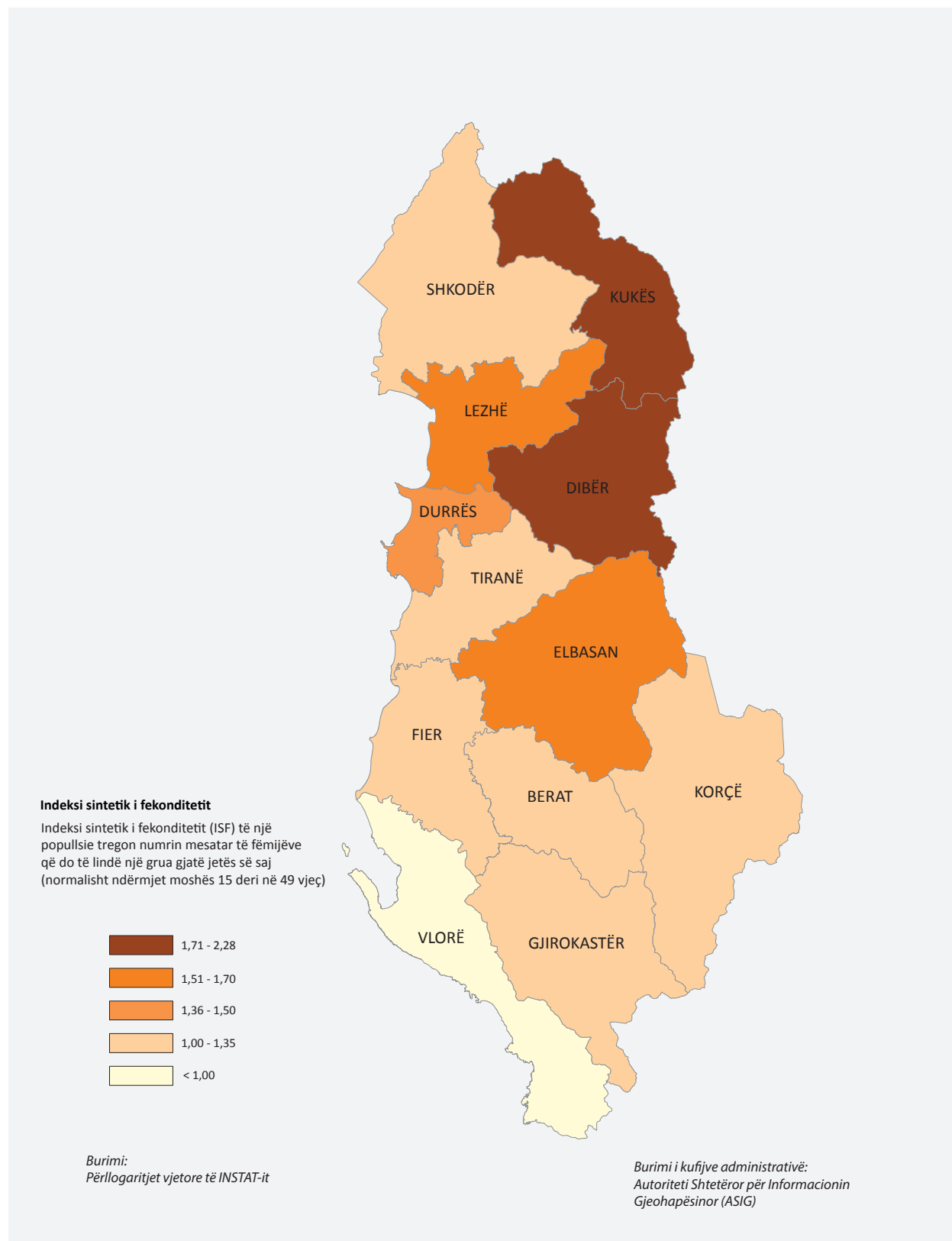

Burimi: Përlogaritjet vjetore të INSTAT-it

Qarqet me ISF më të lartë në Shqipëri janë ato të Dibrës dhe të Kukësit, me 2,28 dhe 2,07 fëmijë për grua. Qarku i Dibrës është i vetmi me ISF mbi nivelin e zëvendësimit prej 2,1 fëmijë për grua.

Qarqet me ISF më të ulët janë ato të Vlorës dhe Korçës, me 0,96 dhe 1,16 fëmijë për grua.

Harta 1.1 Indeksi sintetik i fekonditetit sipas qarqeve, 2020

Martestat

Në vitin 2020 janë regjistruar 17.473 martesa në zyrat e Gjendjes Civile, 22% më pak se një vit më parë.

Në vitin 2020, qarku me numrin më të madh të martesave ishte ai i Tiranës, me 4.739 martesa, ndërsa qarku me numrin më të ulët të martesave ishte ai i Gjirokastrës, me 364 martesa.

Në Shqipëri ka pasur 6,2 martesa për një mijë banorë në vitin 2020.

Vlera më e lartë e koeficientit bruto të martesave është arritur në Lezhë, me 8,0 martesa për një mijë banorë, ndërsa vlera më e ulët është arritur në qarkun e Tiranës, me 5,2 martesa për një mijë banorë.

Tab. 1.2 Numri i martesave sipas qarqeve dhe koeficienti bruto i martesave, 2020

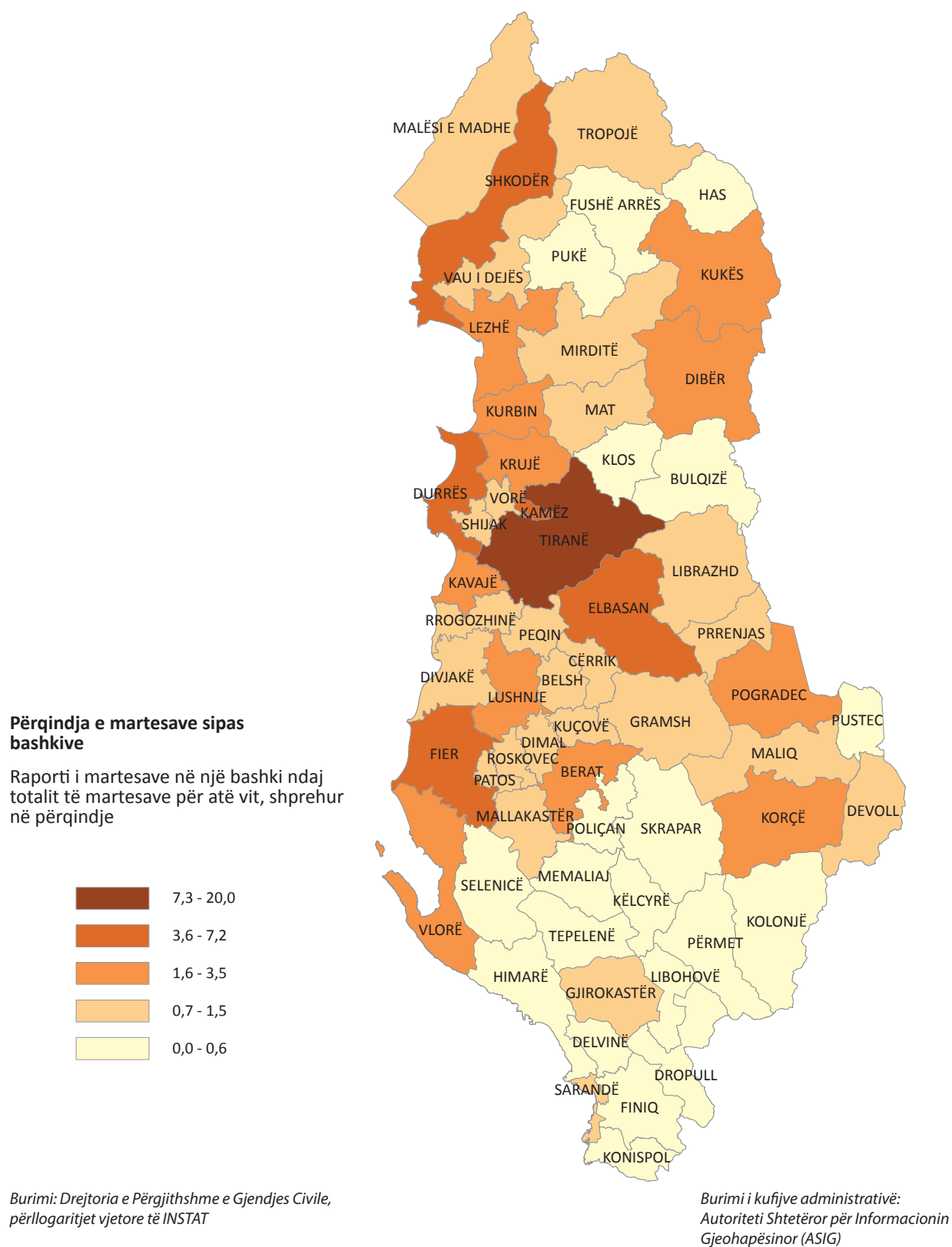
Qarku	Martestat	Koeficienti bruto i martesave
Berat	833	6,9
Dibër	809	7,0
Durrës	1.801	6,2
Elbasan	1.797	6,7
Fier	1.965	6,8
Gjirokastrë	364	6,2
Korçë	1.105	5,4
Kukës	480	6,4
Lezhë	979	8,0
Shkodër	1.266	6,4
Tiranë	4.739	5,2
Vlorë	996	5,3
*Të panjohur	339	-
Shqipëria	17.473	6,2

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile dhe përlogaritjet vjetore të INSTAT-it

*Kategoria "Të panjohur" nënkupton numrin e lindjeve për të cilat informacioni i qarkut ku është regjistruar lindja mungon

Në vitin 2020, bashkia me numrin më të madh të martesave ishte ajo e Tiranës, me 3.494 martesa, ndërsa bashkia me numrin më të vogël të martesave ishte ajo e Pustecit, me vetëm 7 martesa.

Harta 1.2 Përqindja e martesave sipas bashkive, 2020

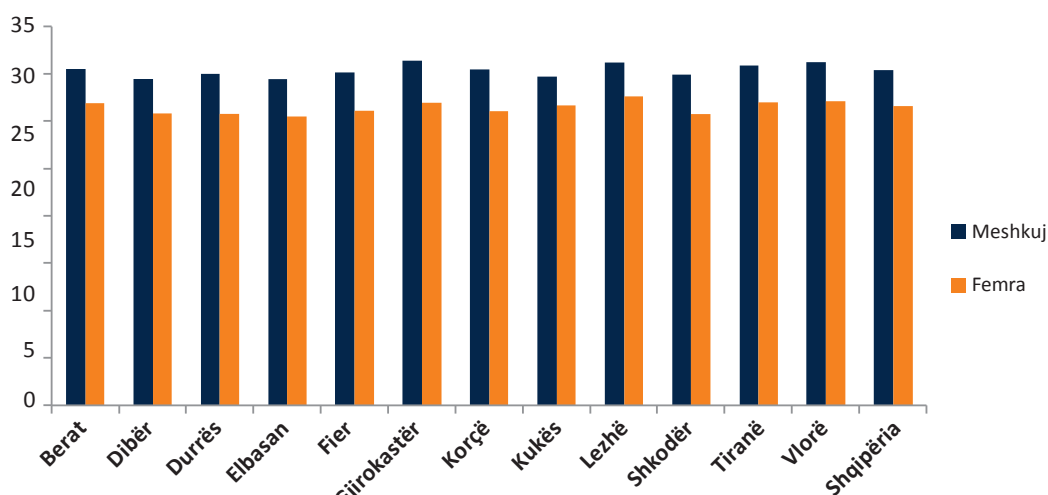

Në vitin 2020 mosha mesatare në martesë për burrat në Shqipëri ishte 31,1 vjeç, ndërsa mosha mesatare në martesë për gratë ishte 27,7 vjeç.

Në vitin 2020, qarku me moshën mesatare më të lartë në martesë për burrat ishte ai i Gjirokastrës, me 32,1 vjet, ndërsa qarku me moshën më të ulët mesatare në martesë për burrat ishin të Dibrës dhe Elbasanit, respektivisht me 30,3 vjet.

Në të njëjtin vit, qarku me moshën mesatare më të lartë në martesë për gratë ishte ai i Lezhës, me 28,6 vjet, ndërsa qarku me moshën mesatare më të ulët në martesë për gratë, ishte ai i Elbasanit, me 26,8 vjet.

Fig. 1.2 Mosha mesatare në martesë sipas qarqeve dhe gjinisë, 2020

Burimi: Përlllogaritjet vjetore të INSTAT-it

Vdekjet

Numri i vdekjeve në Shqipëri është rritur gjatë vitit të kaluar. Në vitin 2020 ishin 5.668 vdekje më shumë se një vit më parë. Ndikuar kjo edhe nga efekti i pandemisë prej Covid 19.

Qarku me numrin më të madh të vdekjeve ishte ai i Tiranës, me 7.129 vdekje në vitin 2020, ndërsa qarku me numrin më të ulët të vdekjeve ishte ai i Kukësit me 627 vdekje gjatë vitit 2020.

Në vitin 2020, bashkia me numrin më të madh të vdekjeve ishte ajo e Tiranës, me 5.738 vdekje, ndërsa bashkia me numrin më të ulët të vdekjeve ishte ajo e Pustecit, me vetëm 29 vdekje.

Tab. 1.3 Vdekjet sipas qarqeve, gjinisë dhe koeficientët bruto, 2020

Qarku	Gjithsej	Gjinia		Koeficienti bruto i vdekjeve
		M	F	
Berat	1.434	789	645	11,9
Dibër	1.038	537	501	9,0
Durrës	2.554	1.469	1.085	8,8
Elbasan	2.712	1.500	1.212	10,1
Fier	3.112	1.770	1.342	10,8
Gjirokastrë	914	493	421	15,6
Korçë	2.579	1.393	1.186	12,7

Kukës	627	356	271	8,4
Lezhë	1.306	743	563	10,7
Shkodër	2.342	1.329	1.013	11,8
Tiranë	7.129	4.102	3.027	7,8
Vlorë	1.843	1.012	831	9,8
*Të panjohur	15	11	4	-
Shqipëria	27.605	15.504	12.101	9,7

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile

*Kategoria "Të panjohur" nënkupton numrin e vdekjeve për të cilat informacioni i qarkut ku është regjistruar vdekja mungon.

Në vitin 2020, koeficienti bruto i vdekjeve në Shqipëri ishte 9,7 vdekje për një mijë banorë.

Në nivel qarku, në vitin 2020 koeficienti bruto i vdekjeve arriti vlerën më të lartë në qarkun e Gjirokastrës, me 15,6 vdekje për një mijë banorë, ndërsa vlera më e ulët u arrit në qarkun e Tiranës, me 7,8 vdekje për një mijë banorë.

Jetëgjatësia në lindje

Jetëgjatësia e pritur në lindje tregon se sa vite pritët të jetojnë njerëzit, bazuar kjo në koeficientët specifik të vdekshmërisë për një vit të caktuar.

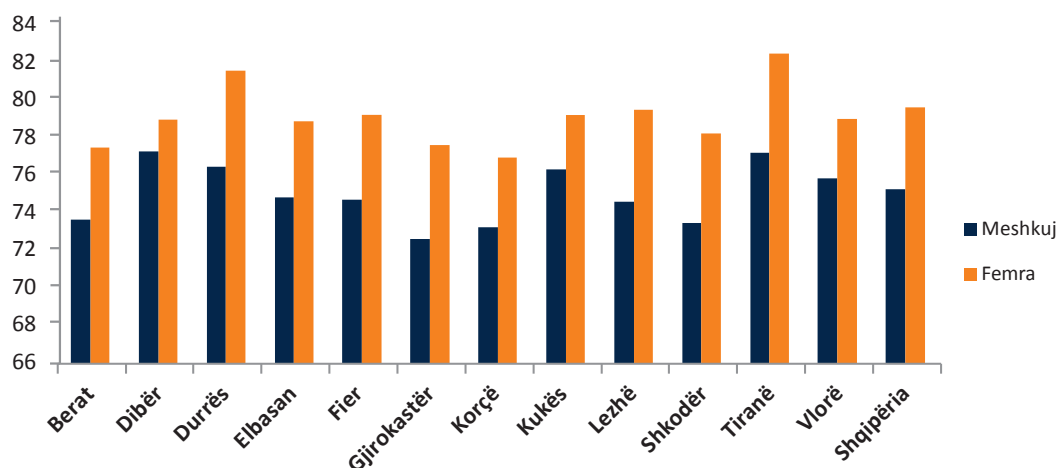
Në vitin 2020, jetëgjatësia e pritur në lindje në Shqipëri, për tërë popullsinë ishte 77,3 vjet.

Ajo ishte 75,2 vjet për burrat dhe 79,6 vjet për gratë. Kjo do të thotë që gratë pritët të jetojnë afro 4 vjet më shumë se burrat.

Në vitin 2020, qarku me jetëgjatësinë më të lartë të pritur në lindje për burra ishte ai i Tiranës, me 77,1 vjet, ndërsa qarku me treguesin më të ulët të jetëgjatësisë ishte ai i Gjirokastrës, me 72,6 vjet.

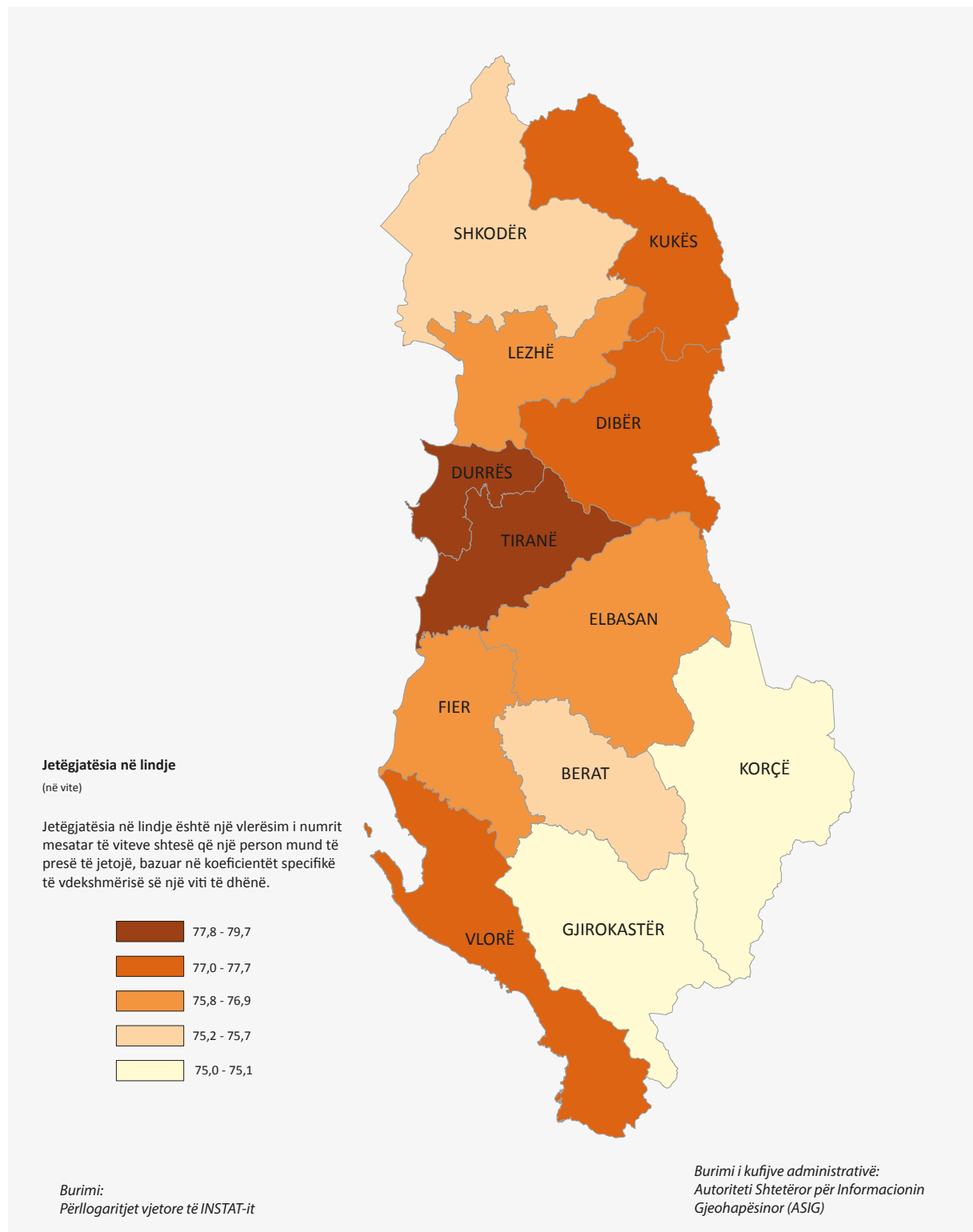
Në të njëjtin vit, qarku me jetëgjatësinë më të lartë të pritur në lindje për gratë ishte ai i Tiranës, me 82,5 vjet, ndërsa qarku me treguesin më të ulët të jetëgjatësisë ishte ai i Korçës, me 76,9 vjet.

Fig. 1.3 Jetëgjatësia në lindje sipas qarqeve dhe gjinisë, 2020

Burimi: Përlllogaritjet vjetore të INSTAT-it

Harta 1.3 Jetëgjatësia në lindje sipas qarqeve, 2020

Shtesa natyrore e popullsisë

Vlera e shtesës natyrore në Shqipëri është ulur gjatë vitit të kaluar. Shtesa natyrore në Shqipëri ra nga 6,624 (lindje më shumë se vdekje) në vitin 2019, në 470 lindje më shumë se vdekje në vitin 2020.

Qarku me shtesën natyrore më të lartë ishte ai i Tiranës, me një vlerë prej 2.258 lindje më shumë sesa vdekje në vitin 2020, ndërsa qarku me shtesën natyrore më të ulët ishte ai i Korçës, me 883 vdekje më shumë sesa lindje në atë vit.

Tab. 1.4 Shtesa natyrore e popullsisë sipas qarqeve, gjinisë dhe koeficientët bruto, 2020

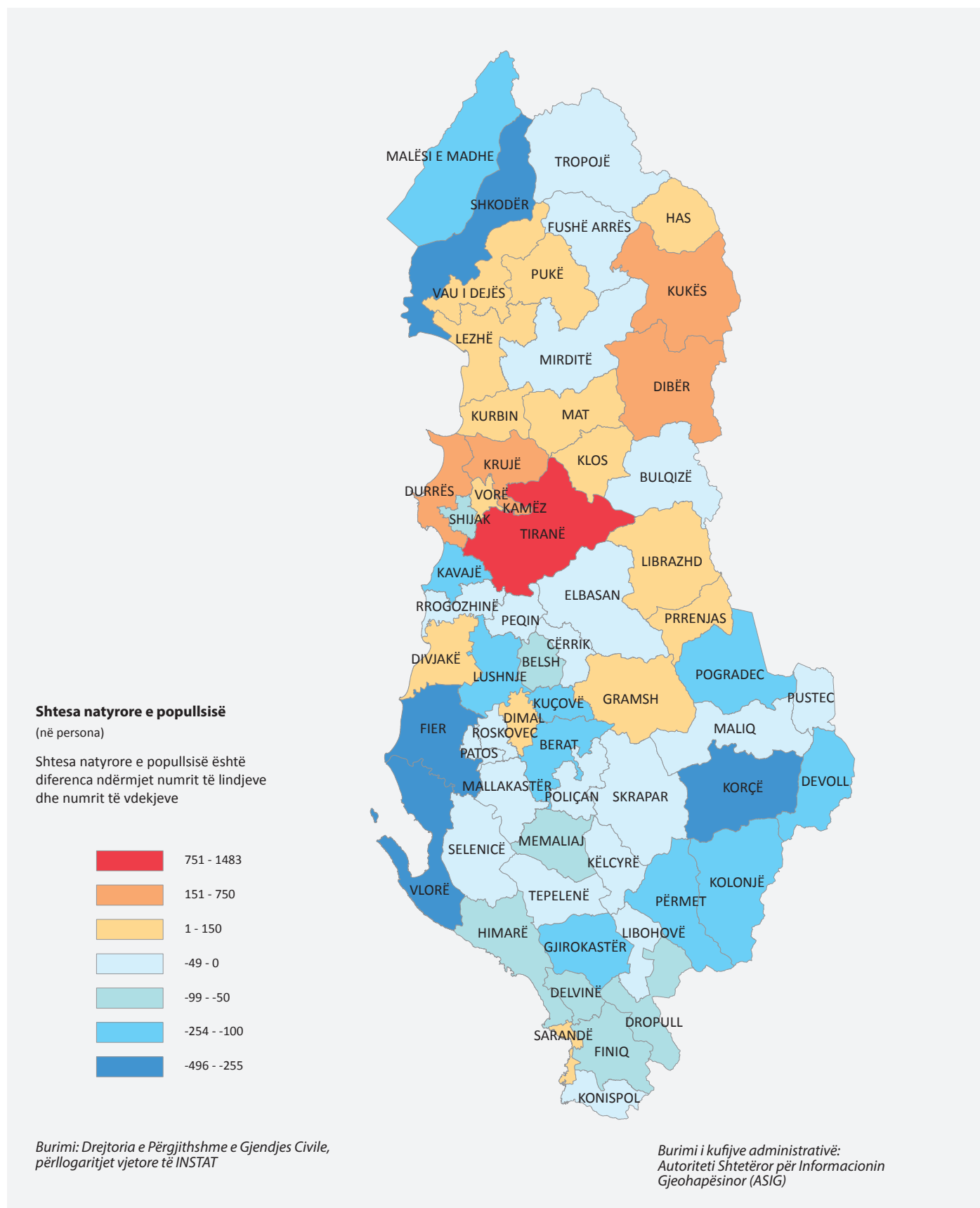
Qarku	Gjithsej	Gjinia		Koeficienti bruto i shtesës natyrore
		M	F	
Berat	-386	-266	-120	-3,2
Dibër	503	257	246	4,4
Durrës	451	119	332	1,5
Elbasan	-3	-86	83	0,0
Fier	-530	-426	-104	-1,8
Gjirokastrë	-410	-243	-167	-7,0
Korçë	-883	-553	-330	-4,3
Kukës	243	87	156	3,2
Lezhë	-6	-64	58	0,0
Shkodër	-476	-366	-110	-2,4
Tiranë	2.258	756	1.502	2,5
Vlorë	-525	-351	-174	-2,8
*Të panjohur	234	118	116	-
Shqipëria	470	-1.018	1.488	0,2

Burimi: Përlllogaritjet vjetore të INSTAT-it

*Kategoria "Të panjohur" nënkupton numrin e ngjarjeve për të cilat informacioni i qarkut ku është regjistruar ngjarja mungon

Në vitin 2020, bashkia me shtesën natyrore më të lartë të popullsisë ishte ajo e Tiranës, me një vlerë prej 1.483 lindje më shumë sesa vdekje, ndërsa bashkia me shtesën natyrore më të ulët ishte ajo e Korçës, me një vlerë prej 496 vdekje më shumë sesa lindje.

Harta 1.4 Shtesa natyrore e popullsisë sipas bashkive, 2020

Lëvizjet e brendshme të popullsisë

Migrimi brenda vendit ka një ndikim të rëndësishëm në popullsinë e njësive administrative të Shqipërisë.

Në vitin 2020, në nivel qarku, vetëm Tirana dhe Durrësi kishin një migrim të brendshëm pozitiv, respektivisht me 6.112 dhe 2.499 (të ardhur më shumë se sa të larguar).

Të gjitha qarqet e tjera kanë pasur migracion të brendshëm neto negativ gjatë vitit 2020, në veçanti qarqet e Dibrës dhe Elbasanit, me -1.845 dhe -1.289.

Tab. 1.5 Migracioni i brendshëm sipas qarqeve dhe koeficientët bruto, 2020

Qarku	Të ardhur	Të larguar	Migracioni i brendshëm neto	Koeficienti bruto i migracionit të brendshëm neto
Berat	1.238	2.249	-1.011	-8,4
Dibër	924	2.769	-1.845	-16,1
Durrës	5.265	2.816	2.449	8,4
Elbasan	1.825	3.114	-1.289	-4,8
Fier	3.773	4.591	-818	-2,8
Gjirokastrë	884	1.420	-536	-9,1
Korçë	1.698	2.441	-743	-3,7
Kukës	540	1.415	-875	-11,7
Lezhë	1.812	2.402	-590	-4,8
Shkodër	1.559	2.367	-808	-4,1
Tiranë	12.165	6.053	6.112	6,7
Vlorë	2.326	2.372	-46	-0,2
Shqipëria	34.009	34.009	-	-

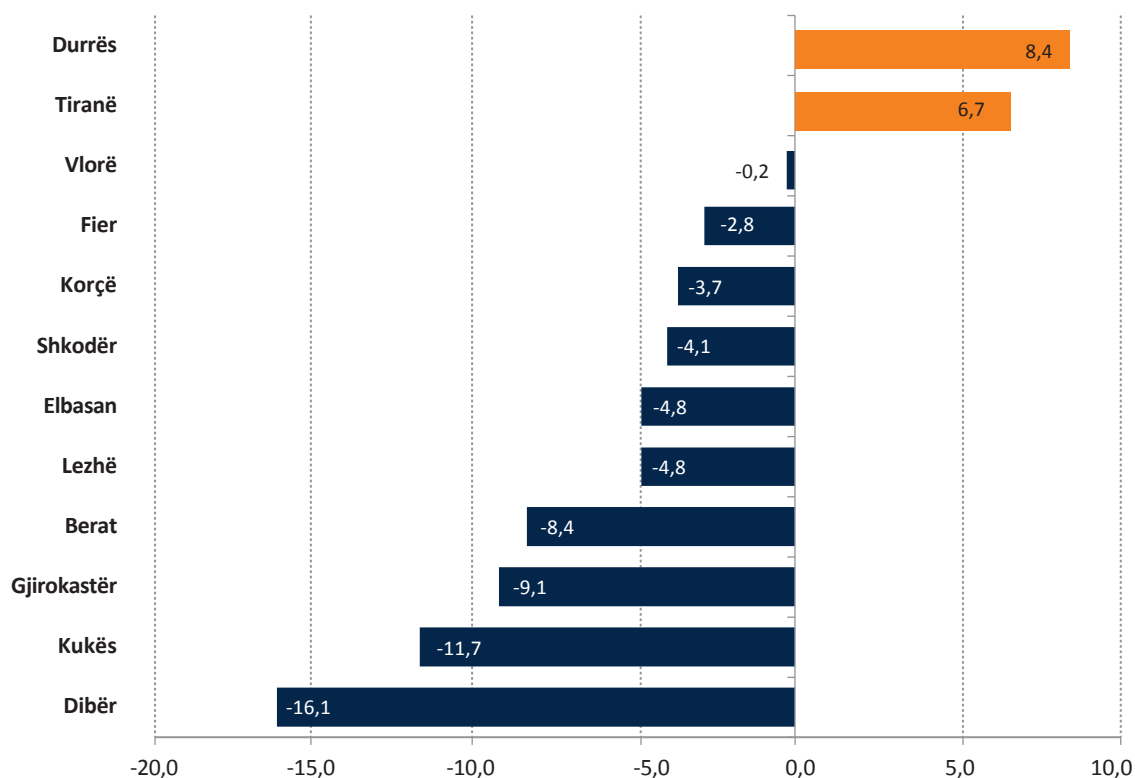
Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile dhe përlogaritjet vjetore të INSTAT-it

Koeficienti bruto i migracionit të brendshëm neto tregon ndikimin që ka migracioni i brendshëm në popullsinë e qarqeve të veçanta.

Durrësi dhe Tirana janë qarqet e vetme me një koeficient bruto të migrimit të brendshëm pozitiv, përkatësisht me një shtesë prej 8,4 për Durrësin dhe 6,7 për Tiranën (persona për një mijë banorë).

Qarqet e Dibrës dhe Kukësit kanë nivelet më të ulëta të koeficientit bruto të migracionit të brendshëm neto, përkatësisht me -16,1 dhe -11,7 persona për një mijë banorë.

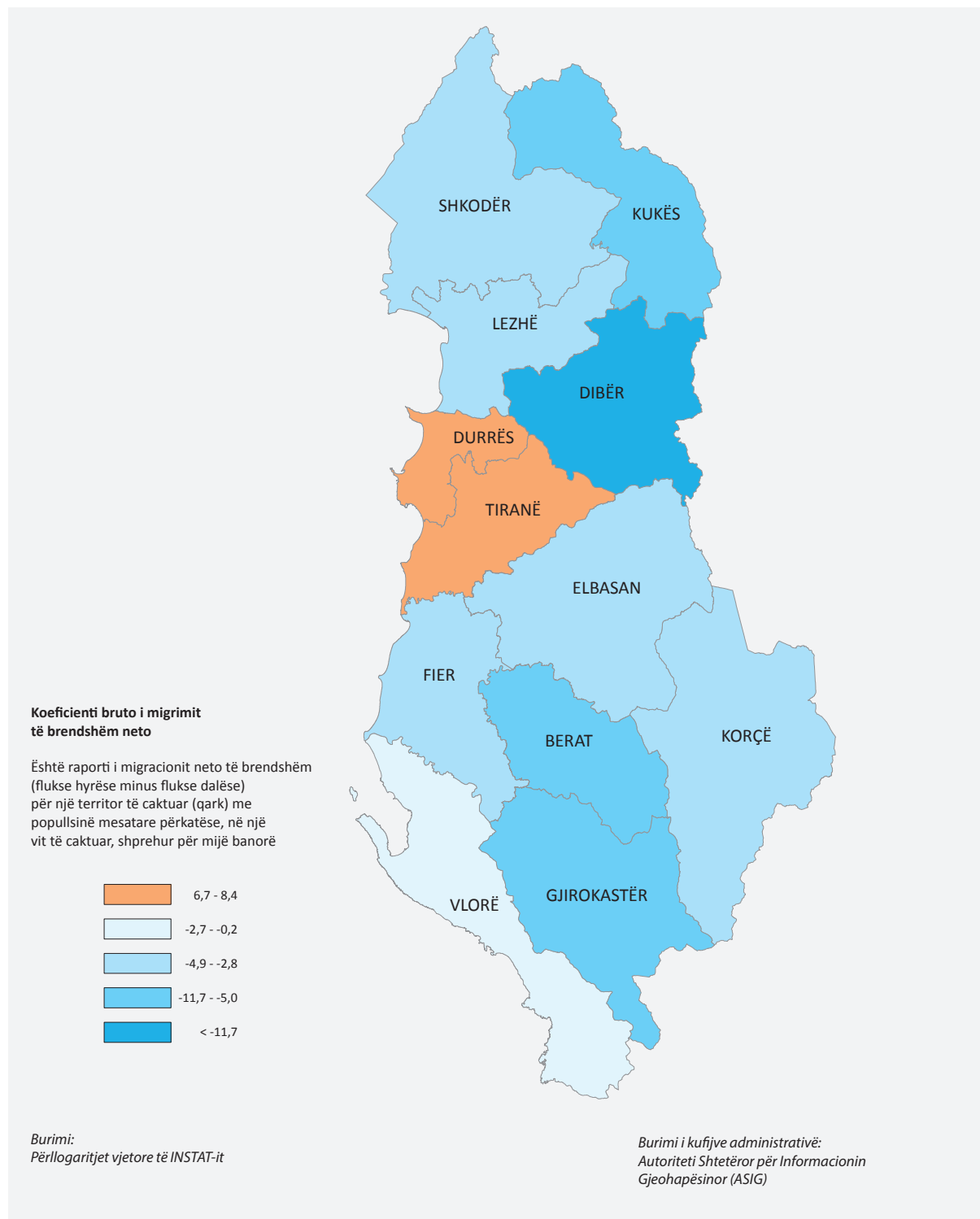
Fig. 1.4 Koeficienti bruto i migrimit të brendshëm neto sipas qarqeve, 2020

Burimi: Përlllogaritjet vjetore të INSTAT-it

Në vitin 2020, bashkia me migracionin e brendshëm neto më të lartë është Tirana me një vlerë prej 5.226 të ardhur më shumë se sa të larguar, ndërsa bashkia me migracionin e brendshëm neto më të ulët është Dibra, me 990 të larguar më shumë se të ardhur.

Harta 1.5 Koeficienti bruto i migrimit të brendshëm neto sipas qarqeve, 2020

Ndryshimi i popullsisë

Popullsia e Shqipërisë ka ardhur duke u zvogëluar që nga viti 2001, megjithëse jo të gjitha qarqet kanë ndjekur këtë prirje. Gjatë vitit të kaluar, popullsia e Shqipërisë u pakësua nga 2.854.191 banorë në 2.837.849 .

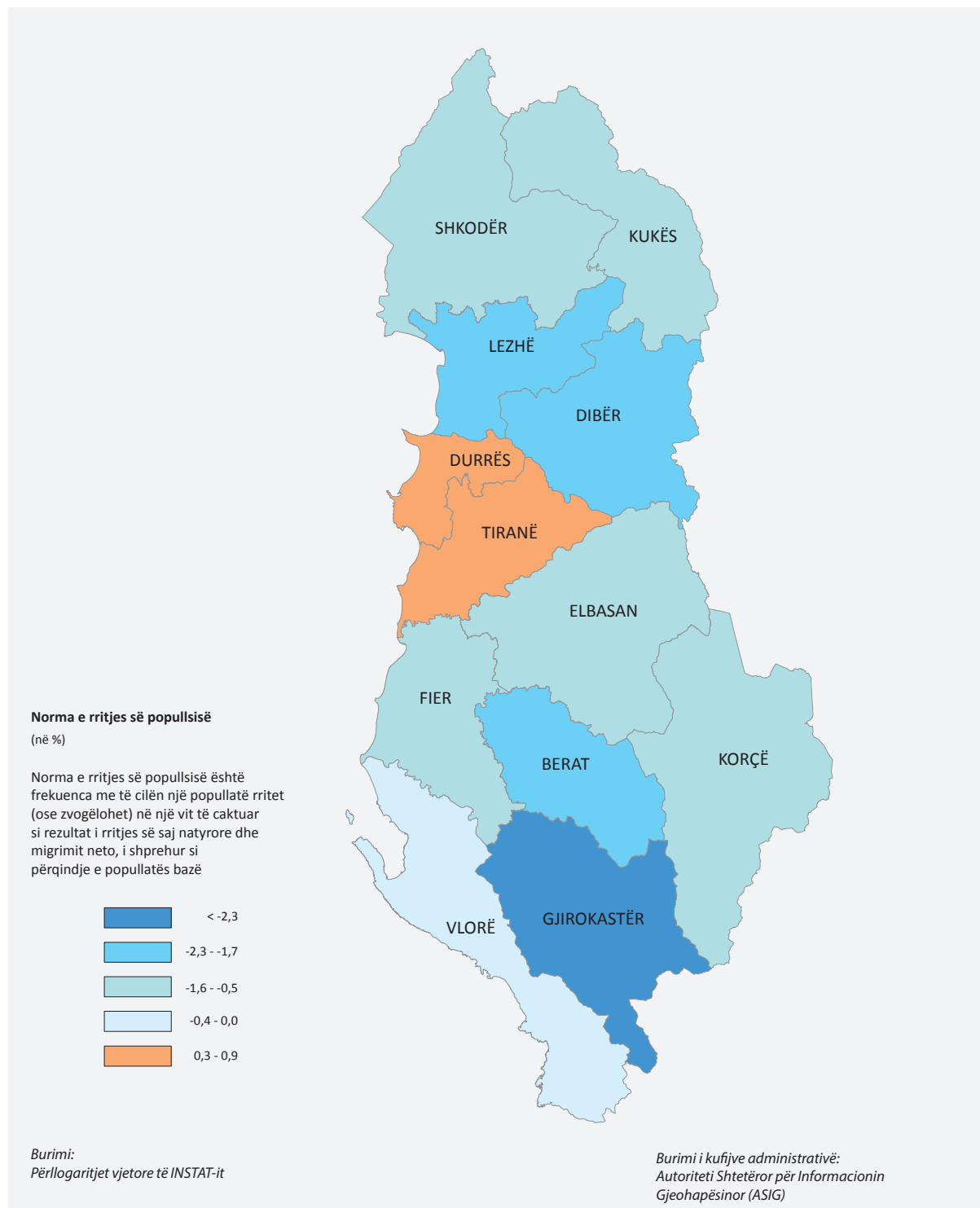
Në vitin 2020, qarku me popullsinë më të lartë në Shqipëri ishte ai i Tiranës, me 909.173 banorë, i ndjekur nga qarku i Fierit me 287.946 banorë. Në të njëjtën kohë, dy qarqet me popullsinë më të ulët në vitin 2020, ishin ato të Gjirokastrës dhe Kukësit, respektivisht me 58.706 dhe 74.909 banorë.

Gjatë vitit 2020, vetëm popullsitë e qarqeve të Tiranës dhe Durrësit janë rritur, ndërsa të gjitha qarqet e tjera kishin një normë negative të rritjes së popullsisë.

Qarku i Tiranës ka pasur nivelin më të lartë të rritjes së popullsisë gjatë vitit 2020, pasi u rrit me 0,9% krahasuar me vitin 2019.

Nga ana tjetër, qarku me normën më të ulët të rritjes së popullsisë ishte ai i Gjirokastrës, me -2,8%, gjatë vitit 2020.

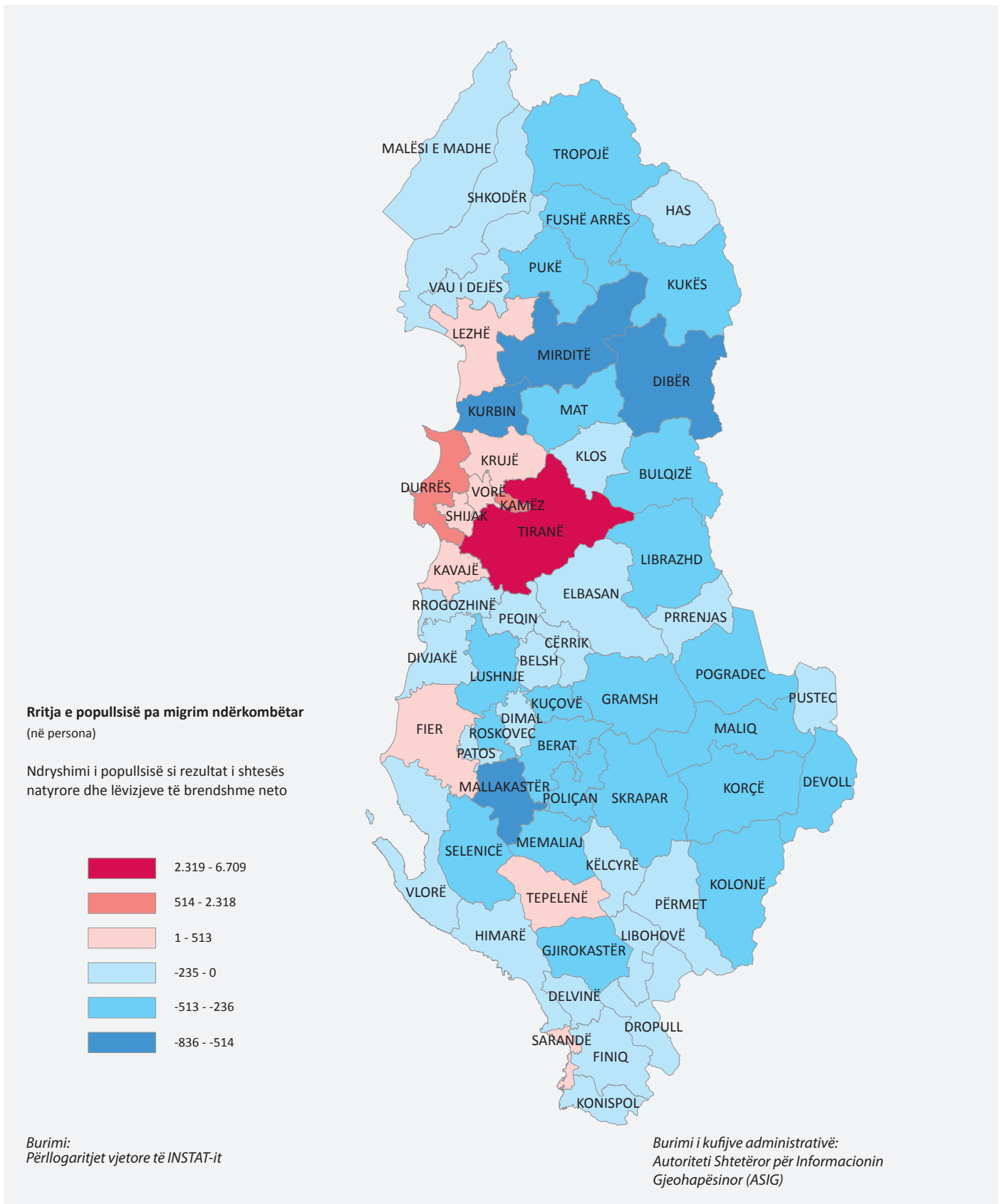
Harta 1.6 Norma e rritjes së popullsisë sipas qarkut, 2019-2020 (%)

Gjatë vitit 2020, vetëm popullsia e 11 bashkive është rritur, duke marrë parasysh rritjen natyrore të popullsisë dhe migracionin e brendshëm neto, ndërsa të gjitha bashkitë e tjera të mbetura, patën një rritje negative të popullsisë pa migracionin ndërkombëtar.

Bashkia e Tiranës ka pasur rritjen më të lartë të popullsisë pa migracionin ndërkombëtar, gjatë vitit 2020, pasi u rrit me 6.709 banorë, e ndjekur nga bashkia e Durrësit, e cila u rrit me 2.318 banorë. Nga ana tjetër, bashkia e Mallakastrës ka rritjen më të ulët të popullsisë pa migracionin ndërkombëtar gjatë vitit 2020, pasi ajo u ul me 836 banorë, e ndjekur nga bashkia e Dibrës, e cila u ul me 687 banorë.

Harta 1.7 Rritja e popullsisë pa migrim ndërkombëtar sipas bashkive, 2020

Struktura e popullsisë dhe raportet e varësisë

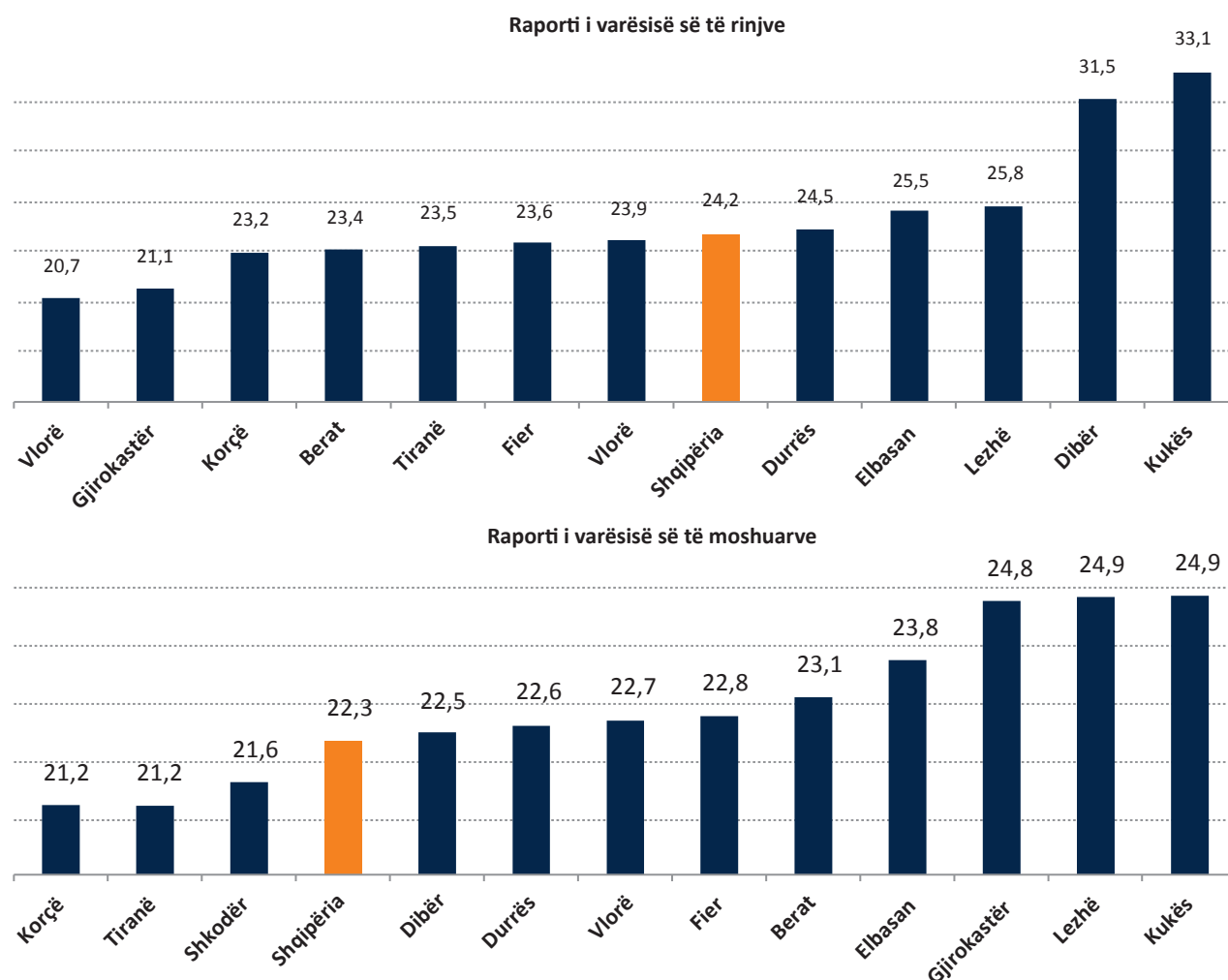
Më 1 janar të vitit 2021, në Shqipëri ishin 467.366 të rinj të moshës nën 15 vjeç dhe 431.531 të moshuar të moshës 65 vjeç ose më shumë. Në Shqipëri, popullsia në moshë pune, njerëz të moshës 15 deri 64 vjeç, ishin 1.930.844 persona gjatë të njëjtit vit.²

Siç mund të shihet nga shpërndarja e popullsisë sipas tre grup-moshave kryesore, në dhjetë qarqe ka më shumë të rinj krahasuar me të moshuarit. Vetëm në qarqet e Gjirokastrës dhe të Vlorës numri i të rinjve është më i vogël se numri i të moshuarve.

Qarqet me raportin më të lartë të varësisë së të rinjve janë ato të Kukësit dhe Dibrës, përkatësisht me 33,1 dhe 31,5 persona më të rinj se 15 vjet për çdo 100 persona nga 15 deri në 64 vjeç. Ndërsa qarqet me raportin më të ulët të varësisë së të rinjve janë ato të Vlorës dhe Gjirokastrës, përkatësisht me 20,7 dhe 21,1 persona më të rinj se 15 vjet për çdo 100 persona nga 15 deri 64 vjeç.

Nga ana tjetër, qarqet me raportin më të lartë të varësisë së të moshuarve janë ato të Kukësit dhe Lezhës, të dyja me rreth 24,9 persona më të vjetër se 65 vjeç për 100 persona nga 15 deri 64 vjeç. Qarqet me raportin më të ulët të varësisë së të moshuarve janë ato të Korçës dhe Tiranës, të dyja me rreth 21,2 persona më të vjetër se 65 vjeç për 100 persona nga 15 në 64 vjeç.

Fig. 1.5 Raportet e varësisë sipas qarqeve, më 1 janar 2021

Burimi: Përlllogaritjet vjetore të INSTAT-it

² Shiko: Tabela 1.7 tek Anekset

Mosha mediane e popullsisë

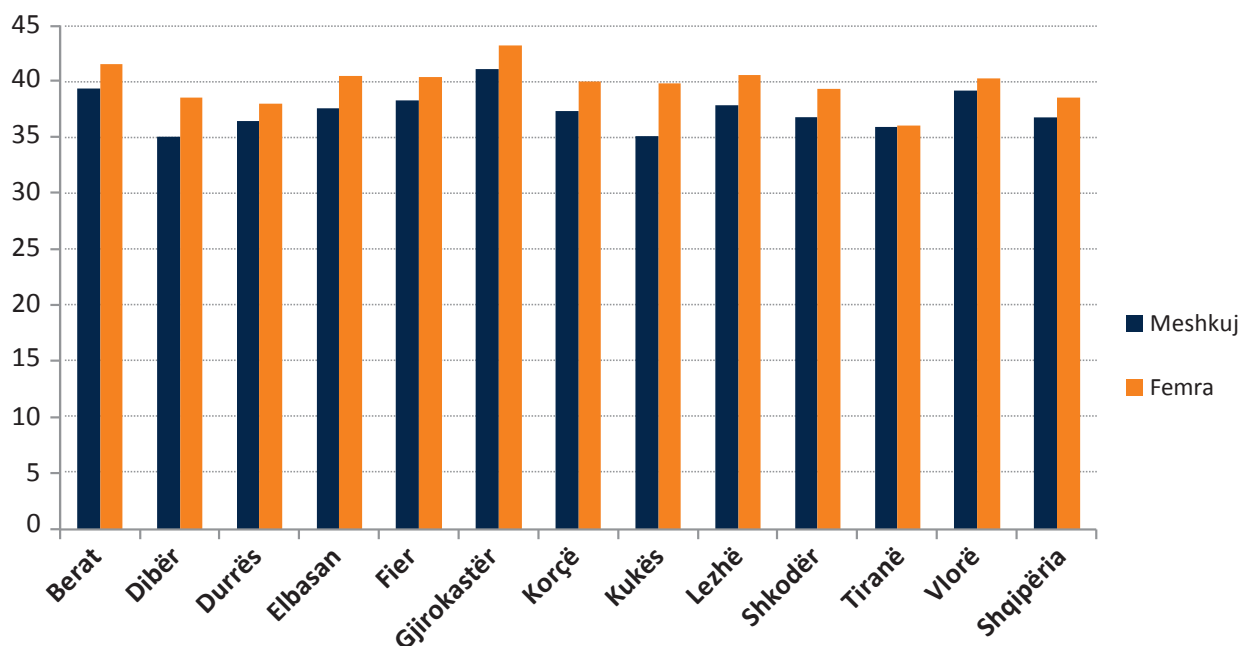
Mosha mediane e popullsisë përfaqëson moshën që ndan një popullsi në dy grupe numerikisht të barabarta, që do të thotë gjysma e njerëzve janë më të rinj se mosha mediane, dhe gjysma tjetër janë më të moshuar.

Më 1 janar të vitit 2021, mosha mediane për Shqipërinë ishte 37,6 vjet. Sipas këtij treguesi, qarku i Tiranës kishte popullsinë më të re në Shqipëri, me një moshë mediane prej 35,9 vjet, ndërsa qarku i Gjirokastrës kishte popullsinë më të vjetër në vend, me një moshë mediane prej 42,4 vjet.³ Rastësisht, këta dy qarqe kanë respektivisht edhe popullsitë më të mëdha dhe më të vogla në Shqipëri.

Mosha mediane e popullsisë për burra arriti vlerën më të ulët në qarkun e Dibrës me 35,0 vjet, ndërsa qarku i Gjirokastrës kishte moshën mediane më të vjetër për burra, me 41,3 vjet.

Mosha mediane e popullsisë për gratë arriti vlerën më të ulët në qarkun e Tiranës me 36,3 vjet, ndërsa qarku i Gjirokastrës kishte moshën më të vjetër mesatare për gratë, me 43,3 vjet.

Fig. 1.6 Mosha mediane e popullsisë sipas qarqeve dhe gjinisë, më 1 janar 2021

Burimi: Përlllogaritjet vjetore të INSTAT-it

Dendësia e popullsisë

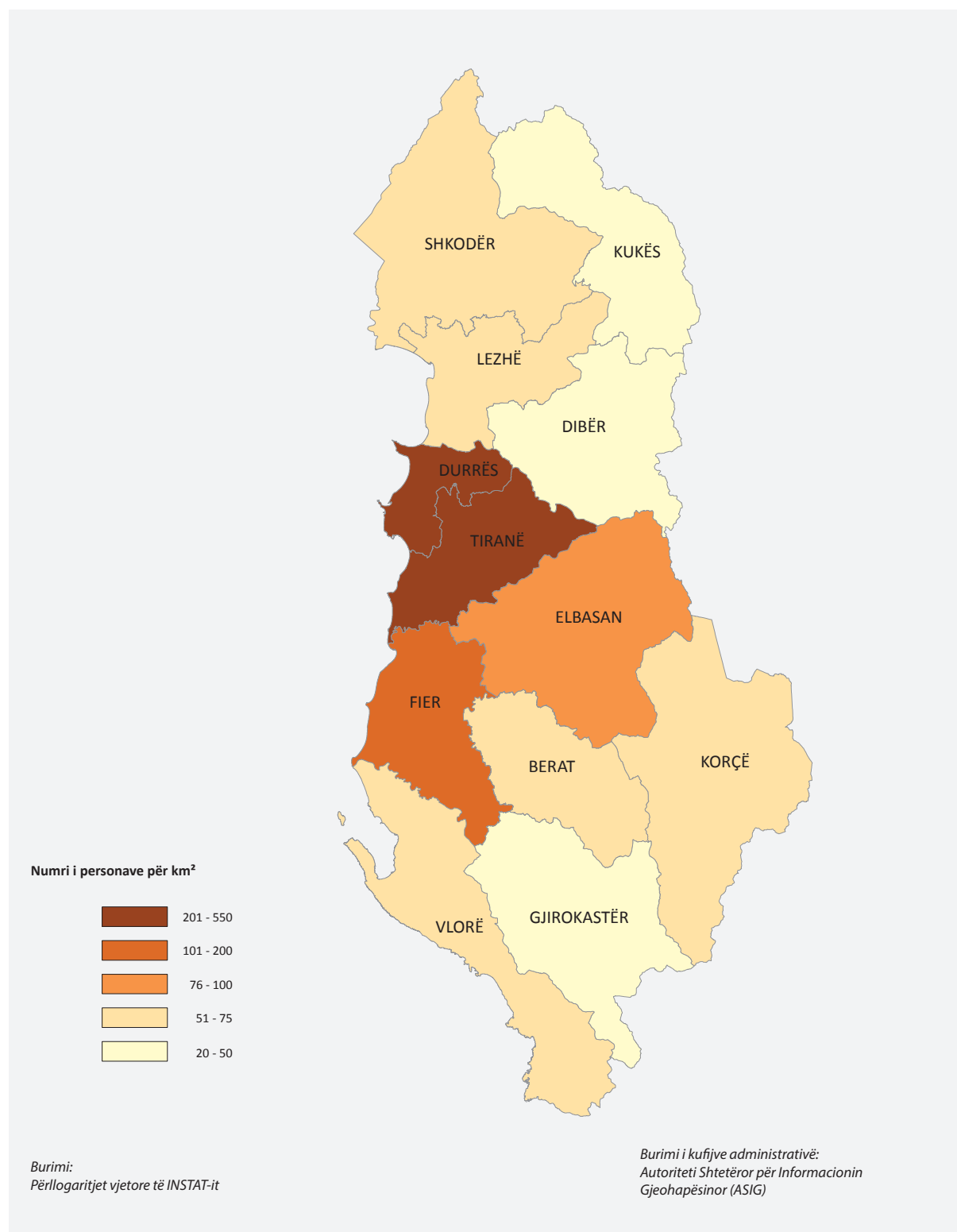
Dendësia e popullsisë mesatare në vitin 2020 ishte 99 banorë për km². Dendësia e popullsisë ka mbetur pothuajse në të njëjtat nivele gjatë pesë viteve të kaluara.⁴

Në vitin 2020, qarku i Tiranës kishte dendësinë më të lartë të popullsisë, me 550 banorë për km². Qarku me dendësinë e dytë më të lartë të popullsisë është ai i Durrësit, me 380 banorë për km².

Nga ana tjetër, qarqet me dendësinë më të ulët të popullsisë në vitin 2020 ishin ato të Gjirokastrës dhe Kukësit, përkatësisht me 20 dhe 32 banorë për km².

³ dhe ⁴ Shiko: Tabela 1.8 tek Anekset

Harta 1.8 Dendësia e popullsisë sipas qarqeve, 2020

ANEKSET

Tab. 1.6 Popullsia mesatare sipas qarqeve dhe gjinisë 2018-2020

Qarku	2018			2019			2020		
	M	F	Gjithsej	M	F	Gjithsej	M	F	Gjithsej
Berat	63.495	62.800	126.295	61.933	61.648	123.581	60.431	60.296	120.727
Dibër	62.515	57.449	119.964	61.201	56.202	117.403	59.914	54.857	114.771
Durrës	146.870	143.008	289.878	146.948	143.464	290.412	147.392	143.971	291.363
Elbasan	138.802	137.963	276.765	136.108	136.421	272.529	133.604	134.556	268.160
Fier	150.555	145.891	296.446	148.004	144.315	292.319	145.457	142.489	287.946
Gjirokastrë	30.584	31.604	62.188	29.493	30.909	60.402	28.520	30.186	58.706
Korçë	104.235	104.799	209.034	102.582	103.779	206.361	101.001	102.511	203.512
Kukës	39.491	37.503	76.994	39.027	36.985	76.012	38.481	36.428	74.909
Lezhë	62.941	63.057	125.998	61.630	62.318	123.948	60.402	61.288	121.690
Shkodër	100.061	103.884	203.945	98.519	102.932	201.451	96.936	101.657	198.593
Tiranë	439.461	450.111	889.572	444.765	455.891	900.656	448.725	460.448	909.173
Vlorë	95.092	94.205	189.297	94.894	94.223	189.117	94.435	93.864	188.299
Shqipëria	1.434.102	1.432.274	2.866.376	1.425.104	1.429.087	2.854.191	1.415.298	1.422.551	2.837.849

Burimi: Përlllogaritjet vjetore të INSTAT-it

Tab. 1.7 Popullsia sipas qarqeve, gjinisë dhe grupmoshave kryesore, më 1 janar 2021

Qarku	Meshkuj				Femra				Gjithsej			
	0-14	15-64	65+	Gjithsej	0-14	15-64	65+	Gjithsej	0-14	15-64	65+	Gjithsej
Berat	9.623	40.909	9.183	59.715	9.425	40.630	9.680	59.735	19.048	81.539	18.863	119.450
Dibër	11.977	39.046	8.349	59.372	11.282	34.765	8.264	54.311	23.259	73.811	16.613	113.683
Durrës	24.771	101.136	21.741	147.648	23.826	97.343	23.212	144.381	48.597	198.479	44.953	292.029
Elbasan	22.906	89.002	20.593	132.501	22.600	89.291	21.853	133.744	45.506	178.293	42.446	266.245
Fier	23.293	99.220	21.768	144.281	22.839	96.109	22.773	141.721	46.132	195.329	44.541	286.002
Gjirokastrë	4.182	19.362	4.568	28.112	4.218	20.400	5.301	29.919	8.400	39.762	9.869	58.031
Korçë	16.610	69.352	14.266	100.228	15.880	70.624	15.461	101.965	32.490	139.976	29.727	202.193
Kukës	8.024	24.465	5.724	38.213	7.544	22.631	6.000	36.175	15.568	47.096	11.724	74.388
Lezhë	10.366	39.945	9.515	59.826	10.322	40.120	10.410	60.852	20.688	80.065	19.925	120.678
Shkodër	16.455	65.931	13.711	96.097	15.938	69.542	15.600	101.080	32.393	135.473	29.311	197.177
Tiranë	76.616	309.970	63.343	449.929	71.622	320.149	70.490	462.261	148.238	630.119	133.833	912.190
Vlorë	13.900	65.772	14.388	94.060	13.147	65.130	15.338	93.615	27.047	130.902	29.726	187.675
Shqipëria	238.723	964.110	207.149	1.409.982	228.643	966.734	224.382	1.419.759	467.366	1.930.844	431.531	2.829.741

Burimi: Përlllogaritjet vjetore të INSTAT-it

Tab. 1.8 Mosha mediane e popullsisë më 1 janar sipas qarqeve dhe gjinisë, 2019-2021

Qarku	2019			2020			2021		
	M	F	Gjithsej	M	F	Gjithsej	M	F	Gjithsej
Berat	37,9	40,1	39,1	38,9	41,0	40,0	39,4	41,6	40,6
Dibër	34,0	37,7	35,5	34,6	38,4	36,2	35,0	38,8	36,6
Durrës	35,7	37,3	36,4	36,2	37,8	36,9	36,6	38,1	37,3
Elbasan	36,3	39,3	37,8	37,1	40,1	38,7	37,6	40,6	39,2
Fier	37,0	39,2	38,1	37,9	40,0	39,0	38,4	40,5	39,5
Gjirokastrë	39,3	41,5	40,6	40,7	42,5	41,8	41,3	43,3	42,4
Korçë	35,9	38,5	37,2	36,7	39,1	38,0	37,2	39,7	38,4
Kukës	34,2	38,5	36,1	34,7	39,2	36,7	35,3	39,9	37,3
Lezhë	36,6	39,0	37,8	37,5	39,8	38,7	37,9	40,4	39,2
Shkodër	35,8	38,3	37,1	36,5	39,0	37,8	36,9	39,4	38,1
Tiranë	34,6	35,6	35,1	35,1	36,0	35,5	35,5	36,3	35,9
Vlorë	38,0	39,4	38,6	38,8	40,0	39,3	39,4	40,5	39,9
Shqipëria	35,7	37,7	36,7	36,3	38,2	37,2	36,8	38,6	37,6

Burimi: Përlllogaritjet vjetore të INSTAT-it

Tab. 1.9 Dendësia e popullsisë mesatare sipas qarqeve, 2018-2020

Qarku	Sipërfaqe	Banorë/km ²				
	km ²	2015	2016	2017	2018	2019
Berat	1.798	70	69	67	70	69
Dibër	2.586	46	45	44	46	45
Durrës	766	378	379	380	378	379
Elbasan	3.199	87	85	84	87	85
Fier	1.890	157	155	152	157	155
Gjirokastrë	2.884	22	21	20	22	21
Korçë	3.711	56	56	55	56	56
Kukës	2.374	32	32	32	32	32
Lezhë	1.620	78	77	75	78	77
Shkodër	3.562	57	57	56	57	57
Tiranë	1.652	538	545	550	538	545
Vlorë	2.706	70	70	70	70	70
Shqipëria	28.748	100	99	99	100	99

Burimi: Përlllogaritjet vjetore të INSTAT-it

Metodologjia

Burimet e të dhënave

INSTAT mbledh një gamë të gjerë të dhënash demografike, duke përfshirë statistika të popullsisë në nivel kombëtar dhe rajonal, si dhe të dhëna për ngjarjet demografike, që kanë një ndikim në madhësinë e popullsisë dhe në strukturën e saj.

Burime potenciale të dhënash, për Drejtorinë e Statistikave Sociale, për përmbushjen e objektivave në llogaritjen e treguesve të veçantë, janë të dhënat administrative dhe Censuset e Popullsisë dhe Banesave.

Burimet administrative

Lindjet, vdekjet, martesat dhe lëvizjet e brendshme të popullsisë. Të dhënat për lindjet, vdekjet, martesat dhe lëvizjet e brendshme sigurohen nga Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile në mënyrë elektronike.

Kjo mënyrë e sigurimit të të dhënave të ngjarjeve demografike garanton një plotshmëri më të lartë, gjithashtu edhe përmbushjen e afateve të publikimeve përkatëse.

Censi i popullsisë dhe banesave

Censi i popullsisë dhe banesave i vitit 2011 është një burim shumë i rëndësishëm për statistikat e popullsisë. Është baza për llogaritjet vjetore të numrit të popullsisë.

Përkufizime

Dendësia e popullsisë: Numri i banorëve për njësi sipërfaqe të territorit (për km²)

Indeksi Sintetik i Fekonditetit (ISF): Është numri mesatar i fëmijëve që do t'i lindin gjallë një gruaje, gjatë gjithë jetës së saj, në qoftë se ajo do t'i kalonte të gjithë vitet e riprodhimit në përputhje me koeficientët e posaçëm të lindshmërisë së një viti të dhënë.

Jetëgjatësia në lindje: Është një vlerësimi i numrit mesatar të viteve shtesë që një person mund të presë të jetojë, bazuar në koeficientët e posaçëm të vdekshmërisë së një viti të dhënë.

Koeficienti bruto i lëvizjeve të brendshme të popullsisë: Është raporti i migracionit neto të brendshëm për një territor të caktuar (qark) me popullsinë përkatëse, në një vit të caktuar, shprehur për 1.000 banorë.

Koeficienti bruto i lindjeve: Është numri i lindjeve për 1.000 banorë të një territori të caktuar në një vit të dhënë.

Koeficienti bruto i martesave: Është numri i martesave për 1.000 banorë të një territori të caktuar, në një vit të dhënë.

Koeficienti bruto i vdekjeve: Është numri i vdekjeve për 1.000 banorë të një territori të caktuar në një vit të dhënë.

Koeficienti i rritjes natyrore: Është frekuenca me të cilën një popullsi po rritet (ose zvogëlohet) në një vit të dhënë në sajë të shtesës natyrore (diferencës së lindjeve mbi vdekjet), shprehur për 1.000 banorë.

Koeficienti i rritjes së popullsisë: Është frekuenca me të cilën një popullsi rritet (ose zvogëlohet) në një vit të caktuar si rezultat i rritjes së saj natyrore dhe migrimin neto, i shprehur si përqindje e popullsisë bazë.

Lindje e gjallë: Lindjet e fëmijëve që shfaqën shenja jete. Është numri i lindjeve që përjashtojnë lindjet e mbetura.

Migracioni neto i brendshëm: Është diferenca e flukseve hyrëse me ato dalëse të popullsisë së një territori të caktuar (qark) në një vit të dhënë.

Migracioni neto: Është diferenca midis imigracionit dhe emigracionit të popullsisë së një territori të caktuar, në një periudhë të dhënë kohe.

Mosha mediane e popullsisë: Përfaqëson moshën që ndan një popullsi në dy grupe numerikisht të barabarta, që do të thotë gjysma e njerëzve janë më të rinj se mosha mediane, dhe gjysma tjetër janë më të moshuar.

Mosha mesatare në lindje: Është mosha mesatare e grave kur linden fëmijët e tyre.

Mosha mesatare në martesë: Është mosha mesatare e burrave dhe grave kur martohen.

Raporti gjinor në lindje: I referohet numrit të djemve të lindur të gjallë për 100 vajza të lindura të gjalla.

Raporti i varësisë së përgjithshme: Raporti i numrit të personave nën moshën e punës (0-14 vjeç) dhe personave të moshuar, mbi moshën e punës (65+ vjeç) me numrin e personave që janë në moshë për të punuar (nga 15 deri në 64 vjeç), shprehur në përqindje.

Raporti i varësisë së të moshuarve: Raporti i numrit të personave të moshuar, mbi moshën e punës (65+ vjeç), me numrin e personave që janë në moshë për të punuar (nga 15 deri në 64 vjeç), shprehur në përqindje.

Raporti i varësisë së të rinjve: Raporti i numrit të personave nën moshën e punës (0-14 vjeç) me numrin e personave që janë në moshë për të punuar (nga 15 deri në 64 vjeç), shprehur në përqindje.

Rritja e popullsisë pa migracionin ndërkombëtar: Ndryshimet në popullsi si rezultat i rritjes natyrore dhe migrimit të brendshëm neto.

Shtesa natyrore: Shpreh rritje/ulje të popullatës si rezultat i proceseve biologjike (lindje dhe vdekje) gjatë një periudhe kohe. Pra, diferenca ndërmjet numrit të lindjeve dhe të vdekjeve në një vit të caktuar shpreh rritjen natyrore për atë vit.

Statistikat vitale: Janë të dhëna demografike mbi lindjet, vdekjet dhe martesat.

Vdekja: Do të thotë zhdukje e përhershme e të gjitha shenjave të jetës në çdo kohë pasi të ndodhë një lindje e gjallë (ndërprerja e funksioneve jetësore, pa aftësinë e ringjalljes).

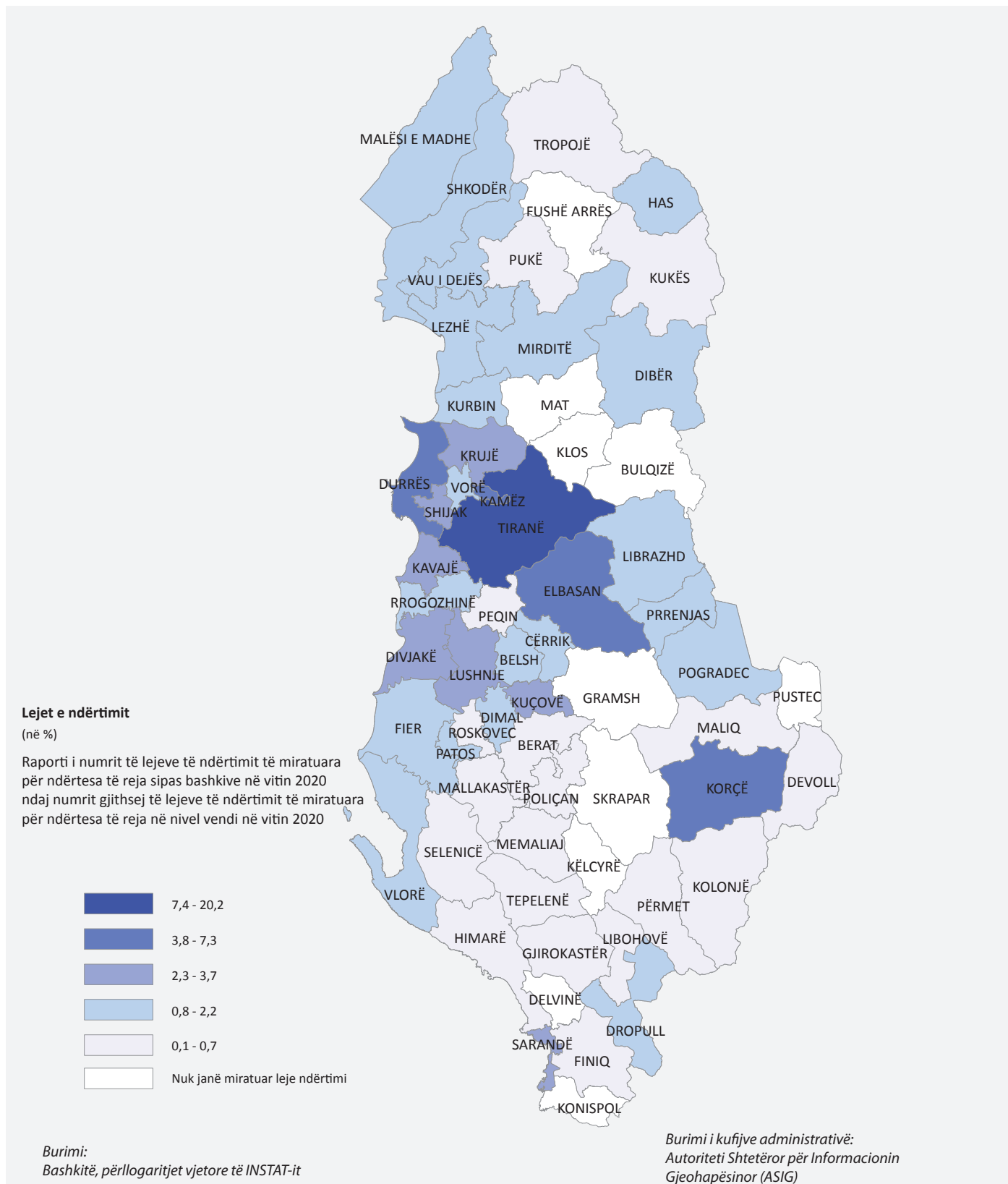

NDËRTESA

Qëllimi i kapitullit “Ndërtesa” është të paraqesë të dhëna statistikore mbi zhvillimet më të fundit të këtij treguesi në Republikën e Shqipërisë. Aktualisht, ky kapitull përmban informacion vetëm mbi lejet e ndërtimit të miratuara sipas dy kategorive kryesore: “Ndërtesa rezidente dhe Ndërtesa jo-rezidente”.

Harta 2.1 Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja sipas bashkive, 2020

Tab. 2.1 Numri dhe sipërfaqja e lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja sipas qarqeve, 2017-2020

Qarku	2017		2018		2019		2020	
	Numri	Sipërfaqe m ²	Numri	Sipërfaqe m ²	Numri	Sipërfaqe m ²	Numri	Sipërfaqe m ²
Berat	25	22.667	44	28.680	18	6.491	44	15.307
Dibër	24	5.029	34	8.028	18	7.734	22	6.560
Durrës	105	74.893	156	172.658	152	136.395	127	150.707
Elbasan	63	28.404	88	34.165	97	44.818	109	62.049
Fier	133	52.091	129	61.339	98	47.716	101	55.109
Gjirokastrë	13	14.427	40	16.985	20	11.242	20	10.765
Korçë	71	37.856	100	40.774	81	33.501	63	23.156
Kukës	5	1.066	6	3.483	12	9.618	27	22.617
Lezhë	22	7.390	57	22.529	65	101.062	51	49.618
Shkodër	65	56.316	89	60.040	52	17.845	35	25.207
Tiranë	231	521.996	388	940.348	423	1.561.858	313	1.121.722
Vlorë	62	46.399	63	53.754	58	43.469	49	65.394
Shqipëria	819	868.534	1.194	1.442.783	1.094	2.021.749	961	1.608.211

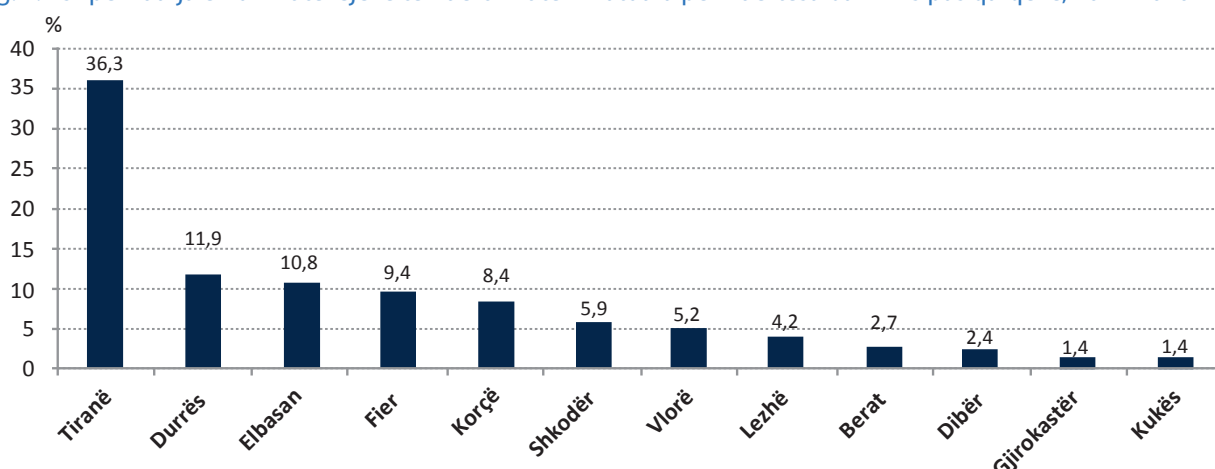
Burimi: Bashkitë, llogaritje të INSTAT

Gjatë harkut kohor 2017-2020, janë miratuar gjithsej 4.068 leje ndërtimi për ndërtesa të reja, mesatarisht 1.017 leje të miratuara për çdo vit. Sipas qarqeve, numri më i lartë i lejeve të ndërtimit të miratuara në këtë katërvjeçar, paraqitet në Tiranë me 1.355 leje ose 33,3% e numrit gjithsej të lejeve të miratuara në nivel vendi.

Kërkesa për leje ndërtimi për ndërtesa për banim dominon në krahasim me kërkesat për ndërtesa të tjera si: hotele dhe të ngjashme, zyra, industriale, tregtare apo të tjera. Lejet e miratuara për ndërtesa banimi në vitet 2017-2020 zënë 66,2% të numrit gjithsej të lejeve, ndërsa lejet e ndërtimit të miratuara për ndërtesa të tjera zënë 33,8% të këtij treguesi.

Gjatë viteve 2017-2020, rreth 69,8% e sipërfaqes së lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa të reja është përqendruar në qarkun e Tiranës, ndërsa qarku Dibër paraqitet me vlerën më të ulët të këtij treguesi me rreth 0,5%. Sipërfaqja mesatare e një lejeje ndërtimi referuar të njëjtës periudhë kohore është 1.460 metra katrorë.

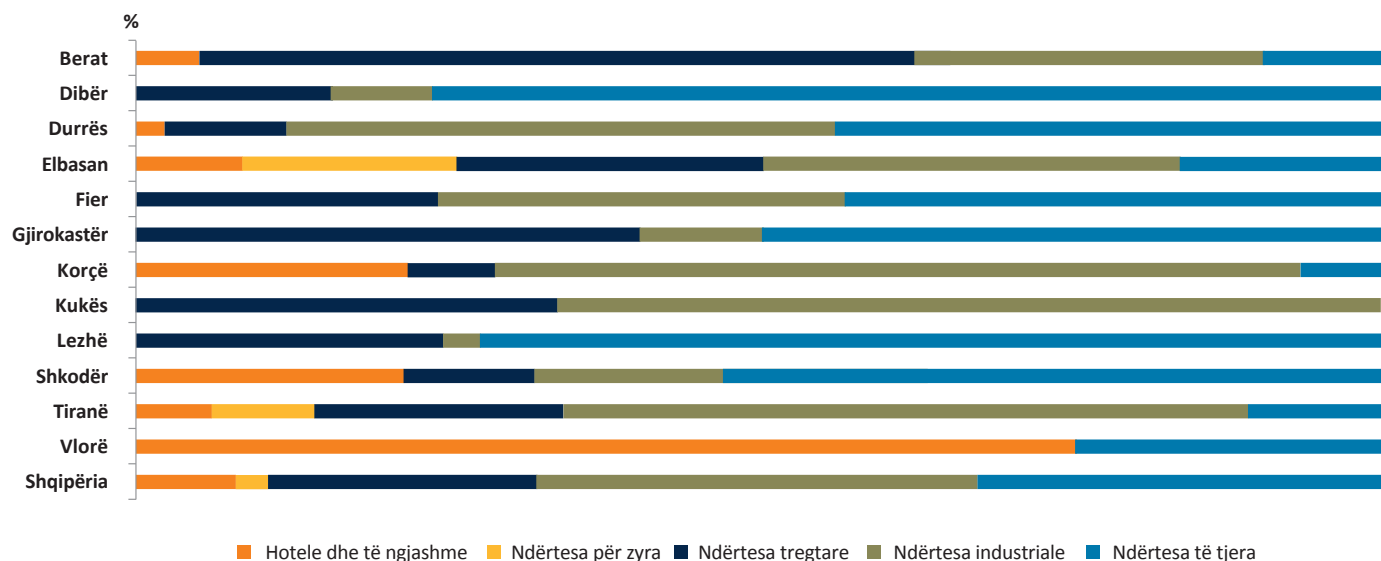
Fig. 2.1 Shpërndarja e numrit të lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa banimi sipas qarqeve, 2017-2020

Burimi: Bashkitë, llogaritje të INSTAT

Në katërvjeçarin e fundit, janë miratuar gjithsej 2.695 leje ndërtimi për ndërtesa banimi. Në vitin 2020, ky tregues u paraqit me një rënie prej 10,9% krahasuar me vitin 2019, ndikuar kryesisht nga rënia e numrit të lejeve të miratuara për banesa në qarqet Tiranë dhe Shkodër me përkatësisht 24,4% dhe 54,3%.

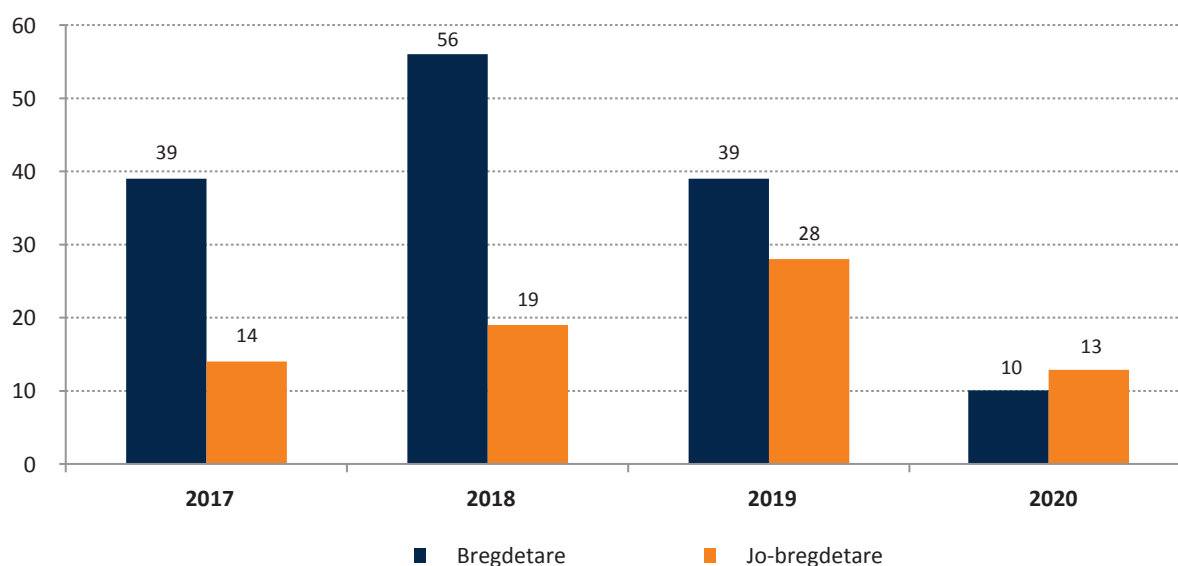
Fig. 2.2 Struktura e numrit të lejeve të ndërtimit të miratuara për ndërtesa jo-rezidente sipas qarqeve, 2020

Burimi: Bashkitë, llogaritje të INSTAT

Në vitin 2020, lejet e ndërtimit miratuar për ndërtesa jo-rezidente u miratuan kryesisht për "Ndërtesa industriale". Treguesi "Ndërtesat për zyra" pati leje të miratuara vetëm në qarqet Tiranë dhe Elbasan me përkatësisht 6 leje dhe 2 leje të miratuara. Qarku i Vlorës shënoi numrin më të lartë në lejet e miratuara për "Hotele dhe të ngjashme" me rreth 39,1% të lejeve gjithsej në nivel vendi. Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për "Ndërtesa tregtare" në vitin 2020 shënoi një rënie vjetore prej 19,8% krahasuar me vitin 2019. Qarqet Durrës dhe Lezhë paraqiten me numrin më të lartë të lejeve të miratuara për "Ndërtesa të tjera" me përkatësisht 23 dhe 21 leje të miratuara gjithsej, ose rreth 44,4% e lejeve të miratuara të këtij treguesi në Shqipëri gjatë vitit 2020.

Fig. 2.3 Numri i lejeve të ndërtimit të miratuara për "Hotele dhe të ngjashme" sipas bashkive bregdetare dhe jo-bregdetare, 2017-2020

Burimi: Bashkitë, llogaritje të INSTAT

Lejet e ndërtimit për "Hotele dhe të ngjashme" në vitet 2017-2020 u përqendruan kryesisht në bashkitë bregdetare. Rreth 61,8% e lejeve të miratuara në bashkitë bregdetare u përqendruan në bashkitë Sarandë dhe Kavajë me përkatësisht 41,0% dhe 20,8%. Përsa i përket bashkive jo-bregdetare, lejet e miratuara për "Hotele dhe të ngjashme" gjatë këtij katërvjeçari u përqendruan në bashkinë Tiranë me 28,4% dhe bashkinë Korçë me 21,6%.

Burimi i të dhënave

Të dhënat mbi lejet e ndërtimit të miratuara, janë të dhëna administrative. Informacioni statistikor i lejeve të ndërtimit grumbullohet me frekuencë tremujore nga zyrat rajonale të INSTAT, në bashkëpunim me zyrat urbanistike të bashkive përkatëse.

Përkufizime

Leja e ndërtimit: Autorizim për të filluar punë mbi një projekt ndërtimi. Leja është faza përfundimtare për planifikimin dhe autorizimin e ndërtimit përpara fillimit të punës.

Ndërtesat: Struktura të mbuluara të cilat mund të përdoren të ndara të ndërtuara për qëllime të përhershme, të përshtatshme për mbrojtjen e njerëzve, kafshëve ose objekteve. Ndërtesat klasifikohen në dy lloje të ndryshme kategorish: 1) Ndërtesa për banim (rezidente), 2) Ndërtesa të tjera (jo-rezidente), ku përfshihen: hotele dhe të ngjashme, ndërtesa për zyra, ndërtesa industriale, ndërtesa tregtare, etj.

Ndërtesat rezidente: Ndërtime ku të paktën gjysma e sipërfaqes së objektit do të shfrytëzohet për qëllime banimi. Në rast se më pak se gjysma e sipërfaqes së objektit do të shfrytëzohet për qëllime banimi, ndërtesa duhet të klasifikohet në kategorinë e ndërtesave jo-rezidenciale, duke u bazuar në qëllimin e projektit të hartuar.

Ndërtesat jo-rezidente: Ndërtime ku të paktën gjysma e sipërfaqes së objektit do të shfrytëzohet për qëllime të ndryshme nga ato të banimit. Në rast se të paktën gjysma e sipërfaqes së objektit do të shfrytëzohet për qëllime banimi, ndërtesa klasifikohet si ndërtesë rezidenciale.

Sipërfaqja: Hapësira gjithsej ku do të vihet në zbatim projekti i miratuar.

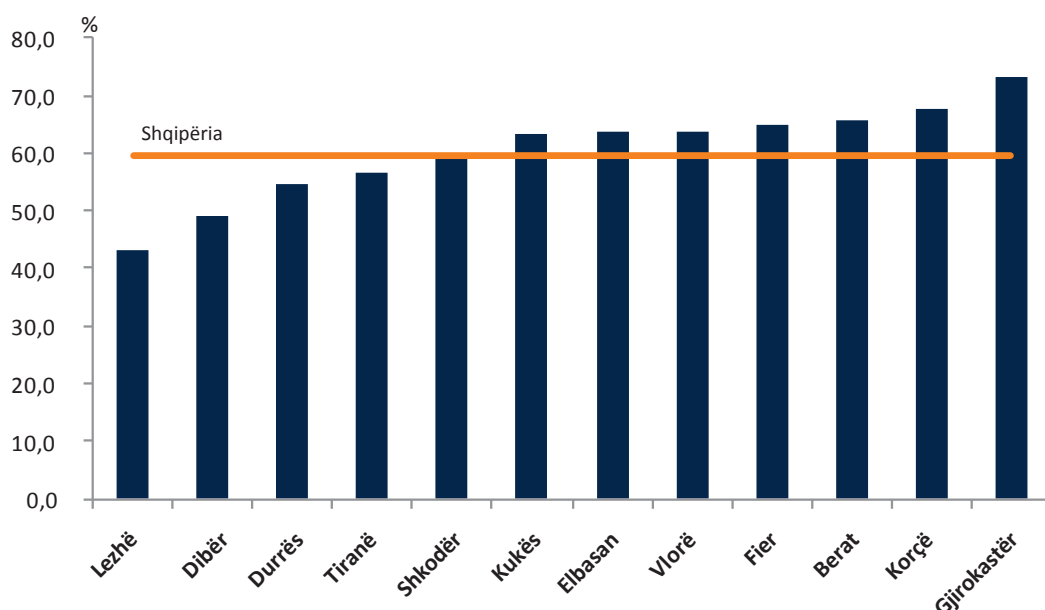
TREGU I PUNËS DHE PAGAT

Forcat e Punës

Në vitin 2020, forcat e punës në Shqipëri numërojnë rreth 1.400 mijë persona, të cilët përfaqësojnë popullsinë aktive të përbërë nga të punësuarit dhe të papunët në vend. Megjithatë, për të matur shkallën e aktivizimit të popullsisë, është përllogaritur treguesi 'shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës', që hedh dritë mbi potencialin e ekonomisë së një vendi për të angazhuar popullsinë në veprimtari produktive.

Ky tregues varion sipas qarqeve, duke reflektuar karakteristikat e tregut të punës në secilën prej tyre. Shkalla më e lartë e pjesëmarrjes në forcat e punës është regjistruar në qarkun e Gjirokastrës (73,3%), dhe Korçës (67,6%), ndërsa më e ulëta në qarkun e Lezhës dhe të Dibrës (49,2% dhe 43,3% përkatësisht), ndërkohë që mesatarja për vendin është 59,5% (Fig 3.1).

Fig. 3.1 Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës sipas qarkut, 2020

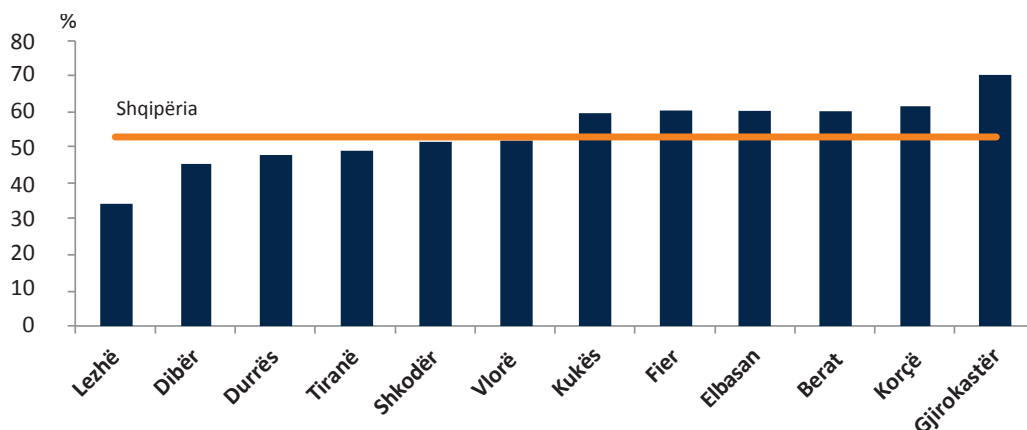

Burimi: INSTAT, Anketa e Forcave të Punës

Punësimi

Raporti i të punësuarve të moshës 15 vjeç e lart ndaj popullsisë të së njëjtës moshë (rreth 2.367 mijë persona) është 52,5 %. Shkalla më e lartë e punësimit është regjistruar në qarkun e Gjirokastrës (69,0 %), ndjekur nga qarku i Korçës (61,0%) (Fig. 3.2). Shkalla më e ulët regjistrohet në qarkun e Lezhës (33,7 %) dhe të Dibrës (44,7 %).

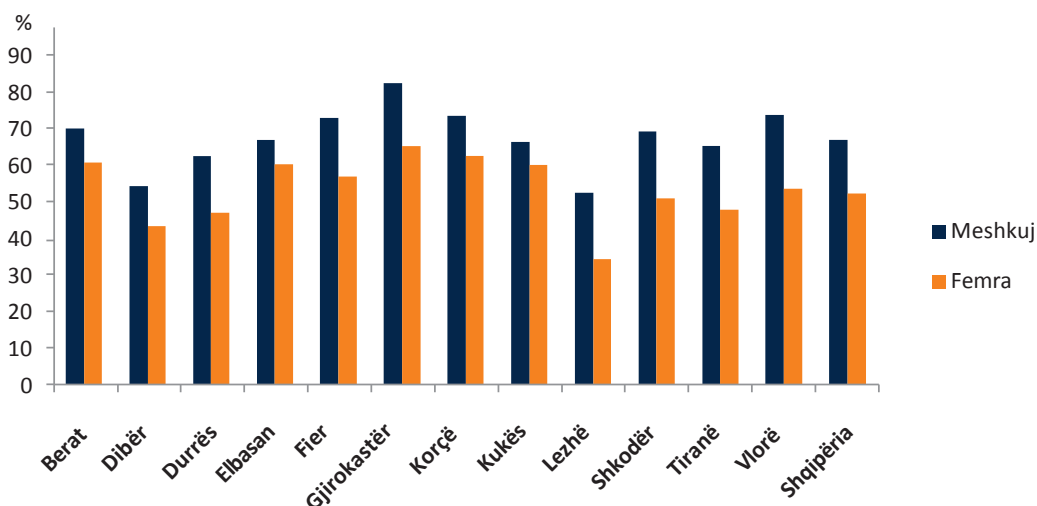
Fig. 3.2 Shkalla e punësimit sipas qarkut, 2020

Burimi: INSTAT, Anketa e Forcave të Punës

Nga këndvështrimi gjinor, diferenca më e madhe e shkallës së punësimit për popullsinë 15 vjeç e lart, është shënuar në qarkun e Vlorës, ku hendeku është 21,6 pp, ndërsa mesatarja në Shqipëri është 13,1 pp. Gjatë vitit 2020, të gjitha qarqet kanë shkallë më të lartë punësimi për meshkujt se sa femrat (Fig. 3.3).

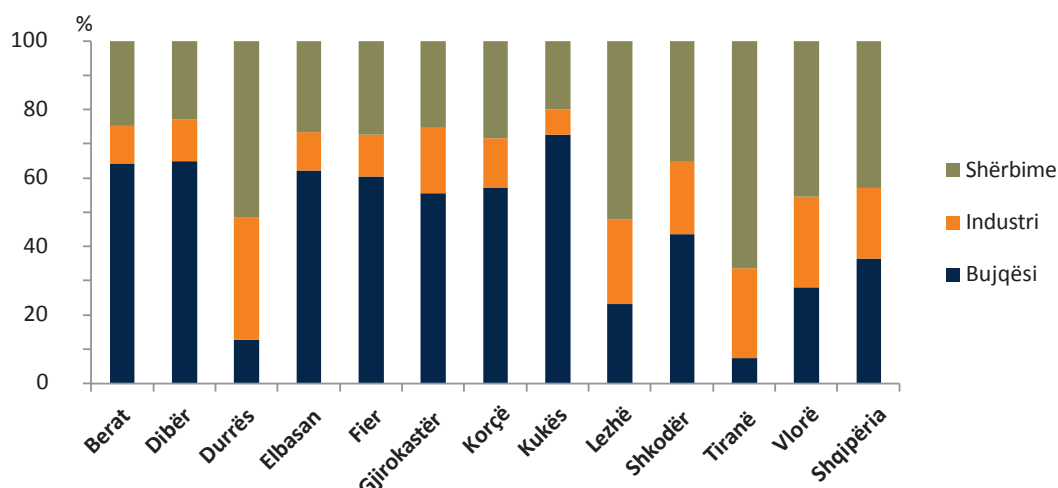
Fig. 3.3 Shkalla e punësimit sipas qarkut dhe gjinisë, 2020

Burimi: INSTAT, Anketa e Forcave të Punës

Analiza e punësimit sipas veprimtarive ekonomike (Fig. 3.4), tregon se shërbimet dhe bujqësia kanë pjesën më të madhe të të punësuarve, 43,5% dhe 36,1% përkatësisht, ndërsa të punësuarit në industri përbëjnë vetëm 20,5%. Tirana është qarku me përqindjen më të lartë të punësimit në shërbime (66,3%) dhe me përqindjen më të ulët të punonjësve në bujqësi (7,3%). Qarku me përqindjen më të lartë të punësimit në industri është Durrësi (35,4%), ndërsa qarku i Kukësit ka përqindjen më të ulët të punonjësve në këtë sektor (6,8%). Kukësi është, në të njëjtën kohë, qarku me përqindjen më të lartë të punësimit në bujqësi (71,8%) dhe me nivelin më të ulët të punonjësve në shërbime (20,6%).

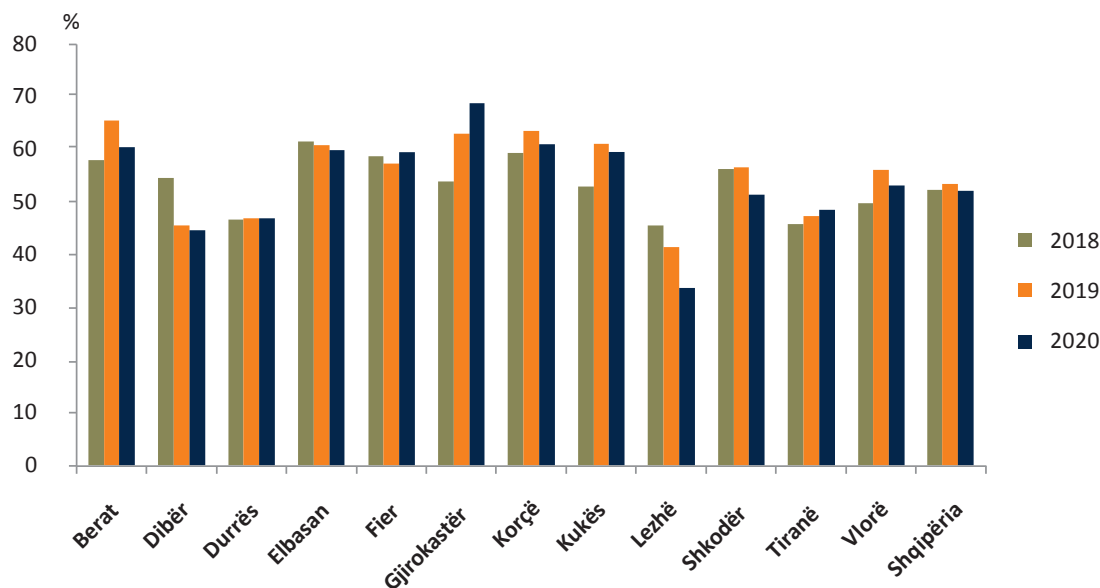
Fig. 3.4 Shkalla e punësimit sipas qarkut dhe veprimtarisë ekonomike, 2020

Burimi: INSTAT, Anketa e Forcave të Punës

Gjatë periudhës 2018-2020, rritja më e lartë e shkallës së punësimit është regjistruar në qarkun e Gjirokastrës, me 6,0 pp (Fig. 3.5), ndërsa ulja më e madhe është regjistruar në Lezhë (-8,0 pp). Rritja e shkallës së punësimit gjatë kësaj periudhe si për meshkujt ashtu edhe për femrat është më e lartë në qarkun e Gjirokastrës (+6,6 dhe +5,4 pp respektivisht). Ulja më e lartë e këtij treguesi është regjistruar në Berat për meshkujt (-8,2 pp) dhe në Lezhë për femrat (-8,2 pp).

Fig. 3.5 Shkalla e punësimit sipas qarkut në vite, 2018-2020

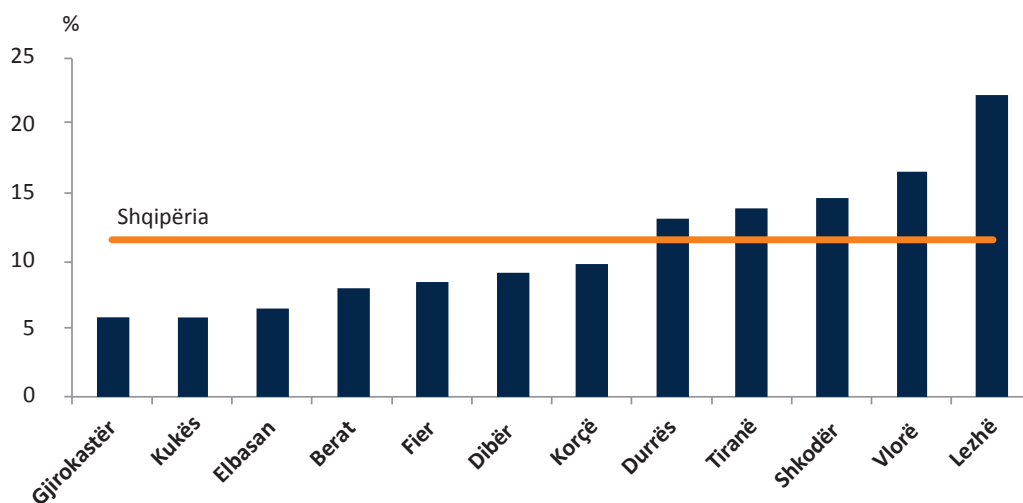

Burimi: INSTAT, Anketa e Forcave të Punës

Papunësia

Në vitin 2020, ka rreth 165 mijë njerëz të papunë në Shqipëri, që është e barabartë me 11,7% të forcës totale të punës. Këto shifra tregojnë për rritje të papunësisë pas një trendi në rënie të regjistruar në vitet e fundit në vend. Shkalla më e ulët e papunësisë është regjistruar në qarkun e Gjirokastrës (5,7%) dhe Kukësit (6,0%) ndërsa ajo më e larta është regjistruar në Lezhë (22,2%) dhe Vlorë (16,6%). Qarqet e Shkodrës, Tiranës dhe Durrësit paraqesin gjithashtu nivele të larta të papunësisë të cilat janë mbi mesataren e vendit.

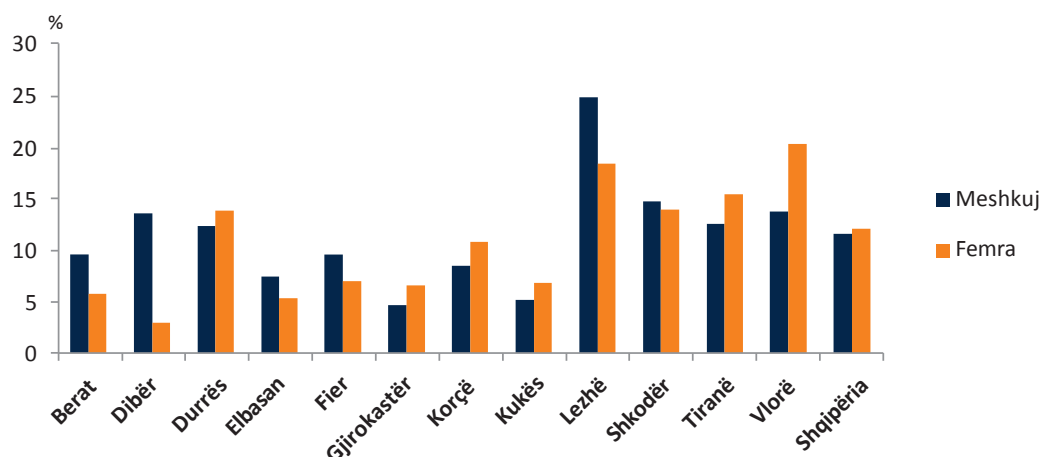
Fig. 3.6 Shkalla e papunësisë sipas qarkut, 2020

Burimi: INSTAT, Anketa e Forcave të Punës

Analiza gjinore tregon se qarku me nivelin më të lartë të papunësisë për femrat është ai i Vlorës me 20,5%, ndjekur nga qarku i Lezhës me 18,5%. Shkalla më e lartë e papunësisë për meshkujt është regjistruar në qarkun e Lezhës, 24,9%, dhe të Shkodrës, 15,0%. Shkalla e papunësisë për femrat regjistron vlerën e saj më të ulët në qarkun e Elbasanit (5,5%) dhe Dibrës (3,2 %). Shkalla më e ulët e papunësisë për meshkujt regjistrohet në Gjirokastrë dhe Kukës (respektivisht 4,7% dhe 5,2%).

Fig. 3.7 Shkalla e papunësisë sipas qarkut dhe gjinisë, 2020

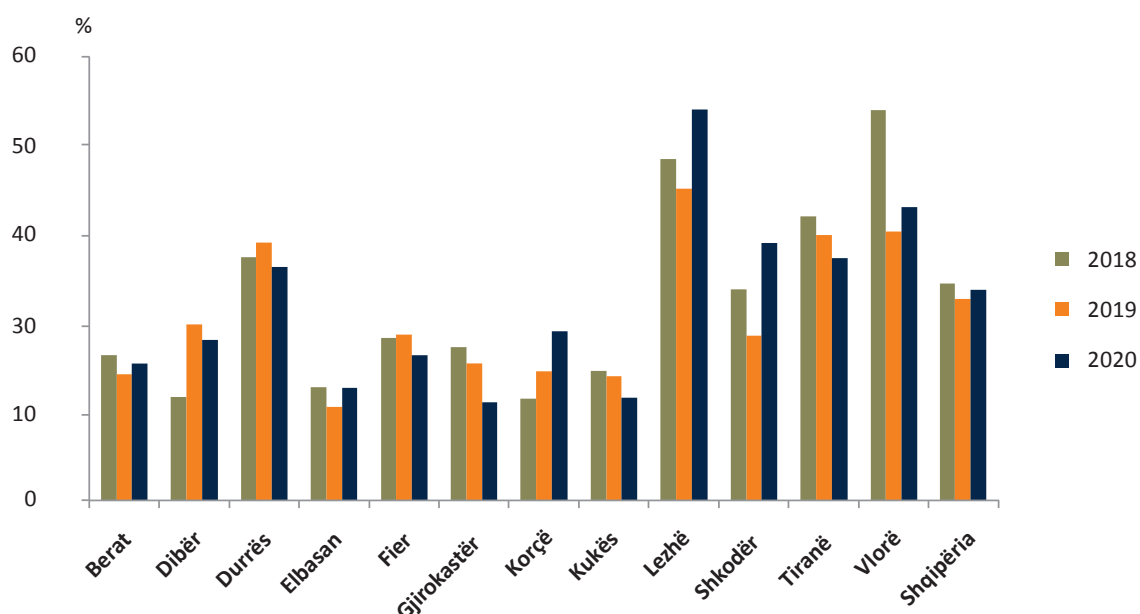

Burimi: INSTAT, Anketa e Forcave të Punës

Gjatë periudhës 2018-2020, shkalla e papunësisë është ulur në gjysmën e qarqeve të vendit (Fig 3.8). Qarqet e Vlorës dhe Gjirokastrës kanë njohur uljen më të lartë (-5,3 pp dhe -3,0 pp respektivisht). Rritja më e madhe është shënuar në qarkun e Korçës (+3,7 pp) dhe Dibrës (+3,2 pp).

Në vitin 2020, ulja e shkallës së papunësisë në qarkun e Vlorës vjen si rezultat i uljes së saj për të dyja gjinitë (-5,7 pp për femrat dhe -5,0 pp për meshkujt), ndërsa ulja e shkallës së papunësisë në Gjirokastrë ndikohet kryesisht nga meshkujt, për të cilët ky tregues ulet me 5,3 pp. Rritja e shkallës së papunësisë në Korçë vjen si rezultat i rritjes së këtij treguesi si për meshkujt (+3,1 pp), ashtu dhe për femrat (+4,4 pp), ndërkohë që rritja e papunësisë në Dibrë i dedikohet më së shumti rritjes së treguesit për meshkujt (+6,5 pp) në krahasim me vitin 2018.

Fig. 3.8 Shkalla e papunësisë sipas qarkut në vite, 2018-2020

Burimi: INSTAT, Anketa e Forcave të Punës

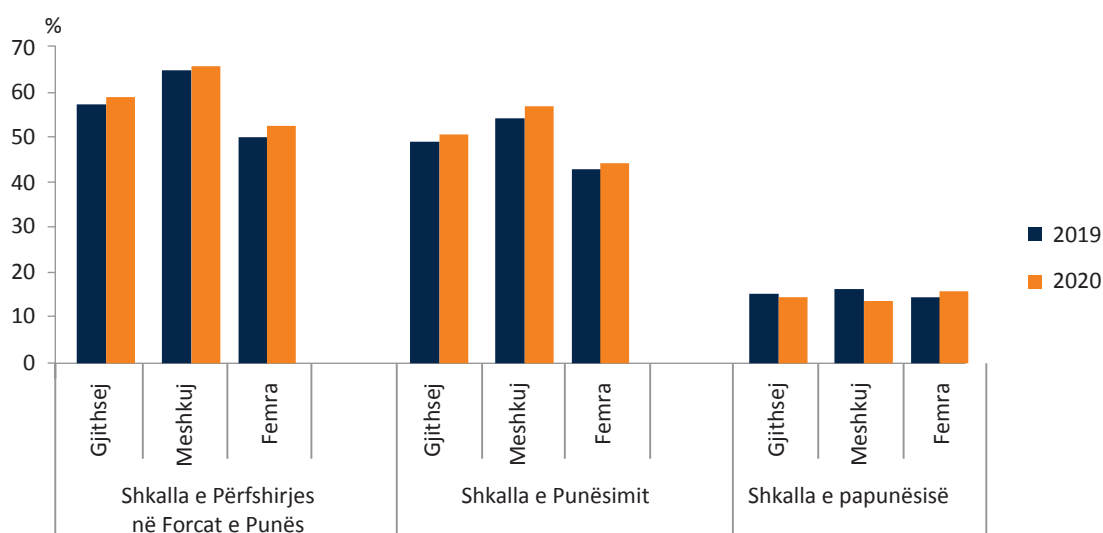
Vlerësime të statistikave të punësimit sipas bashkive

Të dhënat e anketës së forcave të punës nuk mundësojnë tregues sipas bashkive. Megjithatë, që nga viti 2019, janë kryer disa vlerësime lidhur me dy bashkitë më të mëdha në vend, Tiranës dhe Durrësit, për sa u përket treguesve kryesorë: shkallës së punësimit, shkallës së papunësisë dhe shkallës së pjesëmarrjes në forcat e punës.

Në vitin 2020, treguesit e tregut të punës për dy bashkitë më të mëdha në vend, paraqesin një situatë të ndryshme të ecurisë në krahasim me vitin 2019. Në Bashkinë e Tiranës, shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës është rritur me 1,6 pikë përqindje, duke u ndikuar më shumë nga rritja e treguesit për femrat (+2,5 pp) sesa nga meshkujt (+0,6 pp). Hendeku gjinor i pjesëmarrjes në forcat e punës është 12,9 pp, me një ulje prej 1,9 pp në krahasim me një vit më parë (Fig 3.9).

Gjatë këtyre dy viteve, shkalla e punësimit është rritur me 2,1 pikë përqindje si rezultat i rritjes së këtij treguesi për të dy gjinitë por me një ndikim më të madh nga meshkujt (+2,4 pp). Shkalla e papunësisë është ulur me 1,1 pikë përqindje gjatë 2019-2020. Edhe për këtë tregues, ndikimi vjen nga meshkujt, të cilët regjistrojnë një shkallë papunësie 2,9 pp më të ulët se në vitin 2019, ndërkohë që për femrat treguesi rritet me 1,0 pp (Fig 3.9).

Fig. 3.9 Treguesit kryesorë të tregut të punës për Bashkinë Tiranë, në %, 2019-2020

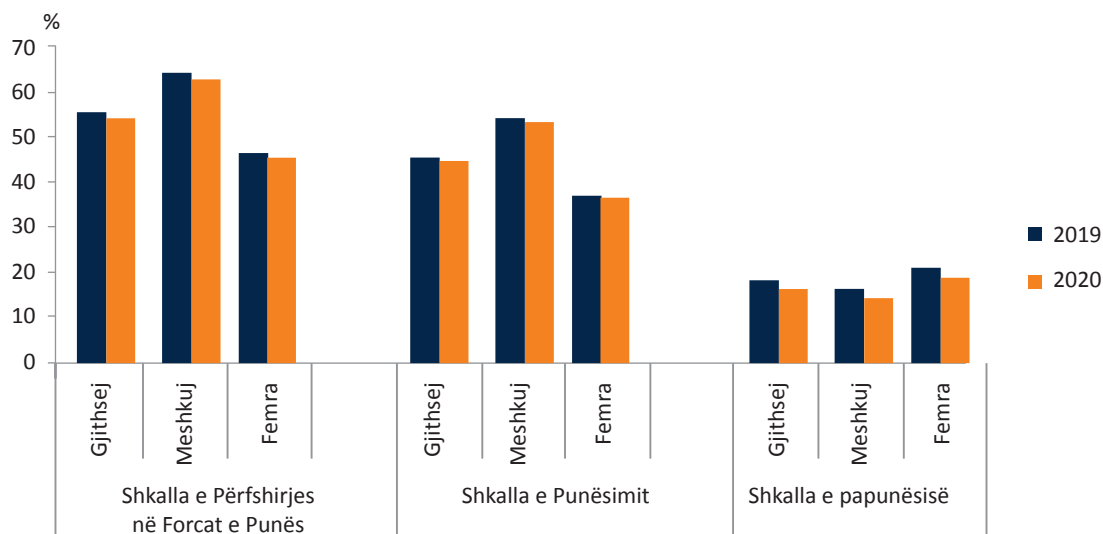

Burimi: INSTAT, Anketa e Forcave të Punës

Në Bashkinë e Durrësit, shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës dhe, paralelisht me të shkalla e punësimit, ka regjistruar ulje në vitin 2020, në krahasim me vitin 2019 (Fig 3.10). Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës ulet me 1,5 pikë përqindje në krahasim me një vit më parë dhe ky ndryshim vjen kryesisht nga meshkujt (-1,8 pp). Shkalla e punësimit shënon një ulje të lehtë prej 0,4 pp të ndikuar nga ulja e treguesit për meshkujt (-0,8 pp), ndërsa për femrat ky tregues mbetet në të njëjtin nivel.

Edhe për Bashkinë e Durrësit, hendeku gjinor i pjesëmarrjes në forcat e punës shënon ulje gjatë 2019-2020 duke arritur në 16,2 %. Megjithë uljen e shkallës së punësimit, shkalla e papunësisë në Bashkinë Durrës, ka shënuar rënie në vitin 2020 në krahasim me një vit më parë (-1,5 pp). Kjo rënie vjen si rezultat i një uljeje më të madhe të treguesit për femrat (-1,9 pp) sesa për meshkujt (-1,1 pp).

Fig. 3.10 Treguesit kryesorë të tregut të punës për Bashkinë Durrës, në %

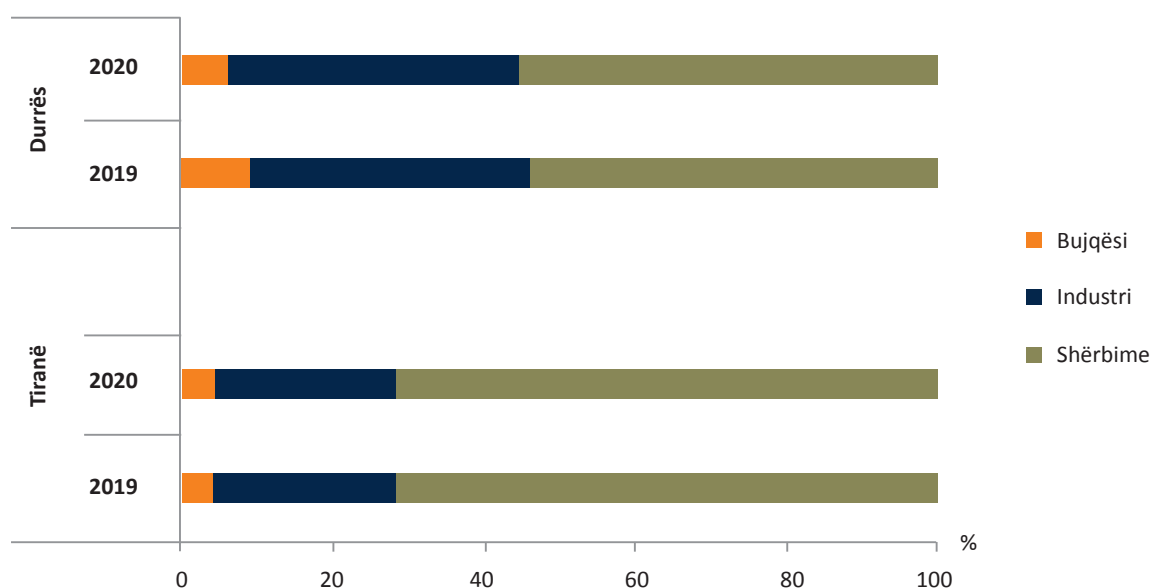

Burimi: INSTAT, Anketa e Forcave të Punës

Analiza sipas veprimtarive ekonomike në të dy bashkitë, ndërsa ruan karakteristikat e shpërndarjes së të punësuarve në secilën prej tyre, me Tiranën ku mbizotëron sektori i shërbimeve dhe Durrësin ku sektori i industrisë ka peshën më të madhe të të punësuarve, tregon për një dinamikë të ndryshme të peshës që zënë këta sektorë gjatë viteve 2019-2020 (Fig. 3.11). Ndërsa në Bashkinë e Tiranës ka rritje të peshës që zënë punonjësit e sektorit të bujqësisë në krahasim me një vit më parë (+0.4 pp), në Bashkinë e Durrësit punonjësit e alokuar në këtë sektor zënë një përqindje më të ulët ndaj punësimit gjithsej (-2,9 pp).

Në Bashkinë e Tiranës ulet përqindja e punonjësve në sektorin e industrisë, ndërsa mbetet në të njëjtin nivel pesha e të punësuarve në sektorin e shërbimeve. Në Bashkinë e Durrësit, rritet pesha e të punësuarve si në sektorin e shërbimeve (+1,9 pp), ashtu dhe industri (+1,2 pp).

Fig. 3.11 Punësimi sipas sektorëve kryesorë të ekonomisë për Bashkinë Tiranë dhe Durrës, në %, 2019-2020

Burimi: INSTAT, Anketa e Forcave të Punës

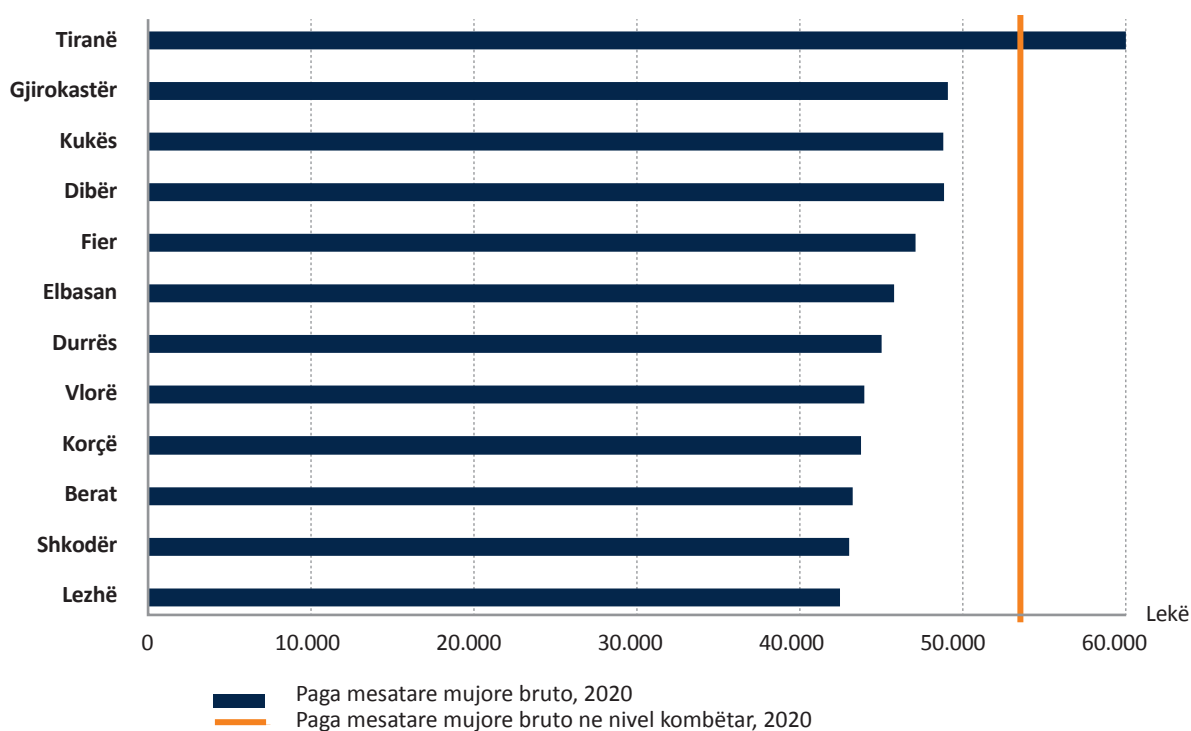
Pagat

Gjetjet kryesore

Paga mesatare mujore në Shqipëri në vitin 2020 është 53.662 lekë. Qarku i Tiranës ka pagën mesatare mujore më të lartë, (60.857 lekë), ndërsa qarqet Lezhë dhe Shkodër kanë pagën më të ulët (afërsisht 42.728 lekë dhe 43.213 lekë).

Krahasuar me mesataren mujore në nivel kombëtar, qarku i Tiranës ka pagën mesatare mujore më të lartë me 13,4%, ndërsa qarku i Lezhës ka pagën më të ulët 20,4%, (Fig 3.12).

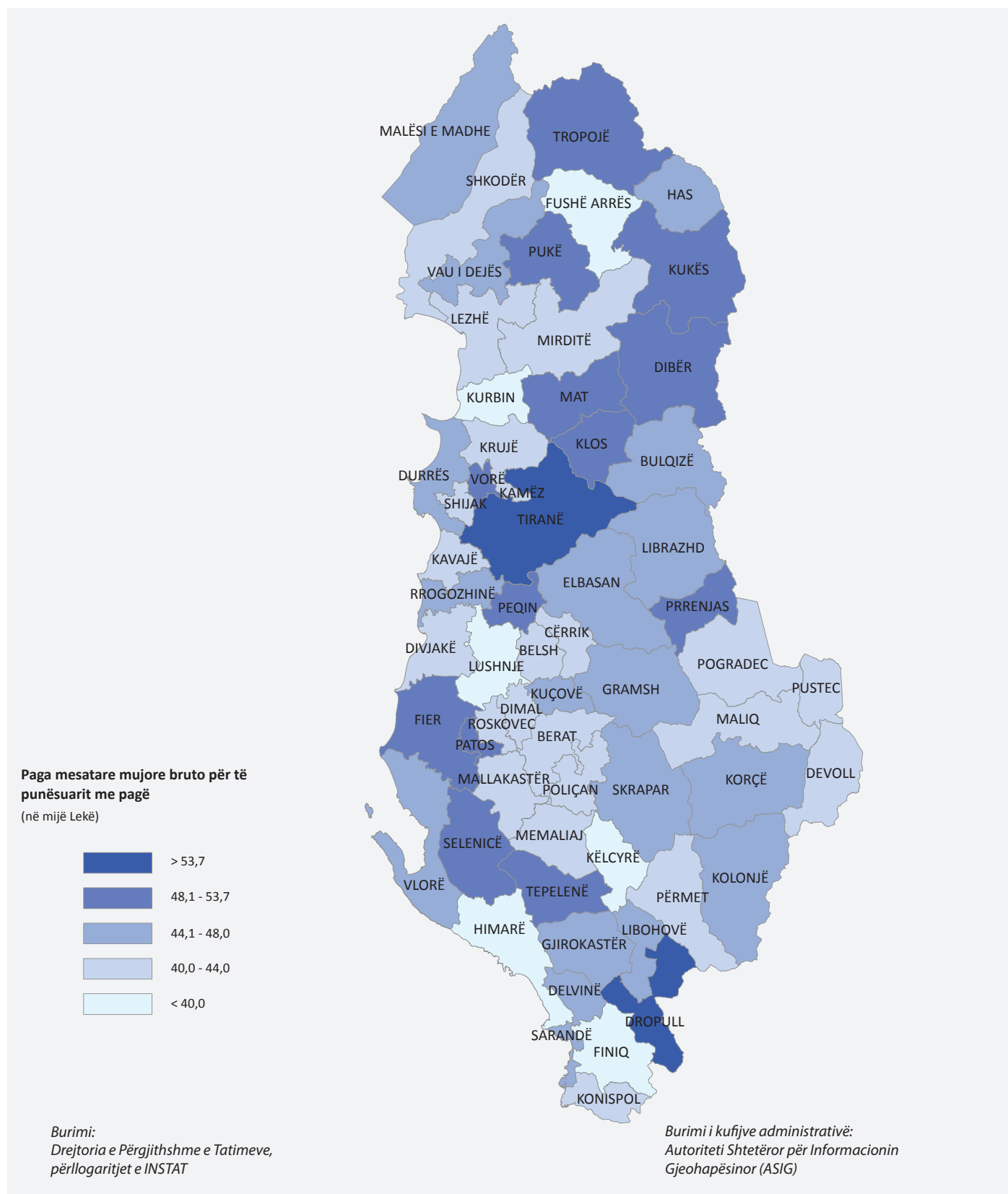
Fig. 3.12 Paga mesatare mujore bruto sipas qarkut, 2020

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, llogaritje nga INSTAT

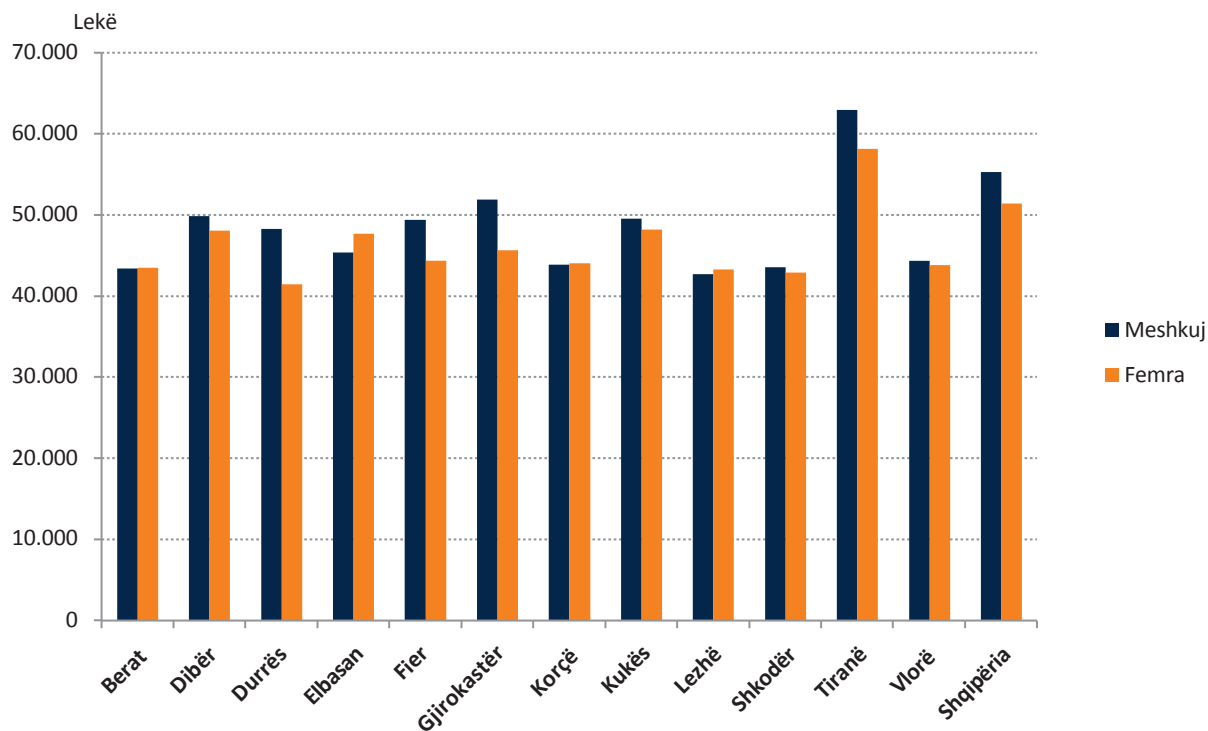
Harta e pagave sipas bashkive tregon se cilat bashki kontribuan në masën e pagave sipas qarqeve.

Harta 3.1 Paga mesatare mujore për një të punësuar me pagë, 2020

Referuar të dhënave sipas gjinisë, gjatë vitit 2020, meshkujt kanë pagën më të lartë në qarkun e Tiranës (62.986 lekë) dhe më të ulët në qarkun e Lezhës (42.349 lekë), po ashtu dhe femrat kanë pagën më të lartë në qarkun e Tiranës (58.309 lekë) dhe më të ulët në qarkun e Lezhës (43.175 lekë). Në qarkun e Durrësit, meshkujt paguhën më shumë se femrat me rreth 13,9%, ndërsa në qarkun e Elbasanit meshkujt paguhën më pak se femrat me -5%. (Fig 3.13).

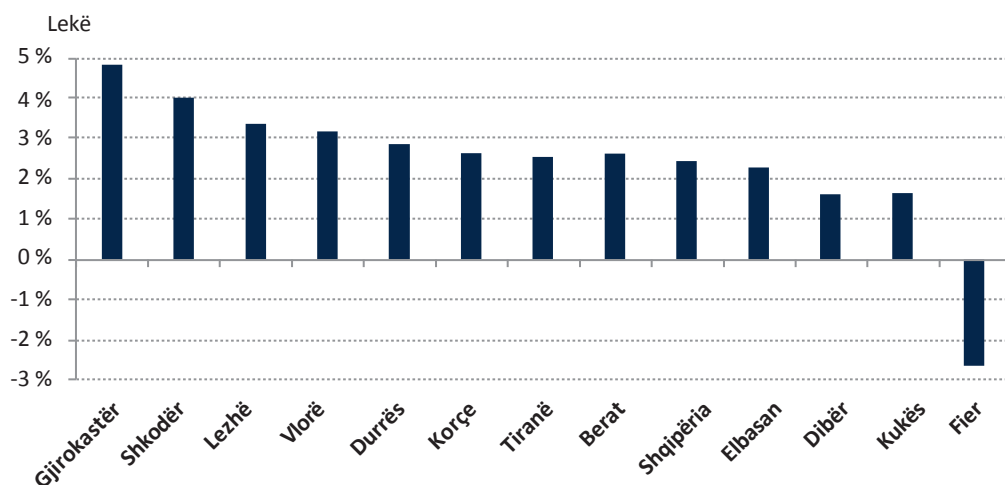
Fig. 3.13 Paga mesatare mujore bruto sipas qarkut dhe gjinisë, 2020

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, llogaritje të INSTAT

Krahasuar me vitin 2019, paga mesatare mujore bruto gjatë vitit 2019 u rrit me 2,4%. Ndërsa Qarku i Gjirokastrë ka rritjen më të madhe të pagave me 4,8%, qarku i Fierit ka një ulje me 2,6% (Fig 3.14).

Fig. 3.14 Ndryshimi vjetor në përqindje i pagës mesatare mujore bruto sipas qarkut, 2020

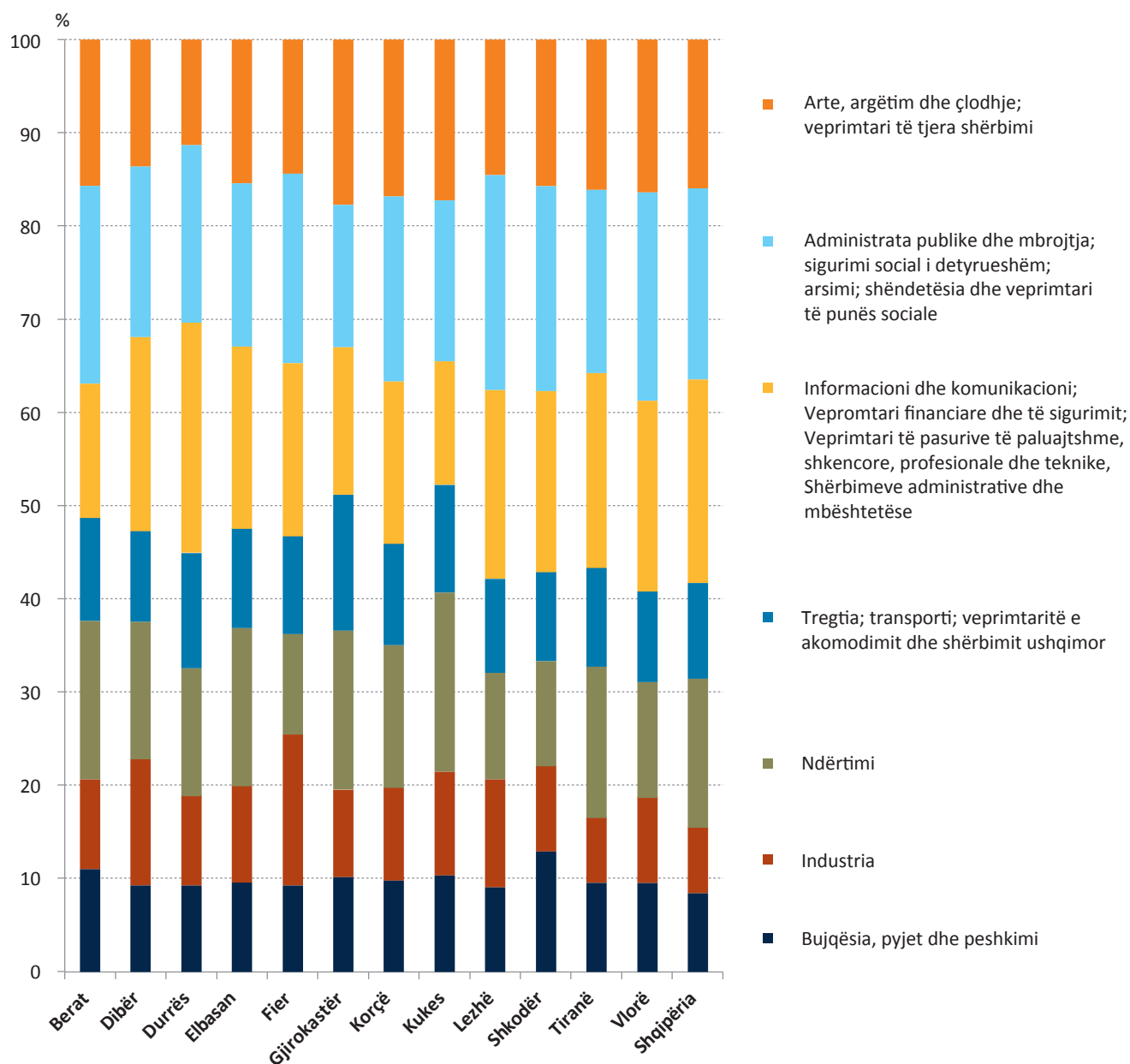

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, llogaritje të INSTAT

Studimet mbi pagën mesatare mujore bruto tregojnë se Veprimtaritë financiare dhe të sigurimit kanë paga më të larta se sektorët e tjerë. Ky sektor ka pagat më të larta në qarkun e Tiranës dhe më të ulëta në qarkun e Dibrës.

Ndërsa pagat më të ulëta janë në sektorin e Bujqësisë, pyjeve dhe peshkimit. Në këtë sektor pagat më të ulëta janë në qarkun Tiranë dhe më të larta në qarkun Shkodër, (Fig 3.15).

Fig. 3.15 Niveli i pagave sipas qarkut dhe grup-veprimtarisë ekonomike, 2020

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, llogaritje të INSTAT

Burimi

Statistikat mbi punësimin dhe papunësinë bazohen në Anketën e Forcave të Punës realizuar nga INSTAT në mënyrë të vazhdueshme nga viti 2012. Rezultatet e vërtetimit publikohen në baza tremujore dhe vjetore, dhe nga viti 2016, jo vetëm në nivel kombëtar, por edhe në atë rajonal.

Statistikat e tregut të punës mbi pagat, janë të bazuara në informacionin e të dhënave administrative nga të dhënat e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, kontribuesit në Sigurime Shoqërore. Të dhënat për pagat publikohen nga INSTAT me periodicitet tremujor dhe vjetor

Përkufizime

Paga mesatare mujore bruto: Paga bruto që merr një i punësuar për punën që ka kryer. Ajo përbëhet nga elementët e mëposhtëm:

- Paga bazë për punën e kryer
- Shtesa mbi pagë për funksione drejtuese
- Shtesa mbi pagë për vjetërsi në punë
- Shtesa mbi pagë për vështirësi në punë
- Shtesa të tjera të rregullta (tituj, grada etj.)

Në pagën mesatare mujore bruto nuk zbriten kontributet personale dhe tatimi mbi të ardhurat.

Të punësuar: Të gjithë personat që kanë kryer një punë qoftë dhe një orë kundrejt një page ose përfitimi gjatë javës së referencës. Janë konsideruar si të punësuar edhe personat që marrin pagë për trajnimin gjatë punës. Të punësuar janë konsideruar edhe personat që kanë munguar përkohësisht në punën e tyre gjatë javës së referencës për arsye: (1) leje lindje, sëmundje lëndim apo paaftësi e përkohshme dhe presin të kthehen në punë, në shkollim/trajnim të lidhur direkt me punën aktuale; (2) të punësuarit me pagë që kanë munguar në punë për arsye të tjera nga të mësipërmet që (a) kohëzgjatja e mungesës është tre muaj ose më pak dhe personi nuk është punëtor sezonal ose (b) personi merr 50 përqind ose më shumë të pagës; (3) të vetëpunësuarit që kanë ndërmend të rikthehen në biznesin / fermën / praktikën profesionale; (4) punëtorët pa pagesë që presin të kthehen në punë në tre muaj ose më pak. Personat të cilët punojnë në fermën e tyre të vogël, të cilët nuk shesin produktet e tyre, por prodhojnë vetëm për vetë-konsum, janë konsideruar të punësuar.

Të papunë: Të gjithë personat që gjatë javës së referencës ishin: 1. pa punë gjatë javës së referencës (as nuk kishin një punë dhe as kryen ndonjë punë (për një orë ose më shumë) kundrejt një page ose përfitimi; 2. aktualisht të disponueshëm për të punuar (brenda dy javëve që pasojnë javën e referencës); 3. duke kërkuar punë në mënyrë aktive (gjatë periudhës katër javore që përfundon me javën e referencës kishin ndërmarrë hapa specifike për të kërkuar punë me pagë ose për të ngritur një biznes të tyre) ose kishin gjetur një punë që do ta fillonin së shpejti (brenda një periudhe prej të shumtën tre muaj).

Si hapa specifike për të kërkuar punë konsiderohen:

Kontakt me një zyrë publike punësimi për të gjetur punë; kontakt me një agjensi private punësimi për të gjetur punë; aplikim direkt pranë ndonjë punëdhënësi; kërkuar miqve/shokëve, të afërme, sindikatave etj; vendosur ose përgjigjur lajmërimeve në gazeta; studiuar lajmërimet në gazeta; marrë pjesë në një test apo intervistë; kërkuar për tokë, godinë ose pajisje; aplikuar për leje, liçenca ose burime financiare.

Popullsia në moshë pune: Popullsia 15-64 vjeç.

Forca e Punës: Të gjithë personat e punësuar dhe të papunë.

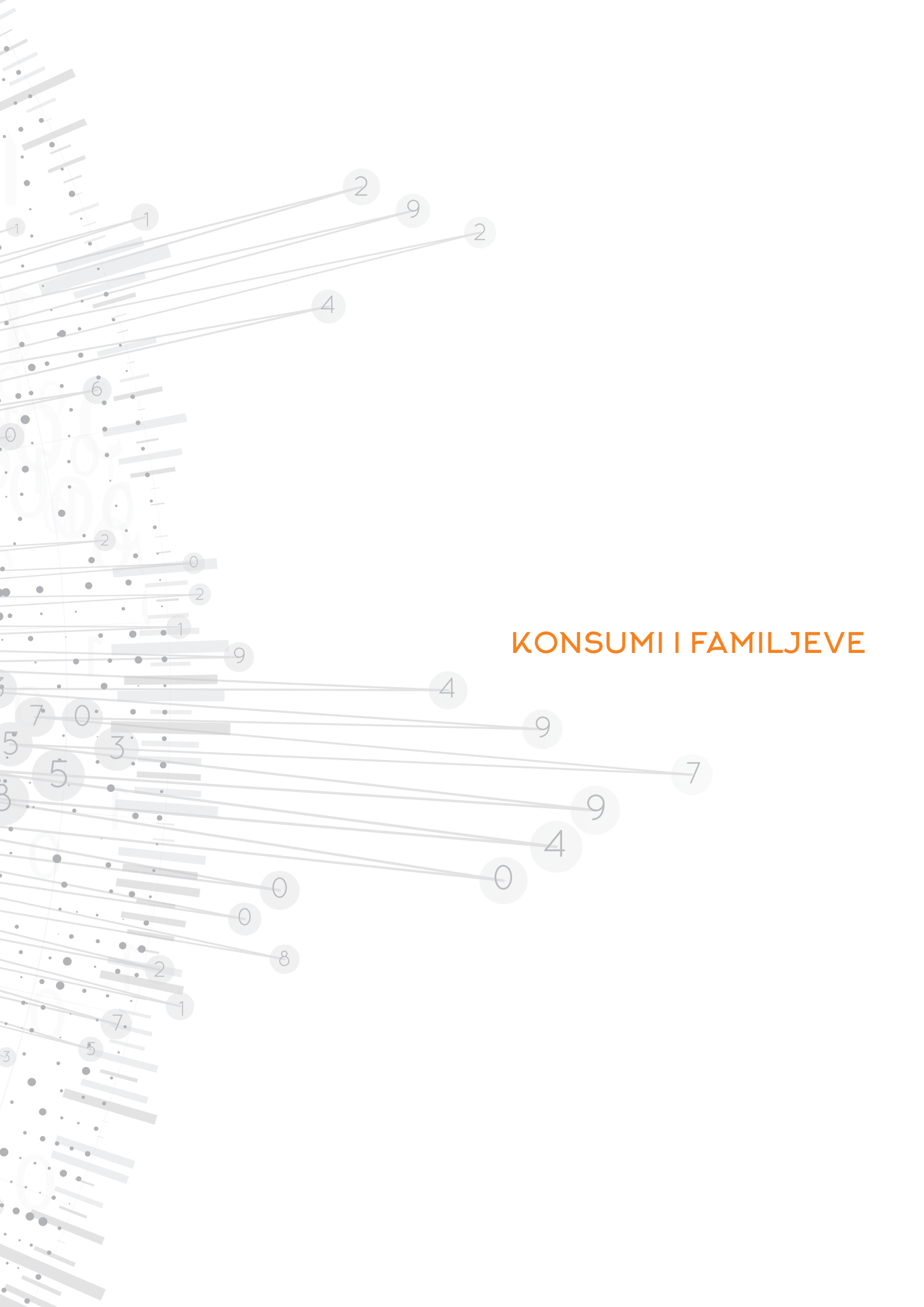
Popullsia jo-ekonomikisht aktive: Të gjithë personat të cilët nuk janë klasifikuar si të punësuar ose të papunë (nxënës/studentë, shtëpiakë, në shërbim të detyrueshëm ushtarak, në pension, të paaftë, të papunë të dekurajuar).

Shkalla e punësimit: Raporti i të punësuarve 15-64 vjeç kundrejt popullsisë në moshë pune.

Shkalla e papunësisë: Raporti i të papunëve kundrejt forcës së punës.

Shkalla e pjesëmarrjes në forcën e punës: Raporti i forcës së punës kundrejt popullsisë në moshë pune.

KONSUMI I FAMILJEVE

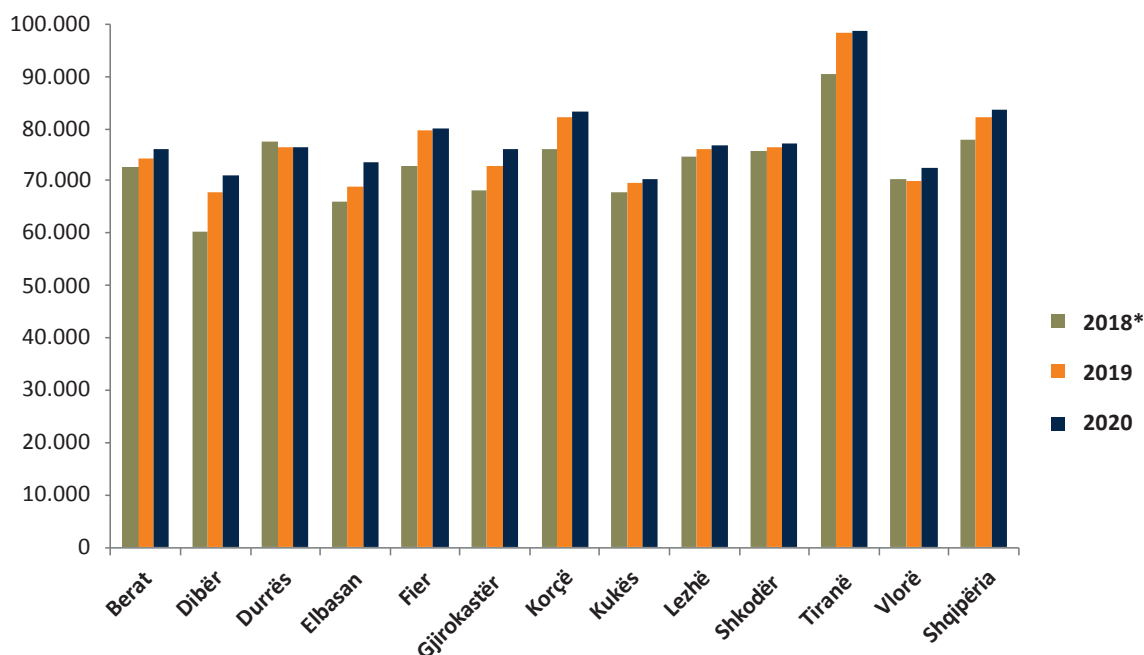
Hyrje

Statistikat e konsumit sigurojnë përshkrime të nivelit dhe strukturës së shpenzimeve për konsum të Njësive Ekonomike Familjare (NjEF) në Shqipëri si dhe të treguesve të tjerë bazuar në shpenzimet e konsumit. Të dhënat e konsumit llogariten bazuar në Anketën e Buxhetit të Familjes, e cila është një vrojtim statistikor që kryhet pranë NjEF-ve me vendbanim të zakonshëm në Shqipëri dhe jep një panoramë të qartë të situatës socio-ekonomike të tyre. Struktura e konsumit të NjEF-ve shqiptare është paraqitur sipas ndarjes në 12 grupet bazë të konsumit (klasifikimi COICOP - ABF 2012), shpenzime për ushqim, shpenzime jo-ushqimore (veshje, artikuj për shtëpi etj.), shpenzime për shërbime bazë (elektricitet, ujë, gaz, telefon etj.), shpenzime për arsim, komunikim, shëndet dhe pajisje afatgjatë.

Shpërndarja e shpenzimeve mesatare për konsum të NjEF sipas qarqeve, viti 2018 – 2020.

Shpenzimet mesatare për konsum sipas qarqeve kanë ndryshuar gjatë periudhës 2018-2020 duke shprehur në përgjithësi tendenca të ndryshme për nga madhësia e shpenzimeve. Rritja më e lartë e shpenzimeve për konsum nga viti 2018 është regjistruar në qarkun e Dibrës dhe Elbasan, përkatësisht 17,8 dhe 11,9 përqind. Ndërsa ulje të shpenzimeve të konsumit është regjistruar në qarkun e Durrës, me -1,4%, trendi i shpenzimeve të konsumit për këtë qark shënon rënie të lehtë në këto vite.

Fig. 4.1 Shpenzimet mesatare mujore për konsum sipas qarqeve, viti 2018-2020 (në Lek)

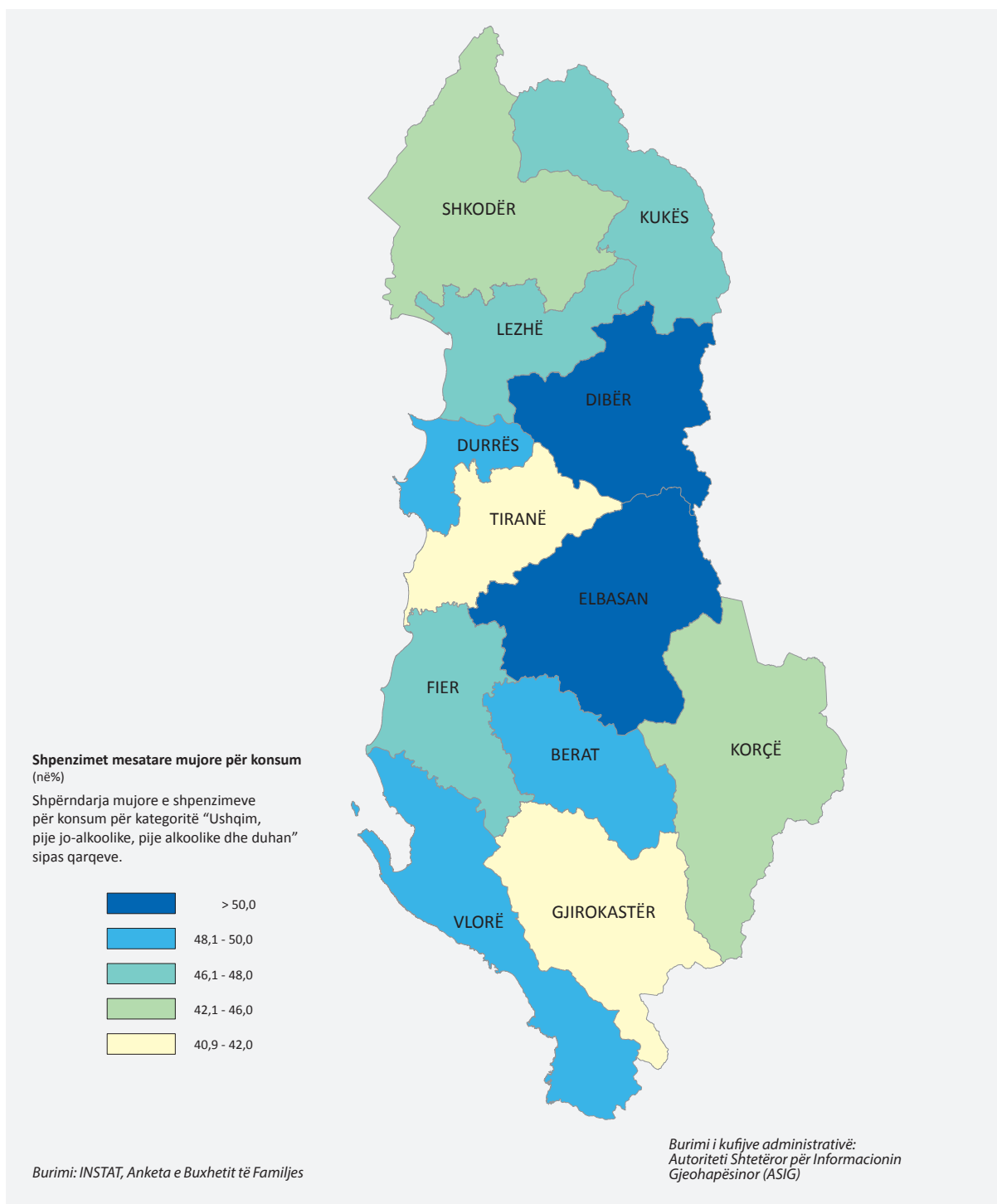
Burimi: INSTAT, Anketa e Buxhetit të Familjes

Shpërndarja e strukturës së shpenzimeve për konsum për grupet “Ushqime, pije joalkoolike, pije alkoolike dhe duhan” të NjEF-ve sipas qarqeve, 2018-2020.

Shpenzimet mesatare mujore për konsum të grupeve “Ushqime, pije joalkoolike, pije alkoolike dhe duhan” kanë ndryshuar gjatë periudhës 2018 - 2020, duke shprehur në përgjithësi sjellje të ndryshme konsumatore. Rritja më e lartë e peshës së shpenzimeve për këto grupe nga viti 2020 është regjistruar në qarkun e Kukësit me 10,9 pikë përqindje, ndërkohë ulja më e theksuar për grupet “Ushqime, pije joalkoolike, pije alkoolike dhe duhan” është regjistruar në qarkun e Gjirokastrës, me -9,7 pikë përqindje.

* Të dhënat e vitit 2018 janë revizionuar për shkak të ndryshimit metodologjik të anketës.

Harta 4.1 Pesha e shpenzimeve mesatare mujore për konsum të grupeve "Ushqime, pije joalkoolike, pije alkoolike dhe duhan" sipas qarqeve, viti 2020.

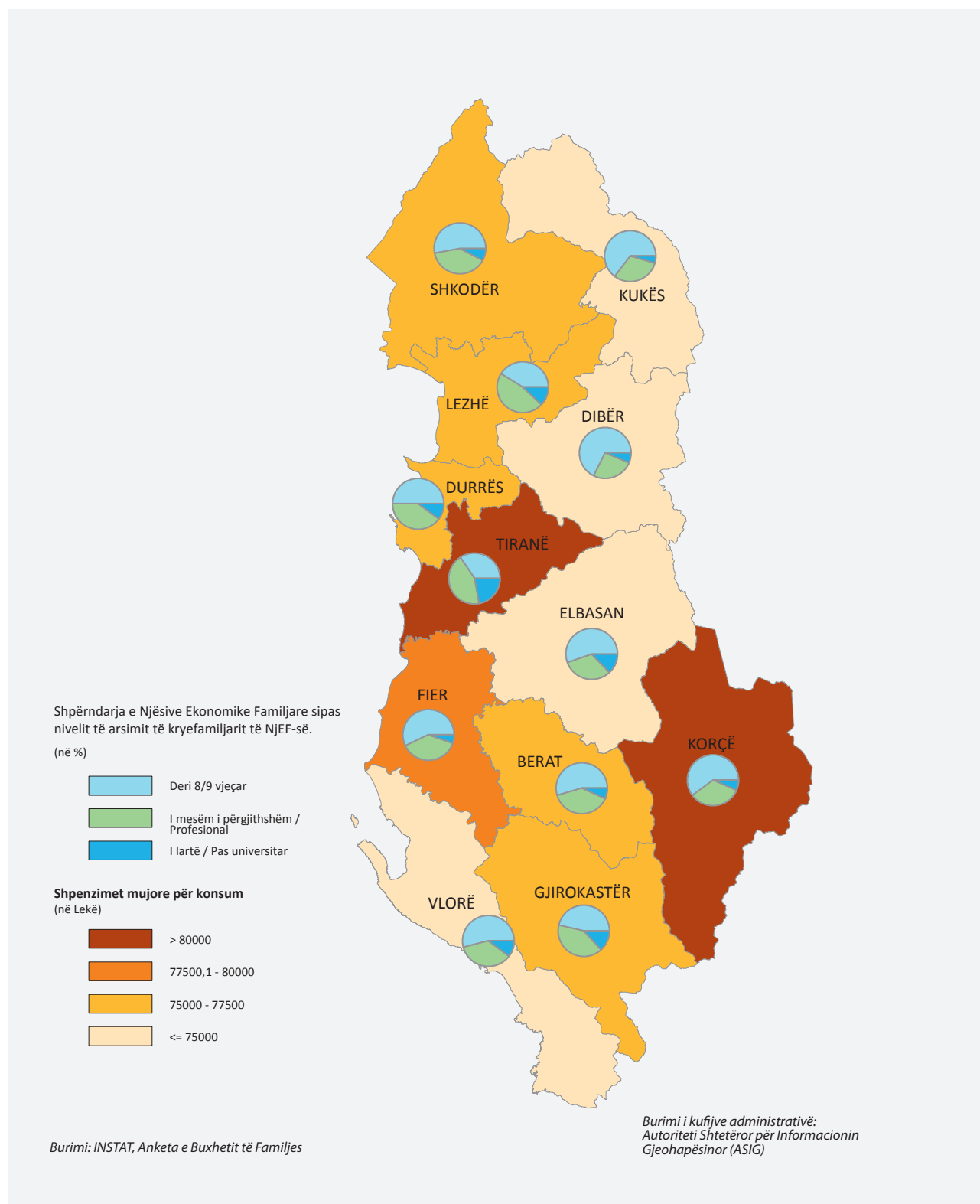

Shpenzimet mesatare mujore për konsum sipas qarqeve dhe nivelit të arsimit të kryefamiljarit, 2020.

Për sa u përket shpenzimeve në nivel qarku të disagreguara sipas nivelit të arsimit të kryefamiljarit, vihet re që shpenzimet më të larta janë regjistruar në kategorinë e kryefamiljarëve me arsim të lartë apo pasuniversitar, ndjekur nga kategoria e të arsimuarve në shkolla të mesme të përgjithshme ose profesionale. Vlerat më të larta të shpenzimeve për vitin 2020 në kategorinë e arsimit të lartë/pasuniversitar janë regjistruar në qarqet Shkodër dhe Tiranë, ndërsa vlerat më të larta për kategorinë e të arsimuarve në shkolla të mesme të përgjithshme ose

profesionale janë regjistruar në qarqet Tiranë dhe Korçë (Shih tabelën 4.2/Aneks). Shpërndarja e familjeve sipas arsimit të kryefamiljarit dhe shpenzimeve mesatare mujore paraqet tendenca të ndryshme përqendrimi në qarqe.

Harta 4.2 Shpërndarja e familjeve sipas arsimit të kryefamiljarit dhe konsumit mesatar mujor sipas qarqeve, viti 2020. (në %)

Burimi i të dhënave:

Statistikat e Konsumit bazohen në të dhëna të mbledhura nga anketa me bazë vjetore. Anketa e Buxhetit të Familjes është një vërtetim statistikor që kryhet pranë njësive ekonomike familjare (NjEF). Statistikat e Konsumit sigurojnë përshkrime të nivelit dhe strukturës së shpenzimeve për konsum të Njësive Ekonomike Familjare (NjEF) me vendbanim të zakonshëm në Shqipëri si dhe të treguesve të tjerë me bazë shpenzimet e konsumit.

Përkufizime:

Shpenzimet për konsum të NjEF-ve: përfshijnë çdo lloj blerjeje produktesh dhe shërbimesh për të plotësuar nevojat individuale të NjEF-ve dhe individëve, me përjashtim të blerjeve për pajisje afatgjata, investimeve kapitale, parave për të tretët dhe qirasë së imputuar.

Kryefamiljari: është një person, që përcaktohet si i tillë për qëllimet e anketës (person që është pronar i banesës ose person i identifikuar si i tillë nga anëtarët e tjerë të NjEF-së). Nëse anëtarët e NjEF-së nuk e përcaktojnë vetë këtë person, normalisht do të jetë personi që kontribuon më shumë në të ardhurat totale të NjEF-së.

Një njësi ekonomike familjare (NjEF): i referohet një grupi personash ose një personi me lidhje gjaku ose jo, të cilët banojnë së bashku në një banesë dhe që ndajnë një ekonomi pjesërisht ose plotësisht të përbashkët.

Periudha e referencës: është kohëzgjatja së cilës i referohet një çështje e caktuar informacioni. Anketa përdor periudha të ndryshme reference në varësi të tipit të informacionit që duhet marrë dhe objektivave të secilës çështje për t'u analizuar.

Aneks:

Tab. 4.1 Shpenzimet mesatare mujore për konsum sipas qarqeve, viti 2018-2020 (në Lek).

Qarku	Viti		
	2018	2019	2020
Berat	72.597	74.183	76.248
Dibër	60.380	67.805	71.135
Durrës	77.645	76.418	76.554
Elbasan	65.889	68.903	73.719
Fier	72.942	79.620	79.839
Gjirokastrë	68.201	72.923	76.025
Korçë	76.125	82.224	83.160
Kukës	67.817	69.763	70.252
Lezhë	74.796	75.978	76.827
Shkodër	75.802	76.295	77.261
Tiranë	90.531	98.402	98.737
Vlorë	70.477	70.091	72.428
Shqipëria	77.864	82.235	83.475

Burimi: INSTAT, Anketa e Buxhetit të Familjes

Tab. 4.2 Shpenzimet mesatare mujore për konsum sipas arsimit të kryefamiljarit dhe qarqeve, viti 2018-2020 (në Lek).

Qarku	Viti	Deri në arsim 8/9 vjeçar	Arsimi i mesëm i përgjithshëm / profesional	Arsimi i lartë / Pas universitar	Gjithsej
Berat	2018	71.957	69.661	90.824	72.597
	2019	69.753	80.584	79.127	74.183
	2020	68.588	80.224	115.417	76.248
Dibër	2018	58.535	56.099	94.739	60.380
	2019	64.244	72.743	92.010	67.805
	2020	67.785	77.672	79.974	71.135
Durrës	2018	66.863	79.162	106.717	77.645
	2019	69.912	78.077	94.717	76.418
	2020	65.112	82.741	108.481	76.554
Elbasan	2018	62.027	67.740	82.682	65.889
	2019	67.360	67.255	82.130	68.903
	2020	69.570	75.464	87.278	73.719
Fier	2018	65.725	73.354	119.378	72.942
	2019	70.795	87.200	100.084	79.620
	2020	74.415	84.536	105.466	79.839
Gjirokastrë	2018	61.810	68.896	88.523	68.201
	2019	66.823	80.033	78.737	72.923
	2020	66.905	82.048	89.564	76.025

Korçë	2018	68.121	84.042	95.497	76.125
	2019	73.452	93.058	95.403	82.224
	2020	74.189	93.298	114.150	83.160
Kukës	2018	67.352	64.134	78.846	67.817
	2019	67.886	74.345	64.335	69.763
	2020	68.472	71.978	84.276	70.252
Lezhë	2018	60.628	82.501	102.756	74.796
	2019	63.451	86.932	84.882	75.978
	2020	62.156	80.440	113.249	76.827
Shkodër	2018	69.860	76.892	101.090	75.802
	2019	68.489	79.618	105.074	76.295
	2020	67.161	80.132	131.647	77.261
Tiranë	2018	73.136	85.748	112.291	90.531
	2019	78.810	96.890	123.380	98.402
	2020	80.993	97.017	129.661	98.737
Vlorë	2018	58.641	74.980	106.648	70.477
	2019	61.290	76.017	82.171	70.091
	2020	62.658	84.247	82.625	72.428
Shqipëria	2018	66.389	78.645	106.931	77.864
	2019	70.395	86.135	108.257	82.235
	2020	71.462	87.429	116.548	83.475

Burimi: INSTAT, Anketa e Buxhetit të Familjes

Tab. 4.3 Shpenzimet mesatare mujore për konsum sipas tipit të familjes dhe qarqeve, viti 2018-2020 (në Lek).

Qarku	Viti	Tipi familjes						Gjithsej
		Person i vetëm	Person i vetëm me fëmijë në varësi	Dy të rritur pa fëmijë	Dy të rritur me fëmijë	Tre ose më shumë të rritur pa fëmijë	Tre ose më shumë të rritur me fëmijë	
Berat	2018	43.618	80.910	57.250	69.248	75.435	93.493	72.597
	2019	36.371	-	54.666	79.865	79.675	94.465	74.183
	2020	39.712	*	71.041	79.258	83.925	87.278	76.248
Dibër	2018	43.673	-	50.186	56.237	62.860	68.413	60.380
	2019	44.811	51.248	56.656	67.405	73.435	72.320	67.805
	2020	49.239	*	63.180	72.867	80.951	75.536	71.135
Durrës	2018	48.012	36.353	69.138	81.876	85.022	81.922	77.645
	2019	44.294	51.188	59.593	77.968	84.793	86.676	76.418
	2020	39.726	74.820	57.975	81.143	82.933	89.473	76.554
Elbasan	2018	43.641	57.200	59.088	70.824	68.545	71.920	65.889
	2019	46.784	64.590	58.460	67.083	75.763	77.444	68.903
	2020	45.131	77.152	64.845	71.322	83.141	81.320	73.719

Fier	2018	29.641	72.006	56.798	84.464	75.165	85.163	72.942
	2019	39.305	83.831	60.805	77.096	83.150	101.862	79.620
	2020	45.204	*	63.145	87.518	85.628	93.792	79.839
Gjirokastrë	2018	34.526	-	57.437	77.997	79.994	76.725	68.201
	2019	35.490	79.788	57.370	85.340	85.390	91.686	72.923
	2020	30.592	-	64.783	107.174	89.189	93.628	76.025
Korçë	2018	45.697	57.276	63.261	79.914	84.455	91.722	76.125
	2019	41.760	84.041	63.271	82.452	92.230	103.856	82.224
	2020	42.252	*	64.192	87.664	94.041	108.486	83.160
Kukës	2018	30.645	-	39.722	58.061	85.261	80.675	67.817
	2019	23.914	110.642	51.273	66.511	76.047	78.202	69.763
	2020	30.313	*	60.641	76.420	75.689	74.178	70.252
Lezhë	2018	38.257	86.289	56.389	82.302	79.739	86.608	74.796
	2019	41.235	58.753	55.808	67.715	87.888	89.457	75.978
	2020	37.463	*	59.995	86.548	88.402	85.150	76.827
Shkodër	2018	46.262	36.263	63.591	69.109	84.143	85.384	75.802
	2019	45.237	44.987	58.261	76.068	85.936	86.666	76.295
	2020	40.011	*	53.486	61.224	89.043	98.222	77.261
Tiranë	2018	59.799	83.467	75.623	94.167	98.174	101.242	90.531
	2019	62.210	87.428	73.919	105.837	106.682	111.315	98.402
	2020	60.719	73.706	68.945	101.261	105.179	118.984	98.737
Vlorë	2018	42.273	81.356	58.240	75.297	81.726	83.216	70.477
	2019	44.822	51.004	60.005	71.045	72.075	86.169	70.091
	2020	34.758	*	61.140	79.764	84.412	81.049	72.428
Shqipëria	2018	47.529	68.152	64.419	81.607	84.818	88.110	77.864
	2019	48.417	68.650	63.255	85.413	90.309	95.451	82.235
	2020	46.150	69.419	63.965	86.270	92.108	99.376	83.475

Burimi: INSTAT, Anketa e Buxhetit të Familjes

* Vlera të fshehura për arsye konfidencialiteti.

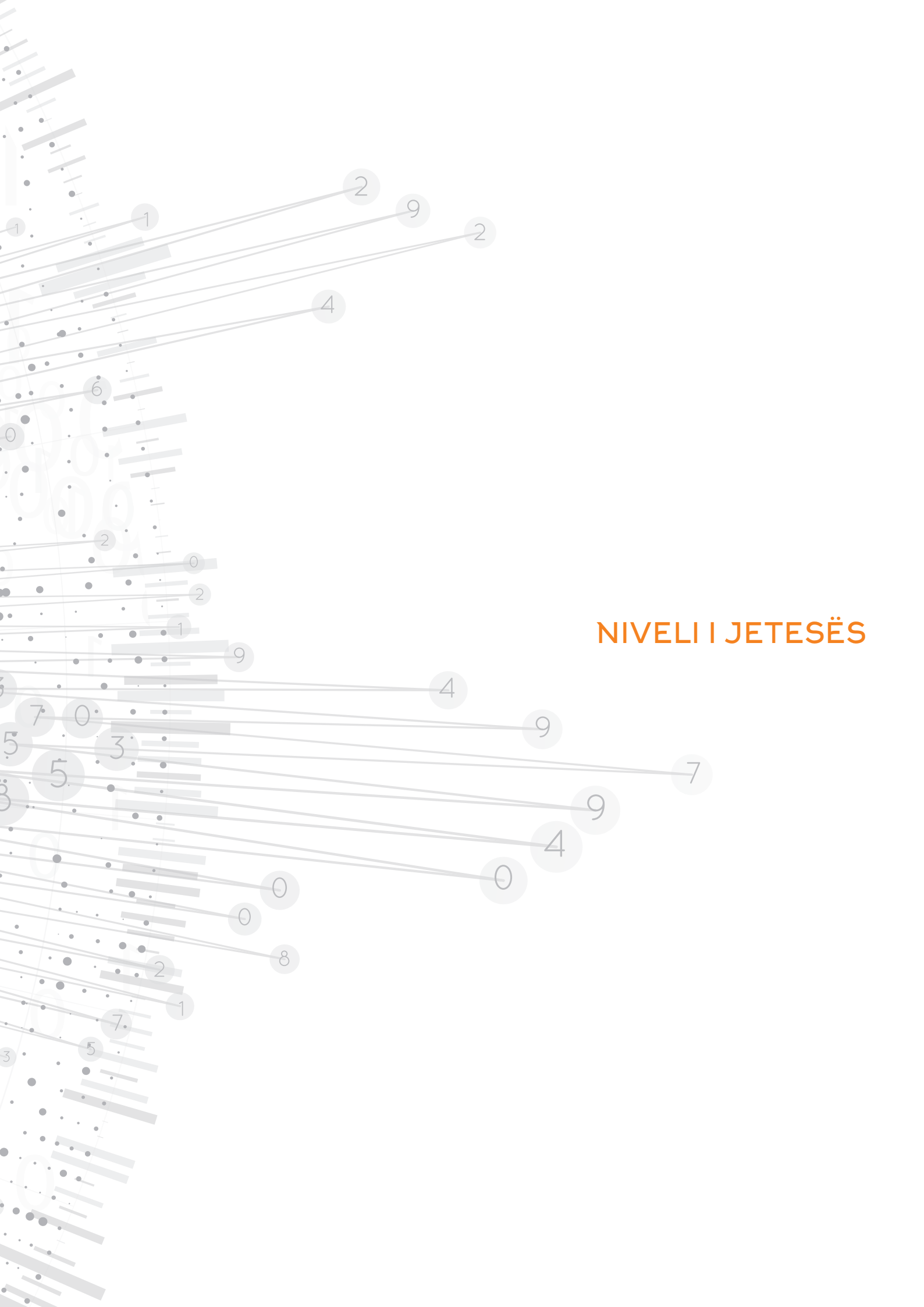
Tab. 4.4 Shpenzimet mesatare mujore për konsum sipas madhësisë së familjes dhe qarqeve, viti 2018-2020 (në Lek).

Qarku	Viti	Madhësia e familjes					Gjithsej
		Familje me një person	Familje me 2 persona	Familje me 3 persona	Familje me 4 persona	Familje me 5+ persona	
Berat	2018	43.618	57.250	72.268	79.455	89.623	72.597
	2019	36.371	54.666	78.584	75.787	100.820	74.183
	2020	39.712	71.060	77.241	84.948	89.819	76.248
Dibër	2018	43.673	50.186	63.186	58.813	67.235	60.380
	2019	44.811	56.437	69.453	72.305	71.645	67.805
	2020	49.239	63.180	74.313	79.322	76.074	71.135

Durrës	2018	48.012	68.587	84.169	86.967	79.225	77.645
	2019	44.294	59.202	74.308	82.042	90.848	76.418
	2020	39.726	58.536	77.125	87.991	87.216	76.554
Elbasan	2018	43.641	58.849	64.097	73.602	70.856	65.889
	2019	46.784	58.546	72.870	69.600	79.597	68.903
	2020	45.131	65.143	75.318	79.370	82.033	73.719
Fier	2018	29.641	56.781	72.307	81.494	86.887	72.942
	2019	39.305	60.805	76.973	85.225	99.830	79.620
	2020	45.204	63.390	75.439	94.577	95.310	79.839
Gjirokastrë	2018	34.526	57.437	78.345	71.098	85.022	68.201
	2019	35.490	57.225	82.305	94.540	84.064	72.923
	2020	30.592	64.783	93.712	92.972	103.657	76.025
Korçë	2018	45.697	63.065	76.871	87.793	89.318	76.125
	2019	41.760	63.223	83.744	94.385	101.377	82.224
	2020	42.252	64.358	87.203	92.572	111.870	83.160
Kukës	2018	30.645	39.722	65.909	76.443	77.952	67.817
	2019	23.914	51.935	67.306	69.037	78.998	69.763
	2020	30.313	60.466	67.265	80.407	75.788	70.252
Lezhë	2018	38.257	56.389	65.041	84.002	89.946	74.796
	2019	41.235	56.049	69.743	83.250	92.397	75.978
	2020	37.463	59.444	78.047	82.742	94.062	76.827
Shkodër	2018	46.262	63.138	74.846	83.666	84.795	75.802
	2019	45.237	58.222	76.747	85.272	86.465	76.295
	2020	40.011	53.459	80.940	81.850	95.091	77.261
Tiranë	2018	59.799	75.743	89.393	98.886	103.177	90.531
	2019	62.210	74.210	100.343	111.296	109.774	98.402
	2020	60.719	68.916	100.364	107.588	117.648	98.737
Vlorë	2018	42.273	58.606	85.941	75.742	82.569	70.477
	2019	44.822	59.697	66.265	85.876	78.289	70.091
	2020	34.758	61.140	73.453	85.915	83.764	72.428
Shqipëria	2018	47.529	64.385	79.449	85.739	88.361	77.864
	2019	48.417	63.276	82.989	92.266	95.056	82.235
	2020	46.150	64.047	84.914	93.225	99.659	83.475

Burimi: INSTAT, Anketa e Buxhetit të Familjes.

NIVELI I JETESËS

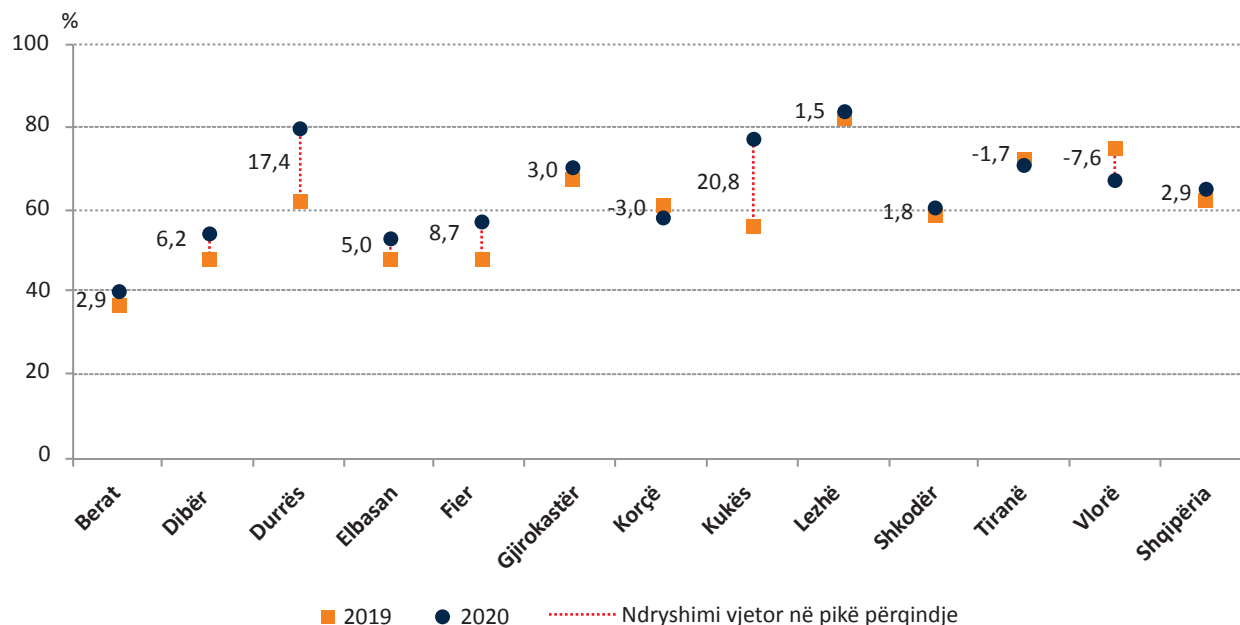
Hyrje

Niveli i Jetesës në Shqipëri matet nëpërmjet treguesve që lidhen me kushtet e banimit, aksesin në shërbimet bazë, si dhe zotërimin e pajisjeve afatgjata të prodhuara nga Anketa e Buxhetit të Familjes. Këta tregues përbëjnë një nga burimet kryesore me qëllim prodhimin e mjeteve të domosdoshme në ndihmë të hartuesve të politikave për monitorimin dhe zhvillimin e programeve sociale.

Shpërndarja e familjeve sipas zotërimit të pajisjeve afatgjatë dhe qarqeve 2019-2020.

Familjet në Shqipëri zotërojnë më së shumti pajisjet afatgjata kryesore si: televizorë, frigoriferë, lavatriçe, boilerë apo hekur për hekurosje (më shumë se 90% e NjEF-ve). Por ndër vite, familjet në Shqipëri shprehin tendenca të ndryshme lidhur me zotërimin e pajisjeve afatgjata si: mikrovalë, panele diellore, kondicionerë apo pajisje me shumë funksione. Më shumë se 60% e familjeve shqiptare zotërojnë pajisje me shumë funksione, tregues i cili ka pësuar rritje prej rreth 2,9 pikë përqindje në vitin 2020 krahasuar me vitin 2019. Rritja më e lartë e përqindjes së zotërimit të pajisjeve me shumë funksione, është regjistruar në qarkun Kukës, me 20,8 pikë përqindje.

Fig. 5.1 Përqindja e zotërimit të pajisjeve me shumë funksione (Ipad, Tablet, Smart, etj.) të NjEF-ve sipas qarqeve, viti 2019 – 2020.

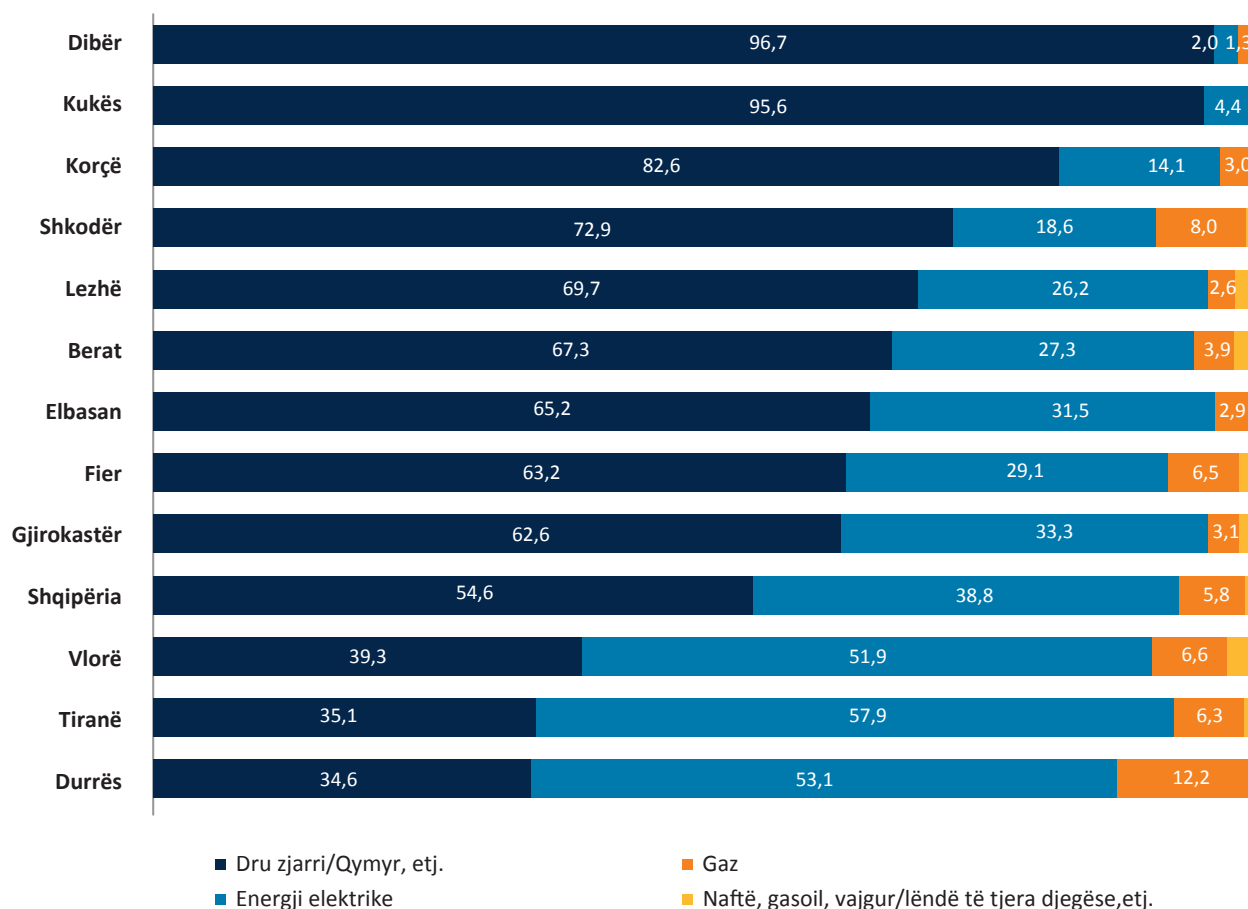

Burimi: INSTAT, Anketa e Buxhetit të Familjes

Burimet kryesore të ngrohjes sipas qarqeve, 2020.

Burimet kryesore të ngrohjes në familjet shqiptare për vitin 2020 janë drutë e zjarrit dhe qymyri (54,6 %), ndjekur nga energjia elektrike (38,8 %) dhe gazi (5,8 %). Në vitin 2020, përqindjet më të larta të familjeve që përdorin gazin si burim kryesor të ngrohjes janë regjistruar në qarkun Durrës (12,2 %) kurse në qarkun Tiranë është regjistruar përqindja më e lartë e përdorimit të energjisë elektrike si burim kryesor i ngrohjes (57,9 %), ndjekur nga qarku Durrës. Në vitin 2020, përqindjet më të larta të NjEF-ve që kanë përdorur “dru zjarri apo qymyr” si burim kryesor të ngrohjes janë regjistruar në qarqet Dibër, Kukës, dhe Korçë.

Fig. 5.2 Burimet kryesore të ngrohjes sipas qarqeve, viti 2020, (në %).

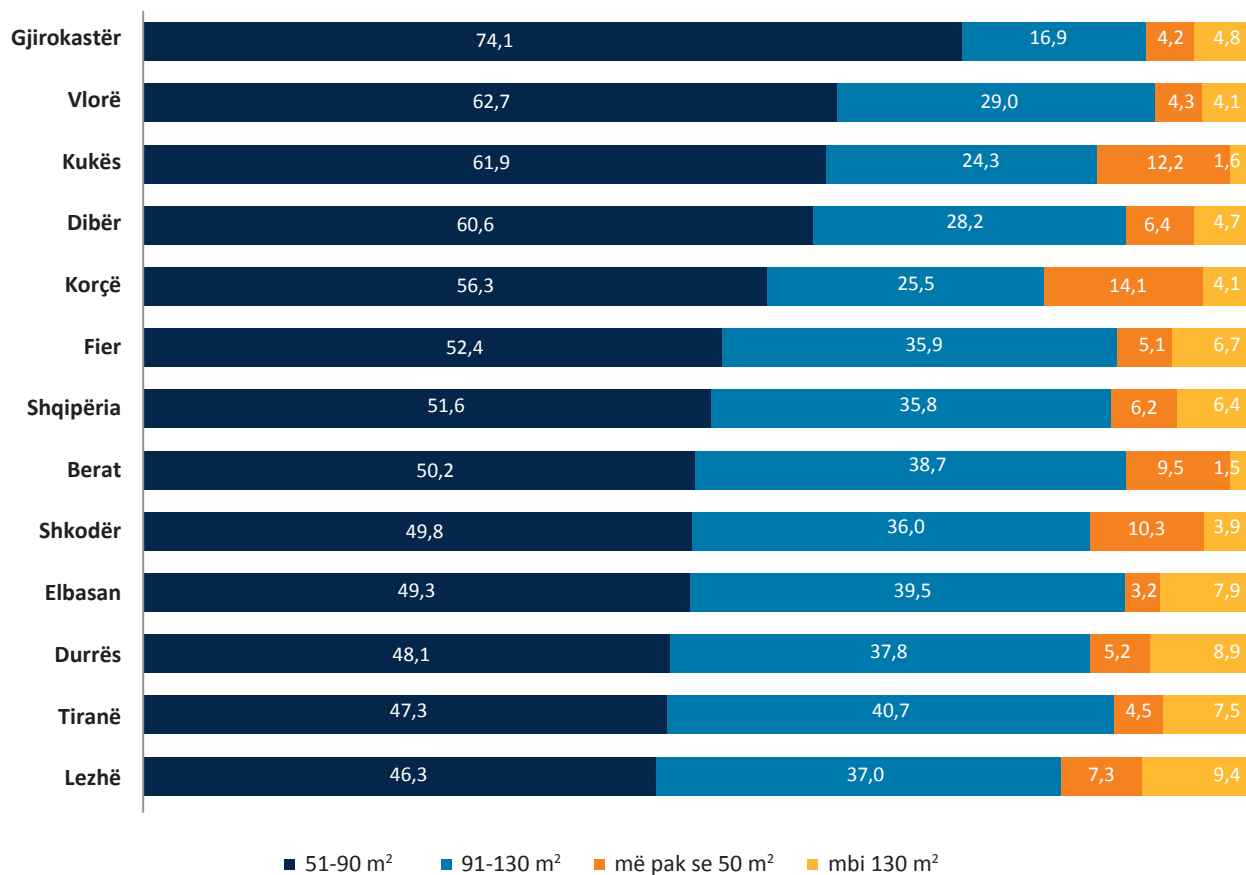
Burimi: INSTAT, Anketa e Buxhetit të Familjes

Shpërndarja e familjeve sipas sipërfaqes së përdorur për banim dhe qarqeve, 2020.

Në vitin 2020, 51,6% e familjeve në Shqipëri jetojnë në banesa, sipërfaqet e të cilave janë nga 51 deri në 90 m². Në vitin 2020, përqindja më e lartë e familjeve të cilat jetojnë në banesa sipërfaqja e të cilave varion nga 51-90 m² është regjistruar në qarkun Gjirokastër (74,1%). Banesat sipërfaqet e të cilave variojnë nga 91-130 m², renditen në vendin e dytë për sa i përket përqendrimit të familjeve që jetojnë në to, 35,8%, ku gjatë viteve është regjistruar një rritje e përqindjes së familjeve në banesa të tilla. Në qarkun e Tiranës është regjistruar përqindja më e lartë e familjeve (40,7%) që jetojnë në banesa me sipërfaqe 91 - 130m².

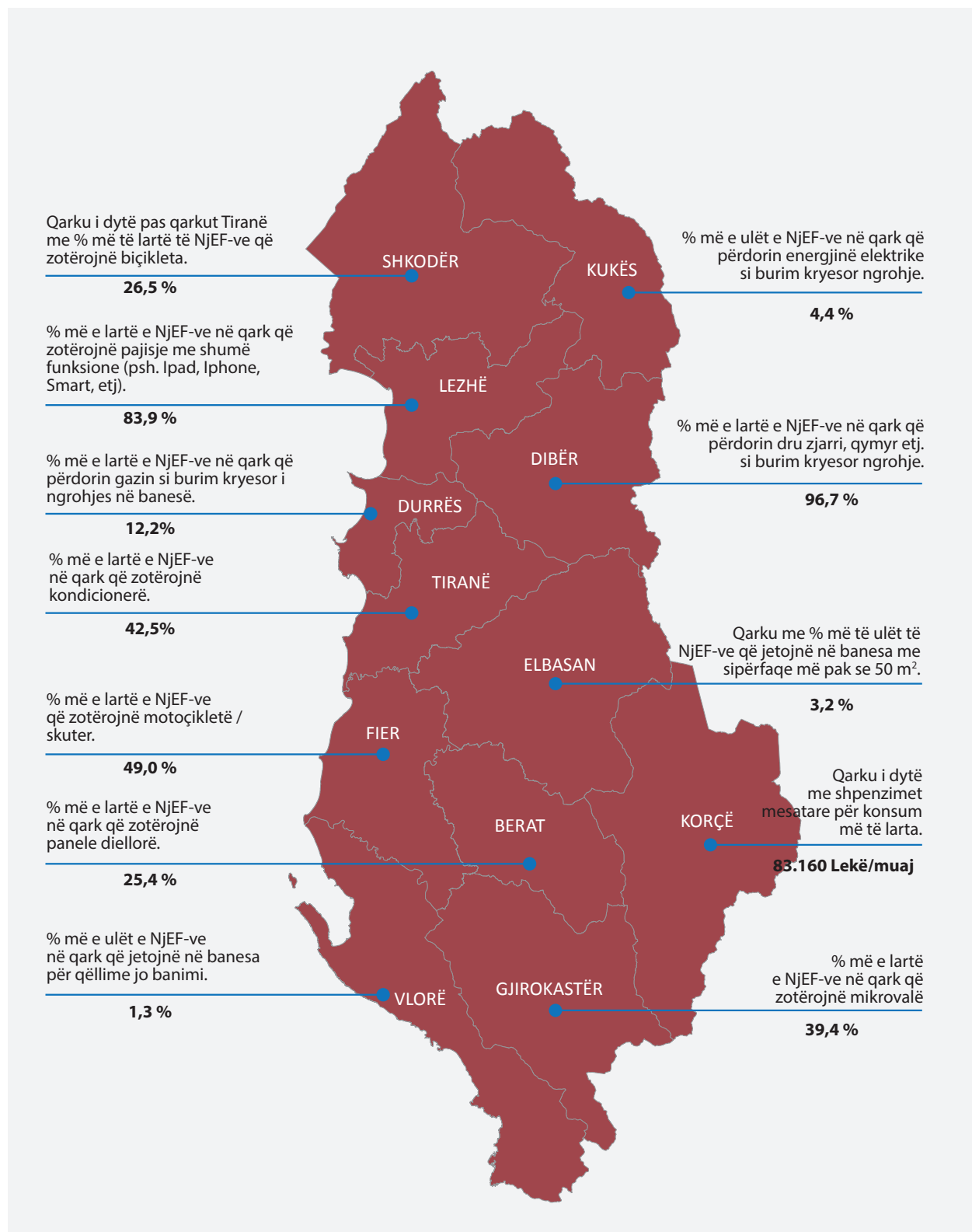
Në qarqet Dibër dhe Gjirokastër janë regjistruar rritjet më të larta të familjeve që jetojnë në banesa me sipërfaqe me më shumë se 130 m². Nga viti 2019 në 2020, për qarkun e Vlorës, vihet re një rënie prej -6,8 pikë përqindje e familjeve të cilat jetojnë në banesa me sipërfaqe me më pak se 50m².

Fig. 5.3 Shpërndarja e familjeve sipas sipërfaqes së përdorur për banim dhe qarqeve, 2020.

Burimi: INSTAT, Anketa e Buxhetit të Familjes

Harta 5.1 Treguesit kryesorë sipas qarqeve, 2020

Burimi i të dhënave:

Statistikat e Nivelit të Jetesës bazohen në të dhëna të mbledhura nga anketa me bazë vjetore. Anketa e Buxhetit të Familjes është një vrojtim statistikor që kryhet pranë njësive ekonomike familjare (NjEF). Statistikat e Nivelit të Jetesës sigurojnë prodhimin e treguesve që lidhen me kushtet e banimit, aksesin në shërbimet bazë, si dhe zotërimin e pajisjeve afatgjata në Shqipëri.

Përkufizime:

Burimi kryesor i ngrohjes: është burimi kryesor që përdoret për të ngrohur pjesën më të madhe të banesës.

Pajisje afatgjatë: është një kategori e mallrave të konsumit të cilat nuk blihen shpesh, duke supozuar një normë normale ose mesatare të përdorimit/amortizimit fizik.

Sipërfaqja: Sipërfaqja e banimit nga NjEF (nuk përfshihen verandat, ballkonet, garazhet apo sipërfaqet e përbashkëta në përdorim).

Aneks:

Tab. 5.1 Zotërimi i pajisjeve afatgjata, 2018 - 2020 (në %).

Qarku	Pajisje afatgjatë (në %)											
	Mikrovalë			Panele Diellorë			Kondicionerë			Pajisje me shumë funksione (Ipad, Iphone).		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Berat	30,8	26,3	23,3	22,9	16,6	25,4	13,1	12,5	19,1	37,7	37,0	39,8
Diber	21,0	7,7	10,9	2,4	1,6	1,2	3,3	5,8	10,9	38,7	48,5	54,7
Durrës	26,7	13,3	6,7	6,6	0,4	0,5	27,9	21,1	16,9	55,6	62,5	79,9
Elbasan	15,7	5,4	8,9	14,5	8,1	5,7	11,6	7,8	17,0	41,8	48,4	53,4
Fier	17,9	18,0	20,1	19,3	20,0	18,5	10,1	7,9	9,9	35,7	48,6	57,3
Gjirokastrë	47,4	37,7	39,4	7,0	1,9	3,4	28,8	17,7	24,2	61,7	67,7	70,7
Korçë	27,4	19,9	15,7	4,9	8,1	10,6	4,0	3,8	2,4	43,8	61,4	58,5
Kukës	12,5	5,4	6,2	1,3	-	2,2	4,5	1,8	5,1	46,0	56,7	77,4
Lezhë	36,5	23,6	20,0	1,8	2,5	3,0	15,2	12,9	12,8	74,9	82,5	83,9
Shkodër	30,3	23,2	28,1	3,0	1,1	3,0	17,5	16,6	21,8	57,8	59,0	60,8
Tiranë	45,2	32,0	28,4	3,9	2,9	2,1	47,3	44,7	42,5	66,0	72,6	70,9
Vlorë	31,9	26,4	27,1	4,5	3,5	4,2	26,1	24,8	20,4	42,6	74,9	67,3
Shqipëria	31,8	22,3	20,9	7,6	5,7	6,0	25,2	22,6	23,3	53,1	62,6	65,5

Burimi: INSTAT, Anketa e Buxhetit të Familjes

Tab. 5.2 Shpërndarja e familjeve sipas burimit kryesor të ngrohjes, 2018 - 2020 (në %).

Qarku	Viti	Burimi kryesor i ngrohjes (në %)			
		Gaz	Energji elektrike	Dru zjarri / Qymyr, etj.	Naftë, gasoil, vajgur / lëndë të tjera djegëse, etj.
Berat	2018	13,0	24,5	62,6	-
	2019	5,1	23,7	67,5	3,7
	2020	3,9	27,3	67,3	1,5
Dibër	2018	2,6	8,5	88,9	-
	2019	0,2	5,6	94,2	-
	2020	1,3	2,0	96,7	-
Durrës	2018	37,5	37,3	25,2	0,1
	2019	11,7	45,2	43,1	-
	2020	12,2	53,1	34,6	0,1
Elbasan	2018	3,3	28,8	67,8	0,1
	2019	2,0	20,9	77,1	-
	2020	2,9	31,5	65,2	0,4
Fier	2018	7,6	28,1	63,8	0,5
	2019	5,1	29,2	64,9	0,7
	2020	6,5	29,1	63,2	1,1
Gjirokastrë	2018	0,5	30,3	69,2	-
	2019	1,6	35,3	62,6	0,5
	2020	3,1	33,3	62,6	1,0
Korçë	2018	2,1	7,9	90,0	-
	2019	7,4	8,8	83,7	0,1
	2020	3,0	14,1	82,6	0,2
Kukës	2018	-	3,7	96,3	-
	2019	0,7	0,8	98,5	-
	2020	-	4,4	95,6	-
Lezhë	2018	7,5	38,0	54,5	-
	2019	6,6	30,8	62,6	-
	2020	2,6	26,2	69,7	1,5
Shkodër	2018	16,7	13,5	69,2	0,6
	2019	17,7	13,7	67,1	1,6
	2020	8,0	18,6	72,9	0,5
Tiranë	2018	9,4	62,9	27,6	0,1
	2019	5,9	60,4	33,3	0,3
	2020	6,3	57,9	35,1	0,8
Vlorë	2018	2,8	68,2	28,6	0,5
	2019	2,1	67,7	27,2	3,0
	2020	6,6	51,9	39,3	2,2
Shqipëria	2018	10,2	39,3	50,3	0,2
	2019	6,2	38,3	54,7	0,7
	2020	5,8	38,8	54,6	0,8

Tab. 5.3 Shpërndarja e familjeve sipas sipërfaqes së përdorur për banim, viti 2018 - 2020. (në %)

Qarku	Sipërfaqja e banesës (në %)											
	Më pak se 50m ²			51-90m ²			91-130m ²			mbi 130m ²		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Berat	7,5	8,6	9,5	56,0	61,2	50,2	33,9	28,8	38,7	2,7	1,4	1,5
Dibër	9,7	3,9	6,4	57,5	70,3	60,6	31,1	25,5	28,2	1,7	0,2	4,7
Durrës	4,7	3,2	5,2	50,6	54,9	48,1	34,3	32,4	37,8	10,4	9,6	8,9
Elbasan	8,5	7,1	3,2	44,6	47,2	49,3	39,6	37,1	39,5	7,3	8,7	7,9
Fier	9,3	6,4	5,1	48,8	48,3	52,4	35,6	38,1	35,9	6,4	7,2	6,7
Gjirokastër	6,1	4,1	4,2	53,8	63,7	74,1	37,7	30,5	16,9	2,5	1,8	4,8
Korçë	13,9	10,8	14,1	55,2	57,5	56,3	26,5	26,2	25,5	4,3	5,4	4,1
Kukës	6,0	8,5	12,2	61,7	79,3	61,9	31,4	11,9	24,3	0,9	0,3	1,6
Lezhë	9,4	10,1	7,3	53,3	43,9	46,3	32,2	34,3	37,0	5,1	11,7	9,4
Shkodër	9,7	13,0	10,3	59,0	60,3	49,8	28,1	20,6	36,0	3,2	6,2	3,9
Tiranë	4,5	2,9	4,5	50,1	44,1	47,3	36,0	44,1	40,7	9,3	8,8	7,5
Vlorë	6,6	11,2	4,3	59,5	53,0	62,7	29,2	32,4	29,0	4,7	3,4	4,1
Shqipëria	7,2	6,3	6,2	52,2	51,7	51,6	33,9	35,0	35,8	6,7	7,0	6,4

Burimi: INSTAT, Anketa e Buxhetit të Familjes

MBROJTJA SOCIALE

Mbrojtja sociale përfshin tërësinë e politikave dhe programeve sociale që realizojnë organet shtetërore dhe private të cilat kanë si synim zvogëlimin e pasojave të varfërisë dhe përjashtimit social në familjet dhe individët që janë më të riskuar në qasjen dhe sigurimin e një sërë nevojash dhe funksionesh të domosdoshme ekonomike dhe sociale. Ndërhyrjet që bëjnë organet publike dhe private në drejtim të mbrojtjes sociale në Shqipëri përfshijnë mbështetjen financiare në formën e pagesave në para kesh, shërbimet në formën e rimbursimeve të shpenzimeve të bëra nga personat e mbrojtur si dhe shërbimet në formën e mallrave që u ofrohen drejtpërsëdrejti njerëzve të mbrojtur.

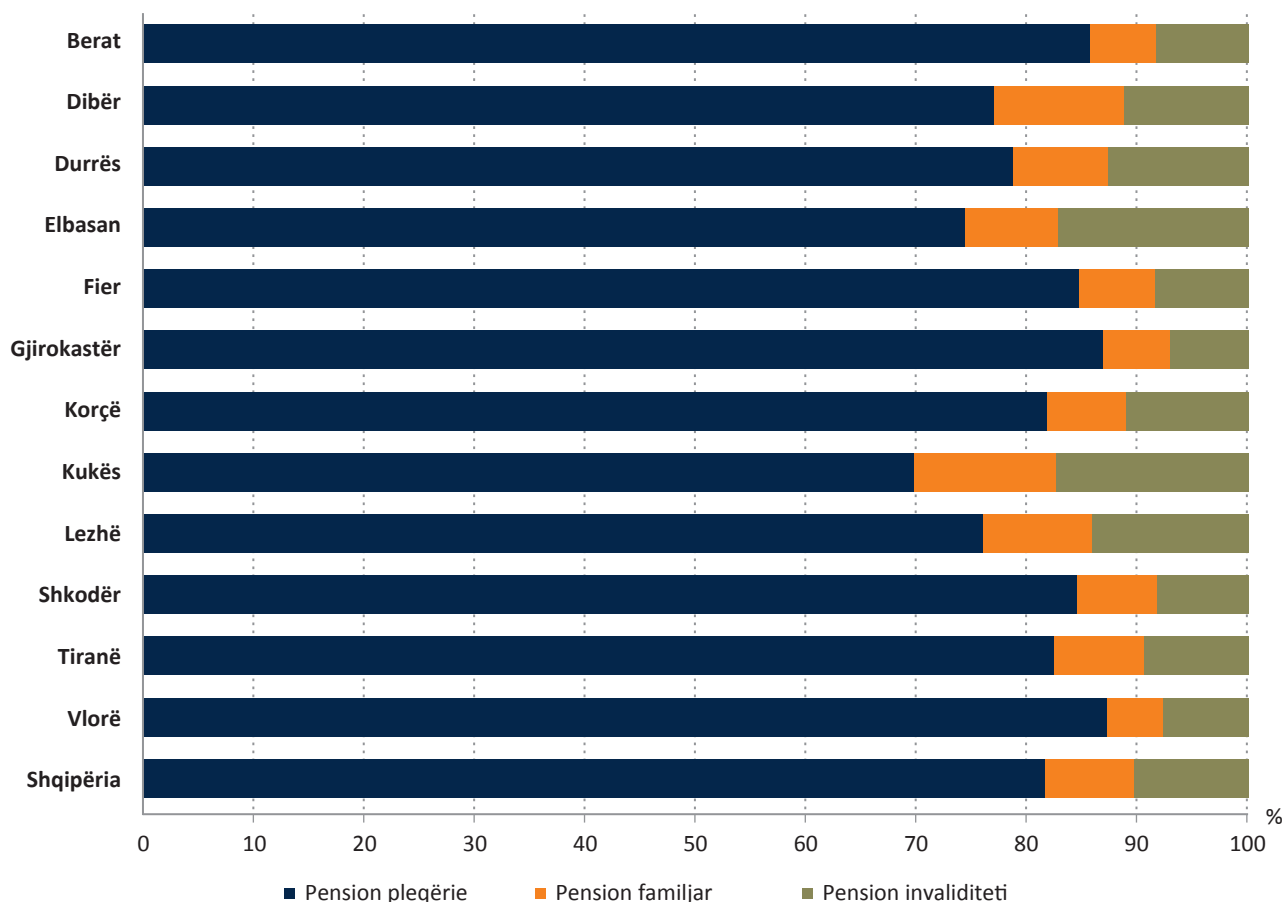
Statistikat e mbrojtjes sociale në këtë kapitull pasqyrojnë të dhëna të disagreguara në nivel qarku lidhur me përfituesit e skemës së pensioneve, ndihmës ekonomike, pagesës për aftësinë e kufizuar, pagesës së papunësisë si dhe të dhëna për përfituesit e shërbimeve të kujdesit shoqëror në institucione.

Pensionet

Pensionet janë kategoria kryesore e përfitimeve sociale dhe kanë numrin më të madh të përfituesve si dhe shpenzimet më të mëdha financiare në sistemin e mbrojtjes sociale në Shqipëri.

Në vitin 2020, sipas llojit të pensioneve, pensionet e pleqërisë zënë 82% të pensioneve gjithsej, pensionet e invaliditetit 10% dhe ato familjare 8%. (Fig.6.1). Përqindjen më të lartë të numrit të pensioneve të pleqërisë e ka qarku i Tiranës me 24.7% dhe përqindjen më të ulët qarku i Kukësit me 2% të numrit gjithsej të pensioneve të pleqërisë në shkallë vendi (Tab. 6.1).

Fig. 6.1 Llojet e pensioneve në përqindje sipas prefekturave, 2020

Burimi: Instituti i Sigurimeve Shoqërore, llogaritjet INSTAT

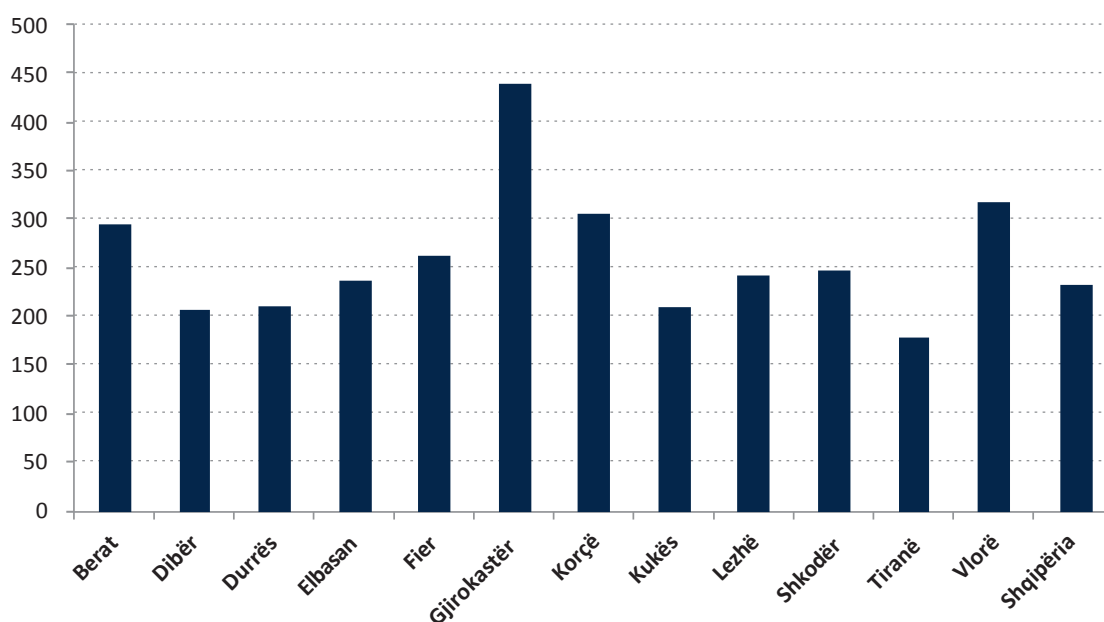
Tab. 6.1 Pensione pleqërie urbane dhe rurale sipas prefekturave, 2020

Qarku	Pensione pleqërie		
	Urban	Rural	Gjithsej
Berat	23.810	6.757	30.567
Dibër	12.203	6.095	18.298
Durrës	40.140	8.018	48.158
Elbasan	34.684	12.588	47.272
Fier	49.933	14.390	64.323
Gjirokastrë	17.844	4.680	22.524
Korçë	41.346	9.684	51.030
Kukës	7.852	3.225	11.077
Lezhë	17.227	5.138	22.365
Shkodër	32.405	9.456	41.861
Tiranë	119.298	15.046	134.344
Vlorë	43.464	8.674	52.138
Shqipëria	440.206	103.751	543.957

Burimi: Instituti i Sigurimeve shoqërore

Në vitin 2020, qarku me numrin më të madh të përfituesve të pensioneve për 1000 banorë e kishte Gjirokastrën me 441 përfitues, ndërsa qarku me numrin më të ulët të përfituesve ishte Tirana me 179 përfitues për një mijë banorë (Fig. 6.2).

Fig. 6.2 Përfitues të pensioneve gjithsej për 1.000 banorë të prefekturës, 2020

Burimi: Instituti i Sigurimeve Shoqërore, llogaritjet INSTAT

Ndihma ekonomike

Ndihma ekonomike është një mbështetje financiare për familjet dhe individët në nevojë. Përfitues të ndihmës ekonomike janë familjet në nevojë, prindër në nevojë me më shumë se dy fëmijë të lindur në të njëjtën kohë, jetimët, fëmijët në familje kujdestare dhe viktimat e trafikimit dhe dhunës në familje sipas dispozitave përkatëse të legjislacionit shqiptar.

Në vitin 2020, numri mesatar i familjeve përfituese në skemën e ndihmës ekonomike në shkallë vendi ishte 61.445 familje. Qarku i Elbasanit kishte numrin më të madh të familjeve me ndihmë ekonomike me rreth 26%, e ndjekur nga Dibra me 17%, ndërsa numrin më të vogël të familjeve përfituese e kishte qarku i Gjirokastrës dhe ai i Durrësit përkatësisht me nga 1% (Tab. 6.2).

Tab. 6.2 Numri mesatar i familjeve përfituese në skemën e ndihmës ekonomike sipas llojit të familjes dhe prefekturës, 2020

Qarku	Familje përfituese në skemën e ndihmës ekonomike	Familje përfituese sipas llojit, në%			
		Familje me persona me aftësi të kufizuar	Familje me persona nga komuniteti Rom	Familje me kryefamiljare gra	Familje të tjera
Berat	1.743	13	4	12	72
Dibër	10.444	10	0	9	81
Durrës	755	21	6	16	58
Elbasan	16.107	18	2	10	70
Fier	2.211	9	7	12	72
Gjirokastrë	919	9	5	5	82
Korçë	8.415	13	7	11	69
Kukës	8.320	8	0	8	84
Lezhë	2.683	14	3	11	72
Shkodër	4.443	16	1	15	68
Tiranë	3.346	15	6	15	64
Vlorë	2.058	9	3	22	66
Shqipëria	61.445	13	3	11	73

Burimi: Sherbimi Social Shtetëror, llogaritjet INSTAT

Gjithashtu në vitin 2020 kanë përfitur ndihmë ekonomike rreth 1834 persona në nevojë. Midis kategorive të përfituesve përqindja më e madhe ka qenë për jetimët që nuk ndodheshin në institucionet e përkujdesjes (35%). Në nivel qarku përqindjen më të madhe të përfituesve e kishte Beratin (52%) ndërsa qarku i Shkodrës zinte numrin më të vogël me 6% (Tab. 8.3).

Tab. 6.3 Numri mesatar i personave në nevojë që përfitojnë ndihmë ekonomike, 2020

Qarku	Përfitues gjithsej	Përfitues sipas kategorive, në %			
		Jetim jashtë institucioneve	Nëna që kanë lindur më shumë se dy fëmijë njëherësh	Viktimat e dhunës dhe trafikimit	Fëmijë në shërbim kujdestarie
Berat	75	52	16	6	25
Dibër	68	21	46	8	25
Durrës	119	43	14	18	25
Elbasan	147	24	6	42	29

Fier	249	19	14	45	22
Gjirokastrë	45	51	13	16	19
Korçë	151	45	10	26	19
Kukës	48	20	39	15	26
Lezhë	129	12	9	61	17
Shkodër	96	6	13	37	44
Tiranë	642	47	15	25	13
Vlorë	66	38	28	14	19
Shqipëria	1.834	35	15	30	20

Burimi: Sherbimi Social Shtetëror, llogaritjet INSTAT

Pagesa për aftësinë e kufizuar

Pagesa e aftësisë së kufizuar është një përfitim në para dhe në natyrë që u jepet personave me aftësi të kufizuara për të mbështetur nevojat e tyre të përditshme bazë. Përfitues janë personat që janë shpallur të tillë me vendim të Komisionit Mjekësor të Caktimit të Aftësisë për Punë dhe/ose Komisionit Multidisiplinar të Vlerësimit të Aftësisë së Kufizuar.

Në vitin 2020, 73.718 persona ishin përfitues të pagesës së aftësisë së kufizuar. Qarku me numrin më të madh të përfituesve në pagesën për aftësinë e kufizuar ishte Elbasani me një mesatare prej 48 personash për një mijë banorë, ndërsa qarku me numrin më të vogël për një mijë banorë ishte Tirana me një mesatare prej 14 personash në pagesë të aftësisë së kufizuar. (Tab. 6.4).

Nëse analizojmë shpërndarjen e kësaj pagese sipas llojit të aftësisë së kufizuar, vërehet se aftësia e kufizuar mendore dhe fizike është kategoria që zë pjesën më të madhe me 74%, e ndjekur nga të verbrit me 17% dhe paraplegjikët-tetraplegjikë me 9% të totalit të përfituesve.

Tab 6.4 Numri mesatar i përfituesve të pagesës së paaftësisë sipas llojit të paaftësisë dhe prefekturës, 2020

Qarku	Përfitues të pagesës për aftësinë e kufizuar	Sipas llojit të paaftësisë, në %		
		Të verbër	Paraplegjik-tetraplegjik	Paaftësi mendore dhe fizike
Berat	3.831	23	6	71
Dibër	3.668	12	8	80
Durrës	6.445	19	11	70
Elbasan	12.760	13	6	81
Fier	8.225	20	11	68
Gjirokastrë	2.349	21	7	73
Korçë	6.726	15	7	78
Kukës	2.522	8	10	82
Lezhë	4.499	14	10	76
Shkodër	5.675	14	9	77
Tiranë	12.357	19	10	70
Vlorë	4.662	22	13	65
Shqipëria	73.718	17	9	74

Burimi: Sherbimi Social Shtetëror, llogaritjet INSTAT

Institucione të kujdesit social

Institucionet e përkujdesit social përfshijnë një sistem të integruar dhe të organizuar përfitimesh dhe lehtësirash të cilat ofrohen nga profesionistë të fushave përkatëse të shërbimeve publike ose jo publike, për të garantuar mirëqenien, pavarësinë dhe përfshirjen sociale të individëve dhe familjeve që kanë nevojë për kujdes social.

Në vitin 2020, mesatarisht 16.370 persona kanë qenë përfitues të kujdesit social, nga të cilët 1.749 janë vendosur në qendrat rezidenciale të përkujdesit social dhe 14.622 kanë qenë përfitues të shërbimeve në qendrat ditore të institucioneve të kujdesit social. Numri më i madh i përfituesve të shërbimeve të përkujdesit social ishte në qendrat sociale të prefekturës së Shkodrës pasuar nga Tirana dhe Elbasani (Tab 6.5).

Tab. 6.5 Institucione publike dhe private të kujdesit shoqëror dhe numri i përfituesve në këto qendra, 2020

Qarku	Institucione të kujdesit shoqëror			Përfitues		
	Gjithsej	Residenciale	Kujdes ditor	Gjithsej	Residencial	Kujdesi ditor
Berat	4	3	1	107	83	24
Dibër	6	1	5	103	0	103
Durrës	19	6	13	1.213	132	1.081
Elbasan	31	8	23	1.938	94	1.844
Fier	4	1	3	327	49	278
Gjirokastrë	6	2	4	165	65	100
Korçë	23	6	17	972	114	858
Kukës	2	0	2	79	0	79
Lezhë	14	5	9	634	35	599
Shkodër	62	23	39	7.084	503	6.581
Tiranë	43	15	28	2.652	549	2.103
Vlorë	18	6	12	1.095	123	972
Shqipëria	232	76	156	16.370	1.748	14.622

Burimi: Shërbimi Social Shtetëror, llogaritjet INSTAT

Pagesa e papunësisë

Përfitimet e papunësisë janë një shumë mujore në para, e cila siguron mbështetje në të ardhurat për personat e regjistruar si punëkërkues të papunë.

Gjatë vitit 2020, numri mesatar gjithsej i punëkërkuesve të papunë të regjistruar ishte 82.921 persona, ndërsa numri mesatar i përfituesve të pagesës së papunësisë ishte 4.745 persona, që përfaqësojnë rreth 6% të totalit të punëkërkuesve të papunë të regjistruar. Përqindja më e lartë e përfituesve të pagesës së papunësisë u konstatua në qarkun e Beratit (10%), e ndjekur nga Tirana, Shkodra dhe Korçë me përkatësisht 9%, ndërsa më e ulëta me 3% në qarkun e Elbasanit dhe Fierit. (Tab. 6.6).

Tab. 6.6 Numri mesatar i punëkërkuessve të papunë të regjistruar, sipas statusit të punëkërkuessve dhe qarqeve, 2020

Qarku	Gjithsej punëkërkuess të regjistruar	Statusi punëkërkuessve të regjistruar, në %				
		Gra	Kryefamiljar	Me aftësi të kufizuar	Përfitues të ndihmës ekonomike	Përfitues të pagesës së pap- unësisë
Berat	2.732	47	49	1	24	10
Dibër	4.962	53	41	0	53	6
Durrës	6.976	54	39	0	6	4
Elbasan	10.674	53	45	0	47	3
Fier	10.421	55	38	0	19	3
Gjirokastrë	4.521	48	39	1	18	5
Korçë	6.124	48	44	0	39	9
Kukës	6.547	50	39	0	69	4
Lezhë	4.245	55	44	0	30	6
Shkodër	7.047	53	38	0	25	9
Tiranë	12.849	56	43	0	25	9
Vlorë	5.823	52	42	0	35	4
Shqipëria	82.921	53	41	0	32	6

Burimi: Agjensia Kombëtare për punësim dhe aftësim, llogaritjet INSTAT

Nga përfituesit e pagesës së papunësisë rreth 55% janë gra dhe rreth 43% kryefamiljarë (Tab. 6.7).

Tab. 6.7 Numri mesatar i përfituesve të pagesës së papunësisë sipas qarqeve, 2020

Qarku	Përfitues gjithsej	Sipas statusit të përfituesve, në%	
		Gra	Kryefamiljarë
Berat	263	38	55
Dibër	288	28	60
Durrës	285	65	33
Elbasan	367	55	47
Fier	329	37	52
Gjirokastrë	222	54	35
Korçë	558	48	49
Kukës	247	40	61
Lezhë	241	55	44
Shkodër	607	68	32
Tiranë	1.112	67	34
Vlorë	225	55	45
Shqipëria	4.745	55	43

Burimi: Agjensia Kombëtare për punësim dhe aftësim, llogaritjet INSTAT

Burimet e të dhënave

Informacioni i paraqitur në këtë kapitull bazohet në të dhënat administrative të Institutit të Sigurimeve Shoqërore, Shërbimit Social Shtetëror dhe Agjencisë Kombëtare për Punësimin dhe Aftësim, si regjistrat e pensioneve, regjistrat elektronikë të përfituesve të ndihmës ekonomike dhe pagesave të aftësisë së kufizuar, regjistrat e punëkërkuësve dhe të shërbimeve të kujdesit social në institucione.

Përkufizime

Përfitues të pagesës së aftësisë së kufizuar: 1. Personat paraplegjikë dhe tetraplegjikë, të shpallur të tillë me vendim të Komisionit Mjekësor të Caktimit të Aftësisë për Punë pavarësisht nga shkaku dhe moshja; 2. Personat me aftësi të kufizuar, të cilët me vendim të Komisionit Mjekësor të Caktimit të Aftësisë për Punë shpallen të paaftë për punë, si dhe personat e paaftë për punë, që nuk plotësojnë kushtet për pensionin e aftësisë së kufizuar profesionale sipas ligjit për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë; 3. Personat me aftësi të kufizuar, të shpallur të tillë me vendim të Komisionit Multidisiplinar të Vlerësimit të Aftësisë së Kufizuar.

Përfitues të ndihmës ekonomike: 1. Familjet në nevojë që nuk kanë të ardhura të pamjaftueshme; 2. Prindër në nevojë me më shumë se dy fëmijë të lindur në të njëjtën kohë; 3. Fëmijët e vendosur në familje kujdestare sipas ligjit nr. 121/2016 "Për Shërbimet e Kujdesit Social në Republikën e Shqipërisë"; 4. Jetimët që nuk ndodhen në institucione; 5. Viktimat e trafikimit, pas daljes nga institucionet e përkujdesit social deri në momentin e punësimit të tyre; 6. Viktimat e dhunës në familje, për periudhën e vlefshmërisë së urdhrit të mbrojtjes ose urdhrit të menjëhershëm të mbrojtjes, të cilat nuk trajtohen në institucionet e përkujdesit shoqëror; 7. Refugjatët që kanë marrë statusin e refugjatit sipas ligjit 121/2014 "Për azilin në Republikën e Shqipërisë".

Përfituesit e pagesës së papunësisë: 1. Personat që kanë kontribuar në fondin e sigurimeve shoqërore për jo më pak se 12 muaj për çdo rast rreziku; 2. Personat që certifikohen nga zyra përkatëse e punës si punëkërkuës të papunë të gatshëm për t'u punësuar kur u ofrohet një punë e përshtatshme me pagesë.

Fëmijë në nevojë për mbrojtje të veçantë: Personi deri në moshën 18 vjeç, i cili mund të jetë viktimë e abuzimit, neglizhencës, shfrytëzimit, trafikimit, diskriminimit, dhunës, braktisjes ose veprimtarisë kriminale, si dhe një individ nën moshën 18 vjeç, i cili ka kryer ose akuzohet se ka kryer një vepër penale.

Pension invaliditeti: Pagesë periodike në para për një person që ka humbur aftësinë për të punuar për shkak të një sëmundjeje, një handikapi ose një dëmtimi (përfshirë verbimin) të cilët kanë qënë kontribues në fondin e sigurimeve shoqërore.

Pensioni i pleqërisë: Pagesë periodike me para në dorë që i paguhet një personi të siguruar, me qëllim për të mbajtur të ardhurat nga puna edhe pas arritjes së moshës ligjore të pensionit.

Personat me aftësi të kufizuara: Personi, fëmijë apo i rritur, me dëmtime afatgjata fizike, mendore, intelektuale apo shqisore, të cilat në ndërveprim me barriera të ndryshme pengojnë pjesëmarrjen e saj të plotë dhe efektive në shoqëri.

Shërbime rezidenciale: Shërbime të kujdesit njëzet e katër orësh dhe afatgjatë për individët në nevojë (fëmijë ose të rritur), të ofruara në qendra rezidenciale, publike dhe jo publike.

Shërbimet e përkujdesit social: Sistemi i integruar dhe i organizuar i përfitimeve dhe lehtësive, të cilat ofrohen nga profesionistë të fushave përkatëse të enteve publike ose jo publike, për të garantuar mirëqenien, pavarësinë dhe përfshirjen sociale të individëve dhe familjeve në nevojë për kujdes social.

Skema e mbrojtjes sociale: Set i veçantë i rregullave, mbështetur nga një ose më shumë njësi institucionale që rregullojnë dhënien e përfitimeve të mbrojtjes sociale dhe financimin e tyre.

Pensioni familjare: Pagesë periodike në para për njerëzit, e drejta e të cilëve rezulton nga marrëdhënia e tyre me një person të vdekur të mbrojtur nga skema e pensioneve.

Viktimat e dhunës në familje: Individë, grupe individësh ose familje që janë viktimat dhe/ose viktimat të mundshme të dhunës, duke përfshirë dhunën në familje ose abuzimin, sipas ligjit në fuqi.

Viktimat e trafikimit: Personi që është objekt i trafikimit të qenieve njerëzore, sipas përcaktimit të nenit 4, të ligjit nr. 9642, datë 20.11.2006, "Për ratifikimin e Konventës së Këshillit të Europës për Veprimin kundër Trafikimit të Qenieve Njerëzore".

ARSIMI

Të dhënat për arsimin zyrtar mbledhen sipas niveleve arsimore dhe shërbejnë si burim kryesor për përgatitjen e statistikave dhe treguesve të arsimit. Në bazë të informacionit të marrë, INSTAT përpunon të dhënat dhe llogarit treguesit sipas niveleve arsimore për arsimin parauniversitar dhe arsimin e lartë. Arsimi parauniversitar përfshin: arsimin parashkollor, arsimin e detyruar 9-vjeçar, arsimin e mesëm (gjimnaz, profesional dhe social kulturor). Arsimi i lartë përfshin programe të tilla: si cikli i shkurtër i arsimit të lartë, Bachelor, Master dhe Doktoraturë.

Për sa i përket arsimit të mesëm, arsimi social kulturor përfshin programe në fushën e artit, sportit dhe teknologjisë, i cili iu ofrohet nxënësve të talentuar në arte, koreografi, sport, ekonomi dhe teknologji. Kohëzgjatja e këtyre programeve shkollore varion nga tre në katër vjet, sipas përmbajtjes së programit arsimor.

Programet e arsimit profesional zgjasin nga dy deri në katër vjet. Arsimi profesional që nga viti shkollor 2009-2010 bazohet në strukturën e rekomanduar nga Korniza Shqiptare e Kualifikimeve.

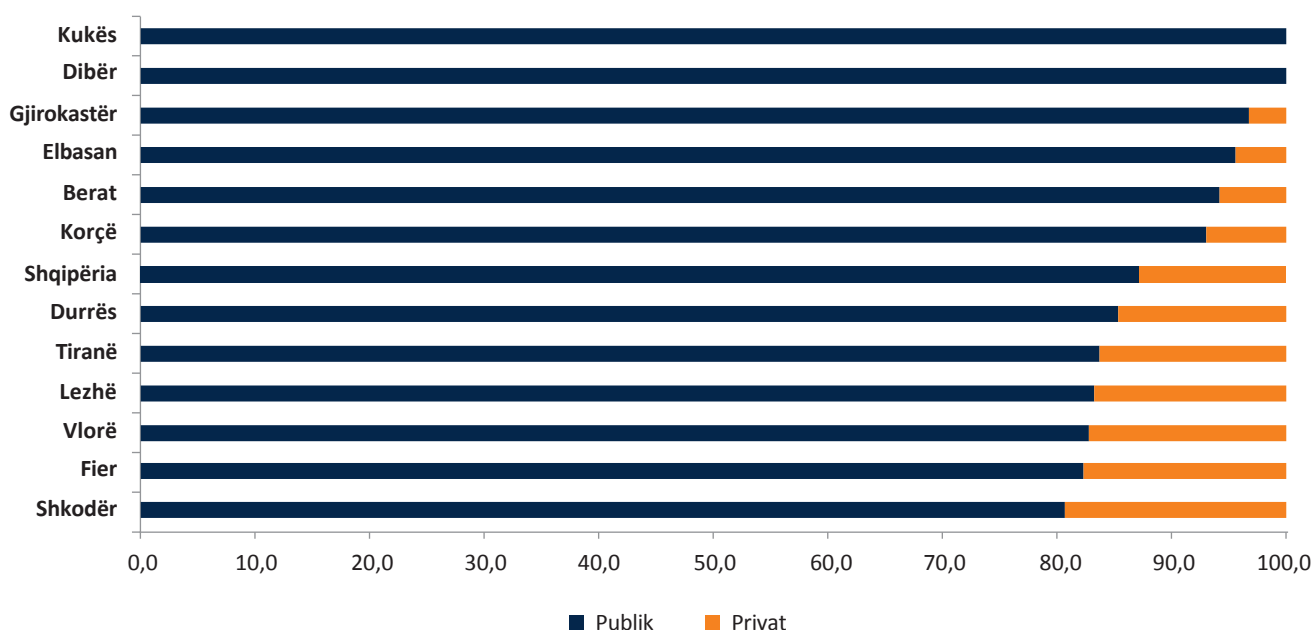
Treguesit e arsimit llogariten për vite shkollore/akademike në nivel kombëtar, prefekturë dhe bashkie për arsimin para-universitar dhe në nivel kombëtar për arsimin e lartë.

Numri i nxënësve të arsimit parauniversitar ka një ulje të vazhdueshme në vlerë absolute. Në vitin shkollor 2020-21, morën pjesë në arsimin parauniversitar 465.807 nxënës dhe fëmijë, duke shënuar një ulje prej 3,4%, krahasuar me vitin shkollor 2019-20 dhe 10,6% krahasuar me vitin shkollor 2017-2018. Rënia e numrit të nxënësve në vlerë absolute, ndjek rënien e popullsisë së grupmoshës që i përket arsimit parauniversitar.

Në vitin shkollor 2020-21, morën pjesë gjithsej në arsimin parashkollor 71.332 fëmijë, duke shënuar një ulje prej 8,4 % krahasuar me vitin paraardhës dhe 12,0% krahasuar me 2017-18. Në vitin shkollor 2020-21, morën pjesë në arsimin 9-vjeçar 286.486 nxënës, duke shënuar një ulje prej 2,8% krahasuar me vitin paraardhës dhe 10,4% krahasuar me 2017-2018.

Në arsimin e mesëm privat ndjekin studimet 12,9% e nxënësve të arsimit të mesëm gjithsej. Sidoqoftë, vërehen ndryshime të mëdha ndërmjet qarqeve Shkodër, Fier, Vlorë, Lezhë dhe Tiranë, të cilat kanë përqindjen më të lartë të arsimit të mesëm privat, dhe qarqeve Gjirokastrë, Elbasan dhe Berat ku arsimi privat përbën vetëm një përqindje të vogël. Në qarqet e Kukësit dhe Dibrës nuk ka arsim të mesëm privat.

Fig. 7.1 Të regjistruar në arsimin e mesëm publik dhe privat sipas qarqeve, 2020-21

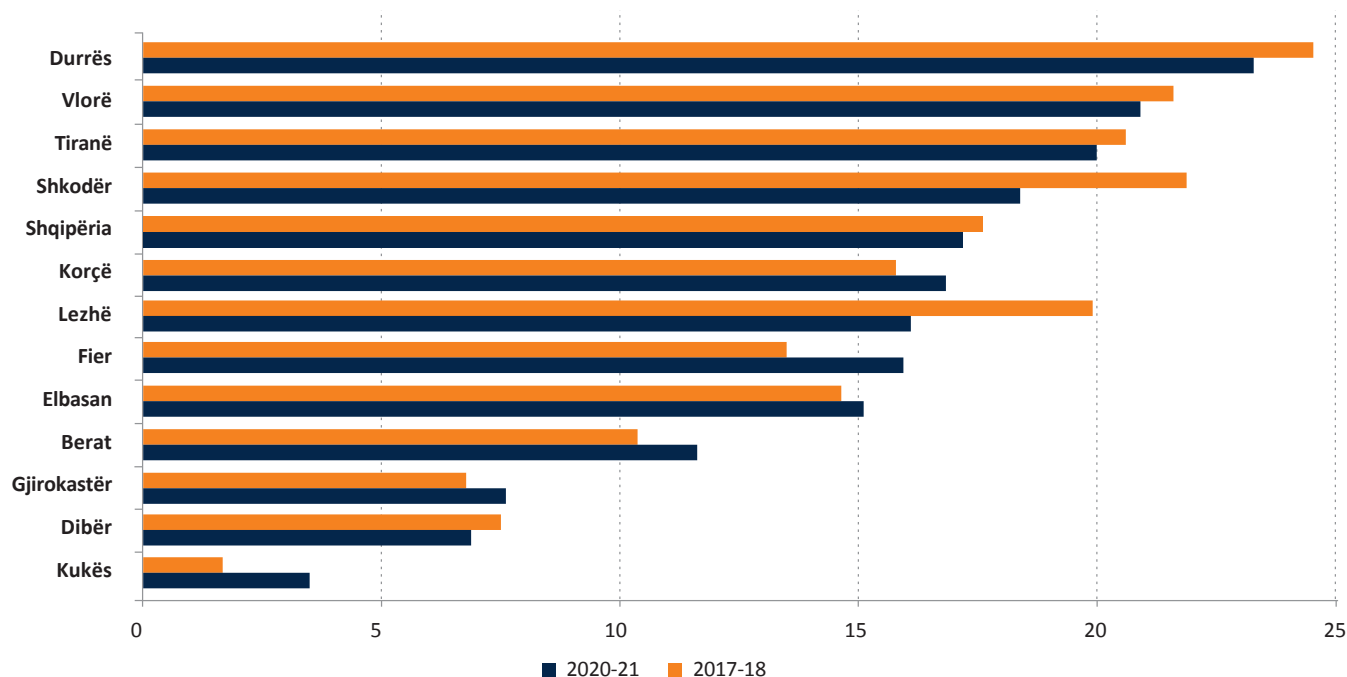

Burimi: Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë dhe Ministria e Financave dhe Ekonomisë; llogaritjet nga INSTAT

Arsimi profesional ka qenë përparësi vitet e fundit, duke u parë si një mundësi për të plotësuar nevojën e vazhdueshme për punonjës të specializuar në profesione të ndryshme. Të regjistruarit e arsimit të mesëm profesional për vitin 2020-21 përbëjnë 17,6% të numrit të përgjithshëm të të regjistruarve në arsimin e mesëm, ndërsa në vitin 2017-18 përbënin 17,2%.

Rritjen më të lartë në përqindjen që zë arsimi profesional në këtë vit shkollor, krahasuar me vitin 2017-18, e kanë qarqet Lezhë, Shkodër dhe Durrës me respektivisht me 3,8, 3,5 dhe 1,2 pikë përqindje. Prefekturat Fier, Kukës dhe Berat, patën një ulje prej respektivisht 2,4, 1,9 dhe 1,3 pikë përqindje. Prefekturat e tjera patën një ndryshim prej më pak se një pikë përqindje.

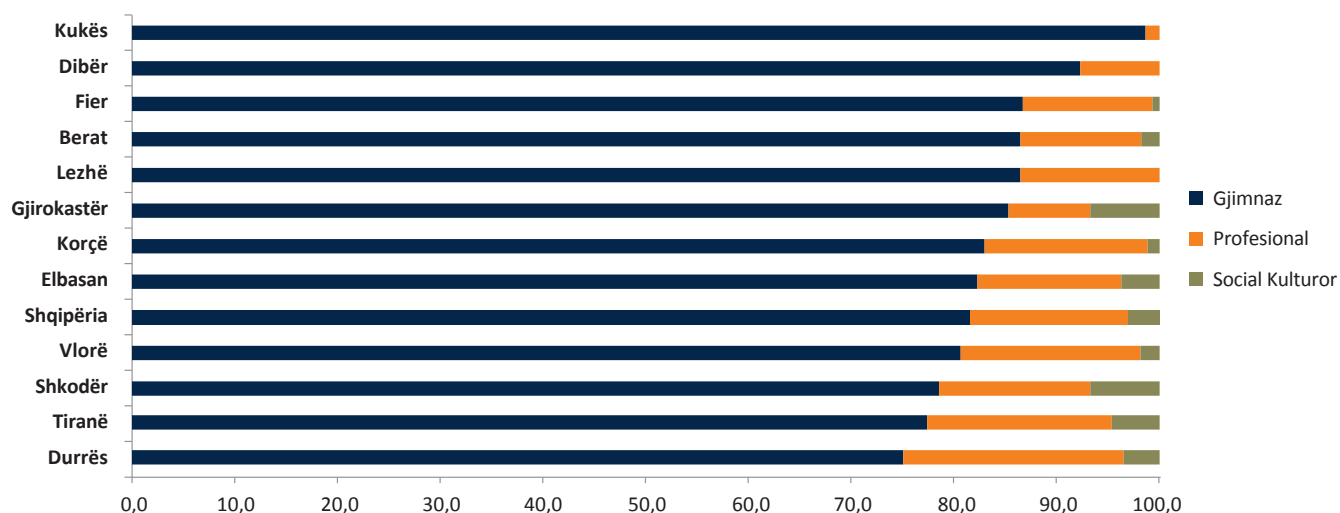
Fig. 7.2 Të regjistruarit në arsimin profesional në përqindje ndaj arsimit të mesëm gjithsej sipas qarqeve

Burimi: Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë dhe Ministria e Financave dhe Ekonomisë; llogaritjet nga INSTAT

Në vitin 2019-20, 33.618 nxënës ose 98,2% e nxënësve të regjistruar të klasës së nëntë të vitit shkollor 2019-20 përfunduan arsimin 9-vjeçar, duke shënuar një rritje prej 1,8 pikë përqindje, krahasuar me vitin paraardhës. Në vitin 2019-20, 31.662 nxënës u diplomuan në arsimin e mesëm, me një rënie prej 6,9%, krahasuar me vitin 2018-19.

Fig. 7.3 Shpërndarja e të diplomuarve në arsimin e mesëm sipas programeve dhe qarqeve, 2019-20

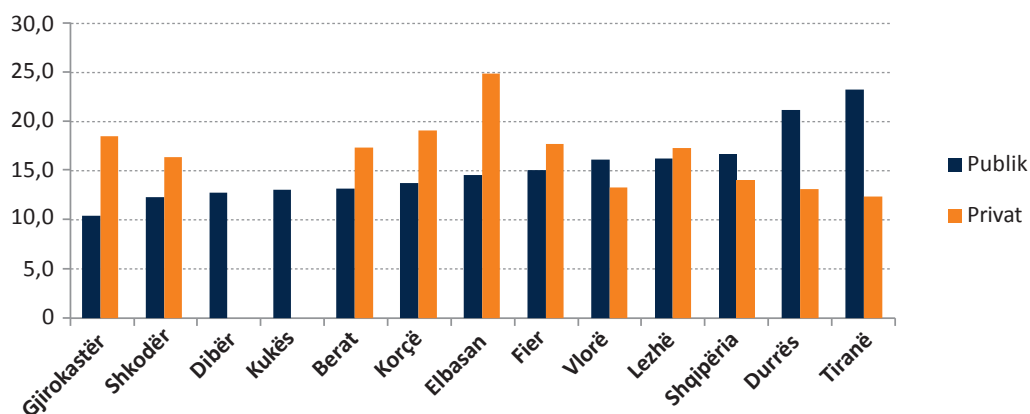

Burimi: Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë dhe Ministria e Financave dhe Ekonomisë; llogaritjet nga INSTAT

Raporti i nxënësve për një mësues shihet si tregues cilësie në procesin e mësimdhënies. Në nivel vendi shkollat private kanë me pak nxënës për mësues se sa ato publike. Në vitin shkollor 2020-21, në arsimin fillor privat raporti është 2,6 nxënës për mësues më pak se në arsimin publik. Por kjo situatë është kryesisht në sajë të situatës në Tiranë, Durrës dhe më pak në Vlorë. Shkollat private në Tiranë dhe Durrës kanë respektivisht 12,3 dhe 13,2 nxënës për mësues, ndërsa shkollat publike kanë 23,2 dhe 21,3 nxënës për mësues.

Qarqet e tjerë kanë tendenca të kundërta. Shkollat private në qarkun e Elbasanit kanë 24,9 nxënës për mësues ndërsa ato publike kanë 14,5. Në Gjirokastrë shkollat private kanë 18,6 nxënës për mësues dhe shkollat publike 10,4. Ndryshime më pak ekstreme në këtë drejtim kanë qarqet Berat, Fier, Korçë dhe Shkodër.

Fig. 7.4 Raporti nxënës për një mësues në arsimin fillor, publik dhe privat, 2020-21

Burimi: Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë dhe Ministria e Financave dhe Ekonomisë; llogaritjet nga INSTAT

Aneks

Tab. 7.1 Treguesit e arsimit publik sipas qarqeve dhe bashkive, 2020-2021

Qarqe/Bashki	Fëmijë në kopshte publike	Nxënës në arsimin 9-vjeçar publik	Nxënës për klasë në shkollat 9-vjeçare publike	Nxënës për mësues në arsimin 9-vjeçar publik	Nxënës në shkollat e mesme publike	Nga këto në %		
						Në Gjimnaz	Në Social-kulturor	Në Profesional
Berat	3.318	11.793	14,7	9,8	4.788	87,3	1,8	10,9
Berat	1.481	5.045	16,8	11,2	2.451	75,2	3,4	21,4
Dimal	799	2.765	15,5	10,8	875	100,0	0,0	0,0
Kuçovë	660	2.310	15,3	9,9	823	100,0	0,0	0,0
Skrapar	212	849	8,0	5,5	403	100,0	0,0	0,0
Poliçan	166	824	12,1	7,8	236	100,0	0,0	0,0
Dibër	3.928	13.754	15,0	9,7	4.201	92,5	0,0	7,5
Dibër	2.003	6.561	15,1	10,0	2.010	87,0	0,0	13,0
Bulqizë	794	3.312	15,5	10,6	833	93,8	0,0	6,2
Mat	741	2.448	15,2	9,0	895	100,0	0,0	0,0
Klos	390	1.433	12,9	7,9	463	100,0	0,0	0,0
Durrës	5.117	27.507	22,0	14,9	9.880	70,0	3,6	26,5
Durrës	3.044	18.660	23,7	15,8	7.461	60,2	4,7	35,0
Shijak	590	2.279	18,5	12,9	454	100,0	0,0	0,0
Krujë	1.483	6.568	19,3	13,3	1.965	100,0	0,0	0,0
Elbasan	7.160	27.158	15,5	10,0	10.034	81,9	2,8	15,3
Elbasan	3.377	13.083	17,6	11,1	5.516	69,1	5,0	25,9
Cërrik	620	2.355	15,9	10,1	726	85,3	0,0	14,7
Belsh	404	1.535	13,5	9,5	428	100,0	0,0	0,0
Peqin	515	2.246	15,6	9,7	520	100,0	0,0	0,0
Gramsh	607	2.157	10,8	6,8	766	100,0	0,0	0,0
Librazhd	910	3.041	13,2	9,0	1.105	100,0	0,0	0,0
Prrenjas	727	2.741	16,0	10,7	973	100,0	0,0	0,0
Fier	6.801	26.425	17,4	11,0	8.939	83,0	0,8	16,2
Fier	2.512	10.617	19,0	11,5	3.736	72,9	1,9	25,2
Lushnjë	1.967	6.551	16,5	10,6	2.458	79,2	0,0	20,8
Patos	456	1.966	17,9	12,4	445	100,0	0,0	0,0
Roskovec	480	1.958	15,7	10,9	596	100,0	0,0	0,0
Divjakë	846	3.064	16,8	11,1	1.013	100,0	0,0	0,0
Mallakastër	540	2.269	14,9	9,4	691	100,0	0,0	0,0
Gjirokastrë	1.582	5.211	12,8	8,2	2.204	89,2	3,9	6,9
Gjirokastrë	741	2.259	18,2	11,6	1.170	79,7	7,4	13,0
Libohovë	68	273	14,4	7,8	48	100,0	0,0	0,0
Përmet	170	709	12,2	8,2	252	100,0	0,0	0,0
Këlcyrë	115	461	10,0	7,2	170	100,0	0,0	0,0

Tepelenë	256	713	11,5	6,4	206	100,0	0,0	0,0
Memaliaj	188	693	8,3	5,4	283	100,0	0,0	0,0
Dropull	44	103	7,9	6,1	75	100,0	0,0	0,0
Korçë	5.584	18.306	15,4	10,5	6.744	82,1	0,8	17,0
Korçë	1.765	6.079	16,7	11,4	2.696	65,5	2,1	32,4
Pogradec	1.784	5.665	16,5	10,6	2.238	87,8	0,0	12,2
Maliq	1.130	3.661	14,1	10,3	849	100,0	0,0	0,0
Pustec	38	89	5,9	4,9	25	100,0	0,0	0,0
Kolonjë	203	697	11,4	7,3	258	100,0	0,0	0,0
Devoll	664	2.115	14,4	10,1	678	100,0	0,0	0,0
Kukës	2.715	9.292	13,6	9,3	3.391	98,4	0,0	1,6
Kukës	1.616	5.565	14,7	9,8	2.017	97,3	0,0	2,7
Tropojë	520	1.860	10,6	7,4	734	100,0	0,0	0,0
Has	579	1.867	14,7	10,5	640	100,0	0,0	0,0
Lezhë	3.145	12.388	17,6	11,1	4.207	85,5	0,0	14,5
Lezhë	1.470	6.216	17,7	11,7	2.281	76,9	0,0	23,1
Mirditë	429	1.512	14,7	8,4	500	83,8	0,0	16,2
Kurbin	1.246	4.660	18,7	11,5	1.426	100,0	0,0	0,0
Shkodër	3.209	15.737	14,3	8,8	6.355	67,3	8,0	24,7
Shkodër	1.794	10.205	16,5	10,0	4.597	58,5	11,1	30,4
Vau i Dejës	546	2.183	13,8	8,4	614	72,0	0,0	28,0
Malësi e Madhe	525	2.117	11,0	7,2	711	100,0	0,0	0,0
Pukë	220	679	10,8	6,3	316	100,0	0,0	0,0
Fushë-Arrëz	124	553	8,0	5,1	117	100,0	0,0	0,0
Tiranë	15.383	79.592	24,5	16,4	28.141	74,0	4,5	21,4
Tiranë	10.883	57.561	25,7	17,3	20.449	74,0	6,1	19,8
Kamëz	2.363	13.500	27,5	18,6	5.162	66,9	0,0	33,1
Vorë	693	3.204	20,5	13,5	859	100,0	0,0	0,0
Kavajë	953	3.559	17,2	10,0	1.147	75,2	1,1	23,7
Rrogozhinë	491	1.768	11,5	8,0	524	100,0	0,0	0,0
Vlorë	4.011	14.617	17,3	11,7	5.154	75,6	1,4	23,0
Vlorë	2.369	8.648	19,1	12,9	3.376	68,0	2,1	29,9
Himarë	156	547	12,7	9,0	152	100,0	0,0	0,0
Sarandë	710	2.850	23,4	16,1	947	81,6	0,0	18,4
Konispol	173	506	13,3	10,1	91	100,0	0,0	0,0
Delvinë	185	635	11,8	7,7	212	100,0	0,0	0,0
Finiq	70	258	7,6	4,9	53	100,0	0,0	0,0
Selenicë	348	1.173	11,4	7,4	323	100,0	0,0	0,0
Shqipëria	61.953	261.780	18,1	11,9	94.038	78,8	3,0	18,3

Burimi: Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë dhe Ministria e Financave dhe Ekonomisë; llogaritjet nga INSTAT

Tab. 7.2 Kopshte, fëmijë dhe edukatore sipas qarqeve, 2020-2021

Qarku	2020-21			Ndryshimi me vitin 2017-18		
	Kopshte	Fëmijë të regjistruar	Edukatore	Kopshte	Fëmijë të regjistruar	Edukatore
Berat	138	3.537	290	6	-853	-6
Dibër	160	3.928	282	10	-443	15
Durrës	118	5.830	356	16	-511	64
Elbasan	295	7.650	555	21	-1.697	0
Fier	274	7.669	529	4	-1.611	-1
Gjirokastrë	83	1.699	180	9	-557	-11
Korçë	203	5.987	487	13	-1.154	22
Kukës	96	2.715	194	7	-200	24
Lezhë	95	3.553	240	-2	-660	-3
Shkodër	147	3.794	288	2	-715	-1
Tiranë	406	20.379	1.437	152	-47	384
Vlorë	141	4.591	372	-1	-1.246	-17
Shqipëria	2.156	71.332	5.210	157	-9.694	470

Burimi: Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë; llogaritjet nga INSTAT

Tab. 7.3 Institucione arsimore, nxënës dhe mësues në shkollat 9-vjeçare sipas qarqeve, 2020-2021

Qarku	2020-21			Ndryshimi me vitin 2017-18		
	Shkolla	Nxënës	Mësues	Shkolla	Nxënës	Mësues
Berat	69	12.392	1.244	-5	-2.252	-17
Dibër	70	13.754	1.423	-17	-2.405	-13
Durrës	98	30.326	2.151	-9	-3.178	-6
Elbasan	154	27.896	2.781	-35	-3.849	-26
Fier	139	28.530	2.565	-20	-5.084	-160
Gjirokastrë	33	5.696	673	-6	-986	-87
Korçë	94	19.261	1.828	-21	-2.756	-149
Kukës	59	9.292	995	-13	-1.755	-19
Lezhë	64	13.339	1.202	-13	-2.089	-43
Shkodër	96	18.596	2.019	-14	-3.332	-143
Tiranë	220	91.056	6.114	-12	-3.100	429
Vlorë	76	16.348	1.448	-8	-2.399	-113
Shqipëria	1.172	286.486	24.443	-173	-33.185	-347

Burimi: Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë; llogaritjet nga INSTAT

Tab. 7.4 Raporti bruto i regjistrimit GER në arsimin 9-vjeçar sipas gjinisë dhe qarqeve, 2020-2021

Qarku	Gjithsej	Femra	Meshkuj
Berat	100,2	96,7	103,7
Dibër	99,7	95,6	103,5
Durrës	101,6	97,8	105,2
Elbasan	95,3	93,3	97,3
Fier	93,9	88,1	99,7
Gjirokastrë	103,0	104,4	101,5
Korçë	87,2	85,7	88,6
Kukës	98,9	93,6	103,8
Lezhë	103,8	97,2	110,4
Shkodër	88,0	84,3	91,6
Tiranë	101,3	100,0	102,5
Vlorë	88,6	86,6	90,6
Shqipëria	97,1	94,2	99,9

Burimi: Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë, llogaritjet nga INSTAT

Tab. 7.5 Nxënës që kanë përfunduar arsimin 9-vjeçar publik dhe privat sipas qarqeve, 2019-2020

Qarku	2019-20		Ndryshimi me vitin 2016-17	
	Publik	Privat	Publik	Privat
Berat	1.503	47	-153	13
Dibër	1.734	0	-232	-12
Durrës	3.221	303	-287	-85
Elbasan	3.252	82	-362	11
Fier	3.228	300	-183	12
Gjirokastrë	620	42	-48	16
Korçë	2.155	115	-64	9
Kukës	1.290	0	-179	0
Lezhë	1.523	112	-354	8
Shkodër	1.977	365	-577	-76
Tiranë	8.801	1.035	-365	251
Vlorë	1.703	210	-259	-12
Shqipëria	31.007	2.611	-3.063	135

Burimi: Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë, llogaritjet nga INSTAT

Tab. 7.6 Mësues dhe nxënës të regjistruar në arsimin e mesëm sipas qarqeve, 2020-2021

Qarku	2020-21				Ndryshimi me vitin 2017-18			
	Publik		Privat		Publik		Privat	
	Mësues	Nxënës	Mësues	Nxënës	Mësues	Nxënës	Mësues	Nxënës
Berat	388	4.788	21	300	-21	-779	-5	51
Dibër	336	4.201	0	0	-19	-1.081	0	0
Durrës	577	9.880	192	1.698	-40	-1.050	26	188
Elbasan	771	10.034	67	465	-35	-1.320	20	94
Fier	693	8.939	143	1.935	-41	-1.178	-9	-101
Gjirokastrë	237	2.204	27	74	-17	-338	4	34
Korçë	571	6.744	56	513	-25	-777	-16	-202
Kukës	265	3.391	0	0	-3	-547	0	0
Lezhë	367	4.207	70	862	-38	-906	-10	23
Shkodër	541	6.355	152	1.528	-48	-1.215	-31	-216
Tiranë	1.828	28.141	673	5.500	-14	-2.329	-12	344
Vlorë	447	5.154	162	1.076	-14	-569	-9	-199
Shqipëria	7.021	94.038	1.563	13.951	-315	-12.089	-42	16

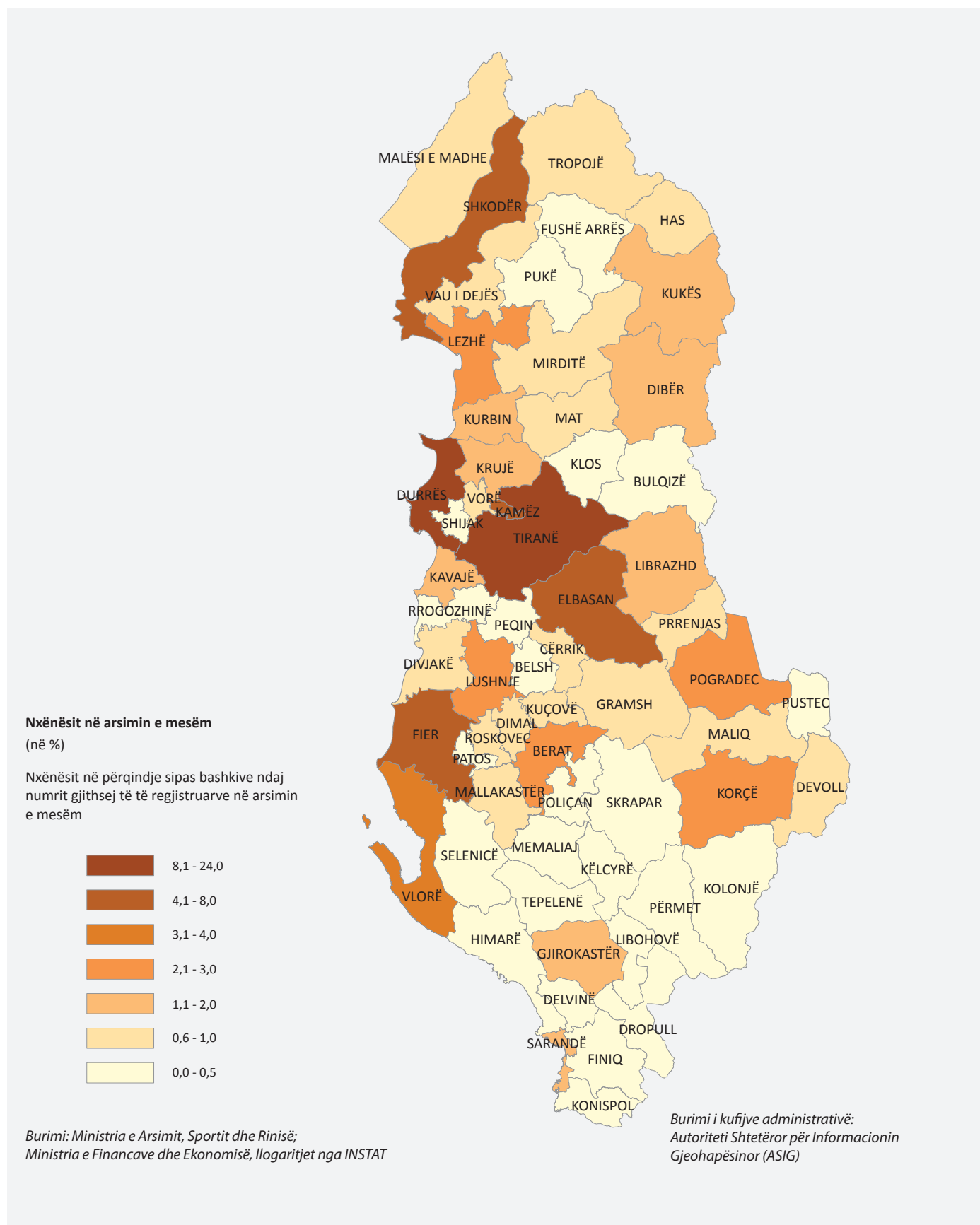
Burimi: Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë dhe Ministria e Financave dhe Ekonomisë; llogaritjet nga INSTAT

Tab. 7.7 Nxënës të diplomuar në arsimin e mesëm sipas qarqeve

Qarku	2018-19		2019-20	
	Publik	Privat	Publik	Privat
Berat	1.573	79	1.388	93
Dibër	1.380	0	1.302	0
Durrës	2.777	550	2.703	596
Elbasan	3.199	171	2.979	100
Fier	2.688	741	2.505	596
Gjirokastrë	791	10	648	10
Korçë	2.215	244	1.893	202
Kukës	1.085	0	1.037	0
Lezhë	1.459	151	1.325	202
Shkodër	1.877	539	1.795	518
Tiranë	8.973	1.539	8.214	1.744
Vlorë	1.535	445	1.443	369
Shqipëria	29.552	4.469	27.232	4.430

Burimi: Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë dhe Ministria e Financave dhe Ekonomisë; llogaritjet nga INSTAT

Harta 7.1 Nxënësit e arsimit të mesëm sipas bashkive, 2020-2021

Metodologjia

INSTAT ka organizuar punën për sigurimin e të dhënave arsimore nëpërmjet hartimit të pyetësorëve të ndryshëm të cilët janë edhe pjesë e PSZ. Informacioni mbi të dhënat arsimore mblidhet fillimisht nga institucioni arsimor. Ky informacion që transmetohet në zyrat ose drejtoritë arsimore (sipas mënyrës së organizimit të njësisë vendore) më pas dërgohet në njesinë përgjegjëse për mbledhjen e të dhënave të arsimit në Ministrinë përkatëse. Këto të dhëna përpunohen më tej nga Ministrinë të cilat hartojnë përmbledhëse të të dhënave të ndryshme që i dërgojnë në INSTAT. Përmbledhëset përmbajnë të dhëna për fëmijë, nxënës dhe studentë të regjistruar, të diplomuar, institucione arsimore, staf mësimdhënës, etj. sipas njësive administrative dhe në nivel vendi.

Në procesin e mbledhjes dhe përpunimit të të dhënave të arsimit, përdoret Klasifikimi ndërkombëtar standard i arsimit ISCED 2011, rekomanduar nga Eurostat dhe UNESCO. Ai është i përbërë nga këto nivele sipas programeve arsimore:

- Niveli 0 - Arsimi Parashkollor – çerdhe / kopshte
- Niveli 1 - Arsimi Fillor ose cikli i ulët i arsimit bazë
- Niveli 2 - Arsimi i mesëm i ulët, ose cikli i lartë i arsimit bazë
- Niveli 3 - Arsimi i mesëm i lartë - Gjimnaz / Profesional / Social kulturor
- Niveli 4 - Arsimi pas të mesmes, por jo i lartë
- Niveli 5 - Arsimi i lartë cikël i shkurtër
- Niveli 6 – Bachelor ose ekuivalent
- Niveli 7 - Master ose ekuivalent
- Niveli 8 - Doktoraturë ose ekuivalent

Përkufizime

Arsimi bazë: është arsimi i detyruar që fillon në moshën 6 vjeç dhe është i detyruar deri në moshën 16 vjeç. Kohëzgjatja e tij është 9 vjet dhe përbëhet nga dy cikle: cikli i ulët ose arsimi fillor i cili kryhet në klasat 1-5 dhe cikli i lartë ose arsimi i mesëm i ulët, i cili kryhet në klasat 6-9.

Arsimi zyrtar: Arsimi i institucionalizuar, i qëllimshëm dhe i planifikuar përmes institucioneve publike dhe atyre private, të njohura (licensuara) nga autoriteti kombëtar arsimor, të cilët në tërësinë e tyre përbëjnë sistemin arsimor zyrtar të një vendi. Programet e arsimit zyrtar janë të njohura si të tilla nga autoritetet përkatëse të arsimit kombëtar, ato ekuivalente ose vartëse të tij.

Arsimi zyrtar konsiston më tepër në arsimin që fillon nga klasa e parë dhe vazhdon rregullisht vit pas viti, kryesisht në sistemin pa shpërndarje nga puna ose me kohë të plotë (përpara se të bëhen pjesë e tregut të punës), në atë profesional, arsimin për nevojat të veçanta dhe disa programe të arsimit për të rritur shpesh të njohura si pjesë e sistemit arsimor zyrtar.

I diplomuar: Nxënësi ose studenti që i ka përfunduar në mënyrë të suksesshme të gjitha kërkesat e programit arsimor.

Arsimi parauniversitar: Arsimi që kryhet nga institucionet arsimore si kopshte, shkolla 9-vjeçare dhe të mesme.

Institucion arsimor publik: Institucioni arsimor veprimtaria e të cilit kontrollohet plotësisht nga autoriteti arsimor publik.

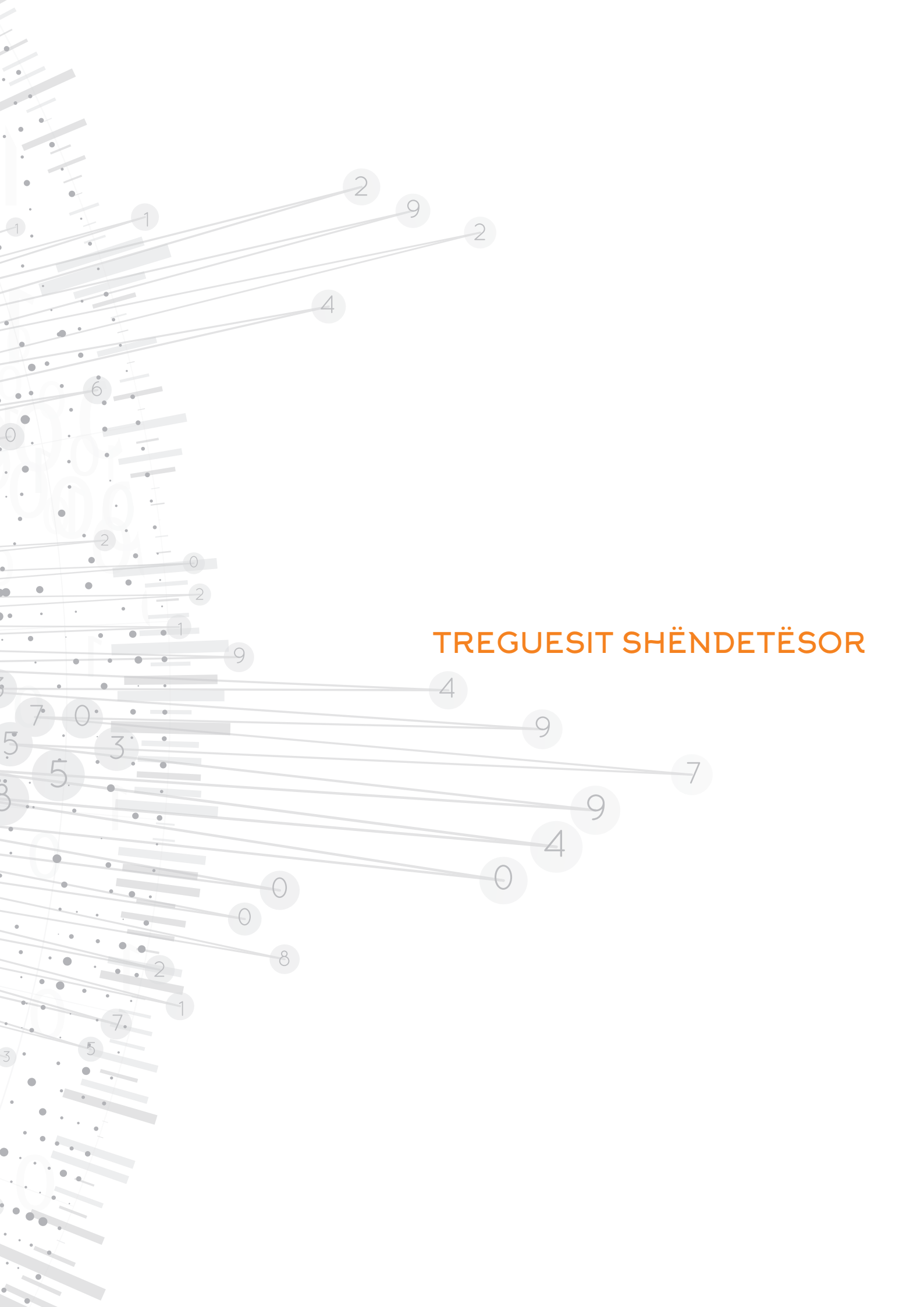
Raporti nxënës për mësues: Numri i nxënësve ose fëmijëve të regjistruar në një nivel arsimi parauniversitar që i përkasin një mësuesi të atij niveli. Treguesi tregon numrin mesatar të nxënësve të regjistruar sipas nivelit arsimor në qark, llogaritur veças për arsimin publik ose privat. Për arsimin e mesëm ky tregues llogaritet për sistemin me kohë të plotë.

Arsimi social kulturor (ose arsimi i mesëm i orientuar): Programe të tilla si: gjuhë të huaja, arte ose sporte. Shkollat e gjuhëve të huaja janë pjesë e arsimit të mesëm dhe seksionet e shkollave dygjuhësore janë pjesë e shkollave të larta dhe kohëzgjatja e tyre është 3 vjet, në varësi të strukturës së arsimit të mesëm. Arsimi në fushën e arteve, sporteve dhe teknologjisë i ofrohet studentëve të talentuar në arte, koreografi, sporte, ekonomi dhe teknologji ku kohëzgjatja e arsimit varion ndërmjet 3 dhe 4 viteve, në varësi të programit arsimor.

Mësues: Personat veprimtaria profesionale e të cilëve përfshin transmetimin e njohurive, sjelljeve dhe aftësive që janë përcaktuar në programin arsimor për nxënësit dhe studentët e regjistruar në institucionet zyrtare arsimore.

Arsimi i mesëm: Gjimnazi, arsimi profesional, si dhe ai social-kulturor.

TREGUESIT SHËNDETËSOR

Në këtë kapitull paraqiten statistikat e shëndetit publik duke ofruar informacion mbi shkaqet e vdekjeve, shpërndarjen e shërbimeve shëndetësore, sëmundshmërinë si dhe personat me aftësi të kufizuar që janë pjesë e skemave të shërbimit social shtetëror. Gjithashtu në këtë kapitull do të paraqiten disa nga të dhënat e fundit të studimit demografik dhe shëndetësor në Shqipëri (ADHS 2017-2018) për konsumin e duhanit, alkoolit dhe ushtrimin e aktiviteteve fizike.

Shëndeti është përparësi dhe informacioni mbi shëndetin është shumë i rëndësishëm për qytetarët që duan të kenë një jetë të shëndetshme, të parandalojnë sëmundjet dhe që kërkojnë të marrin shërbimet e nevojshme shëndetësore. Sigurimi dhe shpërndarja e shërbimit të kujdesit shëndetësor publik në Shqipëri është kompetencë e Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale.

Shkaqet e vdekjeve dhe sëmundshmëria

Shkaqet e vdekjeve përcaktohen nga disa faktorë si: mosha, gjinia, kushtet e jetesës, puna dhe mjedisi rrethues. Gjithashtu çdo individ mund të ndikojë në mundësitë e tij për të pasur një jetë të gjatë dhe të shëndetshme duke përshtatur zgjedhjet e tij të jetesës, si për shembull, kontrollet mjekësore, aktiviteti fizik, ushqyerja e shëndetshme dhe eliminimi i sjelljeve me risk për shëndetin si: konsumimi i alkoolit, pirja e duhanit, parandalimi i aksidenteve rrugore etj.

Në vitin 2020, në Shqipëri numri i vdekjeve nga të gjitha shkaqet ishte 27.605. Numri i vdekjeve në nivel vendi shënon një rritje me 25,8%, krahasuar me një vit më parë. Në nivel qarku, Lezha dhe Tirana kanë rritjen më të lartë të numrit të vdekjeve, përkatësisht 34,2% dhe 32,3%. Ndërkohë Vloja dhe Dibra ka regjistruar rritjen më të vogël të vdekjeve, përkatësisht 10,6% dhe 9,3%. Ashtu si në nivel vendi edhe në të gjitha qarqet e vendit vihet re rritje e numrit të vdekjeve.

Në vitin 2020, si dhe në vitet paraardhëse vdekjet nga grupsëmundjet "Sëmundje të sistemit të qarkullimit të gjakut" dhe "Tumore" shkaktojnë numrin më të lartë të vdekjeve.

Harta. 8.1 Vdekjet nga grupsëmundjet "Sëmundje të sistemit të qarkullimit të gjakut" dhe "Tumore" për 100 mijë banorë sipas qarqeve, 2020

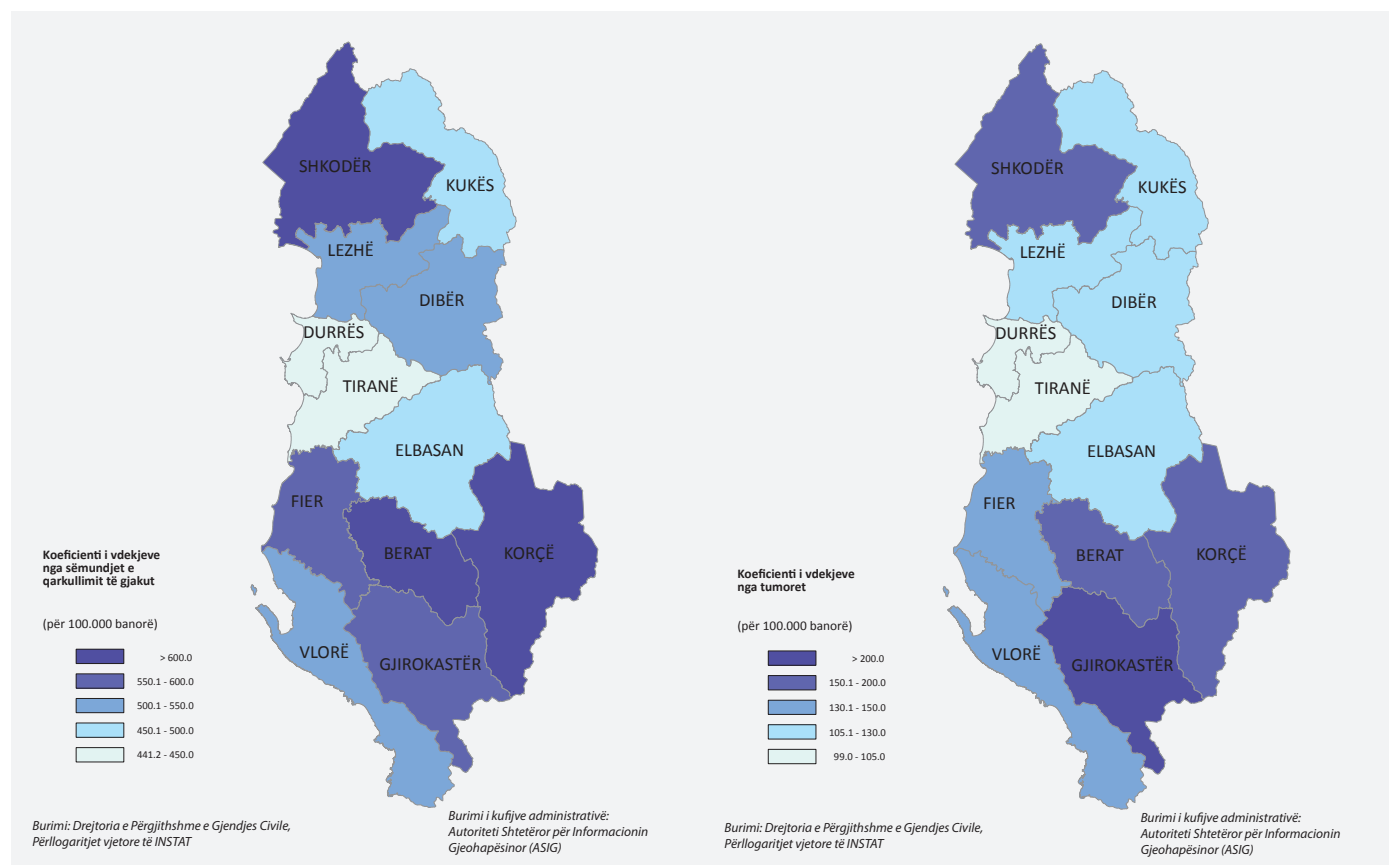

Tabela 8.1 tregon peshën e dy grupsëmundjeve më të madhe në totalin e vdekjeve në vend, përkatësisht “Sëmundje të sistemit të qarkullimit të gjakut” dhe “Tumore”. Në nivel vendi 52,2% e vdekjeve gjithsej shkaktohen nga “Sëmundje të sistemit të qarkullimit të gjakut” dhe 13,0% si pasojë e “Tumoreve”. Sipas qarqeve, Shkodra dhe Kukësi kanë përqindjen më të lartë të vdekshmërisë nga “Sëmundje të sistemit të qarkullimit të gjakut” me 57,9% dhe 57,3% të vdekjeve të shkaktuara nga ky grup. Ndërsa për grupsëmundjen e “Tumoreve” qarku i Gjirokastrës dhe i Kukësit kanë përqindjen më të lartë të vdekshmërisë me 15,9% dhe 15,3%.

Tab. 8.1 Pesha që zënë dy grupsëmundjet kryesore në totalin e vdekjeve sipas grupmoshës dhe qarqeve në %, 2020

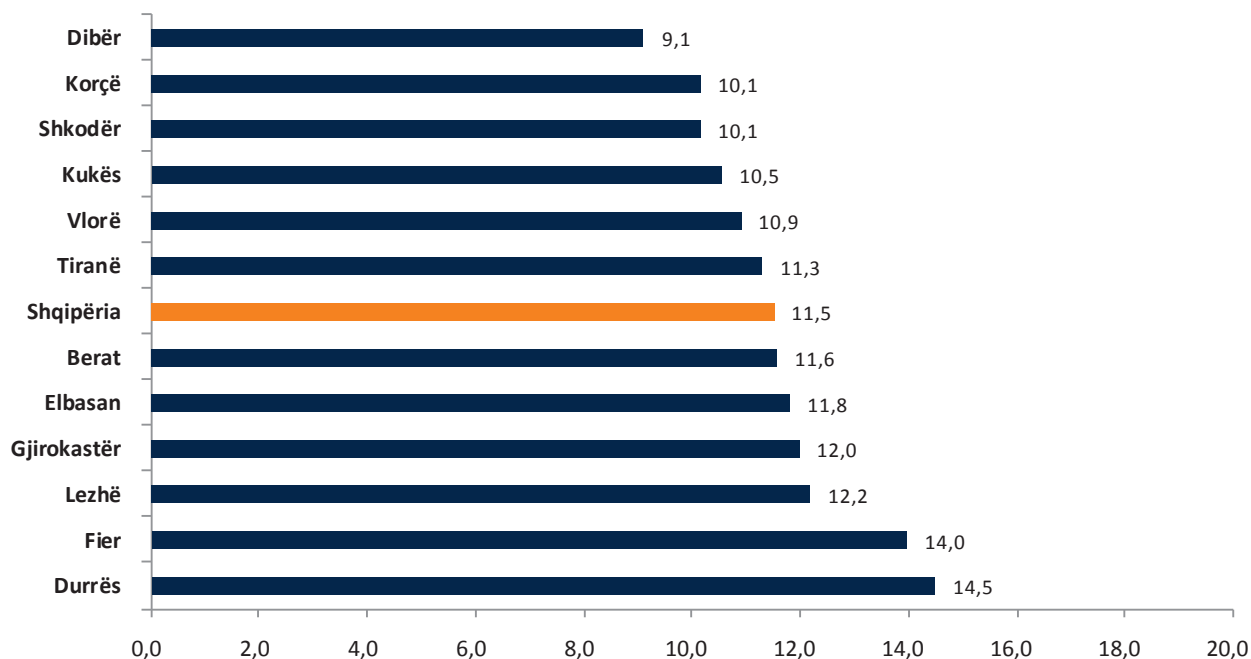
Qarku	Tumore			Sëmundje të sistemit të qarkullimit të gjakut		
	Nën 65 vjeç	65+ vjeç	Gjithsej	Nën 65 vjeç	65+ vjeç	Gjithsej
Berat	7,1	6,8	13,9	10,5	43,9	54,4
Dibër	6,6	5,9	12,4	12,6	43,4	56,0
Durrës	6,3	5,5	11,9	12,1	38,8	50,9
Elbasan	6,6	6,0	12,7	10,4	37,5	47,9
Fier	6,0	7,1	13,1	10,1	40,8	51,0
Gjirokastrë	7,5	8,3	15,9	7,7	30,9	38,5
Korçë	7,3	5,6	12,9	9,2	38,4	47,5
Kukës	8,6	6,7	15,3	11,6	45,6	57,3
Lezhë	5,2	5,4	10,6	8,3	39,2	47,5
Shkodër	5,6	8,0	13,6	11,2	46,7	57,9
Tiranë	6,1	6,5	12,6	13,7	42,6	56,3
Vlorë	7,0	7,9	14,9	11,5	39,7	51,2
Shqipëria	6,4	6,6	13,0	11,3	40,9	52,2

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile, llogaritjet nga INSTAT

Disa probleme shëndetësore kronike si hipertensioni dhe diabeti, megjithëse klasifikohen si sëmundje, mund të konsiderohen edhe si faktorë risku për sëmundjet e qarkullimit të gjakut. Bazuar në sistemin e recetës elektronike me rimbursim në vitin 2020, 11,5% e pacientëve kronik janë trajtuar për Diabet Mellitus dhe 36,1% e pacientëve kronik për Hipertension Arterial.

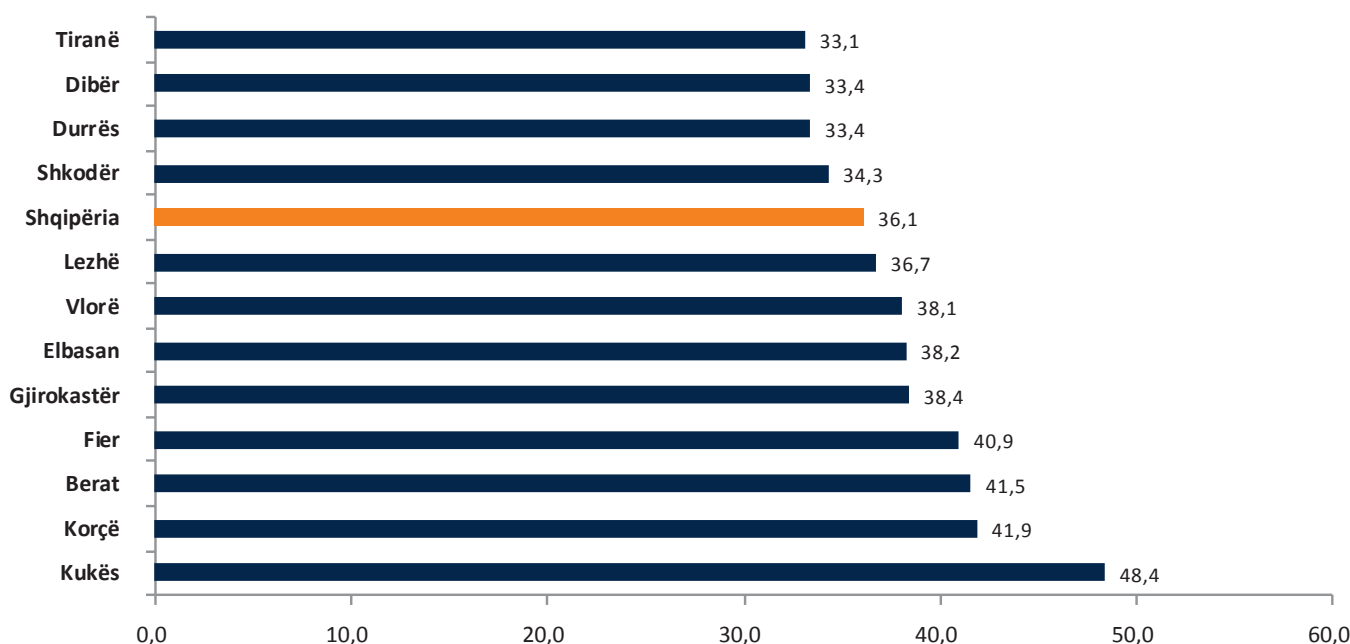
Sipas qarqeve, Durrësi ka përqindjen më të lartë të pacientëve kronik të trajtuar për Diabet Mellitus me 14,5%, ndërsa për Hipertension Arterial përqindjen më të lartë e ka qarku Kukës me 48,4%.

Fig. 8.1 Përqindja e numrit të pacientëve të trajtuar për Diabet Mellitus ndaj totalit të pacientëve kronik sipas qarqeve, 2020

Burimi: Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm i Kujdesit Shëndetësor

Fig. 8.2 Përqindja e numrit të pacientëve të trajtuar për Hipertension Arterial ndaj totalit të pacientëve kronik sipas qarqeve, 2020

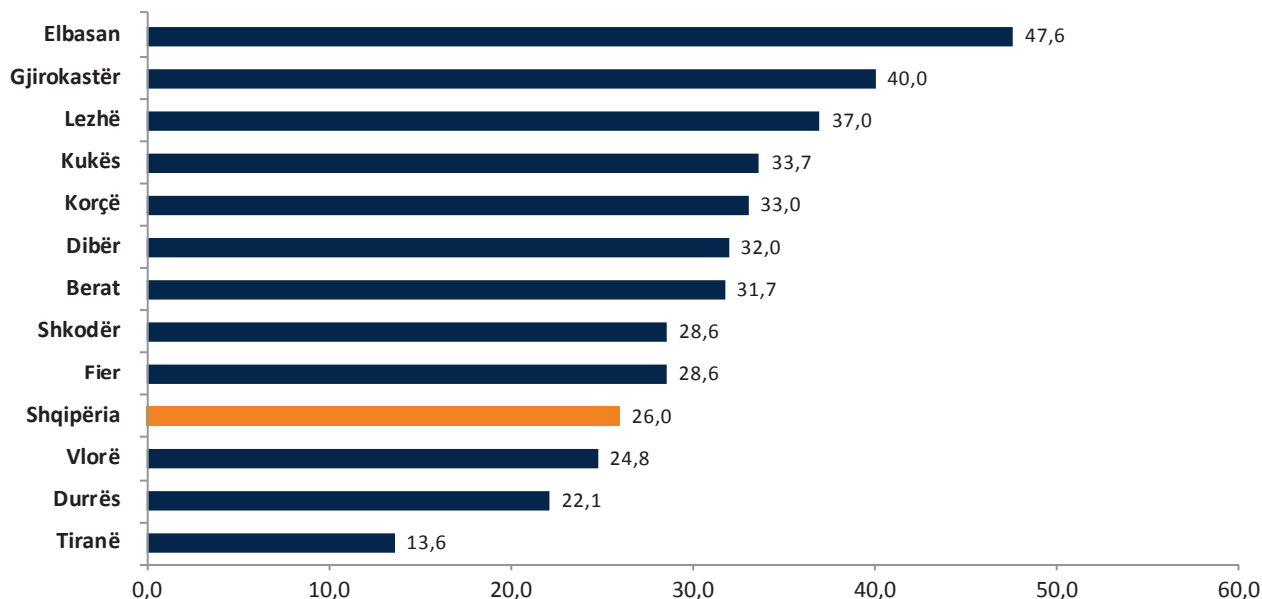

Burimi: Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm i Kujdesit Shëndetësor

Aftësia e kufizuar

Pjesë e rëndësishme e kujdesit shëndetësor është kujdesi ndaj personave me aftësi të kufizuar. Evidentimi i personave të kësaj kategorie si dhe i strukturës së paaftësisë sipas qarqeve është një tregues i rëndësishëm për hartimin e politikave të duhura, në funksion të ndihmës dhe përfshirjes së tyre në shkollim, punësim dhe aktivitete të ndryshme shoqërore. Të dhënat administrative për personat me aftësi të kufizuar bazohen në raportin mjeko-ligjor të lëshuar nga mjeku. Numri më i lartë i personave me aftësi të kufizuar në raport me popullsinë është regjistruar në Qarkun e Elbasanit dhe të Gjirokastrës.

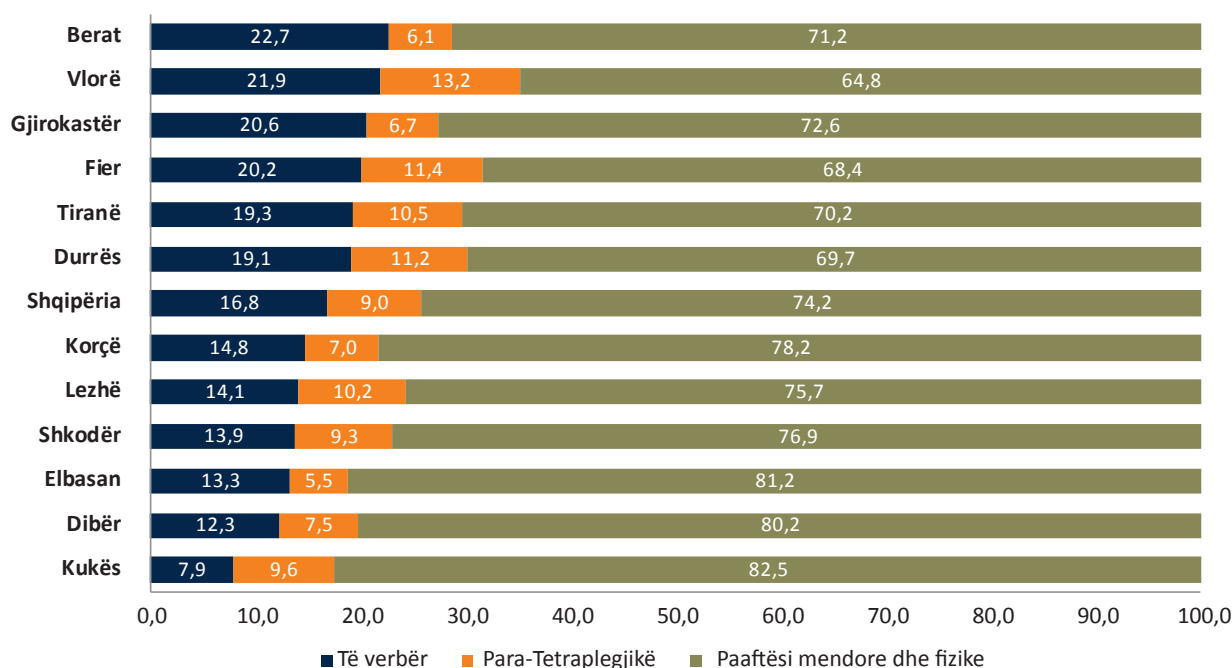
Fig. 8.3 Personat me aftësi të kufizuar për 1.000 banorë sipas qarqeve, 2020

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, llogaritjet nga INSTAT

Sipas llojit të aftësisë së kufizuar, profili në të gjithë qarqet është pothuajse i ngjashëm, mbi 60% e personave me aftësi të kufizuar të regjistruar janë të grupuar në kategorinë "Aftësi e kufizuar mendore dhe fizike".

Fig. 8.4 Përqindja e personave me aftësi të kufizuar sipas llojit të paaftësisë sipas qarqeve, 2020

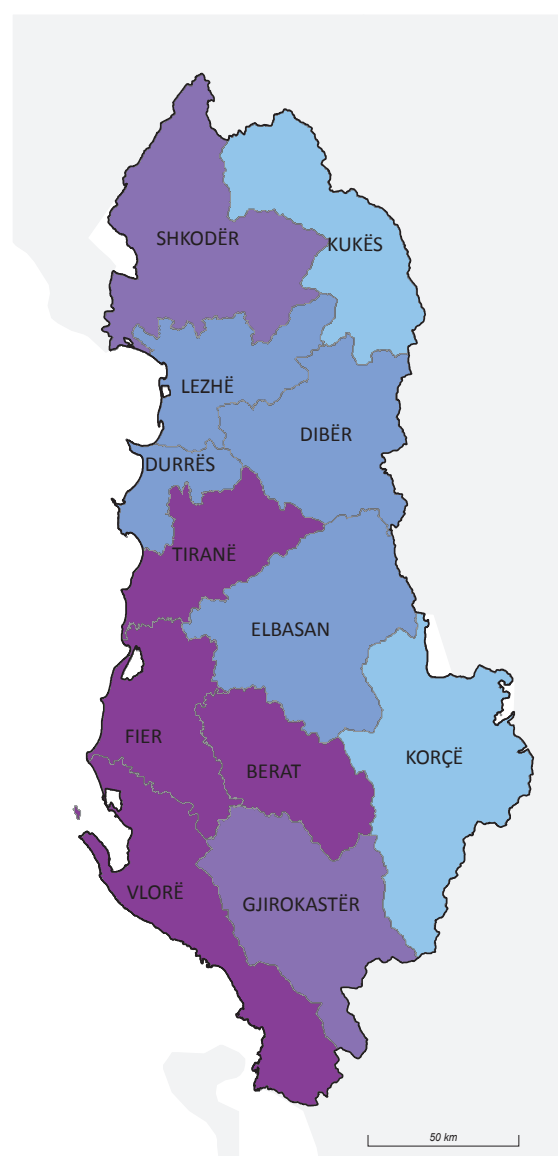
Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, llogaritjet nga INSTAT

Faktorët e riskut në shëndet

Eliminimi i sjelljeve të konsideruara me risk për shëndetin si: konsumimi i alkoolit, pirja e duhanit dhe jeta sedentare luajnë një rol të madh në shëndetin e çdo personi. Ato kanë ndikim të rëndësishëm në rritjen e jetëgjatësisë nëpërmjet parandalimit të shumë sëmundjeve kronike si: hipertensioni, yndyrnat në gjak dhe obeziteti etj.

Sipas studimit të fundit Demografik dhe Shëndetësor (2017/18), 5,0% e grave dhe 36,0% e burrave të moshës 15-49 vjeç ishin duhanpirës. Të dhënat sipas qarqeve tregojnë se përqindja më e lartë e burrave 15-49 vjeç që pinë duhan është në qarkun Vlorë (44,9%) dhe përqindja më e ulët në qarkun Korçë (22,9%). Ndërkohë përqindja më e lartë e grave që pinë duhan është në qarkun e Tiranës (7,2%) dhe përqindja më e ulët në qarkun e Kukësit (0,2%).

Harta 8.2 Konsumi i duhanit te burrat dhe gratë të moshës 15-49 vjeç, sipas qarqeve, 2018

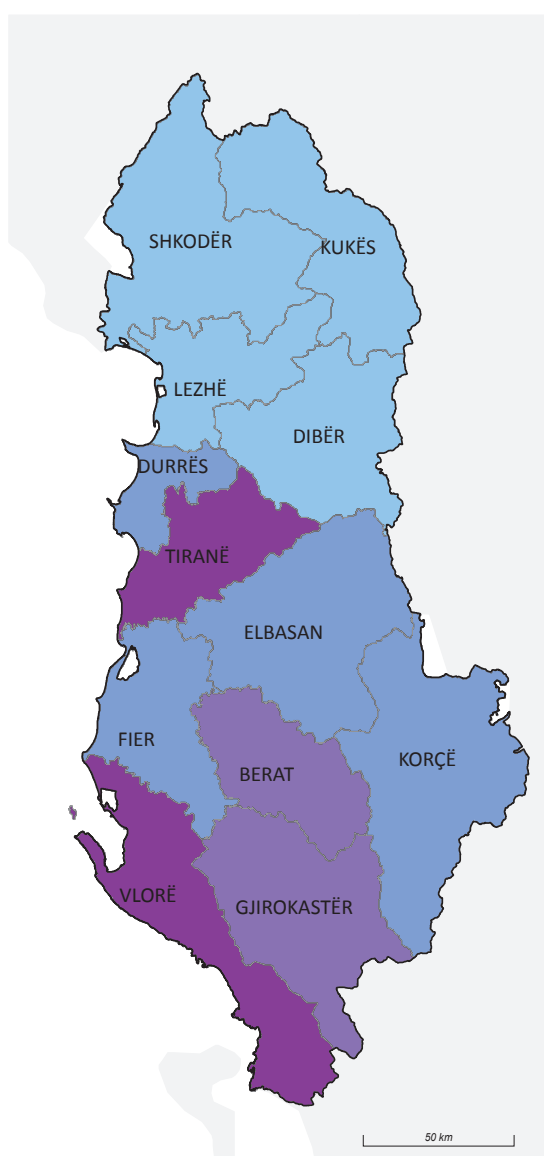
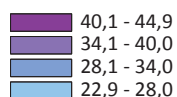

Përqindja e meshkujve të grupmoshës 15 - 49 vjeç që pijnë duhan

Raporti i numrit të meshkujve të grupmoshës 15-49 vjeç që kanë deklaruar se kanë konsumuar duhan ndaj numrit të personave të grupmoshës gjatë shprehur në %.

Burimi: ADHS, 2017-2018

Shënim: Kufi i administrativë janë krijuar për qëllime statistikore dhe mund të mos përputhen plotësisht me territorin e njëjësive lokale.

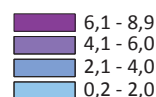

Përqindja e femrave të grupmoshës 15 - 49 vjeç që pijnë duhan

Raporti i numrit të femrave të grupmoshës 15-49 vjeç që kanë deklaruar se kanë konsumuar duhan ndaj numrit gjithsej të femrave të kësaj grupmoshe, shprehur në %.

Burimi: ADHS, 2017-2018

Shënim: Kufi i administrativë janë krijuar për qëllime statistikore dhe mund të mos përputhen plotësisht me territorin e njëjësive lokale.

Sipas të njëjtit studim, më shumë se 1 në 4 gra (28%) dhe 6 në 10 burra (60%) të moshës 15-49 vjeç kanë konsumuar alkool në 12 muajt e fundit. Tabela e mëposhtme paraqet tregues të konsumit të alkoolit sipas qarqeve dhe gjinisë. Përqindja më e lartë e burrave që konsumojnë alkool është në qarkun Fier (88,4%), Berat (87,1%) dhe Lezhë (67,3%) dhe përqindja më e ulët është në qarkun Dibër (28,2%) dhe Kukës (39,1%).

Përqindja e grave të moshës 15-49 vjeç që konsumojnë alkool është më e lartë në qarkun Berat (44,1%), Tiranë (40,7%) dhe Vlorë (36,8%). Ndërkohë përqindja më e ulët është në qarkun Kukës (4,0%), Dibër (5,0%) dhe Shkodër (7,4%).

Tab. 8.2 Përqindja e grave dhe burrave të moshës 15-49 vjeç që konsumojnë alkool në 12 muajt e fundit sipas qarqeve, 2018

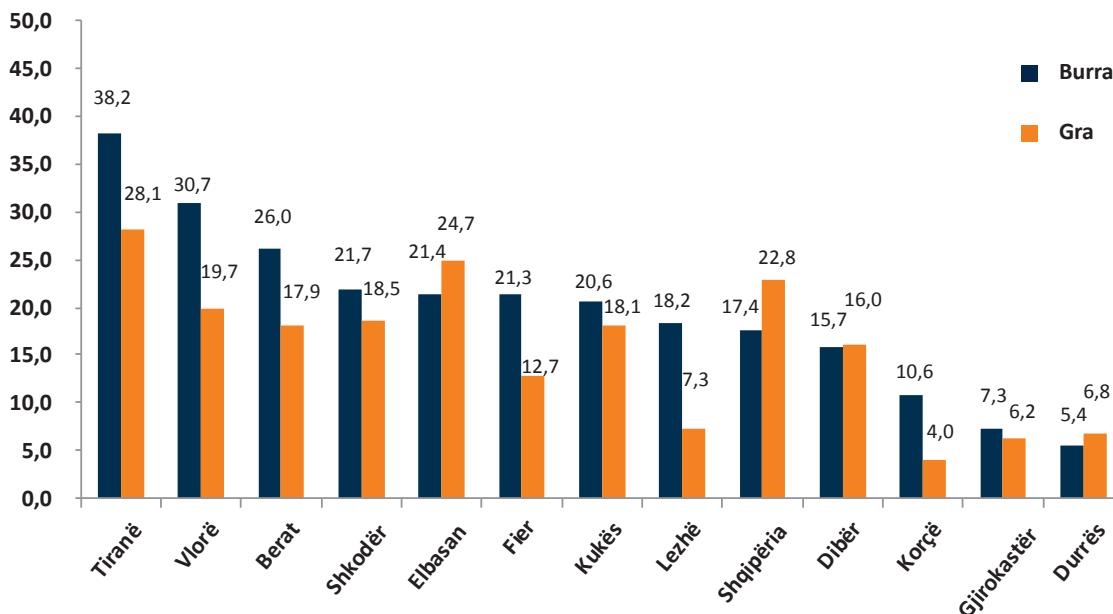
Qarku	Gra		Burra	
	Nuk Konsumojnë alkool gjatë 12 muajve	Konsumojnë alkool gjatë 12 muajve	Nuk Konsumojnë alkool gjatë 12 muajve	Konsumojnë alkool gjatë 12 muajve
Berat	55,9	44,1	12,9	87,1
Dibër	95,0	5,0	71,8	28,2
Durrës	84,2	15,8	51,9	48,1
Elbasan	75,1	24,9	50,4	49,6
Fier	66,4	33,6	11,6	88,4
Gjirokastër	69,4	30,6	50,4	49,6
Korçë	77,3	22,7	38,7	61,3
Kukës	96,0	4,0	60,9	39,1
Lezhë	80,9	19,1	32,7	67,3
Shkodër	92,6	7,4	55,2	44,8
Tiranë	59,3	40,7	38,0	62,0
Vlorë	63,2	36,8	36,2	63,8
Shqipëria	71,7	28,3	40,4	59,6

Burimi: Studimi Demografik dhe Shëndetësor 2017-18

Aktiviteti fizik është një tjetër faktor me rëndësi të veçantë në shëndetin e njeriut. Rreth 1 në 10 burra dhe gra të moshës 15-49 vjeç përfshihen në aktivitete të rregullt fizik (5-7 ditë në javë).

Grafiku i mëposhtëm tregon përqindjen e personave që kryejnë aktivitete fizik të paktën një ditë në javë. Të dhënat për burrat tregojnë se qarqet me përqindje më të lartë që kryejnë aktivitete fizik janë Tiranë dhe Vlorë, përkatësisht 38,2% dhe 30,7%. Ndërkohë për gratë, qarqet me përqindjen më të lartë të këtij aktiviteti janë Tiranë dhe Elbasan, përkatësisht 28,1% dhe 24,7%.

Fig. 8.5. Përqindja e e grave dhe burrave të moshës 15-49 vjeç që kryejnë aktivitet fizik sipas qarqeve, 2018

Burimi: Studimi Demografik dhe Shëndetësor 2017-18

Shërbimi shëndetësor parësor

Shërbimi i kujdesit shëndetësor parësor është pika e parë e kontaktit të popullsisë për zgjidhjen e problemeve shëndetësore. Institucionet bazë që ofrojnë këto shërbime janë poliklinikat, qendrat shëndetësore, ambulancat dhe shërbimet e veçanta të konsultoreve të fëmijëve dhe të gruas. Numri më i madh i këtyre institucioneve është përqendruar në qarqet ku dhe numri i popullsisë është më i lartë, në Tiranë, Elbasan dhe Fier. Gjatë vitit 2020, numri mesatar i kontakteve të popullsisë në shërbimin parësor në nivel vendi, është 2.6 kontakte për person. Ky tregues është më i lartë në qarkun e Dibrës me 3.7 kontakte për person dhe më i ulët në qarkun e Kukësit me 1.9 kontakte për person.

Tab. 8.3 Numri qendrave shëndetësore, personelit mjekësor në shërbimin parësor, numri mesatar i kontakteve, 2020

Qarku	Qendra shëndetësore gjithsej	Numri i mjekëve të familjes në shërbimin parësor	Numri i infermierëve në shërbimin parësor	Numri mesatar i vizitave në shërbimin parësor
Berat	23	73	472	2,9
Dibër	33	49	528	3,7
Durrës	24	158	451	2,0
Elbasan	53	159	703	2,4
Fier	45	145	637	2,5
Gjirokastrë	31	54	380	3,5
Korçë	39	102	585	2,7
Kukës	27	42	330	1,9
Lezhë	21	81	379	3,3
Shkodër	36	106	612	2,4
Tiranë	51	411	1.059	2,7
Vlorë	30	109	421	2,1
Shqipëria	413	1.489	6.557	2,6

Burimi: Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, llogaritjet nga INSTAT

Shërbimi spitalor

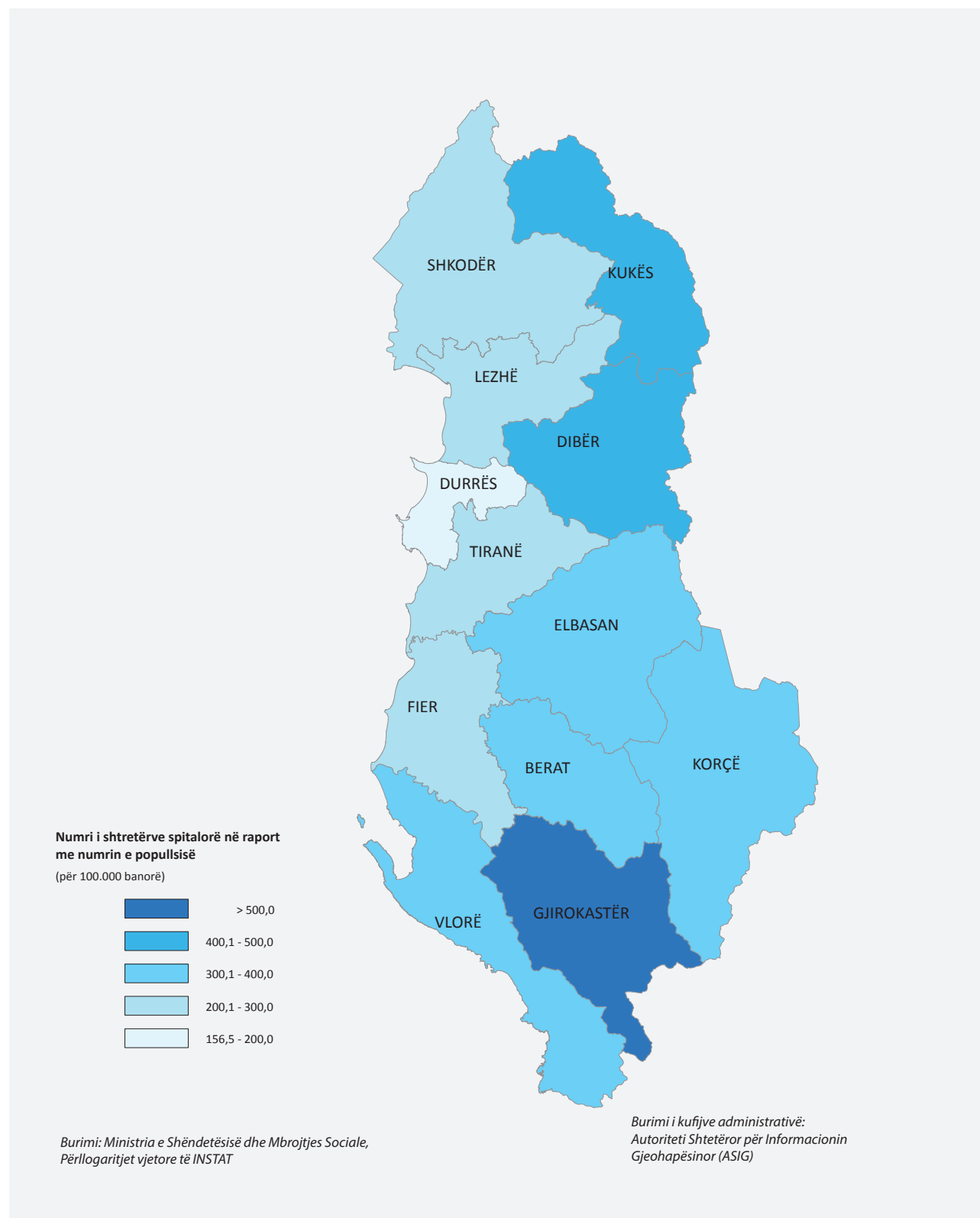
Tirana vazhdon të jetë qarku që ka numrin më të lartë të spitaleve dhe të shtretërve spitalor. Kjo lidhet jo vetëm me numrin e lartë të popullsisë në këtë qark, por dhe me përqëndrimin e shërbimeve spitalore universitare më të specializuara në funksion të popullsisë për të gjithë vendin. Numri i shtretërve spitalorë së bashku me numrin e mjekëve dhe infermirëve që punojnë në spitale është i lidhur dhe me madhësinë e popullsisë në qarqe.

Tab. 8.4 Numri i spitaleve, shtretërve spitalorë në spitalet publike, sipas qarqeve, 2020

Qarku	Numri i spitaleve publike	Shtretër spitalorë (publike)	Shtretër spitalorë (publike) për 10,000 banorë
Berat	3	379	31,4
Dibër	3	512	44,6
Durrës	2	456	15,7
Elbasan	5	1.024	38,2
Fier	3	611	21,2
Gjirokastrë	3	347	59,1
Korçë	4	752	37,0
Kukës	3	357	47,7
Lezhë	3	327	26,9
Shkodër	2	583	29,4
Tiranë	7	2.410	26,5
Vlorë	4	576	30,6
Shqipëria	42	8.334	29,4

Burimi: Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, llogaritjet nga INSTAT

Harta 8.4 Shtretër spitalorë (publike) sipas qarqeve, 2020

Burimi i të dhënave

INSTAT është një nga institucionet kryesore në vend që publikon të dhëna mbi treguesit shëndetësor dhe shëndetin. Burim të dhënash në përgjithësi janë të dhënat administrative si dhe vërtetimet statistikore në vite. Të dhënat statistikore administrative sigurohen nga institucionet shëndetësore, ku burim kryesor për këto të dhëna janë regjistrat kombëtar të pacientëve ose raportet e përvitshme nga regjistra themeltar të institucioneve, që raportohen në formate të përcaktuara nga Ministria e Shëndetësisë. Zgjedhja dhe caktimi i kriterëve metodologjike bëhet duke u mbështetur në koncepte, përkufizime, metoda të krahasueshme ndërkombëtare. Në këtë botim burime të dhënash për tregues të ndryshëm janë ato administrative të marra në bazë të evidencave statistikore nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm Shëndetësor dhe Studimi Demografik dhe Shëndetësor 2017-18. Të dhënat për shkaqet e vdekjeve merren nga Drejtoria e Përgjithshme e Gjëndjes Civile, informacion i cili bazohet mbi skedat e vdekjeve të plotësuar nga mjeku.

Përkufizime

Klasifikimi Ndërkombëtar "ICD-9": Klasifikimi ndërkombëtar i sëmundjeve bën grupimin në mënyrë të koduar të 17 grupeve kryesore të sëmundjeve. Kodimi për shkaqet e vdekjeve bëhet nga mjeku dhe përbëjnë burimin më të plotë zyrtar statistikor të sëmundjeve që janë shkak i vdekjes.

Niveli i vdekshmërisë sipas shkaqeve: Numri i vdekjeve që i atribuohen një shkaku specifik për 100 mijë banorë në një vit të dhënë.

Spitali: Një rezidencë institucionale që ofron kujdes mjekësor, hoteleri-24 orë, diagnostikim, trajtim dhe rehabilitim të të sëmurëve që mund të kenë nevojë për ndihmë mjekësore ose kirurgjikale.

Sëmundshmëria: Numri i rasteve të sëmundjeve në një popullsi të përcaktuar. Ajo matet me prevalencën ose incidencën e sëmundjeve. Përhapja e një sëmundje mund të ketë ndikime serioze mbi aspektet e tjera të popullsisë.

Shkaku i vdekjes: Sëmundja ose simptoma që ka shkaktuar ose kontribuar në vdekje, si dhe rrethanat e aksidentit që kanë shkaktuar këto trauma (Përkufizohet në certifikatën e vdekjes).

Vdekja: Nënkupton zhdukjen e qëndrueshme të të gjitha shenjave të jetës në një moment të çfarëdoshëm pas një lindje të gjallë (ndërprerjen e funksioneve jetësore pa mundësi re animimi). Ky përkufizim nuk përmban vdekjen fetale.

KRIMET DHE DREJTËSIA PENALE

Statistikat e krimeve dhe drejtësisë penale pasqyrojnë të dhëna për autorët e veprave penale, të dëmtuarit nga vepra penale kundër personit, të dhëna për personat e pandehur si edhe të dhëna për të burgosurit të disagreguara në nivel qarku.

Autorë të veprave penale

Statistikat mbi autorët e veprave penale përfshijnë të dhëna për persona të dyshuar në kryerjen e një veprë penale. Në vitin 2020, janë evidentuar gjithsej 40.956 autorë për vepër penale, 2.123 (5,2%) janë gra dhe 38.833 (94,8%) janë burra. Përafërsisht e njëjta strukturë gjinore vihet re edhe në qarqe.

Qarqet me numrin më të lartë të autorëve janë Tiranë, Durrës dhe Vlorë; ndërkohë qarqet me numrin më të ulët të autorëve janë Kukës, Gjirokastrë dhe Dibër.

Sipas dy ndarjeve të mëdha moshore, 3.308 (8,1%) autorë janë të mitur dhe 37.648 (91,9%) janë të rritur. Qarku i Tiranës dhe Durrësit ka numrin më të lartë të të miturve autorë të veprave penale, përkatësisht 70,7% dhe 7,4% ndaj totalit të autorëve të mitur.

Tab. 9.1 Autorë për vepër penale sipas qarqeve, gjinisë dhe moshës, 2020

Qarku	Gjinia		Moshë		Gjithsej
	Femra	Meshkuj	Të mitur (nën 18 vjeç)	Të rritur (mbi 18 vjeç)	
Berat	47	1.317	46	1.318	1.364
Dibër	29	1.057	42	1.044	1.086
Durrës	276	3.796	246	3.827	4.073
Elbasan	87	2.876	89	2.874	2.963
Fier	157	2.070	79	2.148	2.227
Gjirokastrë	55	1.227	29	1.253	1.282
Korçë	107	2.443	56	2.494	2.550
Kukës	44	844	44	843	887
Lezhë	90	2.022	80	2.032	2.112
Shkodër	106	1.912	104	1.914	2.018
Tiranë	870	15.841	2.338	14.373	16.711
Vlorë	255	3.428	155	3.528	3.683
Shqipëria	2.123	38.833	3.308	37.648	40.956

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit, llogaritjet nga INSTAT

Shënim: Totali i autorëve paraqet numrin e autorëve për vepër penale.

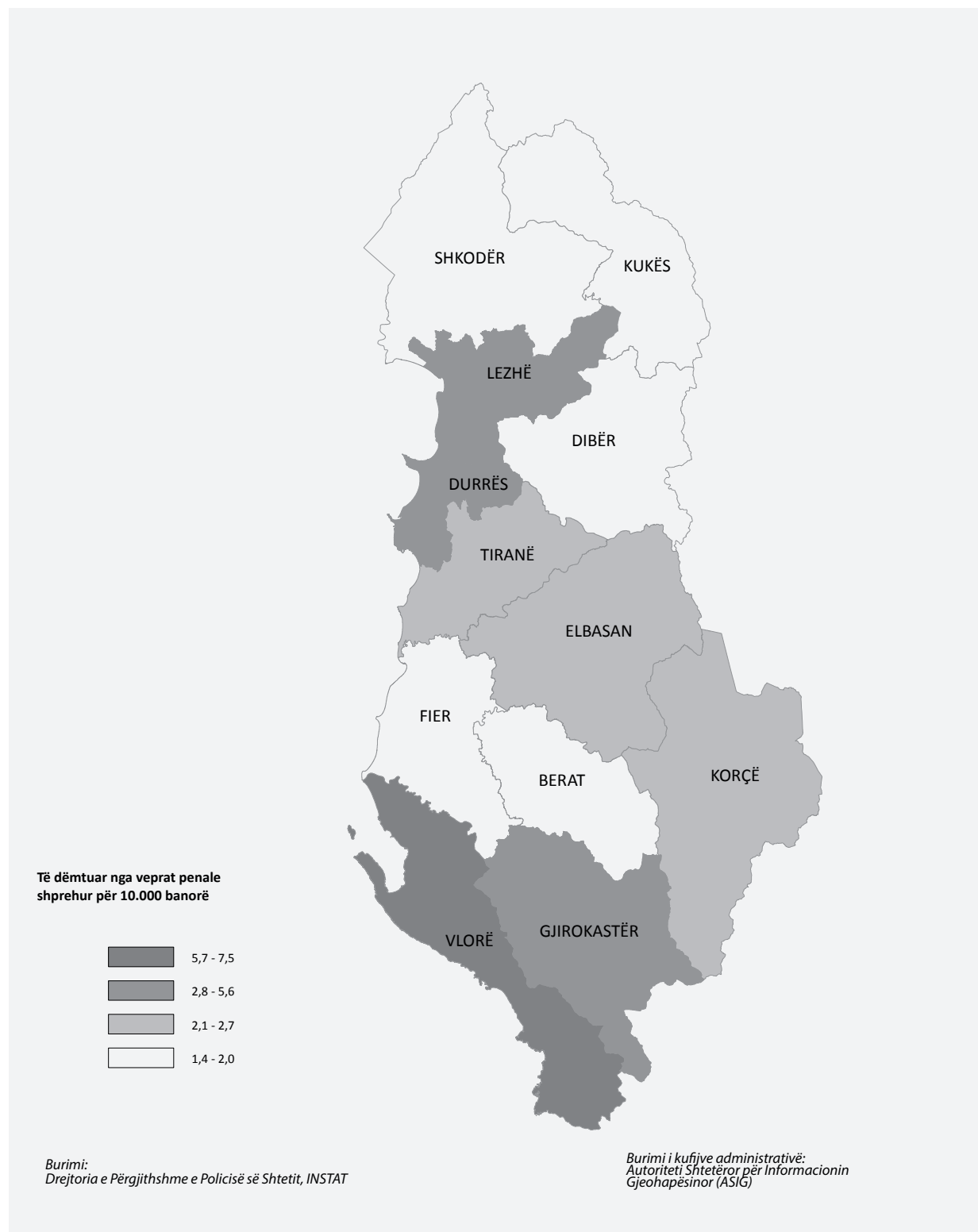
Një autorë mund të jetë i pranishëm në më shumë se një vepër penale.

Të dëmtuar nga veprat penale

Të dëmtuarit i referohen personave të dëmtuar nga kryerja e një veprë penale gjatë një viti. Ky seksion paraqet të dhënat mbi totalin e personave të dëmtuar nga veprat penale dhe të dëmtuar nga vepra penale kundër personit në raport me popullsinë sipas qarqeve.

Të dëmtuar gjithsej, në vitin 2020 janë evidentuar 17.829 persona; 4.546 (25,5%) janë gra dhe 13.283 (74,5%) janë burra. Në raport me popullsinë janë regjistruar nga policia 62,6 të dëmtuar për 10 mijë banorë. Norma më e lartë është regjistruar në qarkun e Vlorës dhe Gjirokastrës. Qarku i Fierit dhe Beratit ka normën më të ulët të regjistruar për personat e dëmtuar.

Harta 9.1 Të dëmtuar nga veprat penale për 10 mijë banorë sipas qarqeve, 2020

Të dëmtuarit nga vepra penale kundër personit përbëjnë 39,3% të totalit të personave të dëmtuar. Në 2020 janë 6.998 të dëmtuar nga vepra penale kundër personit; 2.284 (32,6%) janë gra dhe 4.714 (67,4%) janë burra. Në raport me popullsinë, në 2020 janë evidentuar 24,6 persona të dëmtuar; 16,0 gra të dëmtuara për 10 mijë banorë gra dhe 33,2 burra të dëmtuar për 10 mijë banorë burra.

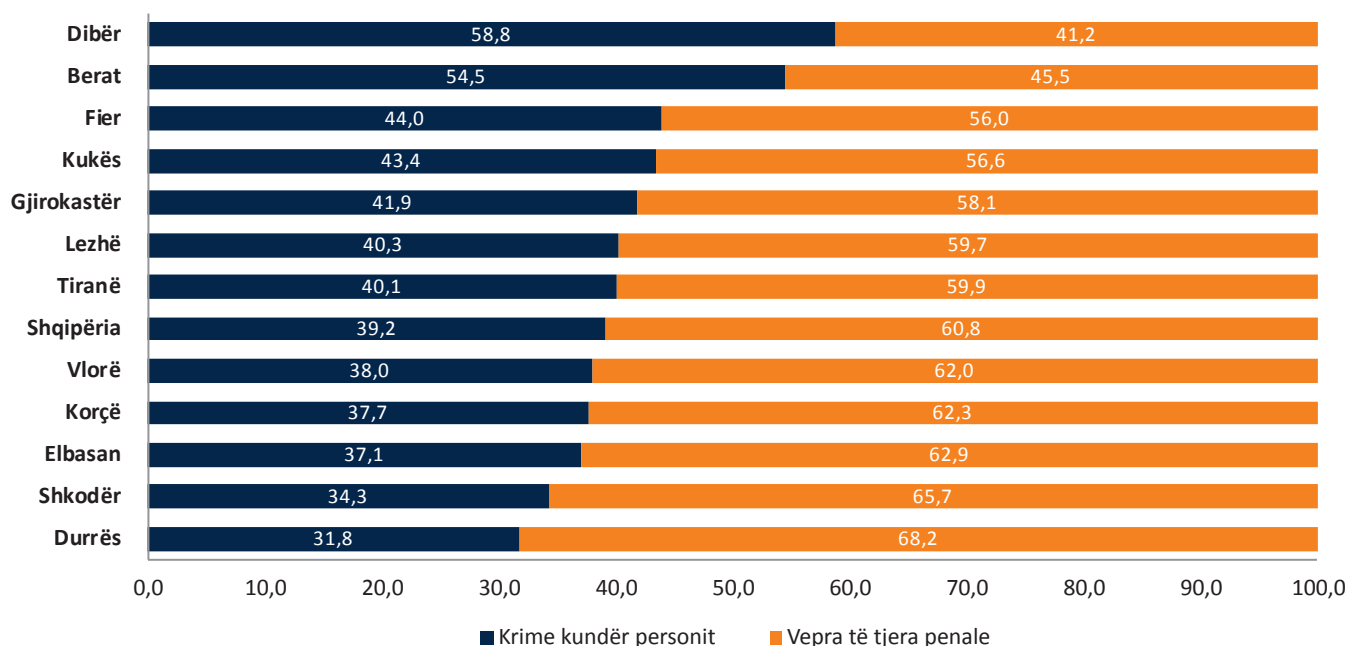
Tab. 9.2 Të dëmtuar nga vepra penale kundër personit në vlerë absolute dhe në raport me popullsinë sipas gjinisë dhe qarqeve, 2020

Qarku	Femra		Meshkuj		Gjithsej	
	Numër	Për 10 mijë banorë	Numër	Për 10 mijë banorë	Numër	Për 10 mijë banorë
Berat	64	10,5	212	34,7	276	22,6
Dibër	60	10,8	235	38,9	295	25,5
Durrës	288	20,1	530	36	818	28,1
Elbasan	187	13,8	447	33,2	634	23,5
Fier	168	11,7	279	19	447	15,4
Gjirokastrë	75	24,6	172	59,5	247	41,6
Korçë	128	12,4	287	28,2	415	20,3
Kukës	33	9,0	109	28,1	142	18,8
Lezhë	104	16,8	268	44	372	30,3
Shkodër	96	9,4	209	21,4	305	15,2
Tiranë	861	18,8	1.441	32,2	2.302	25,4
Vlorë	220	23,4	525	55,4	745	39,4
Shqipëria	2.284	16,0	4.714	33,2	6.998	24,6

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit, llogaritjet nga INSTAT

Qarku i Dibrës dhe Beratit ka përqindjen më të lartë të personave të dëmtuar për vepra penale kundër personit ndaj totalit të personave të dëmtuar. Qarku i Shkodrës dhe Durrësit kanë përqindjen më të ulët.

Fig. 9.1 Të dëmtuar nga vepra penale kundër personit dhe vepra të tjera penale në përqindje sipas qarqeve, 2020

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit, llogaritjet nga INSTAT

Të pandehur

Statistikat për të pandehurit paraqesin të dhëna për numrin e të pandehurve të regjistruar gjatë vitit referues sipas gjinisë dhe qarqeve. Në sistemin e drejtësisë, në këtë fazë të pandehurit janë persona të akuzuar.

Në 2020, janë regjistruar 13.409 persona të pandehur, 658 (4,9%) janë gra dhe 12.751 (95,1%) janë burra. Në raport me popullsinë 14+ vjeç, janë regjistruar 55,9 të pandehur për 10 mijë banorë, 5,4 gra për 10 mijë banorë gra dhe 107,0 burra për 10 mijë banorë burra.

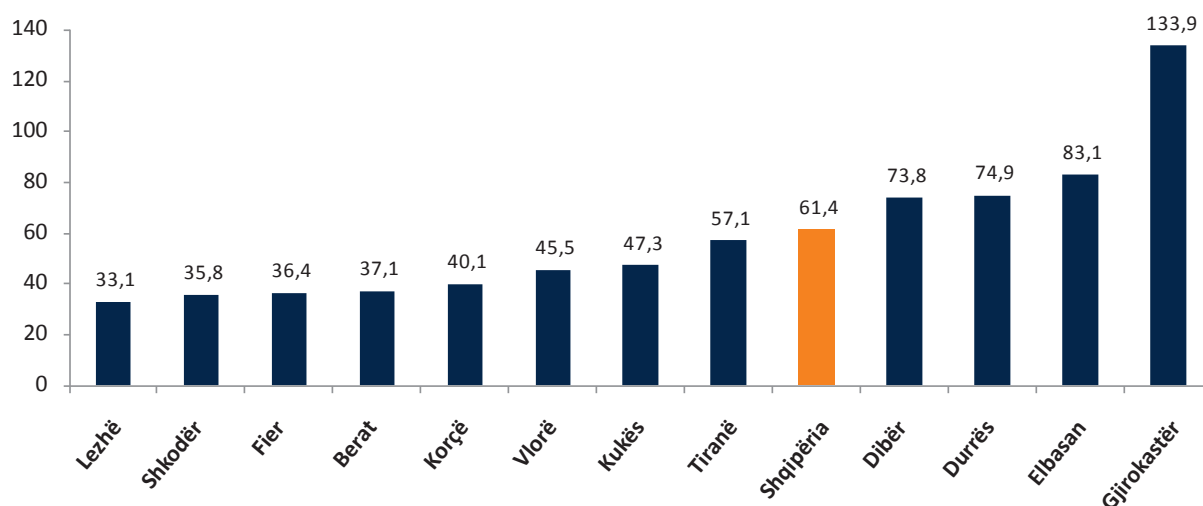
Tab. 9.3 Të pandehur në vlerë absolute dhe në raport me popullsinë sipas qarqeve dhe gjinisë, 2020

Qarku	Femra		Meshkuj		Gjithsej	
	Numër	Për 10 mijë banorë	Numër	Për 10 mijë banorë	Numër	Për 10 mijë banorë
Berat	29	5,6	352	68,5	381	37,1
Dibër	20	4,5	665	136,8	685	73,8
Durrës	64	5,3	1.777	143,1	1.841	74,9
Elbasan	105	9,3	1.767	157,7	1.872	83,1
Fier	38	3,1	852	69	890	36,4
Gjirokastrë	34	12,9	647	262,8	681	133,9
Korçë	32	3,7	662	77,5	694	40,1
Kukës	10	3,4	274	88,9	284	47,3
Lezhë	9	1,7	329	65	338	33,1
Shkodër	44	5,1	558	68,4	602	35,8
Tiranë	231	5,9	4.168	110,6	4.399	57,1
Vlorë	42	5,1	700	86	742	45,5
Shqipëria	658	5,4	12.751	107	13.409	55,9

Burimi: Prokuroria e Përgjithshme, llogaritjet nga INSTAT

Nga figura 9.2 vihet re se renditja e qarqeve është e ndryshme nga çfarë sugjeron numri absolut i të pandehurve, më lart. Qarku i Gjirokastrës, Durrësit dhe Elbasanit ka normën më të lartë të këtij treguesi. Qarku i Shkodrës, Lezhës dhe Fierit shënojnë normën më të ulët.

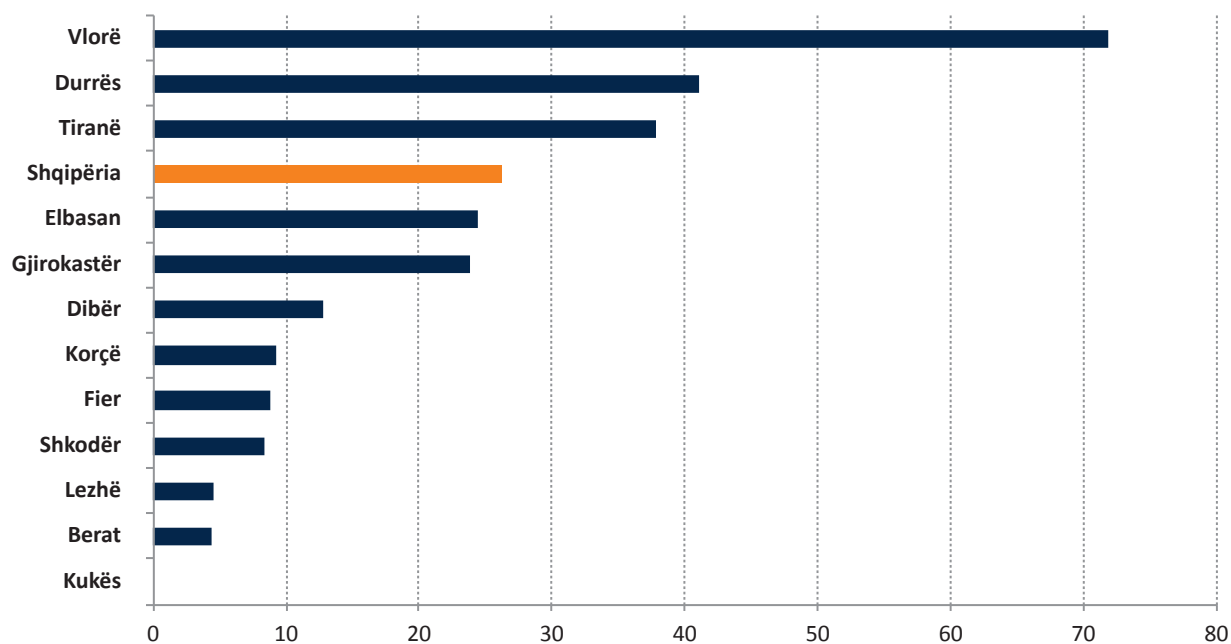
Fig. 9.2 Norma e të pandehurve sipas qarqeve, 2020

Burimi: Prokuroria e Përgjithshme, llogaritjet nga INSTAT

Figura 9.3 paraqet normën e të miturve të pandehur, persona 14-17 vjeç të akuzuar në kryerjen e veprave penale në raport me popullsinë 14-17 vjeç për çdo qark. Në vitin 2020 janë regjistruar 392 të mitur ose 26,2 të pandehur për 10 mijë banorë. Qarku i Vlorës dhe Durrësit ka normën më të lartë të të miturve të pandehur, respektivisht 71,9 dhe 41,1 të mitur për 10 mijë banorë të moshës 14-17 vjeç. Norma më e ulët vihet re në qarkun e Kukësit me asnjë të pandehur dhe qarkun e Beratit me 4,4 të mitur për 10 mijë banorë.

Fig. 9.3 Norma e të pandehurve të mitur sipas qarqeve, 2020

Burimi: Prokuroria e Përgjithshme, llogaritjet nga INSTAT

Të burgosurit

Të dhënat për personat në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale i referohen numrit gjithsej të personave të dënuar me burg dhe të paraburgosur, në burgje, qendrat e paraburgimit, institucionet e burgosjes së të miturve si edhe spitale të burgut, deri në 31 dhjetor të çdo viti.

Numri i të burgosurve gjithsej, në vitin 2020 është 4.614 të burgosur, 2.289 janë persona të dënuar me burg dhe 2.325 janë të paraburgosur, persona të cilët kanë marrë vendim arrest me burg. Qarku i Tiranës dhe Durrësit ka numrin më të lartë të të burgosurve, përkatësisht 21,0% dhe 14,0% e të burgosurve gjithsej. Qarku i Kukësit dhe Beratit ka numrin më të ulët të të burgosurve, respektivisht 2,9% dhe 3,6% në totalin e të burgosurve.

Treguesi i të paraburgosurve shpreh numrin e përgjithshëm të personave të mbajtur në paraburgim që ende nuk janë dënuar, si përqindje ndaj numrit të përgjithshëm të personave të burgosur. Qarqet me përqindjen më të lartë të të paraburgosurve ndaj numrit gjithsej të të burgosurve janë Vloja dhe Gjirokastra, respektivisht me 62,9% dhe 63,1% të paraburgosur. Ndërkohë ndër qarqet me përqindjen më të ulët renditen Fieri me 41,3% të paraburgosur dhe Shkodra me 41,7% të paraburgosur.

Tab. 9.3 Të pandehur në vlerë absolute dhe në raport me popullsinë sipas qarqeve dhe gjinisë, 2020

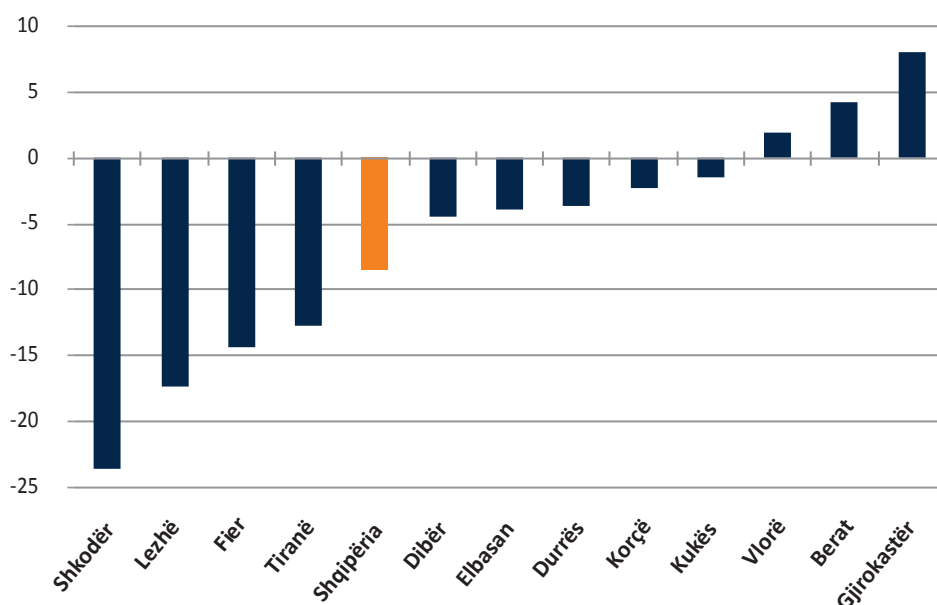
Qarku	2020			
	Të dënuar	Të paraburgosur	Të burgosur gjithsej	Treguesi i të paraburgosurve
Berat	65	103	168	61,3%
Dibër	73	99	172	57,6%
Durrës	318	329	647	50,9%
Elbasan	151	143	294	48,6%
Fier	337	237	574	41,3%
Gjirokastrë	69	118	187	63,1%
Korçë	202	176	378	46,6%
Kukës	60	73	133	54,9%
Lezhë	155	126	281	44,8%
Shkodër	196	140	336	41,7%
Tiranë	511	457	968	47,2%
Vlorë	136	231	367	62,9%
Të huaj	16	93	109	85,3%
Shqipëria	2.289	2.325	4.614	50,4%

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve, llogaritjet nga INSTAT

Shënim: Qarku i referohet vendbanimit të të burgosurve

Popullata në burgje krahasuar me vitin e kaluar nga rënë me 8,5%. Gjatë vitit 2020, vetëm qarku i Vlorës, Beratit dhe Gjirokastrës kanë normë pozitive të rritjes së të burgosurve në burgje. Në qarqet e tjera, numri i të burgosurve ka rënë. Qarku i Gjirokastrës ka pasur nivelin më të lartë të rritjes së numrit të të burgosurve gjatë vitit 2020, me +8,1% krahasuar me vitin 2019. Nga ana tjetër, qarku me normën më të ulët të rritjes së numrit të të burgosurve ishte ai i Shkodrës, me -23,6%, gjatë vitit 2020.

Fig. 9.4 Norma e ndryshimit në përqindje të numrit të të burgosurve, 2019-2020

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve, llogaritjet nga INSTAT

Burimi i të dhënave

Burim të dhënash për statistikat e krimeve dhe drejtësisë penale janë të dhënat administrative, me periodicitet vjetor. Të dhënat mbi autorët e veprave penale dhe personat e dëmtuar janë siguruar nga Drejtoria e Përgjithshme e Policisë. Të dhënat mbi numrin e të pandehurve janë siguruar nga Prokuroria e Përgjithshme. Të dhënat mbi numrin e të dënuarve me burg dhe të paraburgosur janë siguruar nga Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve.

Përkufizime

Autorë: persona të cilët me veprimin ose mosveprimin e tyre lejojnë ndodhjen ose jo të një veprë penale, pra shkaktojnë pasojën e veprës penale. Bëhet fjalë për persona të dyshuar në kryerjen e një veprë penale.

Të rritur: Persona mbi 18 vjeç.

Të mitur: Persona mbi moshën 14 vjeç dhe nën moshën 18 vjeç.

Vepra penale: Shkelje e ligjit që ndiqet penalisht. Veprat ndahen në krime kundër personit dhe vepra të tjera penale.

Vepra penale kundër personit: kuptohen ato vepra (veprime ose mosveprime) të kundërligjshme, të kryera me dashje ose nga pakujdesia, të cilat prekin ose vënë në rrezik jetën, shëndetin, liritë, paprekshmërinë seksuale, nderin e dinjitetin e personit, të mbrojtura posaçërisht nga legjislacioni penal. Përfshihen nenet 76-133 të Kodit Penal.

I pandehur: konsiderohet personi të cilit i është atribuar vepra penale përmes aktit të njoftimit të akuzës, i cili përmban dëshmi të mjaftueshme për marrjen e personit si i pandehur.

Norma e të pandehurve: paraqet numrin e personave të akuzuar të moshës 14+ shprehur për 10 mijë banorë të moshës 14+.

I paraburgosur: përfshihen personat, shtetas shqiptar, të huaj apo pa shtetësi, ndaj të cilëve është marrë masë sigurimi "arrest në burg".

I dënuar me burg: çdo person, shtetas shqiptar, i huaj apo pa shtetësi, i dënuar me burgim me vendim të formës së prerë të gjykatave shqiptare dhe në përputhje me marrëveshjet ndërkombëtare edhe të gjykatave të huaja, duke respektuar kërkesat përkatëse procedurale.

Numri i të burgosurve: tregon numrin e personave të mbajtur në ambjentet e burgjeve, institucione të tjera, institucionet e burgosjes së të miturve, spitalet psikiatrike ose spitale të tjera. Përfshijnë si të dënuarit me burg dhe të paraburgosurit.

I dëmtuar: personi të cilit çfarëdo e drejtë personale ose pasurore i është shkelur ose i është rrezikuar si pasojë e një veprë penale.

I dëmtuar nga vepra penale kundër personit: konsiderohet personi të ciit i janë prekur ose rrezikuar të drejta që vënë në rrezik jetën, shëndetin, liritë, paprekshmërinë seksuale, nderin e dinjitetin e personit, të mbrojtura posaçërisht nga legjislacioni penal.

10

The background features a complex, abstract graphic on the left side. It consists of numerous thin, grey lines that originate from a dense cluster of small black dots and extend across the page. Interspersed among these lines are various numbers (0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) enclosed in light grey circles. Some of these numbers are connected to the lines, while others are standalone. The overall effect is a sense of data flow and connectivity. The title 'STATISTIKAT E NDËRMARRJEVE' is positioned in the center-right area, rendered in a bold, orange, sans-serif font.

STATISTIKAT E NDËRMARRJEVE

Hyrje

Ky kapitull jep një informacion mbi regjistrin statistikor të ndërmarrje (RSN). Të dhënat përshkruajnë ecurinë e ndërmarrjeve në dy vitet e fundit, karakteristikat kryesore të tyre, dhe degët e ekonomisë ku ato operojnë. Regjistri statistikor i ndërmarrjeve është shtylla kryesore e prodhimit të statistikave ekonomike.

Regjistri statistikor të ndërmarrjeve prej vitit 2015 përmban edhe fermerë të pajisur me numër identifikimi të personit të tatueshëm, NIPT.

Në këtë kapitull do të trajtohet një nga treguesit kryesorë të statistikave të ndërmarrjeve, siç është shitja neto. Me treguesin shitje neto sipas rajoneve kuptojmë vlerën e gjeneruar nga çdo njësi e angazhuar në prodhimin e mallrave dhe shërbimeve.

Gjetjet kryesore

- 166.386 është numri i ndërmarrjeve aktive në fund të vit 2020, nga 162.342 në fund të vitit 2019;
- Në fund të vitit 2020 janë 49.053 fermerë aktivë të pajisur me Numër Identifikimi të Personit të Tatueshëm NIPT, nga 44.473 fermerë të regjistruar deri në fund të vitit 2019. Fermerët e regjistruar në bashkinë Lushnjë zënë 11,4% të fermerëve të pajisur me NIPT;
- Numri i ndërmarrjeve të reja të regjistruara gjatë vitit 2020 është 17.319, numër pothuajse i njëjtë krahasuar me regjistrimet e vitit 2019;
- Në qarqet Tiranë, Fier e Korçë janë përqendruar rreth 55,4% e ndërmarrjeve aktive. Qarku i Tiranës ka numrin më të madh të ndërmarrjeve, (54.276), ndërsa qarku Kukës ka numrin më të vogël të ndërmarrjeve, me 2.160 ndërmarrje. Edhe gjatë vitit 2019 qarku i Tiranës ka patur numrin më të lartë të ndërmarrjeve aktive, sikurse edhe qarku i Kukësit numrin më të ulët.
- Në bashkinë Tiranë janë përqendruar pjesa më e madhe e ndërmarrjeve, ndërsa në bashkinë Pustec shënohet numri më i ulët;

Në faqen e web të INSTAT gjendet databaza statistikore e regjistrit statistikor të ndërmarrjeve për vitet 2010-2020

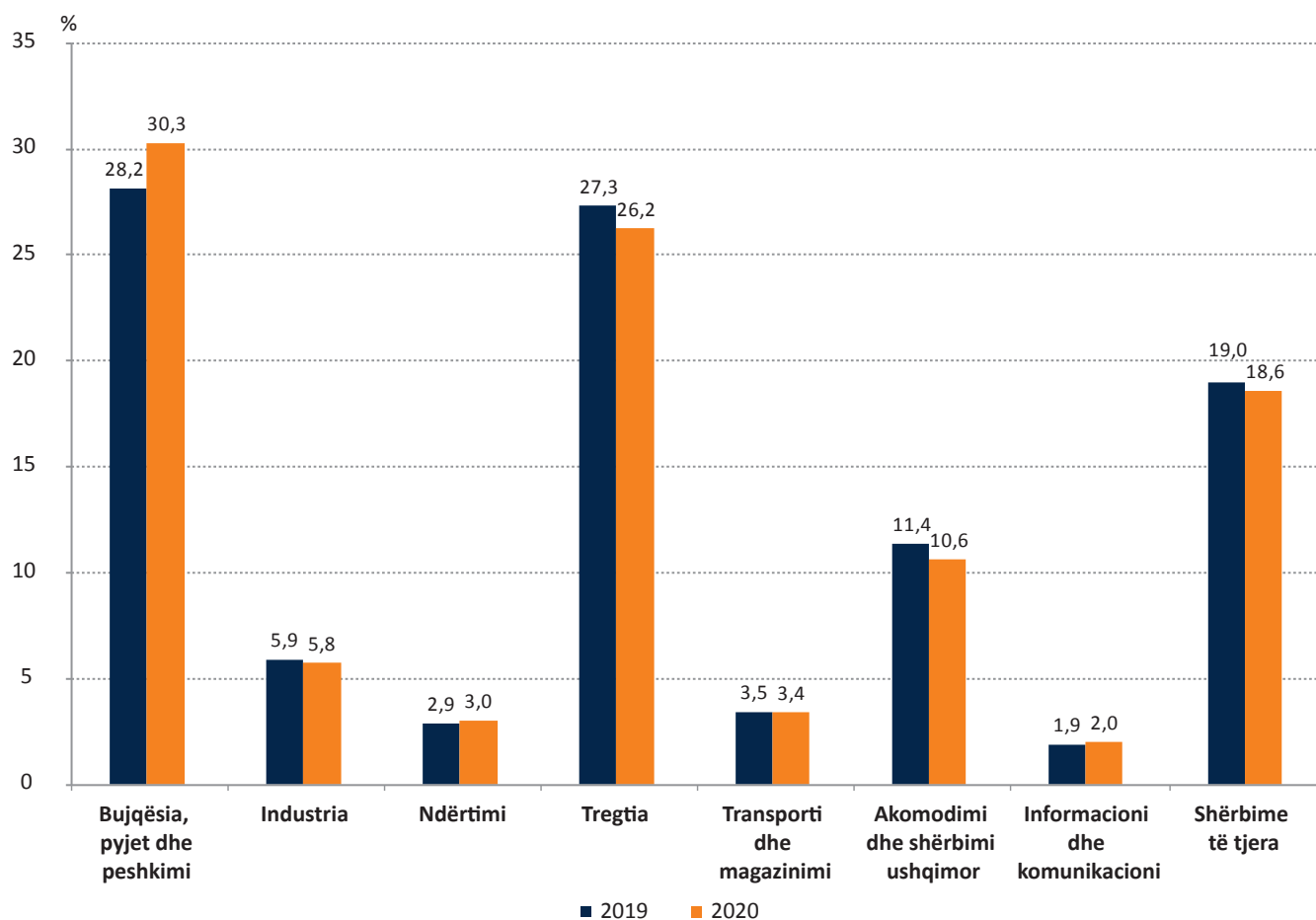
Veprimtaria ekonomike

Ekonomia shqiptare është e fokusuar kryesisht në aktivitetin tregtar, fenomen i cili vihet re edhe në ndërmarrjet e regjistruara gjatë vitit 2020. rreth 22,1% e regjistrimeve të reja janë ndërmarrje tregtare krahasuar me 23,0% të regjistruara gjatë vitit 2019.

60,9% e ndërmarrjeve aktive janë prodhues të shërbimeve, nga 63,0% që ishin në fund të vitit 2019 po në të njëjtin sektor. Mbizotërimi i grupit të prodhuesve të shërbimeve është dukuri në të gjitha bashkitë, sikurse edhe në të gjitha qarqet. Në qarqet Tiranë, Durrës janë përqendruar 55,4% e grupit të prodhuesve të shërbimeve.

¹ <http://databaza.instat.gov.al/pxweb/sq/DST/?rxid=c6a7d343-3f1b-40b6-8ea6-22e011143004>

Fig. 10.1 Ndërmarrjet aktive sipas aktivitetit ekonomik, viti 2019-2020

Burimi: Regjistri Statistikor i ndërmarrjeve, viti 2019-2020

Tab.10.1 Ndërmarrjet aktive sipas veprimtarisë ekonomike dhe qarqeve, 2019-2020

Prefecture	Gjithsej Shqipëria		Prodhuësit e të mirave							
			Gjithsej Prodhuësit e të mirave		Bujqësia, pyjet, peshkimi		Industria		Ndërtimi	
	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020
Berat	9.616	485	6.147	522	5.575	529	474	-7	98	0
Dibër	3.023	134	1.223	147	851	166	297	-10	75	-9
Durrës	12.684	204	2.911	322	979	177	1.284	23	648	122
Elbasan	13.906	465	7.254	543	6.205	539	830	-10	219	14
Fier	23.420	931	15.116	1.118	13.882	1.098	914	3	320	17
Gjirokastrë	4.841	120	2.709	191	2.348	202	281	-1	80	-10
Korçë	14.531	432	9.069	589	8.283	592	598	-8	188	5
Kukës	2.160	126	1.110	129	931	133	130	-4	49	0
Lezhë	5.314	147	1.809	154	1.276	126	326	12	207	16
Shkodër	10.959	-40	5.503	389	4.802	418	497	-38	204	9
Tiranë	54.276	669	7.888	416	2.142	296	3.265	-22	2.481	142
Vlorë	11.656	371	4.303	461	3.137	430	675	3	491	28
Shqipëria	166.386	4.044	65.042	4.981	50.411	4.706	9.571	-59	5.060	334

Tab.10.1 Ndërmarrjet aktive sipas veprimtarisë ekonomike dhe qarqeve, 2019-2020 (vazhdimi)

Qarku	Gjithsej Shqipëria		Prodhuesit e shërbimeve											
			Gjithsej Prodhuesit e shërbimeve		Tregëtia		Transporti dhe magazinimi		Akomodimi dhe shërbimi ushqimor		Informacioni dhe komunikacioni		Shërbime të tjera	
	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020
Berat	9.616	485	3.469	-37	1.799	-42	254	9	722	-18	52	18	642	-4
Dibër	3.023	134	1.800	-13	897	2	106	-1	374	-5	22	-2	401	-7
Durrës	12.684	204	9.773	-118	4.659	-64	687	36	1.548	-75	181	17	2.698	-32
Elbasan	13.906	465	6.652	-78	3.025	-52	500	7	1.508	-51	118	12	1.501	6
Fier	23.420	931	8.304	-187	4.451	-118	471	-8	1.619	-46	103	6	1.660	-21
Gjirokastrë	4.841	120	2.132	-71	961	-27	159	7	464	-29	32	-1	516	-21
Korçë	14.531	432	5.462	-157	2.661	-88	453	-9	1.130	-27	79	-11	1.139	-22
Kukës	2.160	126	1.050	-3	412	-18	82	4	250	6	21	4	285	1
Lezhë	5.314	147	3.505	-7	1.661	-26	197	8	746	-16	41	-3	860	30
Shkodër	10.959	-40	5.456	-429	2.605	-237	219	-43	1.141	-124	136	13	1.355	-38
Tiranë	54.276	669	46.388	253	17.448	36	2.065	73	6.344	-247	2.450	201	18.081	190
Vlorë	11.656	371	7.353	-90	3.089	-22	515	11	1.867	-95	114	6	1.768	10
Shqipëria	166.386	4.044	101.344	-937	43.668	-656	5.708	94	17.713	-727	3.349	260	30.906	92

Burimi: Regjistri Statistikor i ndërmarrjeve, viti 2019-2020

Forma ligjore

Bizneset në Shqipëri janë organizuar kryesisht si “Persona Fizikë”, ku gjatë vitit 2020 numërohen 75,2% të totalit të ndërmarrjeve aktive (përfshirë fermerët) krahasuar me 74,9% në fund të vitit 2019. Megjithatë personat juridikë japin kontributin kryesor në ekonominë e vendit.

Tab.10.2 Ndërmarrjet aktive sipas formës ligjore dhe qarqeve, viti 2019-2020

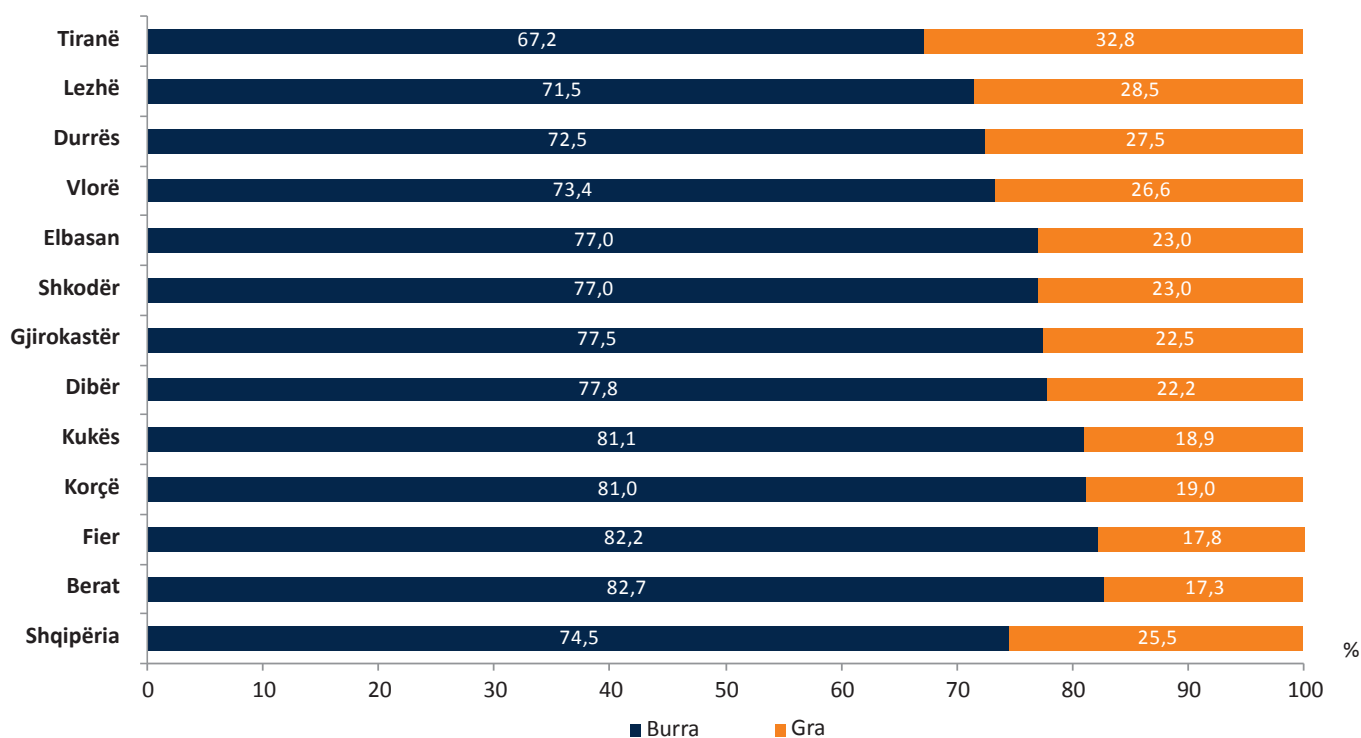
Qarku	Gjithsej		Fermerë		Persona Fizikë		Persona Juridikë	
	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020
Berat	9.616	485	5.530	528	3.454	-26	632	-17
Dibër	3.023	134	799	168	1.658	-8	566	-26
Durrës	12.684	204	794	163	8.671	-9	3.219	50
Elbasan	13.906	465	6.101	523	6.571	-11	1.234	-47
Fier	23.420	931	13.694	1.078	8.096	-138	1.630	-9
Gjirokastrë	4.841	120	2.304	194	1.943	-41	594	-33
Korçë	14.531	432	8.176	576	5.345	-103	1.010	-41
Kukës	2.160	126	907	129	849	6	404	-9
Lezhë	5.314	147	1.188	118	3.321	56	805	-27
Shkodër	10.959	-40	4.714	414	4.907	-356	1.338	-98
Tiranë	54.276	669	1.945	276	36.500	602	15.831	-209
Vlorë	11.656	371	2.901	413	6.928	-39	1.827	-3
Shqipëria	166.386	4.044	49.053	4.580	88.243	-67	29.090	-469

Burimi: Regjistri Statistikor i ndërmarrjeve, viti 2019-2020

Gjinia

Gratë menaxhojnë/zotërojnë 25,5% të ndërmarrjeve aktive gjithsej. Bashkia e Tiranës ka përqindjen më të madhe të ndërmarrjeve të drejtuara nga gratë gjatë vitit 2020, me 37,8%. Bashkia Pustec shënon numrin më të ulët të grave drejtuese gjatë vitit 2020 me 0,03%

Fig. 10.2 Ndërmarrjet aktive sipas seksit të pronarit / administratorit dhe qarqeve, 2019-2020

Burimi: Regjistri Statistikor i ndërmarrjeve, viti 2019-2020

Tab. 10.3 Ndërmarrjet aktive sipas gjinisë së pronarit/administratorit dhe qarqeve, 2019-2020

Qarku	Gjithsej	Ndryshimi 2019-2020	Pronarë / CEO				
			Burra		Gra		Gra 2020 (%)
			2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	
Berat	9.616	485	7.957	428	1.659	57	1,0
Dibër	3.023	134	2.351	107	672	27	0,4
Durrës	12.684	204	9.190	160	3.494	44	2,1
Elbasan	13.906	465	10.710	425	3.196	40	1,9
Fier	23.420	931	19.244	752	4.176	179	2,5
Gjirokastrë	4.841	120	3.754	90	1.087	30	0,7
Korçë	14.531	432	11.766	187	2.765	245	1,7
Kukës	2.160	126	1.752	106	408	20	0,2
Lezhë	5.314	147	3.799	127	1.515	20	0,9
Shkodër	10.959	-40	8.437	-86	2.522	46	1,5
Tiranë	54.276	669	36.480	256	17.796	413	10,7
Vlorë	11.656	371	8.550	305	3.106	66	1,9
Shqipëria	166.386	4.044	123.990	2.857	42.396	1.187	25,5

Burimi: Regjistri Statistikor i ndërmarrjeve, viti 2019-2020

Madhësia e ndërmarrjeve

Rreth 90,0% e ndërmarrjeve aktive janë ndërmarrje të vogla me 1-4 të punësuar. Ndërmarrjet me 50 e më shumë të punësuar zënë vetëm 1,2% të ndërmarrjeve. Kontributi i tyre në punësim llogaritet në 48,5% në vitin 2020, nga 47,8% në vitin 2019;

Tab. 10.4 Ndërmarrjet aktive sipas madhësisë dhe qarqeve, 2019-2020

Qarku	Gjithsej		Të punësuar 1-4		Të punësuar 5-9		Të punësuar 10-49		Të punësuar 50+	
	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020
Berat	9.616	485	9.212	494	161	-21	193	7	50	5
Dibër	3.023	134	2.710	148	105	-5	172	-2	36	-7
Durrës	12.684	204	10.809	226	858	-52	782	39	235	-9
Elbasan	13.906	465	13.047	481	375	-60	395	40	89	4
Fier	23.420	931	22.399	928	455	-19	436	8	130	14
Gjirokastrë	4.841	120	4.468	120	152	-5	173	3	48	2
Korçë	14.531	432	13.813	478	327	-27	315	-18	76	-1
Kukës	2.160	126	1.947	130	84	-1	101	-2	28	-1
Lezhë	5.314	147	4.785	153	247	-17	232	15	50	-4
Shkodër	10.959	-40	10.166	-4	328	-32	371	-7	94	3
Tiranë	54.276	669	45.753	1.341	4.003	-696	3.453	25	1.067	-1
Vlorë	11.656	371	10.663	420	488	-51	429	12	76	-10
Shqipëria	166.386	4.044	149.772	4.915	7.583	-986	7.052	120	1.979	-5

Burimi: Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve, viti 2019-2020

Pronësia

Në vitin 2020, ndërmarrjet me pronarë apo bashkëpronarë të huaj zënë 3,6% të ndërmarrjeve aktive, krahasuar me 4,0% të ndërmarrjeve aktive në vitin 2019, dhe punësojnë 12,4% të të punësuarve gjithsej nga sa krahasuar me 2019. Ndërmarrjet e huaja e të përbashkëta janë përqendruar kryesisht në bashkitë Tiranë dhe Durrës, përkatësisht 64,9% dhe 12,1%.

Tab.10.5 Ndërmarrjet aktive sipas pronësisë dhe qarqeve, 2019-2020

Qarku	Gjithsej 2020	Ndryshimi 2019-2020	Shqipëtare		Të huaja e të përbashkëta	
			2020	Ndryshimi 2019-2020	2020	Ndryshimi 2019-2020
Berat	9.616	485	9.578	487	38	-2
Dibër	3.023	134	3.006	131	17	3
Durrës	12.684	204	11.844	147	840	57
Elbasan	13.906	465	13.786	480	120	-15
Fier	23.420	931	23.257	940	163	-9
Gjirokastrë	4.841	120	4.779	123	62	-3
Korçë	14.531	432	14.422	455	109	-23
Kukës	2.160	126	2.131	143	29	-17

Lezhë	5.314	147	5.217	174	97	-27
Shkodër	10.959	-40	10.830	-4	129	-36
Tiranë	54.276	669	50.126	995	4.150	-326
Vlorë	11.656	371	11.375	381	281	-10
Shqipëria	166.386	4.044	160.351	4.452	6.035	-408

Burimi: Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve, viti 2019-2020

Struktura e shitjeve neto sipas rajoneve, 2019

Struktura e shitjeve neto tregon përqindjen e shitjeve neto të realizuar nga ndërmarrjet në secilin qark. Në tabelën 10.6, paraqitet struktura e shitjeve neto sipas qarqeve dhe aktiviteteve ekonomike për vitin 2019. Nga rezultatet vihet re se qarku i Tiranës zë pjesën më të madhe të shitjeve neto me 56,0%, ndjekur nga qarku Durrës me 12,2%. Qarku i Tiranës ka përqindjen më të lartë të shitjeve neto, pothuajse në të gjitha aktivitetet ekonomike ndërsa qarku Kukës ka përqindjen më të ulët të shitjeve neto në pjesën më të madhe të aktiviteteve ekonomike. Në aktivitetin e industrisë nxjerrëse, qarku Fier ka peshën më të madhe të shitjeve neto me 46,4%, ndërsa qarku Gjirokastrë ka peshën më të vogël të shitjeve neto me 0,2 %.

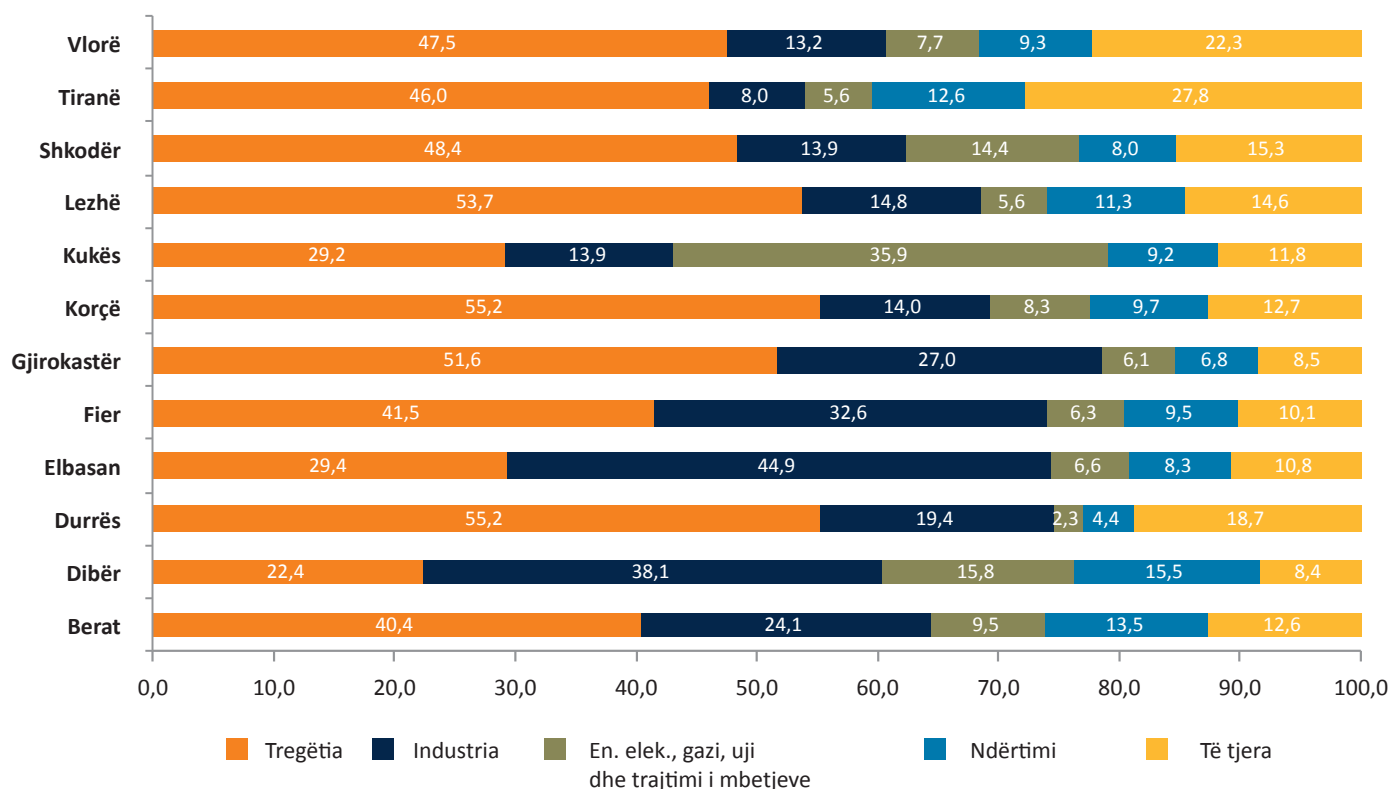
Tab.10.6 Struktura e shitjeve neto sipas qarqeve dhe aktiviteteve ekonomike, në %, 2019

Qarku	Aktivitetet Ekonomike								
	Gjithsej	Industria nxjerrëse	Industria përpunuese	En, elek,, gaz, uji & trajtimi i mbetjeve	Ndërtimi	Tregtia	Akomodimi & shërbimi ushqimor	Transp., inform. & komunikacioni	Shërbimet
Berat	1,8	3,0	2,9	2,8	2,3	1,6	2,4	0,9	0,8
Dibër	1,5	8,8	2,3	3,8	2,2	0,7	0,9	0,5	0,5
Durrës	12,2	7,3	18,3	4,6	5,0	14,6	11,6	14,3	7,6
Elbasan	5,1	7,2	17,8	5,5	4,0	3,3	4,6	1,5	2,6
Fier	6,6	46,4	5,2	6,7	5,9	5,9	4,6	1,7	3,5
Gjirokastrë	2,6	0,2	6,1	2,6	1,7	2,9	1,2	1,2	0,8
Korçë	3,5	1,1	3,8	4,6	3,2	4,1	5,4	1,7	1,3
Kukës	0,8	2,7	0,2	4,6	0,7	0,5	0,4	0,3	0,5
Lezhë	2,7	4,8	2,1	2,5	2,9	3,2	5,2	1,0	1,4
Shkodër	3,2	0,8	3,6	7,5	2,4	3,4	4,5	1,7	2,0
Tiranë	56,0	15,0	34,2	50,1	66,4	55,8	46,7	71,9	77,0
Vlorë	3,8	2,8	3,5	4,7	3,3	3,9	12,4	3,2	2,0
Shqipëria	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Burimi: INSTAT, Statistikat Strukturore pranë Ndërmarrjeve

Figura 10.3 tregon strukturën në përqindje të shitjeve neto për secilin aktivitet ekonomik sipas qarqeve. Shifrat tregojnë se sektori i tregtisë zë pjesën më të madhe të shitjeve neto në të gjitha qarqet. Ndërsa, sektorët “akomodim dhe shërbimi ushqimor” dhe “transport, informacion dhe komunikim” zënë pjesën më të ulët të shitjeve neto në pothuajse të gjitha qarqet. Megjithatë rajoni i Kukësit zë pjesën më të ulët të shitjeve neto në shumicën e veprimtarive ekonomike, në sektorin e energjisë elektrike, gazit, furnizimit me ujë dhe mbetjeve, ky qark zë pjesën më të madhe të shitjeve neto me 35,9 %.

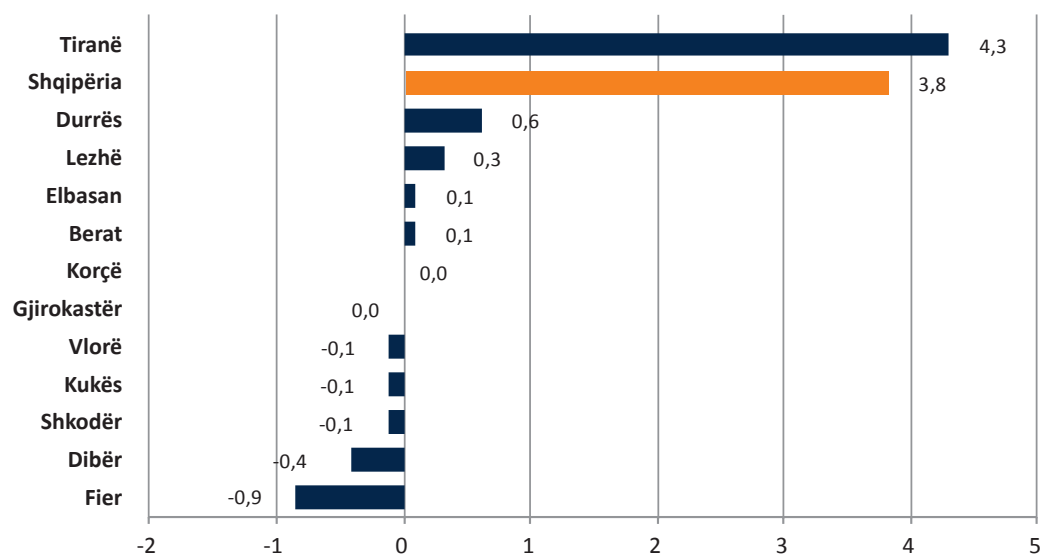
Fig.10.3 Struktura e shitjeve neto sipas aktiviteteve kryesore ekonomike dhe qarqeve, në %, 2019

Burimi: INSTAT, Statistikat Strukturore pranë Ndërmarrjeve

Figura 10.4 tregon kontributin në pikë përqindje të secilit qark në normën totale të rritjes së shitjeve neto. Në vitin 2019, totali i shitjeve neto në vend u rrit me 3,8 %. Qarku i Tiranës ka dhënë kontributin më të madh në ritmin e rritjes së shitjeve neto me + 4,3 p.p i ndjekur nga qarku i Durrës, me + 0,6 p.p. Qarku Fier ka kontribuar negativisht në nivelin e rritjes së shitjeve neto me - 0,9 p.p.

Fig. 10.4 Kontributi i qarqeve në normën e rritjes së shitjeve neto në Shqipëri, në p.p, 2019

Burimi: INSTAT, Statistikat Strukturore pranë Ndërmarrjeve

Metodologjia

Statistikat strukturore të ndërmarrjeve sipas rajoneve të cilat kanë si qëllim të tregojnë zhvillimin dhe strukturën sipas rajoneve dhe aktiviteteve ekonomike, Të dhënat rajonale janë vlerësuar bazuar në një model në të cilin përdoret struktura e variablave ndërmjet aktiviteteve të ndryshme, për të përcaktuar nivelin në të cilin çdo variabël duhet të kontribuojë në njësinë lokale, në varësi të aktivitetit të kësaj njësie, Për të realizuar këtë model përdoret Regjistri i Njësive Lokale, së bashku me të dhënat për ndërmarrjet, që merren nga Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve, Informacioni i përdorur nga njësitë lokale janë aktiviteti dhe numri i punonjësve në këto njësi, Supozimi kryesor është se variablat e statistikave strukturore janë të korreluara me punësimin, por mund të ketë diferenca mes aktiviteteve të ndryshme, Disa aktivitete kanë diferenca të ndryshme ndërmjet punësimit dhe variablave të tjerë, si për shembull nëse përdorin më shumë kapital, pra janë kapital-intensiv dhe përdorin më pak forcën punëtore, Çdo raport variable/punësim, në këtë rast, do të ishte më i lartë, Informacioni më i detajuar rreth Statistikave Strukturore dhe Regjistrin të Njësive Lokale mund t'i gjeni në link-et më poshtë: <http://www.instat.gov.al/al/temat/industria-tregtia-dhe-shërbimet/statistikat-strukturore-të-ndërmarrjeve-ekonomike/#tab4>

Burimi i të dhënave

Regjistrat e njësive ekonomike bazohen në burime administrative nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve si dhe duke filluar nga viti 2007 nga Qendra Kombëtare e Biznesit, një reformë e rëndësishme kjo për thjeshtësimin e regjistrimit dhe procedurën e regjistrimit të ndërmarrjeve.

Burime administrative:

- Qendra Kombëtare Biznesit;
- Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve;
- Skedari i TVSH-së;
- Llogaritë vjetore të ndërmarrjeve.

Burime statistikore(vrojtimet pranë ndërmarrjeve):

- Anketa e Regjistrin të Ndërmarrjeve;
- Anketa Strukturore pranë Ndërmarrjeve;
- Anketa Tremujore pranë Ndërmarrjeve;
- Anketa e Çmimeve të Prodhimit;
- Anketa të tjera.

Njësia ligjore:

- Person juridik, ekzistenca e të cilit njihet nga ligji. pavarësisht nga individët apo institucionet që mund ta zotërojnë apo janë anëtarë në të;
- Person fizik i angazhuar në një aktivitet ekonomik në të drejtën e tij.

Përkufizime

Nomenklatura e Veprimtarive Ekonomike (NVE): Klasifikim në nivel katërshifror i veprimtarive ekonomike të ushtruara në subjekte të ndryshme. Kjo nomenklaturë është miratuar me vendim të Këshillit të Ministrave, Nr. 320, datë 28.5.2014.

Ndërmarrja: Kombinimi më i vogël i njësive ligjore pra një njësi organizative që prodhon të mira apo shërbime që ka një farë autonomie në marrjen e vendimeve, veçanërisht për shpërndarjen e burimeve aktuale të saj. Ndërmarrja kryen një ose me shumë aktivitete në një apo më shumë vendndodhje (njësi lokale)."

Shitjet neto: Shumat e faturuara nga ndërmarrja gjatë periudhës referuese dhe i korrespondojnë shitjes në treg të të mirave dhe shërbimeve ofruar të tretëve.

11

BUJQËSIA

Hyrje

Bujqësia është një ndër sektorët më të rëndësishëm të ekonomisë në Shqipëri. Produktet bujqësore janë pjesë e formimit të identitetit rajonal të vendit, me një gamë të gjerë të ndryshimeve mjedisore, natyrore dhe klimatike.

Shqipëria megjithëse në shtrirje jo të madhe gjeografike karakterizohet nga një larmishmëri klimash në rajonet e saj, duke bërë që kushtet e pafavorshme të motit në një rajon për kultivimin e kulturave të ndryshme, shpesh kompensohet nga kushtet optimale në një rajon tjetër. Gjithashtu, nga viti në vit, vërehet një rritje e konsiderueshme e prodhimit bujqësor në serra, duke bërë që nevojat e tregut të brendshëm dhe të jashtëm, (kryesisht perime), të mbulohen në të gjithë vitin pavarësisht kushteve klimaterike.

Informacioni statistikor, në lidhje me statistikën e prodhimit bimor, bazohet në të dhënat e mbledhura nga Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, nga vrojtimit, të dhënat administrative dhe vlerësimet e ekspertëve.

Drithërat kryesore të kultivuara në vendin tonë janë gruri, misri, elbi, thekra dhe tagjitë. Një peshë të konsiderueshme në prodhimin e bimëve të arave zënë gjithashtu dhe perimet, patatet dhe fasulet. Grupet kryesore të drufrutorëve të kultivuara në vendin tonë janë pemët frutore (molla, dardha, pjeshka, kumbulla, qershia, aroret, etj), ulliri, agrumet dhe rrushi.

Bimët e arave

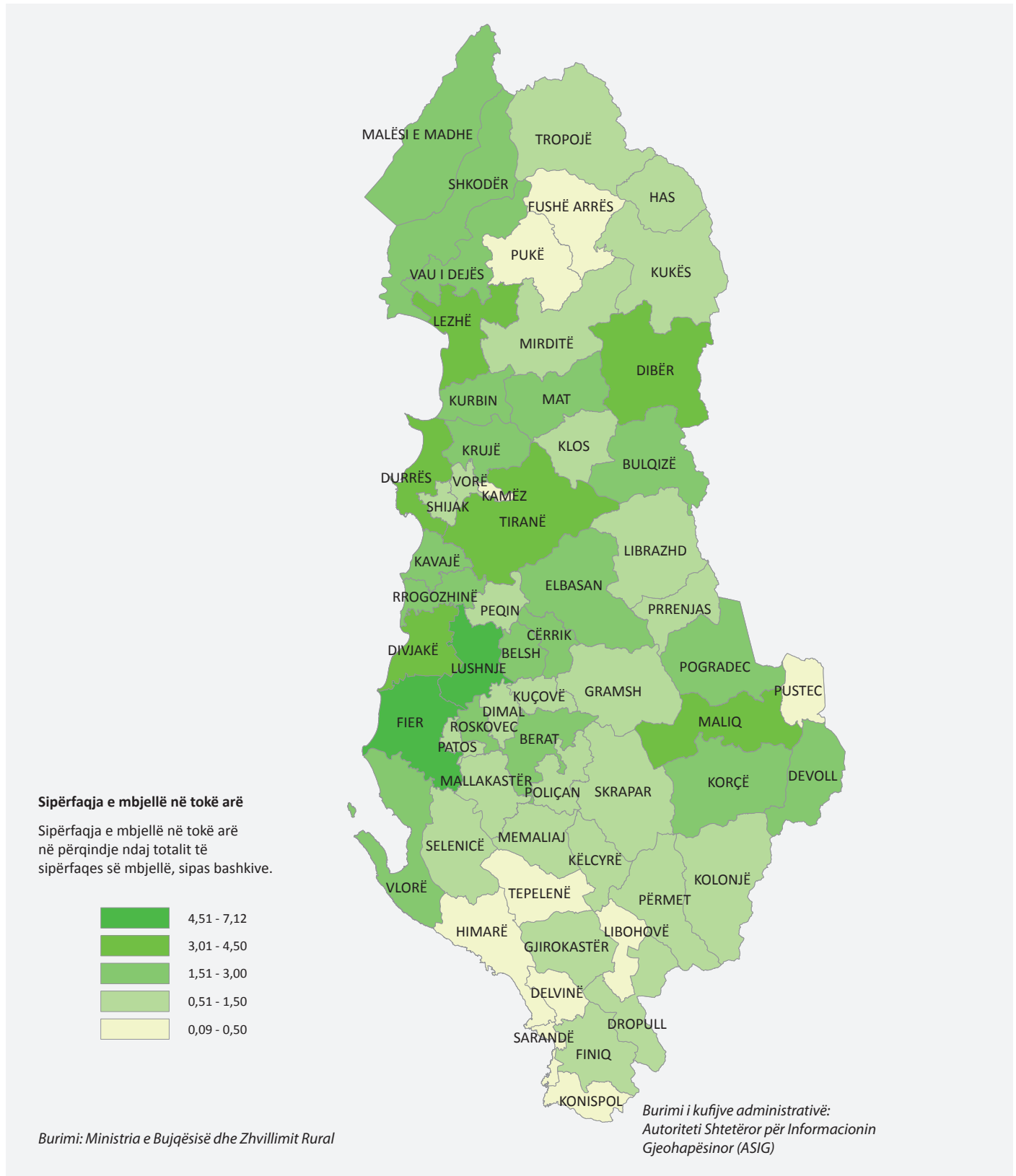
Në vitin 2020, sipërfaqja e mbjellë me bimë të arave ishte 421,6 mijë ha, e cila krahasuar me vitin 2019 është rritur me 1,1%. Ritmi i rritjes tregon sipërfaqen e mbjellë në përqindje për vitin 2020 krahasuar me vitin 2015, sipas qarqeve, e cila është rritur 2,1%. Qarqet me përqindjen më të lartë të sipërfaqes së mbjellë, për vitin 2020, janë Fieri me 20,7%, pasuar nga Elbasani me 11,6% dhe Korça me 10,9%. Qarqet me përqindjen më të ulët të sipërfaqes së mbjellë të bimëve të arave janë Gjirokastra me 4,6% dhe Kukësi me 2,8%.

Tab. 11.1 Sipërfaqja e mbjellë me bimë të arave sipas qarqeve, 2020

Qarku	Sipërfaqja e mbjellë (000 ha)	Sipërfaqja e mbjellë (në %)	Ritmi i rritjes 2020/2015 (në %)
Berat	25,2	6,0	-9,9
Dibër	40,6	9,6	40,1
Durrës	30,3	7,2	6,2
Elbasan	49,0	11,6	-3,0
Fier	87,3	20,7	-3,5
Gjirokastrë	19,2	4,6	-3,0
Korçë	45,9	10,9	-2,4
Kukës	11,8	2,8	-6,3
Lezhë	24,3	5,8	5,5
Shkodër	33,4	7,9	-1,9
Tiranë	35,7	8,5	1,3
Vlorë	18,8	4,5	27,6
Shqipëria	421,6	100	2,1

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Harta 11.1 Sipërfaqja e mbjellë në tokë arë sipas bashkive, 2020

Drithërat kryesore të kultivuara janë gruri, misri, elbi, thekra dhe tagjitë dhe prodhimi i tyre në vitin 2020 arriti në 684,0 mijë tonë. Drithërat përdoren kryesisht për konsum njerëzor dhe ushqim për kafshët, por ato mund të përdoren gjithashtu, për prodhimin e pijeve dhe produkteve industriale.

Qarqet me nivelin më të lartë të prodhimit të drithrave janë qarku i Fierit me 170,2 mijë tonë, pasuar nga qarku i Elbasanit me 99,9 mijë tonë dhe qarku i Korçës me 78,8 mijë tonë. Qarqet me nivelin më të ulët të prodhimit të drithërave janë Gjirokastra me 16,9 mijë tonë dhe Kukësi me 14,7 mijë tonë.

Tab. 11.2 Sipërfaqja, prodhimi dhe rendimenti i drithërave sipas qarqeve, 2020

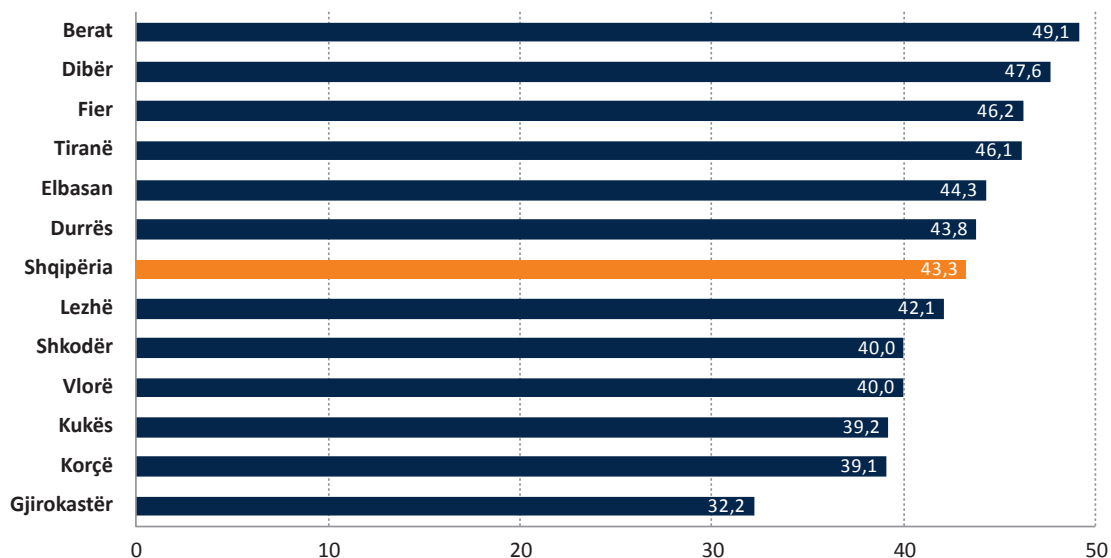
Drithërat		Shqipëria	Qarku											
			Berat	Dibër	Durrës	Elbasan	Fier	Gjirokastrë	Korçë	Kukës	Lezhë	Shkodër	Tiranë	Vlorë
Sipërfaqja (000 ha)	Gjithsej drithëra	131,3	8,0	7,2	6,9	19,3	31,4	5,3	20,5	3,3	6,0	7,0	8,3	8,1
	Grurë	53,9	3,1	1,3	2,3	8,5	14,8	1,9	11,7	0,5	2,4	1,3	3,7	2,3
	Misër	56,7	2,9	5,6	3,6	8,5	10,5	1,2	4,9	2,1	3,6	5,7	3,6	4,4
	Tagjitë	15,5	2,0	0,1	0,9	2,1	5,2	2,1	0,8	0,3	-	-	0,7	1,4
	Thekër	1,3	-	0,2	-	0,1	-	-	0,6	0,4	-	-	0,0	-
	Elb	3,8	0,1	0,1	0,0	0,1	0,9	-	2,3	-	-	-	0,3	0,1
Prodhimi (000 tonë)	Gjithsej drithëra	684,0	36,1	46,2	41,0	99,9	170,2	16,9	78,8	14,7	34,1	46,8	45,5	54,0
	Grurë	233,4	15,1	6,2	10,2	37,8	68,4	6,2	45,9	1,9	10,2	5,2	17,0	9,3
	Misër	399,1	16,4	39,1	28,8	56,7	84,0	8,1	21,5	11,3	23,9	41,6	25,9	41,8
	Tagjitë	35,6	4,3	0,2	2,0	5,0	14,6	2,5	2,1	0,6	-	-	0,0	-
	Thekër	3,2	-	0,5	-	0,3	-	-	1,6	0,9	-	-	0,9	0,2
	Elb	12,6	0,1	0,2	0,0	0,2	3,3	-	7,7	-	-	-	1,7	2,7
Rendimenti (kv/ha)	Grurë	43,3	49,1	47,6	43,8	44,3	46,2	32,2	39,1	39,2	42,1	40,0	46,1	40,0
	Misër	65,1	47,7	60,0	65,6	59,8	72,8	66,1	44,3	49,6	64,6	72,1	65,8	95,5
	Tagjitë	22,9	21,9	30,0	20,7	24,3	28,0	11,7	26,3	22,2	-	-	22,5	19,7
	Thekër	24,6	-	30,0	-	25,0	-	-	24,2	22,7	-	-	30,0	2,6
	Elb	33,5	24,9	36,0	31,0	23,4	37,1	-	32,6	-	-	-	36,3	25,0

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Në vitin 2020, rendimenti më i lartë për drithrat u arrit në kulturën e misrit me 65,1 kv/ha në nivel vendi. Qarku me rendimentin më të lartë në misër është Vlora me 95,5 kv/ha, pasuar nga Fieri me 72,8 kv/ha dhe Shkodra me 72,1 kv/ha.

Rendimenti më i lartë në prodhimin e grurit të butë në vendin tonë, për vitin 2020, u arrit në qarkun e Beratit me 49,1 kv/ha, pasuar nga Dibra me 47,6 kv/ha, ndërsa qarku me rendimentin më të ulët është Gjirokastra me 32,2 kv/ha.

Fig. 11.1 Rendimenti mesatar (në kv/ha) i grurit të butë sipas qarqeve, 2020

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Një peshë të konsiderueshme në prodhimin e bimëve të arave zënë gjithashtu, perimet, patatet dhe fasulet. Në vitin 2020, prodhimi i patates u ul me 2,2%, (254,8 mijë tonë), në krahasim me vitin 2019 dhe prodhimi i fasules pati një rritje të lehtë me 1,0% (25,8 mijë tonë).

Tab. 11.3 Sipërfaqja, prodhimi dhe rendimenti për bimë të tjera në tokë arë sipas qarqeve, 2020

Të tjera bimë arash		Shqipëria	Qarku											
			Berat	Dibër	Durrës	Elbasan	Fier	Gjirokastrër	Korçë	Kukës	Lezhë	Shkodër	Tiranë	Vlorë
Sipërfaqja (000 ha)	Patate	9,7	0,4	0,6	0,6	1,2	1,1	0,3	2,0	0,6	0,6	1,1	0,8	0,5
	Fasule	13,3	0,5	0,2	1,2	1,5	3,2	0,3	2,4	0,2	0,7	0,8	1,7	0,5
	Perime	33,5	1,9	1,9	2,8	2,5	7,1	1,1	3,1	0,7	1,9	3,4	5,1	2,0
	Luleshtrydhe	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Fara vajore	0,7	0,03	-	0,05	-	0,55	-	-	-	0,08	-	-	-
	Duham	0,8	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0
	Foragjere	225,0	14,1	30,6	18,7	23,6	43,8	12,1	16,9	7,0	15,0	15,9	19,7	7,6
	Bimë medicinale	6,3	0,3	0,0	0,0	0,5	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	4,9	0,1	0,1
	Panxhar-sheqeri	0,8	-	-	-	-	-	-	0,8	-	-	-	-	-
Prodhimi (000 tonë)	Patate	254,9	9,8	17,2	14,7	28,7	50,1	5,5	59,3	14,7	12,2	24,5	13,1	5,0
	Fasule	25,8	0,9	3,2	2,2	3,5	5,4	0,5	3,1	0,7	1,1	0,9	3,3	0,9
	Perime	1.295,7	131,7	52,6	99,9	98,2	506,5	14,9	76,5	14,9	47,1	78,1	130,0	45,3
	Luleshtrydhe	5,4	-	-	-	-	5,4	-	-	-	-	-	0,0	-
	Fara vajore	1,7	0,1	-	0,1	-	1,3	-	-	-	0,2	-	-	-
	Duham	1,4	0,0	-	0,1	0,9	0,0	-	0,0	-	0,0	0,5	-	0,0
	Foragjere	7.170,6	423,6	657,7	691,9	874,9	1873,3	203,5	451,2	91,3	464,5	528,4	553,6	356,7
	Bimë medicinale	14,4	1,1	0,0	0,2	1,0	0,1	0,8	0,4	0,0	0,1	10,4	0,1	0,2
	Panxhar sheqeri	27,0	-	-	-	-	-	-	27,0	-	-	-	-	-

Rendimenti (100 kg/ha)	Patate	245,0	234,6	305,1	268,0	241,3	301,7	168,3	301,4	236,0	216,2	223,6	160,0	100,1
	Fasule	16,9	17,7	15,5	17,8	23,0	16,8	18,6	13,2	15,5	15,0	11,9	18,9	17,5
	Luledielli	23,2	27,0	0,0	20,8	0,0	23,0	-	-	-	-	-	-	-
	Sojë	25,0	-	-	24,0	-	36,7	-	-	-	18,0	-	-	-
	Duhan	19,0	12,5	-	14,9	20,7	13,7	-	14,7	-	-	17,3	-	10,0

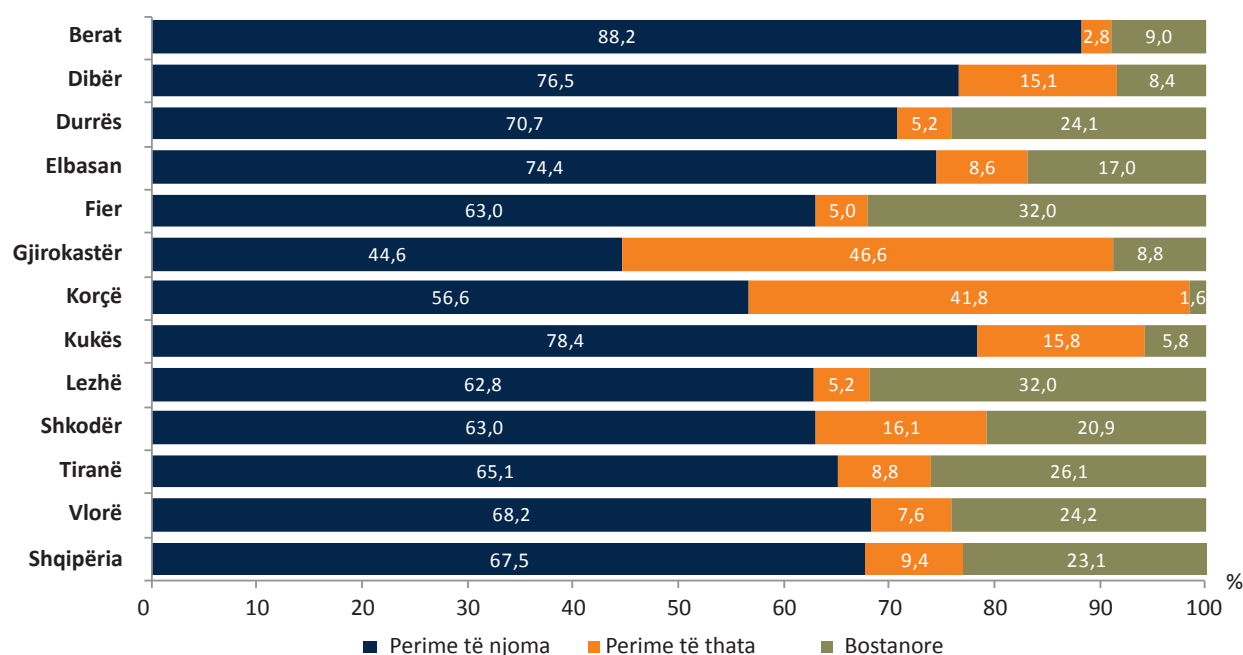
Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Perimet

Në vitin 2020, prodhimi i perimeve ishte 1.295,7 mijë tonë, duke shënuar rritje vjetore me 2,9% krahasuar me vitin 2019. Niveli më i lartë i prodhimit të perimeve gjithsej u arrit në qarqet Fier (506,5 mijë tonë), Berat (131,7 mijë tonë), dhe Tiranë (130,0 mijë tonë), ndërsa qarqet Kukës (14,9 mijë tonë) dhe Gjirokastrë (14,8 mijë tonë) kanë nivelin më të ulët të prodhimit të perimeve gjithsej. (shiko aneks: Tabela 11.5 Struktura e prodhimit të perimeve sipas qarqeve /bashkive, 2020)

Perimet ndahen në kategoritë perime të njoma, perime të thata dhe bostanore. Në grafikun e mëposhtëm është paraqitur struktura në përqindje e prodhimit të perimeve dhe bostaneve sipas qarqeve për vitin 2020, ku perimet e njoma përbëjnë 67,5%, bostanoret 23,1% dhe perimet e thata 9,4%

Fig. 11.2 Struktura në përqindje e prodhimit të perimeve sipas qarqeve, 2020

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Në vitin 2020, të ndara sipas kategorive, perimet e njoma zënë sipërfaqen më të madhe të mbjellë me 67,3% (28,7 mijë ha), ku qarku i Fierit ka peshën më të madhe me 24,4%, pasuar nga qarku i Tiranës me 14,8% dhe qarku i Durrësit me 9,6%, ndërsa niveli më i ulët u shënuar në Gjirokastrë me 2,4% dhe në Kukës me 1,9%.

Në vitin 2020, prodhimi i perimeve të njoma arriti në 874,9 mijë tonë, në nivel vendi. Krahasuar me vitin 2015, ky prodhim është rritur me 35,4%. Përqindja më e lartë e prodhimit të perimeve të njoma i përket qarkut të Fierit me 36,4%, pasuar nga Berati me 13,3% dhe Tirana me 9,7%. Niveli më i ulët i prodhimit të perimeve të njoma u shënuar në Kukës me 1,3% dhe Gjirokastrë me 0,8%

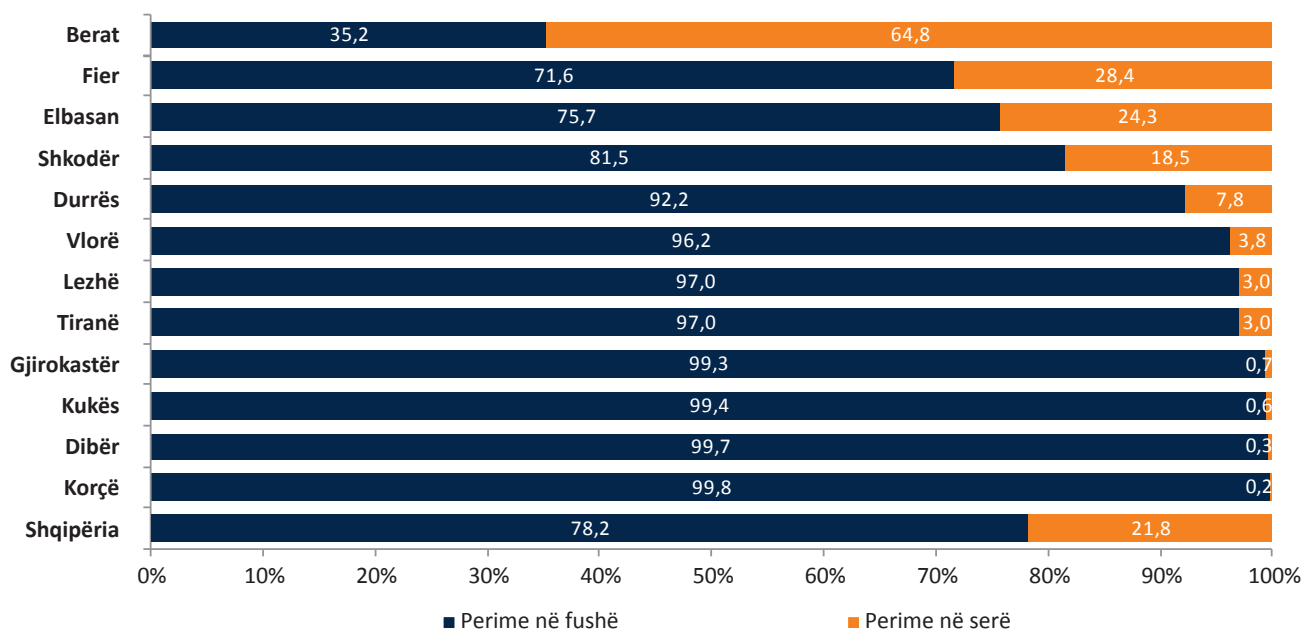
Tab. 11.4 Sipërfaqja e kultivuar dhe prodhimi i perimeve të njoma sipas qarqeve, 2020

Qarku	Perimet e njoma			
	Sipërfaqja e mbjellë (në 000 ha)	Prodhimi (në 000 tonë)	Struktura e prodhimit (në %)	Ritmi i rritjes 2020/2015 (në %)
Berat	2,6	116,2	13,3	28,8
Dibër	1,4	40,2	4,6	32,5
Durrës	2,7	70,6	8,1	5,8
Elbasan	2,2	73,1	8,4	40,2
Fier	7,0	318,9	36,4	74,8
Gjirokastrë	0,7	6,6	0,8	-48,1
Korçë	1,9	43,3	4,9	11,0
Kukës	0,5	11,7	1,3	9,0
Lezhë	1,3	29,6	3,4	31,6
Shkodër	2,1	49,2	5,6	18,2
Tiranë	4,3	84,6	9,7	12,8
Vlorë	2,0	30,9	3,5	35,6
Shqipëria	28,7	874,9	100,0	35,4

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Prodhimi i perimeve në serra përfaqëson 21,8% të prodhimit gjithsej të perimeve nga ku 50,9% e këtij prodhimi i përket Qarkut Fier. Në vitin 2020, prodhimi në serra është rritur me 5,2% krahasuar me një vit më parë. Niveli më i lartë i prodhimit të perimeve në serra ndaj prodhimit të perimeve gjithsej janë Berati me 64,81% dhe Fieri 28,4%. Niveli më i ulët është shënuar në qarqet e Korçës dhe Dibrës me 0,2% dhe 0,3%.

Fig. 11.3 Prodhimi i perimeve në fushë dhe në serra në përqindje, sipas qarqeve 2020

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Drufrutorët

Grupet kryesore të drufrutorëve të kultivuara në vendin tonë janë pemët frutore, ulliri, agrumet dhe rrushi. Në vitin 2020, sipërfaqja gjithsej e drufrutorëve është rritur me 2,5% krahasuar me vitin 2019. Pjesën më të madhe të sipërfaqes së drufrutorëve për vitin 2020 e zë ulliri me 61,2% (53,8 mijë ha), pemët frutore me 23,5% (20,7 mijë ha) dhe 15,2% (13,4 mijë ha) e zënë rrushi dhe agrumet.

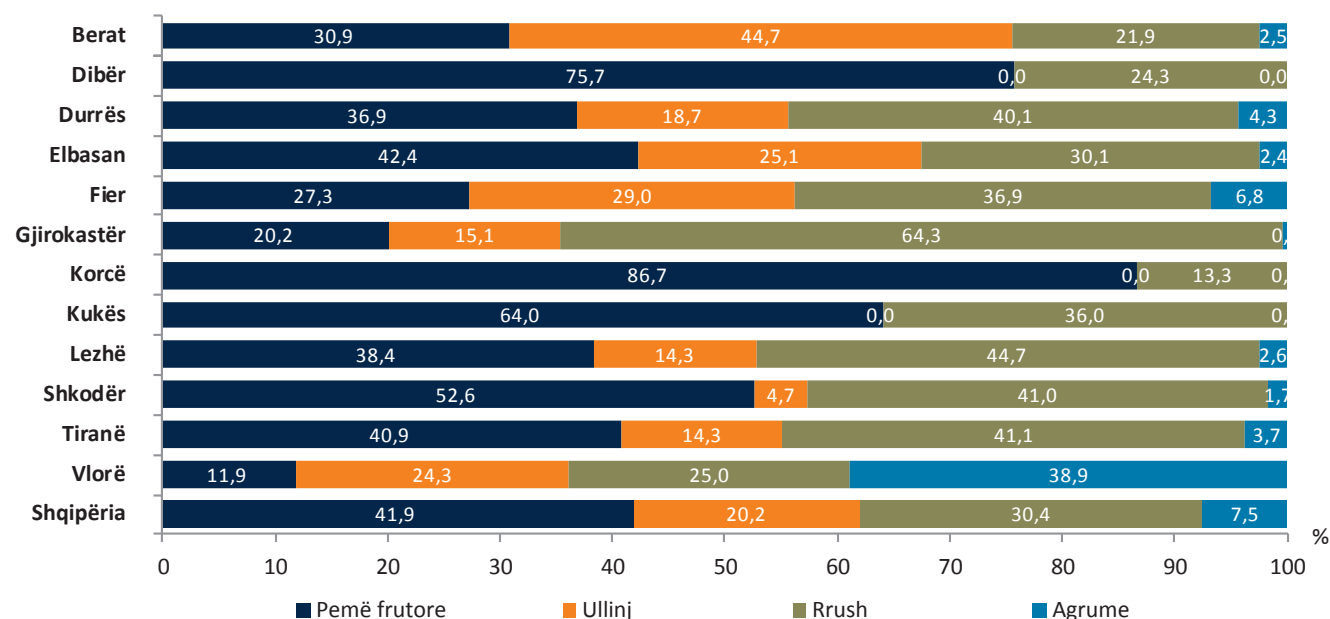
Tab. 11.6 Sipërfaqja dhe prodhimi i drufrutorëve sipas qarqeve, 2020

Drufrutorët		Shqipëria	Qarku											
			Berat	Dibër	Durrës	Elbasan	Fier	Gjirokastrë	Korçë	Kukës	Lezhë	Shkodër	Tiranë	Vlorë
Sipërfaqja (000 ha)	Gjithsej	87,9	14,1	2,0	3,9	10,3	21,4	3,4	5,0	3,1	1,2	3,6	6,9	13,0
	Pemë frutore	20,7	2,5	1,8	0,7	2,1	2,8	0,4	3,9	3,0	0,3	1,5	1,1	0,5
	Ullinj	53,8	10,4	-	2,4	6,6	16,2	1,1	0,0	0,0	0,4	1,4	4,9	10,3
	Agrume	1,4	0,1	-	0,0	0,1	0,2	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	1,0
	Vreshta	12,0	1,2	0,2	0,8	1,4	2,1	1,8	1,1	0,1	0,4	0,7	0,9	1,3
Prodhimi (000 tonë)	Gjithsej	654,0	74,0	26,0	37,9	90,8	123,8	17,9	94,6	13,7	20,4	30,7	40,4	83,6
	Pemë frutore	273,7	22,9	19,7	14,0	38,5	33,8	3,6	82,0	8,8	7,8	16,2	16,5	10,0
	Ullinj	132,0	33,1	-	7,1	22,8	35,9	2,7	-	-	2,9	1,5	5,8	20,3
	Agrume	49,2	1,9	-	1,6	2,2	8,4	0,1	0,0	0,0	0,5	0,5	1,5	32,5
	Rrush Gjithsej*	199,1	16,2	6,3	15,2	27,4	45,7	11,5	12,6	4,9	9,1	12,6	16,6	20,9

*: Prodhimi i rrushit përfshin prodhimin nga vreshtat dhe pjergullat
Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Në vitin 2020, prodhimi i drufrutorëve në Shqipëri përbëhet nga pemët frutore me 41,9%, rrushi me 30,4%, ulliri me 20,2% dhe agrumet me 7,5% të prodhimit gjithsej.

Fig. 11.4 Struktura në përqindje e prodhimit të drufrutorëve sipas qarqeve, 2020

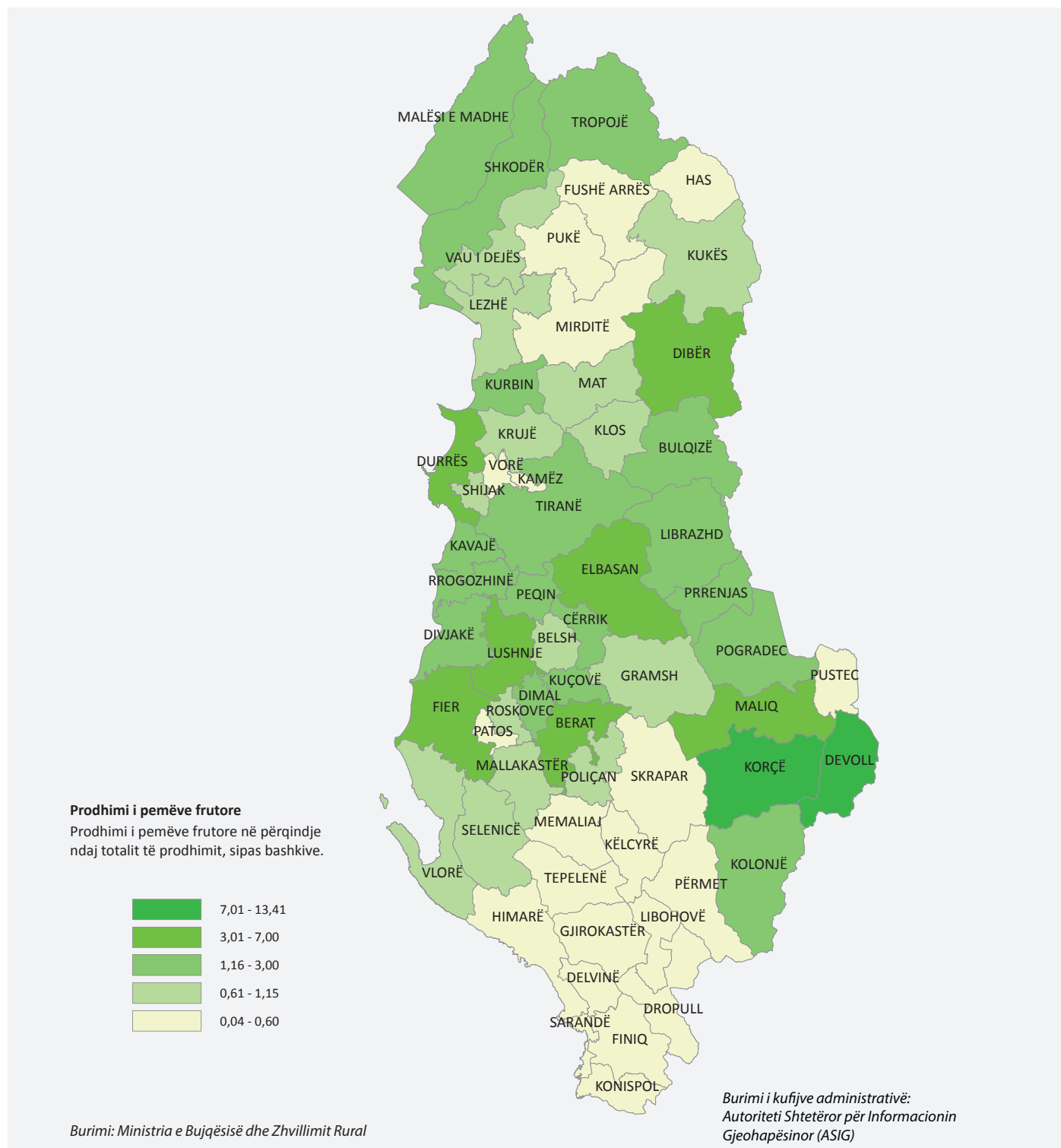
Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Niveli më i lartë i prodhimit të pemëve frutore (në blloqe dhe të shpërndara) u arrit në zonën jug-lindore të vendit. Në vitin 2020, u prodhuan 273.749 tonë pemë frutore, duke pësuar një rënie të lehtë me 0,2% krahasuar me një vit më parë.

Niveli më i lartë i prodhimit të pemëve frutore në vend u arrit në qarkun Korçë me (82,0 mijë tonë), pasuar nga qarku Elbasan (38,5 mijë tonë) dhe qarku Fier (33,8 mijë tonë). Qarqet me prodhimin më të ulët janë Kukësi me (8,8 mijë tonë), Lezha (7,8 mijë tonë) dhe Gjirokastra (3,6 mijë tonë).

Në prodhimin gjithsej të pemëve frutore peshën më të madhe e zë molla me 37,3%, kumbulla me 15,2%, fiqtë me 8,0%, qershia me 7,5% dhe pjeshka me 7,4%. Qarku i Korçës zë 83,1% të prodhimit të mollëve gjithsej në vend. (shiko aneks Tabela 11.7 Sipërfaqja prodhuese dhe rendimenti i pemëve frutore sipas qarqeve/bashkive, 2020)

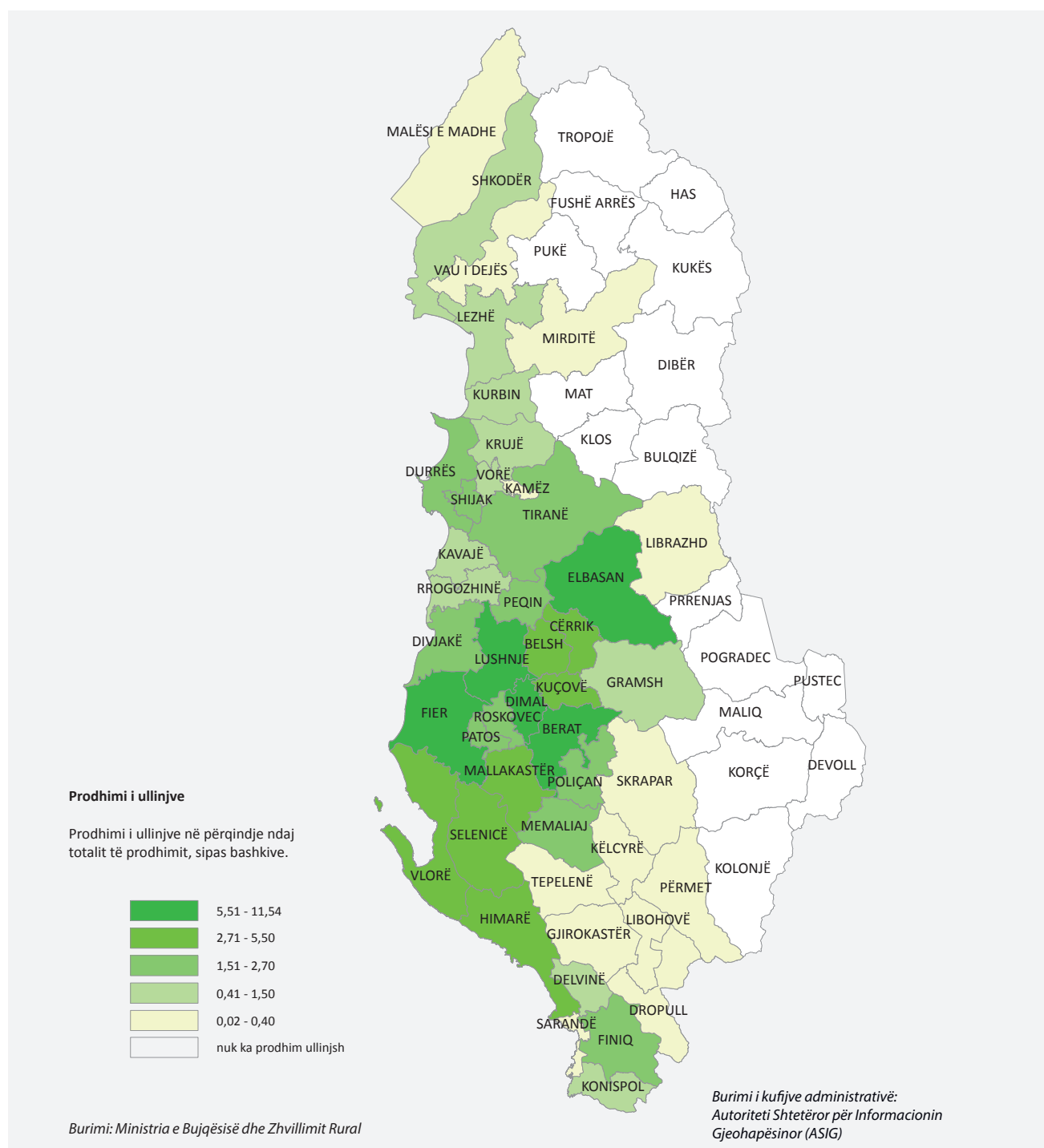
Harta 11.2 Prodhimi i pemëve frutore sipas bashkive, 2020

Në vitin 2020, prodhimi i ullinjve (në blloqe dhe të shpërndarë) është 131.971 tonë dhe ka një rritje prej 34,2% krahasuar me vitin 2019. Mbi 80% e prodhimit të ullirit në vend është shënuar në qarqet Fier (27,2%), Berat (25,1%), Elbasan (17,2%), dhe Vlorë (15,4%), ndërsa në qarqet e tjera 15,1% të prodhimit të ullirit gjithsej. Ullinj të kultivuar janë në dy varietete kryesore, ullinj të varietet për vaj që përfaqësojnë 82,2% të prodhimit ullirit dhe ullinj të varietet për tavolinë që zënë 17,8%. (shiko aneks Tabela 11.8 Sipërfaqja prodhuese dhe rendimenti i ullinjve dhe agrumeve sipas qarqeve/bashkive, 2020.)

Në hartën e paraqitur më poshtë, nisur dhe nga kushtet klimatike, vihet re që niveli më i lartë i prodhimit të ullirit është në zonat fushore dhe bregdetare. Niveli më i ulët i prodhimit të ullinjve është shënuar në qarqet Gjirokastrë, Shkodër dhe Lezhë. Zonat veri-lindore dhe jug-lindore, me klimë të ftohtë, si qarqet Kukës, Korçë dhe Dibër janë zona që nuk kultivojnë rritjen e ullirit.

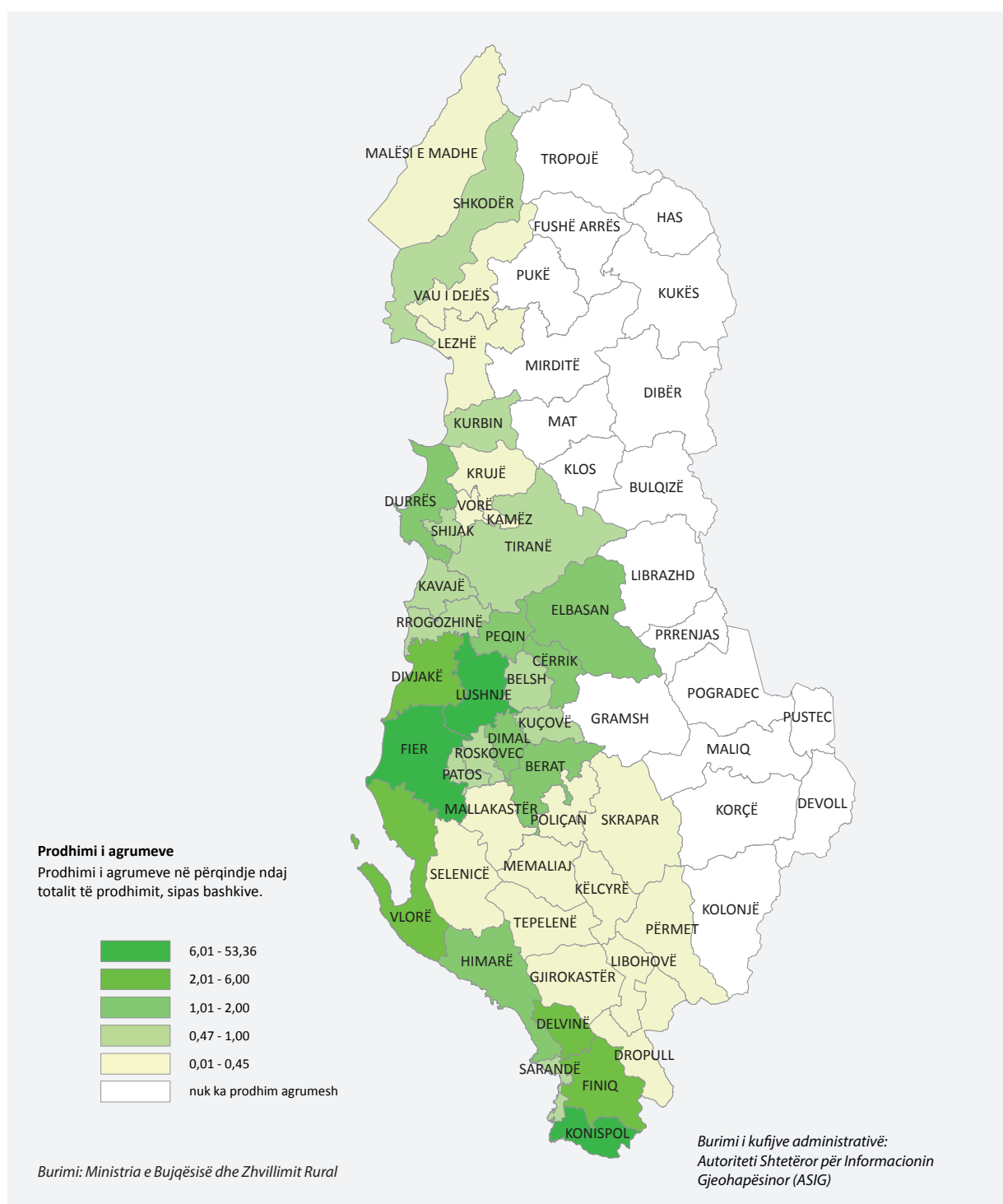
Harta 11.3 Prodhimi i ullinjve sipas bashkive, 2020

Prodhimi i agrumeve në vitin 2020 është 49.201 tonë, duke shënuar rritje me 4,95 %, krahasuar me një vit më parë. 65,4% të prodhimit gjithsej të agrumeve e zënë mandarinat. (shiko aneks Tabela 11.8 Sipërfaqja prodhuese dhe rendimenti i ullinjve dhe agrumeve sipas qarqeve/bashkive, 2020.)

Niveli më i lartë i prodhimit të agrumeve është shënuar në qarkun e Vlorës me 66,1% të prodhimit të agrumeve gjithsej në vend, pasuar nga qarku Fier, ndërsa niveli më i ulët i prodhimit është shënuar në qarqet Shkodër, Lezhë dhe Gjirokastrë. Zonat veri-lindore dhe jug-lindore me klimë të ftohtë, si qarqet Kukës, Korçë dhe Dibër nuk janë zona të kultivimit të agrumeve.

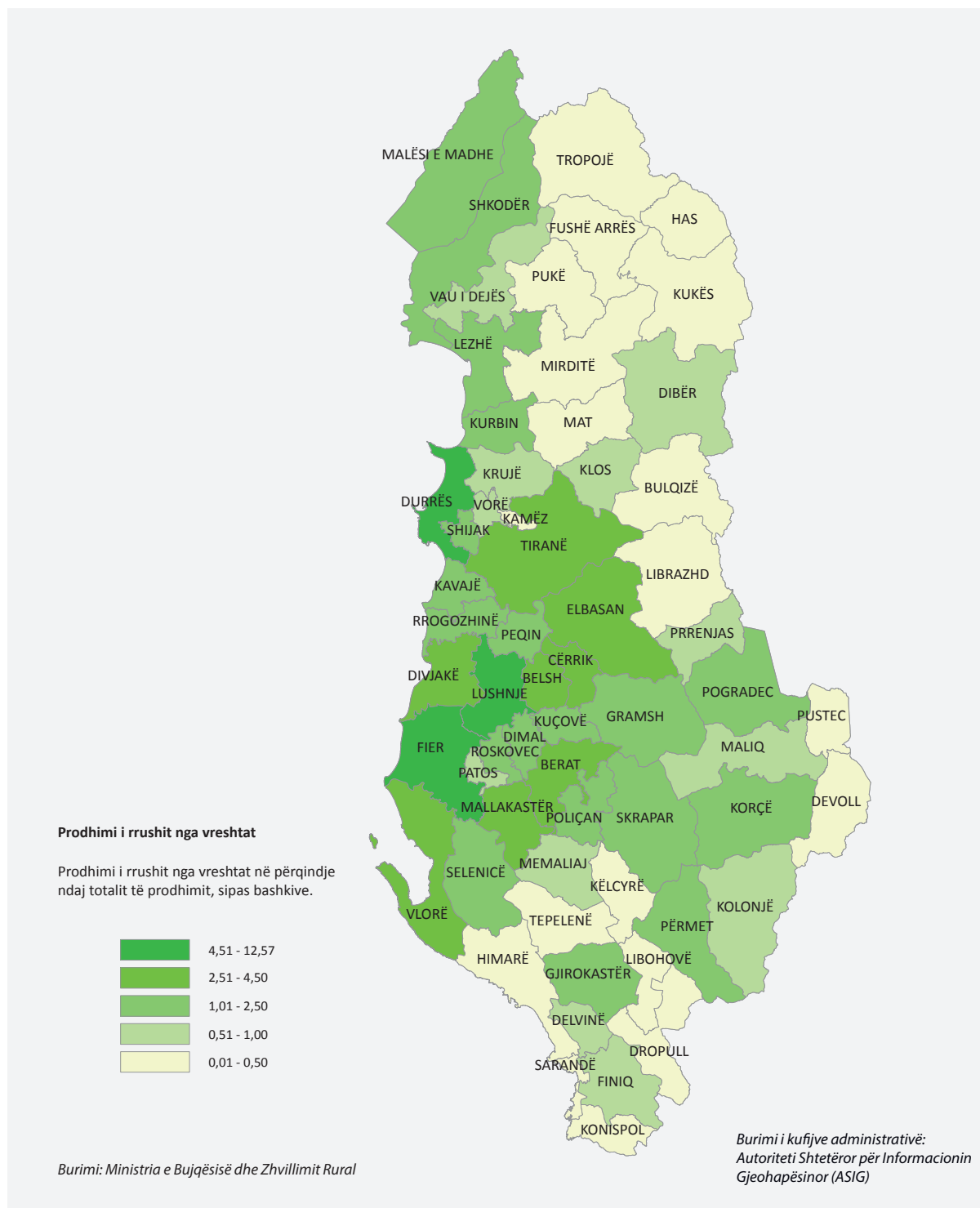
Harta 11.4 Prodhimi i agrumeve sipas bashkive, 2020

Në vitin 2020, prodhimi i rrushit është 199.070 tonë, duke shënuar një rritje prej 2,5% krahasuar me vitin 2019. Struktura e prodhimit të rrushit është 59,7 % nga vreshtat dhe 40,3% nga pjergullat.

Zona jug-perëndimore e vendit, që në hartë paraqitet me ngjyrë më të errët, shënon dhe nivelin më të lartë të prodhimit të rrushit nga vreshtat, përkatësisht qarku Fier me 34,6 mijë tonë dhe Durrës me 11,0 mijë tonë. Niveli më i ulët i prodhimit të rrushit nga vreshtat është shënuar në qarkun e Kukësit 0,9 mijë tonë. (shiko aneks Tabela 11.9 Sipërfaqja prodhuese dhe rendimenti i rrushit nga vreshtat sipas qarqeve/bashkive, 2020).

Harta 11.5 Prodhimi i rrushit nga vreshtat sipas bashkive, 2020

Aneks

Tab. 11.5 Struktura e prodhimit të perimeve sipas qarqeve/bashkive, 2020

Qark/Bashki	Prodhimi i perimeve gjithsej		Domate		Trangull		Bostanore	
	gjithsej (ton)	nga ky në serra (%)	gjithsej (ton)	nga ky në serra (%)	gjithsej (ton)	nga ky në serra (%)	gjithsej (ton)	nga ky në serra (%)
Berat	131.735	64,8	59.489	36,8	16.856	11,5	11.886	0,0
Berat	16.145	34,1	7.416	27,0	1.154	3,2	1.365	0,0
Dimal	85.983	77,1	43.933	46,2	12.446	14,3	8.060	0,0
Kuçovë	22.928	50,9	6.407	17,8	2.106	6,9	2.327	0,0
Skrapar	1.946	0,0	408	0,0	140	0,0	-	0,0
Polican	4.733	39,7	1.325	7,3	1.010	16,4	134	0,0
Dibër	52.584	0,3	7.940	0,1	5.040	0,1	4.396	0,0
Dibër	14.678	0,2	1.855	0,1	1.491	0,1	955	0,0
Bulqizë	14.297	0,2	1.855	0,1	1.491	0,1	955	0,0
Mat	11.778	0,5	2.006	0,2	1.123	0,2	1.250	0,0
Klos	11.830	0,7	2.224	0,3	935	0,1	1.236	0,0
Durrës	99.896	7,8	15.864	3,3	8.321	1,3	24.023	1,3
Durrës	55.814	6,0	7.838	1,7	3.997	0,8	12.235	2,2
Shijak	20.463	14,7	2.689	8,1	958	2,0	7.054	0,6
Krujë	23.619	5,9	5.337	3,0	3.366	1,6	4.734	0,0
Elbasan	98.176	24,3	33.833	13,5	10.797	4,1	16.654	0,0
Elbasan	37.253	20,7	15.363	11,1	4.723	4,5	3.223	0,0
Peqin	16.523	18,1	3.007	8,6	1.376	6,5	7.084	0,0
Belsh	9.463	19,2	2.490	11,5	435	2,4	3.801	0,0
Gramsh	4.335	5,7	1.372	4,4	863	1,2	160	0,0
Librazhd	5.593	0,2	1.578	0,0	826	0,0	245	0,0
Prrenjas	3.707	0,0	1.024	0,0	512	0,0	190	0,0
Cërrik	21.303	52,0	8.999	29,9	2.063	4,9	1.951	0,0
Fier	506.531	28,4	110.254	15,6	43.471	7,3	162.251	0,8
Fier	71.983	14,1	18.557	10,1	3.353	1,3	20.713	0,0
Patos	13.716	27,0	3.883	16,5	817	5,1	4.773	0,0
Roskovec	39.106	67,7	25.000	57,3	3.281	7,7	5.375	0,0
Mallakastër	6.020	3,3	1.285	1,2	200	1,1	450	0,0
Divjakë	192.801	12,8	14.694	4,8	9.864	4,5	88.676	0,7
Lushnjë	182.906	42,9	46.836	20,6	25.956	13,0	42.265	1,3
Gjirokastrë	14.851	0,7	1.339	0,4	678	0,2	1.303	0,0
Gjirokastrë	1.666	1,0	246	0,6	90	0,2	179	0,0
Dropull	1.147	2,1	168	0,9	54	0,3	131	0,0
Këlcyrë	3.299	1,8	259	1,2	159	0,5	289	0,0
Libohovë	1.262	0,1	184	0,0	78	0,0	38	0,0
Memaliaj	2.694	0,0	162	0,0	98	0,0	255	0,0
Përmet	2.538	0,0	175	0,0	131	0,0	267	0,0
Tepelenë	2.245	0,0	145	0,0	68	0,0	144	0,0

Korçë	76.472	0,2	16.020	0,1	2.002	0,1	1.279	0,0
Korçë	21.506	0,0	5.109	0,0	935	0,0	538	0,0
Maliq	26.094	0,0	3.958	0,0	250	0,0	315	0,0
Pustec	840	0,0	68	0,0	-	0,0	258	0,0
Pogradec	14.104	0,9	4.158	0,6	379	0,3	-	0,0
Kolonjë	2.018	0,0	584	0,0	115	0,0	33	0,0
Devoll	11.910	0,0	2.143	0,0	323	0,0	136	0,0
Kukës	14.946	0,6	2.848	0,2	2.784	0,4	874	0,0
Kukës	5.451	1,6	1.180	0,6	817	1,0	98	0,0
Has	6.530	0,0	920	0,0	1.500	0,0	730	0,0
Tropojë	2.965	0,0	748	0,0	467	0,0	46	0,0
Lezhë	47.128	3,0	8.047	1,7	4.939	1,3	15.052	0,0
Lezhë	26.666	3,4	4.763	1,8	2.808	1,5	10.560	0,0
Kurbin	15.954	3,3	2.726	2,2	1.522	1,1	4.284	0,0
Mirditë	4.508	0,0	558	0,0	609	0,0	208	0,0
Shkodër	78.131	18,5	14.151	8,9	6.861	4,9	16.323	0,3
Shkodër	36.082	6,4	5.439	3,2	2.767	2,3	6.880	0,0
Malësi e Madhe	8.832	0,0	1.184	0,0	680	0,0	30	0,0
Pukë	3.178	0,0	372	0,0	176	0,0	-	0,0
Vau i Dejës	28.332	42,8	6.947	20,5	3.165	10,5	9.413	0,8
Fushë Arrës	1.707	0,0	209	0,0	73	0,0	-	0,0
Tiranë	130.001	3,0	33.300	1,7	9.150	0,5	33.874	0,0
Tiranë	48.592	4,9	16.367	2,9	4.327	0,9	4.873	0,0
Vorë	10.010	6,6	2.939	2,9	1.839	1,3	889	0,2
Kamëz	1.833	2,3	592	1,7	260	0,2	54	0,0
Kavajë	28.422	1,5	5.712	1,0	1.455	0,2	10.112	0,0
Rrogozhinë	41.143	0,9	7.691	0,5	1.269	0,2	17.946	0,0
Vlorë	45.275	3,8	10.025	2,9	2.786	0,6	10.972	0,0
Vlorë	19.991	6,2	4.645	4,5	1.410	1,1	4.433	0,0
Selenicë	11.918	0,1	2.425	0,1	637	0,0	2.705	0,0
Himarë	2.282	0,0	724	0,0	110	0,0	206	0,0
Sarandë	931	2,9	237	2,0	58	0,5	229	0,0
Delvinë	1.721	3,4	281	3,1	67	0,0	816	0,0
Konispol	3.415	0,0	470	0,0	222	0,0	1.093	0,0
Finiq	5.017	7,4	1.243	6,6	282	0,4	1.490	0,0
Shqipëria	1.295.726	21,8	313.109	12,0	113.685	4,9	298.887	0,4

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Tab. 11.7 Sipërfaqja prodhuese dhe rendimenti pemëve frutore sipas qarqeve/bashkive, 2020

Qarku/ Bashkia	Fruta		Mollë		Kumbulla		Qersh		Fiq		Pjeshkë & Nektarina	
	Sipërfaqe prodhuese	Rendi- menti	Sipërfaqe prodhuese	Rendi- menti	Sipërfaqe prodhuese	Rendi- menti	Sipërfaqe prodhuese	Rendi- menti	Sipërfaqe prodhuese	Rendi- menti	Sipërfaqe prodhuese	Rendi- menti
	ha	kg/ rrënjë	ha	kg/ rrënjë	ha	kg/ rrënjë	ha	kg/ rrënjë	ha	kg/ rrënjë	ha	kg/ rrënjë
Berat	2.335	21,6	206	21,1	244	16,5	411	21,0	969	29,4	186	22,1
Berat	1.400	25,7	69	24,9	74	19,7	192	26,6	913	30,3	59	25,8
Dimal	171	23,3	19	23,3	17	15,1	35	23,1	9	35,6	31	27,8
Kuçovë	258	21,5	27	21,3	38	19,6	22	20,0	19	16,0	71	20,0
Çorovodë	282	8,7	63	13,2	68	8,6	85	6,3	7	7,0	10	24,7
Poličan	224	18,0	28	20,9	48	19,1	77	19,7	21	29,1	15	3,0
Dibër	1.425	16,1	434	16,8	292	15,2	396	17,6	-	20,2	10	15,6
Dibër	1.032	16,2	321	17,0	188	13,4	329	19,2	-	-	7	15,3
Bulqizë	247	15,1	76	17,5	61	15,4	47	12,3	-	-	0	12,4
Mat	64	15,9	12	11,8	23	15,2	10	12,2	-	19,1	1	18,3
Klos	82	17,8	25	14,2	20	27,6	9	10,2	-	21,2	2	17,8
Durrës	625	21,2	140	23,5	206	22,7	13	16,5	24	20,6	45	17,5
Durrës	279	23,1	100	24,4	80	24,0	10	20,1	5	25,9	12	21,8
Shijak	89	20,8	6	19,2	23	24,6	1	19,3	3	22,1	18	15,1
Krujë	257	17,4	34	20,0	103	20,7	2	6,9	16	9,1	15	15,4
Elbasan	1.747	30,4	312	34,0	328	32,0	329	22,3	127	23,0	270	33,2
Elbasan	211	27,6	21	30,7	22	22,8	6	18,6	26	22,0	73	30,0
Peqin	101	26,5	8	27,0	16	26,4	1	29,0	39	19,6	16	34,6
Belsh	708	30,5	93	31,6	166	32,0	202	26,1	25	24,3	99	33,3
Gramsh	198	20,3	57	23,7	40	30,0	54	10,0	24	20,0	3	11,0
Librazhd	114	28,6	43	37,4	21	33,0	22	15,8	3	14,7	-	13,0
Prrenjas	68	29,7	36	38,0	10	34,5	14	15,6	-	15,0	-	11,6
Cërrik	346	43,0	55	41,6	54	39,8	30	35,8	10	35,1	78	43,8
Fier	2.574	25,2	390	25,5	301	31,0	382	22,4	221	27,7	429	29,4
Fier	288	25,8	39	25,4	32	27,1	3	25,3	1	31,1	122	25,1
Patos	96	19,0	10	22,5	1	24,5	27	19,8	-	27,2	3	22,7
Roskovec	83	21,5	29	25,0	9	20,2	5	17,1	3	19,7	17	22,7
Mallakastër	1.136	18,1	202	20,3	47	23,7	239	23,6	111	23,4	118	13,7
Divjakë	173	20,5	11	25,2	41	33,6	1	22,3	2	30,0	27	38,0
Lushnje	798	31,8	100	29,0	171	35,0	108	22,0	104	28,5	144	38,0
Gjirokastrë	285	13,8	43	15,7	34	11,9	49	10,9	16	22,5	9	14,8
Gjirokastrë	67	10,0	2	11,9	2	2,2	6	10,0	5	21,9	2	9,0
Dropull	22	15,8	-	14,0		15,0	1	14,0	-	29,0		12,0
Këlcyrë	22	10,9	7	11,9	1	5,4	10	6,7		16,9	-	8,9
Libohovë	12	17,5		12,0		12,0	-	19,0	-	29,0	-	11,0
Memaliaj	40	18,4	5	18,0	6	19,0	10	17,7	5	23,0	1	17,9
Përmet	52	9,6	13	14,1	6	13,5	13	3,3	1	22,2	4	18,4
Tepelenë	70	20,5	17	22,0	19	14,2	9	12,6	5	27,5	2	19,1

Korcë	3.426	28,4	2.380	30,9	409	24,8	424	21,6	-	10,1	4	14,6
Korçë	1.021	49,0	646	55,1	148	35,6	180	28,8	-	-	-	23,0
Maliq	658	22,4	546	23,2	54	24,1	44	14,6	6,1	1	11,3	
Pustec	58	20,6	58	20,6		-		-	-		-	
Pogradec	460	20,6	204	21,6	49	23,7	130	21,9	-	2	17,2	
Kolonjë	173	25,9	101	29,8	21	23,6	24	14,4	11,9	0	14,0	
Devoll	1.056	19,9	826	21,0	136	16,5	46	11,9	-		4,8	
Kukës	2.770	11,7	168	14,6	433	12,5	54	13,9	-	17,9	3	12,2
Kukës	57	12,1	10	10,9	24	10,0	17	14,9	17,9	1	15,4	
Has	273	10,0	48	11,1	149	10,2	4	10,0	-	2	10,1	
Tropojë	2.440	12,0	110	19,0	260	15,3	33	14,0	-	1	10,0	
Lezhë	221	21,8	36	21,0	48	24,5	20	20,6	12	32,8	13	19,7
Lezhë	84	23,9	16	18,0	9	34,0	8	20,0	5	32,0	10	25,0
Kurbini	113	26,5	15	28,7	33	31,8	8	22,5	7	42,9	2	19,3
Mirditë	24	13,2	5	12,0	6	10,0	4	20,0	11,8	1	10,0	
Shkodër	700	25,9	147	17,5	148	20,4	76	16,9	64	35,5	102	20,0
Shkodër	261	24,7	6	16,4	36	15,5	39	15,6	55	33,0	77	16,2
M.Madhe	148	30,2	12	16,2	34	21,8	17	21,3	53,0	10	39,0	
Pukë	170	21,3	119	18,0	23	23,0	14	15,2	34,8		11,5	
Vau i Dejës	82	22,8	7	18,9	18	13,9	7	19,6	9	28,1	15	9,3
Fushë-Arrëz	41	24,7	4	22,4	36	31,9		9,5	15,8		8,9	
Tiranë	998	20,8	126	21,5	169	19,2	62	16,4	40	24,8	139	22,1
Tiranë	523	17,7	7	18,7	80	17,9	36	15,1	17	21,4	44	13,4
Vorë	78	19,6	9	24,7	14	16,0	8	14,9	3	19,6	14	18,4
Kamëz	10	12,4	-	14,6	2	11,7	-	5,4	-	11,5	2	9,4
Kavajë	176	26,0	41	25,8	37	23,9	13	25,3	20	30,1	13	29,2
Rrogozhinë	212	23,1	69	20,7	36	21,6	6	20,0	1	44,5	65	28,9
Vlorë	390	18,5	38	17,3	34	18,4	22	17,1	32	22,9	57	22,2
Vlorë	130	18,7	15	17,0	22	15,0	3	13,1	4	24,5	36	23,0
Selenicë	75	18,3	14	17,0	6	18,0	6	13,9	4	23,1	12	25,1
Himarë	14	18,9	1	18,9	3	20,1		21,3	5	24,0		14,0
Sarandë	-	19,1		13,6		21,9		25,0		20,2		16,2
Delvinë	46	18,2	5	18,1		21,0	2	23,1		22,9	6	25,0
Konispol	65	17,9	1	20,8	0	21,1	8	13,9	3	21,9	1	21,0
Finiq	61	18,8	2	18,0	2	23,6	3	21,0	16	20,0	2	18,1
Shqipëria	17.496	23	4.420	27	2.644	22	2.237	20	1.504	27	1.267	25

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Tab. 11.8 Sipërfaqja prodhuese dhe rendimenti i ullinjve dhe agrumeve sipas qarqeve/bashkive, 2020

Qarku/ Bashkia	Ullinj		Agrume Gjithsej		Mandarina		Orange		Limona	
	Sipërfaqe prodhuese	Rendi- menti	Sipërfaqe prodhuese	Rendi- menti	Sipërfaqe prodhuese	Rendi- menti	Sipërfaqe prodhuese	Rendi- menti	Sipërfaqe prodhuese	Rendi- menti
	ha	kg/ rrënjë	ha	kg/ rrënjë	ha	kg/ rrënjë	ha	kg/ rrënjë	ha	kg/ rrënjë
Berat	9.464	19,0	62	17,4	47	16,0	10	20,2	5	16,2
Berat	3.618	22,7	7	22,0	3	20,1	3	23,6	1	24,1
Dimal	3.374	17,3	44	16,6	38	15,1	4	22,5	3	15,8
Kuçovë	1.757	16,3	9	14,8	4	14,1	3	16,3	1	13,0
Çorovodë	76	3,7	2	10,5	2	10,5		-		-
Poliçan	640	17,5	-	16,2		14,1		19,9		12,0
Durrës	2.148	18,9	29	19,6	9	19,1	12	21,6	8	17,3
Durrës	454	23,7	20	18,9	6	17,1	9	21,1	6	17,3
Shijak	475	24,6	9	20,4	4	23,9	4	21,6	2	15,8
Krujë	1219	8,7	-	21,6		19,3		24,3		21,0
Elbasan	6.007	15,3	49	34,6	9	34,2	37	35,1	4	33,5
Elbasan	2.376	15,1	3	45,0	-	51,6	3	44,5	-	43,1
Peqin	1.776	13,9	24	25,9	9	24,8	14	26,7	2	25,4
Belsh	992	12,6	7	25,4	-	50,7	5	25,5	2	20,0
Gramsh	241	15,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Librazhd	7	10,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Prrerjas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cërrik	615	21,8	15	40,8	-	42,0	15	40,8	-	39,8
Fier	14.228	16,7	208	25,4	77	23,9	100	25,7	31	26,8
Fier	3.877	14,5	36	23,5	13	22,6	21	24,3	2	22,7
Patos	1.995	11,2	-	16,2	-	20,0	-	16,9	-	7,7
Roskovec	1.669	10,2	4	16,2	2	16,6	2	15,7	0	18,5
Mallakastër	3.025	10,2	-	11,1	-	10,6	-	11,1	-	11,5
Divjakë	474	27,2	36	30,5	8	25,0	22	32,0	6	32,0
Lushnje	3.189	27,3	131	30,0	54	26,5	55	32,0	22	32,0
Gjirokastrë	926	11,9	2	16,4	-	52,5	2	12,3	-	44,9
Gjirokastrë	15	5,4	-	2,1		11,1		1,5		6,3
Dropull	-	11,1	-	17,6		20,0		16,7		17,5
Këlcyrë	11	5,0	-	-	-	-		-	-	-
Libohovë	5	82,0	-	20,0		20,0		21,7		17,9
Memaliaj	720	12,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Përmet	35	8,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Tepelenë	140	14,0	2	29,1		20,0	2	29,3		25,0
Lezhë	370	16,5	12	15,4	9	15,1	3	17,0	1	11,6
Lezhë	124	12,0	10	10,0	8	10,0	2	10,8		8,0
Kurbini	245	20,7	2	21,4	1	23,5	1	22,2	1	15,3
Mirditë	1	3,7	-	-		-		-		-

Shkodër	706	8,8	19	13,9	15	13,0	3	17,9	-	1,3
Shkodër	558	9,8	17	14,2	13	13,0	3	18,4		15,0
M.Madhe	3	6,7	-	10,3		10,0		16,8		9,7
Pukë		-	-	-		-		-		-
Vau i Dejës	145	7,6	2	13,8	2	14,5		15,0		10,2
Fushë-Arrëz		-	-	-		-		-		-
Tiranë	4.180	8,8	26	20,4	13	19,9	10	22,6	3	18,3
Tiranë	2.770	6,4	7	14,0	3	12,6	3	15,7	1	14,4
Vorë	635	6,9	2	16,6	1	16,7	1	19,9	1	13,4
Kamëz	6	7,8	-	12,3	-	10,0	-	13,5	-	12,8
Kavajë	320	13,7	3	28,2	2	27,8	1	28,7	0	28,3
Rrogozhinë	449	15,3	14	28,1	7	27,3	6	28,7	1	28,3
Vlorë	10.073	12,4	923	54,5	846	56,6	63	47,3	15	43,0
Vlorë	3.200	13,2	50	47,1	34	42,0	11	50,0	5	47,7
Selenicë	1.688	11,4	-	49,0		30,0		50,8		50,5
Himarë	2.068	12,0	17	44,0	4	35,9	8	45,0	5	45,0
Sarandë	228	11,0	7	45,9	6	50,1	1	39,8		40,4
Delvinë	1.035	12,0	43	31,9	29	30,0	13	35,0	1	32,0
Konispol	520	11,0	791	58,9	761	58,9	26	60,0	4	54,0
Finiq	1.334	14,0	16	37,7	12	38,0	4	38,2		36,0
Shqipëria	48.102	15	1.329	37	1.024	44	239	30	65	26

Shënim: Qarku i Dibrës, Korçës dhe Kukësit nuk janë zona të kultivimit të ullinjve dhe agrumeve.
Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrativ

Tab. 11.9 Sipërfaqja prodhuese dhe rendimenti i rrushit nga vreshtat sipas qarqeve/bashkive, 2020

Qarku/ Bashkia	Vreshtat	
	Sipërfaqe prodhuese	Rendimenti
	Ha	kv/ha
Berat	1.119	99,2
Berat	482	88,5
Dimal	146	123,9
Kuçovë	148	151,1
Çorovodë	181	80,1
Polican	162	82,8
Dibër	196	107,4
Dibër	63	119,0
Bulqizë	28	90,9
Mat	40	99,8
Klos	65	107,7
Durrës	755	146,3
Durrës	502	155,5
Shijak	182	135,0
Krujë	71	110,0
Elbasan	1.264	126,8
Elbasan	263	132,1
Peqin	142	167,2
Belsh	348	107,0
Gramsh	133	119,9
Librazhd	40	110,1
Prrenjas	65	133,9
Cërrik	273	130,1
Fier	2.051	177,6
Fier	763	148
Patos	84	135
Roskovec	136	143
Mallakastër	284	113
Divjakë	162	240
Lushnje	622	240
Gjirokastrë	787	74,1
Gjirokastrë	227	71,0
Dropull	32	75,0
Këlcyrë	68	70,0
Libohovë	34	74,0
Memaliaj	116	86,0
Përmet	261	70,0
Tepelenë	49	86,8
Korçë	1.097	63,0
Korçë	351	47,2
Maliq	166	54,3
Pustec	66	80,0
Pogradec	284	99,1
Kolonjë	123	50,9
Devoll	109	37,1
Kukës	81	109,5
Kukës	46	103,9
Has	19	121,1
Tropojë	16	111,9
Lezhë	388	125,9
Lezhë	155	141,9
Kurbini	135	170,0
Mirditë	98	39,8
Shkodër	669	72,0
Shkodër	180	80,0
M.Madhe	334	76,0
Pukë	29	44,8
Vau i Dejës	122	57,0
Fushë-Arrëz	5	32,4
Tiranë	799	119,4
Tiranë	385	97,7
Vorë	55	121,0
Kamëz	5	107,7
Kavajë	174	145,2
Rrogozhinë	180	140,8
Vlorë	1.239	74,5
Vlorë	675	74,0
Selenicë	231	75,0
Himarë	33	75,2
Sarandë	9	77,8
Delvinë	145	73,0
Konispol	46	76,3
Finiq	100	77,0
Shqipëria	10.445	114

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Burimi i të dhënave

Statistikat e bujqësisë prodhohen në bazë të të dhënave administrative të mbledhura nga Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural. Informacioni mbledhet në terren nga specialistët e ekstensionit në nivel qarku, të cilët mbledhin të dhëna në nivelin e njësive administrative për sipërfaqen gjithsej, sipërfaqen bujqësore, sipërfaqen e kultivuar, sipërfaqen prodhuese të drufrutorëve, prodhimin dhe rendimentin e tyre. Të dhënat për rendimentet grumbullohen nga fermat më përfaqësuese në nivelin e njësive administrative. Të dhënat e mbledhura dërgohen në Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural ku specialistët e prodhimit bimor bëjnë vlerësime duke krahasuar të dhënat e grumbulluara nga terreni me të dhënat e viteve të kaluara.

Përkufizime

Kopshtet e shtëpive: Sipërfaqe të caktuara të tokës për rritjen e produkteve bujqësore me të cilat synohet të plotësohen nevojat e fermerit dhe të familjes së tij, zakonisht kopshtet e shtëpive janë të ndara nga pjesa e tokës së punueshme.

Livadhet dhe kullotat: Sipërfaqe të zëna me bimë barishtore shumëvjeçare që zënë terrenin për një periudhë relativisht të gjatë kohe, mbi 5 vjet, nëpërmjet kultivimit ose rritjes natyrore.

Njësi ekonomike bujqësore (NJEB) ose fermë: është njësi e vetme, teknike ekonomike, që drejtohet nga një person i vetëm apo grup personash, për realizimin e veprimtarive ekonomike bujqësore brenda territorit ekonomik të Shqipërisë, si veprimtari kryesore ose sekondare.

Prodhimi i vjelë: Prodhimi, duke përfshirë humbjet dhe mbetjet në fermë, sasitë e konsumuara direkt në fermë dhe sasitë e destinuara për treg.

Pyjet: Sipërfaqja e tokës më e madhe se 1 dynym, me drurë pyjorë në formë grumbulli, që mbulojnë mbi 30% të saj dhe me potencial për të arritur lartësi mbi 3 m, e cila përfaqëson një ekosistem kompleks dhe shumëfunksional, me ndikime në mjedisin rrethues.

Serrë: Serrë është ambjenti i mbuluar me xham apo me mbulesë të lartë, (që lejon kalimin e personave apo mjeteve mekanike), të fiksuara apo të lëvizshme (xham ose plastikë e fortë ose fleksibël), ku bimët kultivohen gjatë gjithë periudhës apo për pjesën më të madhe të rritjes saj.

Sipërfaqja gjithsej e njësive ekonomike bujqësore (fermës): është tërësia e terrenit të përbërë nga shuma e sipërfaqes bujqësore të përdorur (SBP) dhe sipërfaqes së tokës tjetër.

Sipërfaqja bujqësore e përdorur (SBP): Sipërfaqja e përbërë nga toka e punueshme, sipërfaqja e zënë nga kulturat drufrutore, kopshtet e shtëpive, kullotat dhe livadhet.

Sipërfaqja e tokës tjetër: Tokë e përbërë nga sipërfaqe bujqësore e papërdorur, sipërfaqe e zënë nga pyjet dhe sipërfaqe jobujqësore.

Sipërfaqe e kultivuar: Sipërfaqja që korrespondon me sipërfaqen totale të mbjellë për prodhimin e një kulture bujqësore të veçantë gjatë një viti të dhënë, nga e cila përjashtohet sipërfaqja e dëmtuar nga dëmtues natyrorë (përmytjet, zjarre etj). Sipërfaqja e kultivuar përfshin sipërfaqet e mbjella me kultura të para dhe të dyta.

Sipërfaqja e mbjellë me drufrutorë: Sipërfaqja e tokës e zënë me pemë frutore, ullinj, agrume dhe vreshta, llogaritet vetëm sipërfaqja e mbjellë në blloqe me kultura drufrutore.

Sipërfaqe jobujqësore: Tokë e zënë nga objekte, rrugë, gurore, tokë jopjellore, shkëmbinj, etj.

Sipërfaqe prodhuese e drufrutorëve: Sipërfaqja që potencialisht jep prodhim në vitin referues. Përfshihet sipërfaqja e pemëtoreve të reja, blloqet extensive të drufrutorëve dhe ato të degraduara.

Tokë e punueshme (arë): Tokë e pluguar ose e lëruar rregullisht, sipas një sistemi të qarkullimit bimor, Normalisht kulturat njëvjeçare ndryshojnë çdo vit, por ato mund të jenë edhe shumëvjeçare (jonxhë). Për të dalluar tokën e punueshme nga toka e zënë me kultura drufrutore ose kullota e livadhe përdoret një prag prej pesë vjetësh. Sipërfaqja e kultivuar me bimë arash është sipërfaqja e mbjellë me bimë arash në vitin bujqësor të dhënë. Këtu bëhet fjalë për sipërfaqe me kultura kryesore (të para). Këto kultura kryesore, normalisht kanë vlerë ekonomike më të lartë se kulturat e tjera dhe zënë tokën në pjesën më të madhe të vitit, Kulturat kryesore janë drithërat e bukës, kulturat e pranverës, misri kokërr, patatja, fasulja, bimët industriale, foragjeret shumëvjeçare, etj.

Tokë bujqësore e papërdorur: Sipërfaqja e përdorur paraprakisht si sipërfaqe bujqësore, e cila gjatë dy ose me shumë viteve të njëpasnjëshme nuk është punuar për arsye ekonomike, sociale e të tjera.

Vit prodhimi: Viti kalendarik në të cilin fillon vjelja e prodhimit.

12

BLEGTORIA

Hyrje

Blegtoria mbetet një sektor tepër i rëndësishëm për ecurinë ekonomike dhe sociale të vendit. Të dhënat mbi vijueshmërinë e statistikave të blegtorisë në vite janë siguruar nga vrojtimet vjetore si dhe nga shfrytëzimi i të dhënave administrative të grumbulluara nga Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural.

Gjetje kryesore

Numri i krerëve të blegtorisë

Referuar strukturës së blegtorisë në njësi gjedhi për vitin 2020, numri më i madh i krerëve të blegtorisë përfaqësohet nga gjedhët me 44,0% ndaj numrit tërësor të krerëve, ndjekur nga të imtat me 30,8%, shpendët me 10,6%, njëthundrakët me 8,0% dhe derrat me 6,6%.

Qarku më përfaqësues lidhur me mbarështimin e gjedhit është Fieri me 16,2% ndaj numrit gjithsej të krerëve të gjedhit, ndërsa Gjirokastra është qarku me numrin më të vogël të gjedhit, me 3,7% ndaj numrit gjithsej të krerëve.

Qarku më numrin më të madh të mbarështimit të të leshtave është Vlora me 23,9% ndaj numrit të përgjithshëm të krerëve, si dhe qarku i Korçës dhe i Fierit respektivisht me 15,8% dhe 14,5%, ndërsa Lezha është qarku më pak përfaqësues për mbarështimin e të leshtave me 1,7% ndaj numrit gjithsej të krerëve në të gjithë vendin.

Qarku ku është më i përqendruar mbarështimi i të dhirtave është Vlora me 18,9% ndaj numrit të përgjithshëm të krerëve të të dhirtave, ndërsa Kukësi është qarku i cili ka numrin më të vogël të të dhirtave me 2,8%.

Përqendrimi më i madh i mbarështimit të derrave është në qarkun e Lezhës me 35,6% dhe të Fierit me 19,6% ndaj numrit të përgjithshëm të krerëve. Kukësi është qarku më pak përfaqësues për numrin e derrave me 0,4% ndaj numrit gjithsej të krerëve.

Qarqet më përfaqësuese për shpendët janë Durrësi me 22,8% dhe Fieri me 20,2%, ndërsa Kukësi është rajoni që ka numrin më të vogël të shpendëve me 1,3% ndaj numrit gjithsej të krerëve.

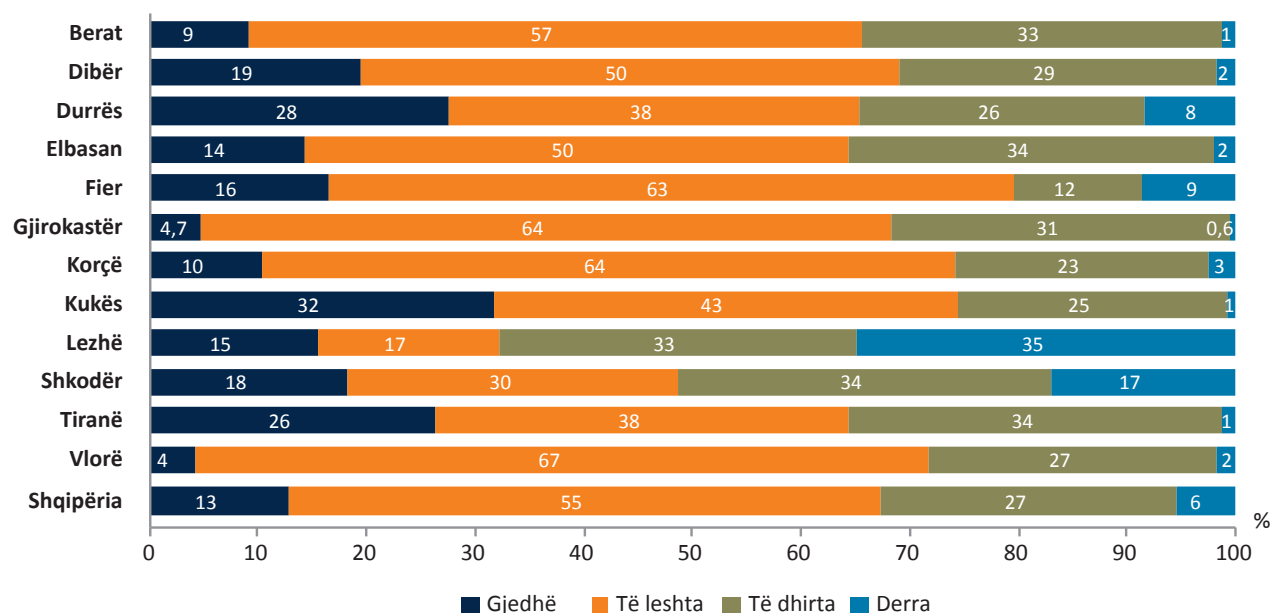
Veprimtaria e fermerëve në shumë zona të vendit po zgjerohet edhe në drejtim të mbarështimit të bletëve. Shkodra zë vendin e parë me 16,7% ndaj numrit të përgjithshëm të koshereve, ndërsa Durrësi përfaqëson numrin më të vogël me 3,6%.

Tab. 12.1 Numri i bagëtime në 1.000 krerë dhe % sipas qarkut, 2020

Një-sia	Kategoritë	Qarku												
		Shqipëria	Berat	Dibër	Durrës	Elbasan	Fier	Gjirokastrë	Korçë	Kukës	Lezhë	Shkodër	Tiranë	Vlorë
në mijë krerë	Gjedhë	363	20	30	23	35	59	14	39	27	25	30	37	23
	Lopë	289	15	26	18	29	42	9	32	24	19	26	30	20
	Të leshta	1.558	128	77	32	124	226	185	246	37	27	51	54	373
	Dele qumështi	1.174	100	68	25	92	135	148	194	33	21	46	45	268
	Të dhirta	774	75	45	22	84	42	91	90	22	53	57	48	146
	Dhi qumështi	619	64	40	18	67	34	73	73	18	37	51	38	105
	Derra	158	3	3	7	5	31	2	10	1	56	29	2	10
	Një-thundrakë	79	9	8	2	10	9	6	15	4	1	4	5	7
	Shpendë gjithsej	7.907	610	318	1.802	853	1.599	166	491	101	286	626	602	454
	Pula	5.001	423	288	1.021	461	695	134	304	83	217	579	445	351
%	Bletë	358	19	24	13	28	22	23	51	37	22	60	31	28
	Gjedhë	100	6	8	6	10	16	4	11	8	7	8	10	6
	Lopë	100	5	9	6	10	15	3	11	8	7	9	10	7
	Të leshta	100	8	5	2	8	15	12	16	2	2	3	3	24
	Dele qumështi	100	9	6	2	8	11	13	17	3	2	4	4	23
	Të dhirta	100	10	6	3	11	5	12	12	3	7	7	6	19
	Dhi qumështi	100	10	6	3	11	5	12	12	3	6	8	6	17
	Derra	100	2	2	4	3	20	1	6	0	36	18	1	6
	Një-thundrakë	100	11	10	3	13	11	8	19	5	1	5	6	9
	Shpendë gjithsej	100	8	4	23	11	20	2	6	1	4	8	8	6
	Pula	100	8	6	20	9	14	3	6	2	4	12	9	7
	Bletë	100	5	7	4	8	6	6	14	10	6	17	9	8

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Fig. 12.1 Struktura e blegtorisë sipas qarkut, 2020

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Prodhime blegtorale

Prodhimi i qumështit për vitin 2020 është 1.052.192 tonë. Struktura e prodhimit të qumështit referuar vitit 2020 është: qumësht lope 85,3%, qumësht dhie 7,6% dhe qumësht deleje 7,1%.

Prodhimi i qumështit nga lopët për vitin 2020 është 897.349 tonë ose 5,2% më pak krahasuar me prodhimin e vitit 2019. Rendimenti mesatar vjetor i qumështit të lopës në nivel vendi për vitin 2020 është 3.028 kg për krerë. Rendimentin më të lartë e ka qarku i Fierit me rreth 4.334 kg për krerë. Rendimentin më të ulët e ka qarku i Gjirokastrës me 1.827 kg qumësht për krerë.

Prodhimi i qumështit nga delet për vitin 2020 është 8,6% më pak se në vitin 2019. Rendimenti mesatar vjetor në nivel vendi i qumështit të deles është 65 kg për krerë. Rendimentin më të lartë e ka qarku i Durrësit me 121 kg për krerë.

Prodhimi i qumështit nga dhietë për vitin 2020 është 4,5% më i ulët se në vitin 2019. Rendimenti mesatar vjetor i qumështit të dhive në nivel vendi, për vitin 2020, është 126 kg për krerë. Qarku me rendimentin më të lartë të qumështit për vitin 2020 është Durrësi me 193 kg për krerë. Qarku me rendimentin më të ulët është Vlora me 97 kg për krerë.

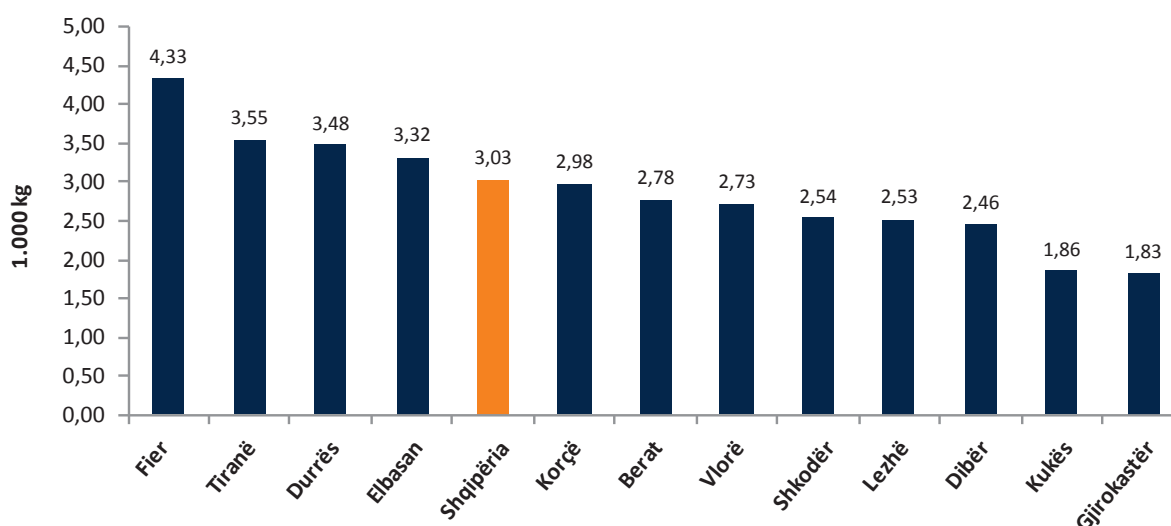
Tab. 12.2 Prodhimet blegtorale në tonë dhe indeksi në % (2019=100%) sipas qarkut , 2019 - 2020

Qarku	Qumësht			Mish			Vezë (mijë copë)			Mjalt		
	2019	2020	2020 2019	2019	2020	2020 2019	2019	2020	2020 2019	2019	2020	2020 2019
Berat	60.394	55.121	91,3	10.009	9.081	90,7	74.747	71.887	96,2	208	214	103,0
Dibër	75.340	72.445	96,2	9.380	9.547	101,8	33.805	35.130	103,9	172	198	114,9
Durrës	69.036	69.071	100,1	8.486	8.601	101,4	269.895	272.500	101,0	129	136	105,4
Elbasan	141.916	132.573	93,4	17.074	16.031	93,9	76.029	74.922	98,5	436	458	105,0
Fier	215.792	197.377	91,5	30.295	30.507	100,7	86.025	91.598	106,5	331	364	109,8

Gjirokastrë	40.683	33.400	82,1	8.926	7.033	78,8	14.123	13.829	97,9	402	214	53,3
Korçë	112.231	112.016	99,8	14.133	14.289	101,1	39.285	39.394	100,3	630	605	96,0
Kukës	45.614	48.526	106,4	4.871	4.940	101,4	15.017	11.716	78,0	232	282	121,6
Lezhë	61.079	54.755	89,6	10.265	9.714	94,6	22.133	24.115	109,0	138	185	134,1
Shkodër	86.214	76.244	88,4	11.205	9.392	83,8	104.170	99.806	95,8	486	982	202,1
Tiranë	113.885	113.179	99,4	11.325	10.332	91,2	70.080	66.004	94,2	277	286	103,2
Vlorë	90.012	87.486	97,2	20.930	20.888	99,8	59.201	60.116	101,5	674	675	100,1
Shqipëria	1.112.196	1.052.192	91,9	156.898	150.354	95,8	864.510	861.018	99,6	4.116	4.599	111,7

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Fig. 13.2 Rendimenti i qumështit të lopës (në 1.000 kg) sipas qarkut, 2020

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Prodhimi i mishit peshë e gjallë

Prodhimi i mishit peshë e gjallë, në nivel vendi për vitin 2020 është 150.354 tonë ose 4,0 % më i ulët krahasuar me vitin 2019. Struktura e prodhimit të mishit për vitin 2020 është: mish nga gjedhët 41,5%, mish nga të imtat 34,3%, mish nga shpendët 14,0% dhe mish nga derri 10,2%. Qarqet me prodhimin më të lartë të mishit peshë e gjallë janë: Fieri me 20,3% dhe Vlora me 13,9%. Qarku me prodhimin më të ulët është Kukësi me 3,3% ndaj prodhimit të përgjithshëm të mishit peshë e gjallë.

Të tjera prodhime blegtorale

Prodhimi i vezëve në vitin 2020 ka shënuar rënje me 0,4% krahasuar me vitin 2019. Qarku me prodhimin më të lartë të vezëve është Durrësi me 31,6% ndaj prodhimit të përgjithshëm të vezëve, ndërsa qarqet më pak kontribues janë Gjirokastra dhe Kukësi, respektivisht me: 1,6% dhe 1,4% ndaj prodhimit të përgjithshëm.

Prodhimi i mjaltit ka shënuar një rritje me 11,7% krahasuar me vitin 2019. Qarqet ku është shënuar prodhimi më i lartë janë Shkodra me 21,4% dhe Vlora me 14,7% të prodhimit të përgjithshëm. Qarku me prodhimin më të ulët është Durrësi me 3,0% ndaj prodhimit të përgjithshëm të mjaltit.

Tab. 13.3 Numri i krerëve të blegtorisë (në 1.000 krerë) sipas bashkisë, 2020

Qarku/ Bashkia	Gjedhë		Të leshta		Të dhirta		Derra		Njëthun- drakë	Shpendë	Bletë
	Gjithsej	Lopë	Gjithsej	Dele qumështi	Gjithsej	Dhi qumështi	Gjithsej	Dosa	Gjithsej	Gjithsej	Gjithsej
Berat	20	15	128	100	75	64	3	0	9	610	19
Berat	4	3	17	13	18	15	0	0	3	239	3
Dimal	7	5	21	16	4	3	0	0	2	148	3
Kuçovë	4	3	20	16	11	9	2	0	1	126	3
Çorovodë	3	2	48	38	32	27	0	-	2	61	10
Skrapar	2	2	22	17	10	9	0	0	1	36	0
Dibër	30	26	77	68	45	40	3	2	8	318	24
Bulqizë	4	4	8	7	6	5	-	-	2	50	5
Dibër	12	10	43	38	16	15	0	-	4	132	11
Mat	7	6	16	15	14	12	3	2	1	58	5
Klos	7	6	10	9	10	8	-	-	1	78	3
Durrës	23	18	32	25	22	18	7	1	2	1.802	13
Durrës	10	7	19	15	7	5	3	0	1	956	6
Shijak	3	3	3	2	1	1	1	0	1	132	1
Krujë	9	8	10	8	14	12	3	0	1	715	5
Elbasan	35	29	124	92	84	67	5	0	10	853	28
Peqin	3	2	6	5	7	6	0	0	1	135	2
Belsh	3	2	16	12	4	4	1	0	1	100	3
Elbasan	12	10	22	17	22	18	1	0	2	248	11
Gramsh	6	5	31	23	21	15	1	0	2	98	5
Librazhd	7	6	24	18	17	14	0	0	2	97	4
Prrenjas	3	2	12	8	8	6	-	-	1	70	1
Cërrik	3	2	14	11	6	5	1	0	1	105	3
Fier	59	42	226	135	42	34	31	3	9	1.599	22
Fier	18	13	95	50	18	15	12	2	2	446	8
Patos	1	1	4	2	1	1	1	0	0	30	1
Roskovec	6	4	19	9	2	2	0	0	1	60	1
Mallakastër	3	2	37	19	8	7	-	-	1	97	4
Divjakë	11	8	30	23	4	4	7	1	1	246	2
Lushnjë	21	14	41	32	9	6	11	1	3	720	6
Gjirokastrë	14	9	185	148	91	73	2	0	6	166	23
Gjirokastrë	3	2	57	44	20	15	1	0	1	29	6
Dropull	1	1	10	8	5	3	-	-	0	26	3
Këlcyrë	1	1	22	18	15	13	0	0	1	14	2
Libohovë	2	1	15	12	4	3	0	0	0	10	2
Memaliaj	2	2	23	19	11	9	-	-	2	60	3
Përmet	1	1	14	12	20	15	0	0	1	13	5
Tepelenë	4	2	44	35	17	15	0	0	1	14	2

Qarku/ Bashkia	Gjedhë		Të leshta		Të dhirta		Derra		Njëthun- drakë	Shpendë	Bletë
	Gjithsej	Lopë	Gjithsej	Dele qumështi	Gjithsej	Dhi qumështi	Gjithsej	Dosa	Gjithsej	Gjithsej	Gjithsej
Korçë	39	32	246	194	90	73	10	1	15	491	51
Korçë	9	7	69	56	14	10	5	1	3	249	12
Maliq	10	8	75	61	19	15	2	0	3	103	9
Pustec	2	2	5	3	2	2	0	-	1	5	1
Pogradec	8	6	57	39	27	21	1	0	4	81	14
Kolonjë	7	6	24	21	22	20	-	-	2	24	10
Devoll	4	3	16	13	6	5	1	0	2	29	7
Kukës	27	24	37	33	22	18	1	0	4	101	37
Has	7	7	2	2	6	5	-	-	1	39	13
Kukës	12	10	24	22	11	10	-	-	2	23	11
Tropojë	9	7	11	9	4	4	1	0	1	39	13
Lezhë	25	19	27	21	53	37	56	3	1	286	22
Kurbini	8	6	5	4	12	7	10	1	0	111	3
Lezhë	13	10	15	11	17	13	40	2	1	130	12
Mirditë	4	3	7	6	24	17	6	0	0	45	7
Shkodër	30	26	51	46	57	51	29	2	4	626	60
M.Madhe	4	3	11	10	6	5	3	0	1	191	8
Pukë	3	3	3	3	13	11	2	0	0	25	4
Shkodër	13	11	24	22	16	14	8	1	2	263	39
Vau-Dejës	7	7	9	8	7	6	15	1	1	124	6
Fushë-Arrëz	3	2	4	3	15	14	2	0	0	23	4
Tiranë	37	30	54	45	48	38	2	0	5	602	31
Tiranë	19	16	29	24	35	28	2	0	3	283	16
Vorë	3	2	2	1	2	2	-	-	0	32	3
Kamëz	3	3	2	2	1	1	0	-	0	32	3
Kavajë	6	5	8	7	4	3	0	-	1	135	3
Rrogozhinë	5	4	13	11	6	5	0	0	1	121	5
Vlorë	23	20	373	268	146	105	10	1	7	454	28
Vlorë	6	6	55	40	28	20	1	0	1	187	4
Selenicë	5	4	136	98	32	23	2	0	2	89	5
Himarë	3	2	32	23	44	32	0	0	1	15	5
Sarandë	2	1	20	14	9	6	1	0	0	26	2
Delvinë	2	1	40	29	12	9	0	0	1	20	2
Konispol	4	3	55	40	16	11	5	0	2	80	4
Finiq	2	2	35	25	6	5	1	0	1	37	6
Shqipëria	363	289	1.558	1.174	774	619	158	13	79	7.907	358

Burimi: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, të dhëna administrative

Burimi i të dhënave

Statistikat e blegtorisë mbështeten në informacionin administrativ, të mbledhur nga Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural. Informacioni mblidhet në terren nga specialistët e ekstensionit në të gjithë vendin drejtpërdrejt nga fermerët. Të dhënat blegtorale grumbullohen për numrin e kafshëve që mbarështojnë fermerët, si dhe prodhimet blegtorale. Specialistët e ekstensionit grumbullojnë të dhëna për t'i krahasuar dhe me të dhënat e shërbimit veterinar i cili kryen matrikullimin dhe vaksinimin e kafshëve (procesi është në vazhdimësi). Të dhënat e grumbulluara dërgohen në Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, ku specialistët e prodhimit blegtoral bëjnë vlerësime duke krahasuar të dhënat e grumbulluara nga terreni me të dhënat e fermave në vite. Blegtoria dhe shpendët mbulojnë të gjitha kafshët pavarësisht nga moshja, vendndodhja apo qëllimi i tyre për mbarështim.

Përkufizime

Njësi ekonomike bujqësore (NJB): Është një njësi e vetme, teknike ekonomike, e përcaktuar në një drejtim unik, nga terreni dhe pse në parcela jo të vazhdueshme, në të cilën realizohet prodhimi bujqësor dhe blegtoral që drejtohet nga një person i vetëm ose grup personash. Njësi ekonomike bujqësore konsiderohen edhe njësitë ekonomike me drejtim të plotë blegtoral, në të cilat kryhet mbarështimi i kafshëve pa pasur në administrim tokë bujqësore, pra ku toka nuk figuron si element përbërës i njësisë.

Bletaria: Numri i përgjithshëm i koshereve, ku çdo koshere përfaqëson një koloni.

Dele qumështi: Delet e mbajtura ekskluzivisht ose kryesisht për prodhimin e qumështit për konsum njerëzor dhe/ose për qëllime të përpunimit të tij në produkte bulmeti.

Derrat: klasifikohen sipas peshës së gjallë.

Dhi qumështi: Dhitë e mbajtura ekskluzivisht ose kryesisht për prodhimin e qumështit për konsum njerëzor dhe/ose për qëllime të përpunimit të tij në produkte bulmeti.

Gjedhë, të leshta dhe të dhirta: klasifikohen sipas moshës, seksit dhe destinacionit ekonomik.

Lopë: Gjedhë femra që kanë pjellë (përfshirë gjedhët nën dy vjeç).

Lopë qumështi: Lopë të mbajtura ekskluzivisht ose kryesisht për prodhimin e qumështit për konsum njerëzor dhe/ose për përpunimin e tij në produkte bulmeti.

Njëthundrakë: gjithsej krerë.

Periudha referuese: Numri i krerëve të blegtorisë i referohet vetëm një dite. Ditë referuese për blegtorinë është data 1 dhjetor e çdo viti. Periudhë referuese për prodhimet blegtorale është viti kalendarik: 1 dhjetor i vitit të mëparshëm - 30 nëntor i vitit aktual.

Shpendët: Klasifikohen në shpendë për prodhimin e vezëve për konsum popullate dhe shpendë për prodhim mishi.

13

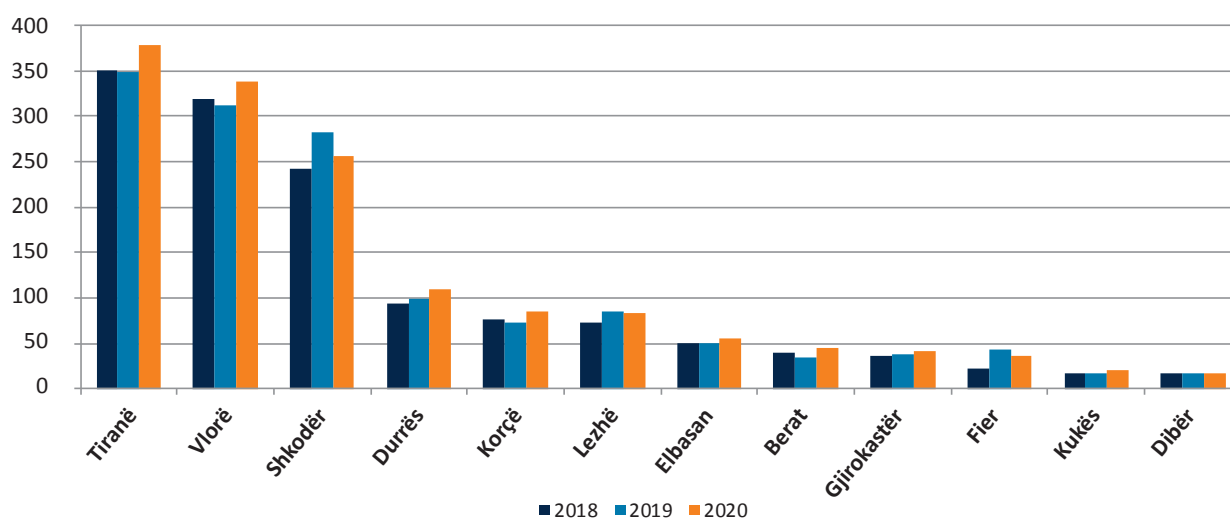
TURIZMI

Strukturat akomoduese (ana e ofertës)

Në periudhën 2018-2020, hyrjet e shtetasve të huaj në territorin shqiptar kanë qenë afërsisht 15 milionë persona. Hyrjet e shtetasve të huaj në vitin 2020 kanë rënë me 55,2% krahasuar me vitin 2018.

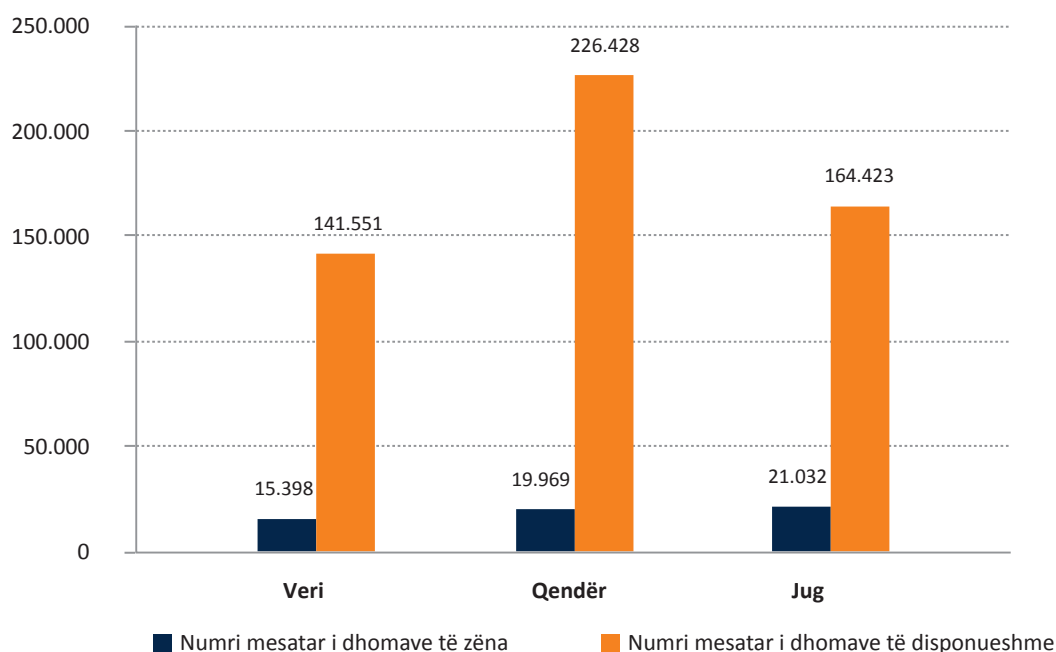
Në periudhën 2018-2020, në gjithë vendin funksionuan mesatarisht 1406 struktura akomoduese. Numri i strukturave akomoduese në Shqipëri është rritur me 9,4% në vitin 2020, krahasuar me vitin 2018. Referuar së njëjtës periudhë kohore, qarku me rritjen më të madhe është Fieri me 56,5%.

Fig. 13.1 Numri i strukturave akomoduese (hotele, motele, kampe, bujtina, streha malore dhe struktura të tjera për qëndrime afatshkurtra) sipas qarkut, 2018 - 2020

Burimi: Regjistri statistikor i ndërmarrjeve, INSTAT

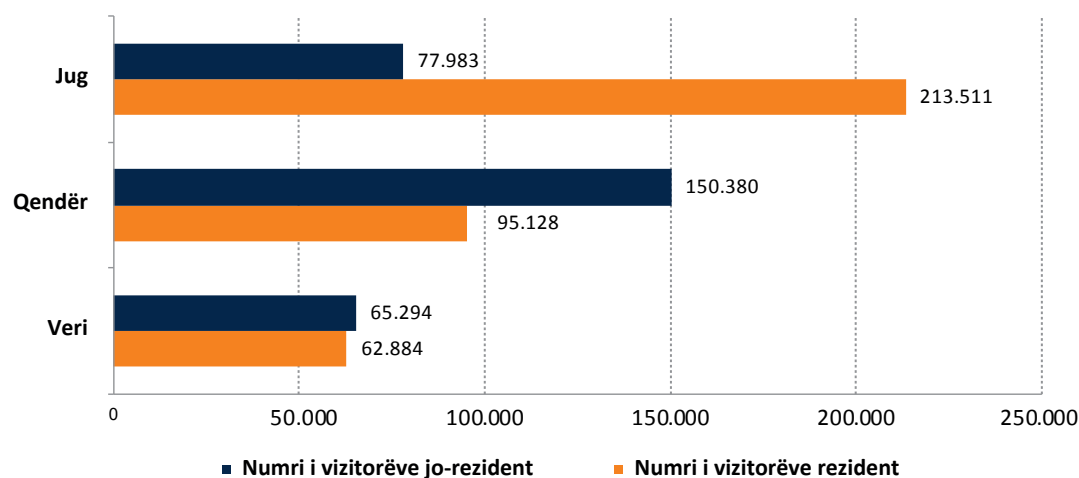
Fig. 13.2 Numri mesatar i dhomave të disponueshme dhe numri mesatar i dhomave të zëna sipas rajonit NUTS 2*, 2020

Burimi: Anketa e Strukturave Akomoduese, INSTAT

* Rajoni i Veriu (Dibër, Durrës, Kukës, Lezhë, Shkodër); Rajoni i Qendrës (Elbasan, Tiranë); Rajoni i Jugut (Berat, Fier, Gjirokastrë, Korçë, Vlorë)

Fig. 13.3 Numri i vizitorëve rezident në Shqipëri dhe jo-rezident në Shqipëri sipas rajonit NUTS 2*, 2020

Burimi: Anketa e Strukturave Akomoduese, INSTAT

* Rajoni i Veriut (Dibër, Durrës, Kukës, Lezhë, Shkodër); Rajoni i Qendrës (Elbasan, Tiranë); Rajoni i Jugut (Berat, Fier, Gjirokastrë, Korçë, Vlorë)

Numri mesatar i shtretërve të disponueshëm për vizitorë gjatë vitit 2020 ka qenë më i lartë në rajonin e Qendrës afërsisht 505.656 shtretër. Norma më e lartë e shfrytëzimit të shtretërve për vitin 2020 është në rajonin e Jugut afërsisht 14,1%, ndjekur nga rajoni i Veriut dhe Qendrës.

Vizitorët e huaj kanë zënë rreth 50,2% të numrit të netë qëndrimeve gjatë vitit 2020. Kjo përqindje është më e lartë në rajonin e Veriut afërsisht 65,0%.

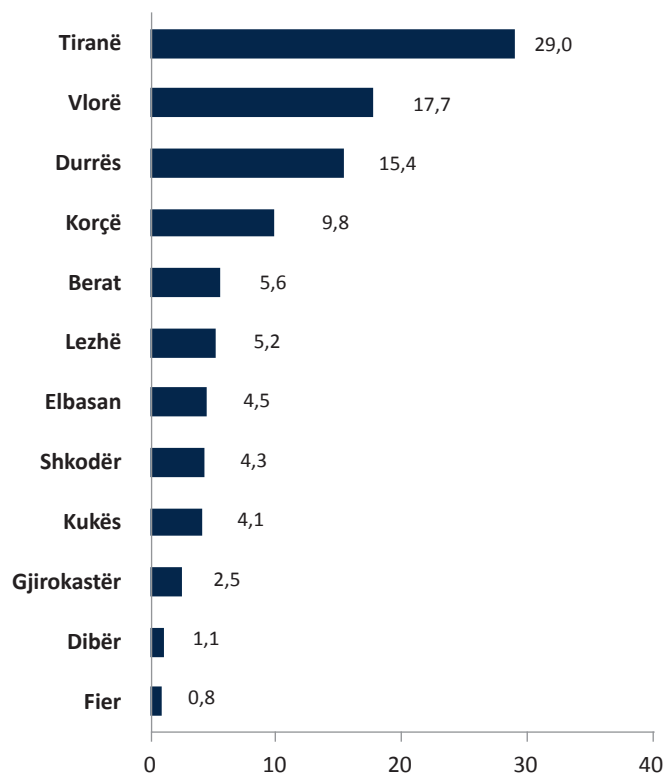
Statistikat e Turizmit (ana e kërkesës)

Statistikat e Turizmit në Familje sigurojnë informacion për "Pushime dhe Udhëtimet" të kryera nga të gjithë individët mbi 15 vjeç në Shqipëri.

Në vitin 2020, numri i udhëtimeve për qëllime personale apo biznesi (brenda Shqipërisë) të kryera nga individët rezidentë në Shqipëri të moshës mbi 15 vjeç janë përlogaritur 2.920.287. Udhëtimet e kryera për qëllime personale brenda vendit përbëjnë 98,8 % të udhëtimeve kurse udhëtimet për qëllime biznesi 1,2 % të tyre.

Destinacionet më të preferuara për udhëtime për qëllime personale apo biznesi në Shqipëri, për vitin 2020, janë qarqet: Tiranë (29,0 %), Vlorë (17,7 %), Durrës (15,4%) dhe Korçë (9,8 %).

Fig.13.4 Shpërndarja e udhëtimeve brenda vendit sipas destinacioneve, viti 2020 (në %)

Burimi: INSTAT, Anketa Turizmit në Familje "Pushime dhe Udhëtime"

Në tabelën 13.1 tregohet se për vitin 2020, përqindjet më të larta të udhëtimeve të kryera për qëllimin "Pushime dhe kohë e lirë" janë regjistruar në qarkun Vlorë (29,9%), ndërsa për kategorinë "Vizita të të afërm dhe miq" dhe për qëllime "Biznesi" numri më i lartë i udhëtimeve ka si destinacion qarkun e Tiranës.

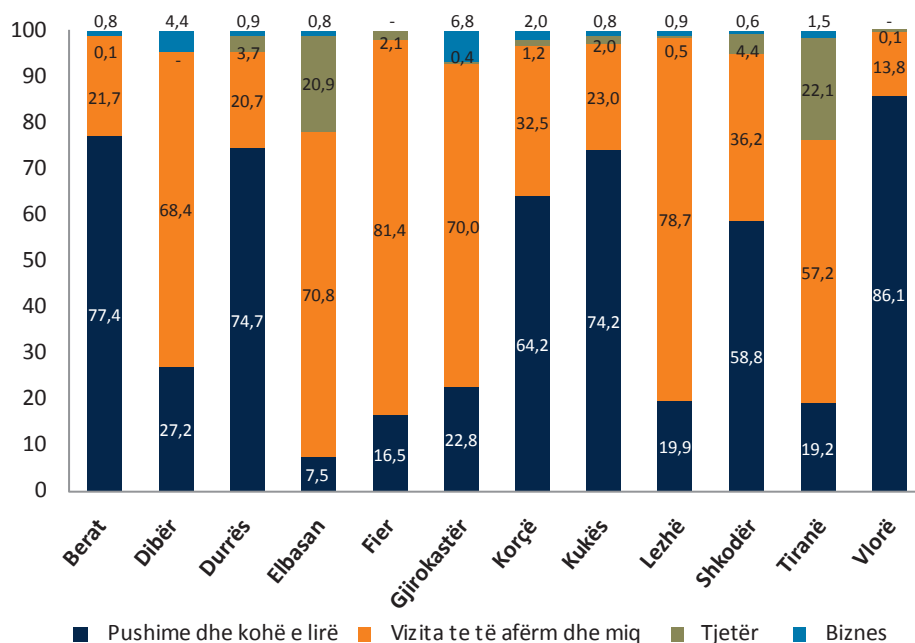
Tab. 13.1 Shpërndarja e udhëtimeve në Shqipëri sipas qëllimit dhe destinacionit, viti 2020 (në %)

Qarku	Pushime dhe kohë e lirë	Vizita të të afërm dhe miq	Tjetër	Biznes
Berat	8,5	3,1	0,1	3,8
Dibër	0,6	2,0	-	4,3
Durrës	22,7	8,1	6,7	11,9
Elbasan	0,7	8,0	11,2	2,9
Fier	0,3	1,6	0,2	-
Gjirokastrë	1,1	4,5	0,1	14,7
Korçë	12,3	8,0	1,3	16,9
Kukës	6,0	2,4	1,0	2,8
Lezhë	2,0	10,3	0,3	4,1
Shkodër	5,0	4,0	2,3	2,0
Tiranë	10,9	41,9	76,6	36,6
Vlorë	29,9	6,1	0,2	-

Burimi: INSTAT, Anketa Turizmit në Familje "Pushime dhe Udhëtime"

Nëse do të analizojmë udhëtimet e kryera brenda qarqeve sipas qëllimit të tyre vërejmë se në qarqet Berat, Durrës, Korçë, Kukës, Shkodër dhe Vlorë përgjithësisht prevalojnë udhëtimet të kryera për “pushime dhe kohë të lirë” si dhe për “vizita te të afërm dhe miq”.

Fig. 13.5 Shpërndarja e udhëtimeve sipas qëllimit në qarqe, viti 2020 (në %)

Burimi: INSTAT, Anketa Turizmit në Familje “Pushime dhe Udhëtime”

Në tremujorin e parë, të dytë dhe të katërt është shënuar përqindja më e lartë e tyre në ato udhëtime që kanë si destinacion kryesor qarkun e Tiranës përkatësisht 49,5 %, 38,3 % dhe 26,9 %. Ndërsa në tremujorin e tretë është regjistruar si destinacion i preferuar qarku i Vlorës me 42,1 %, ndjekur nga qarku Durrës me 25,6%.

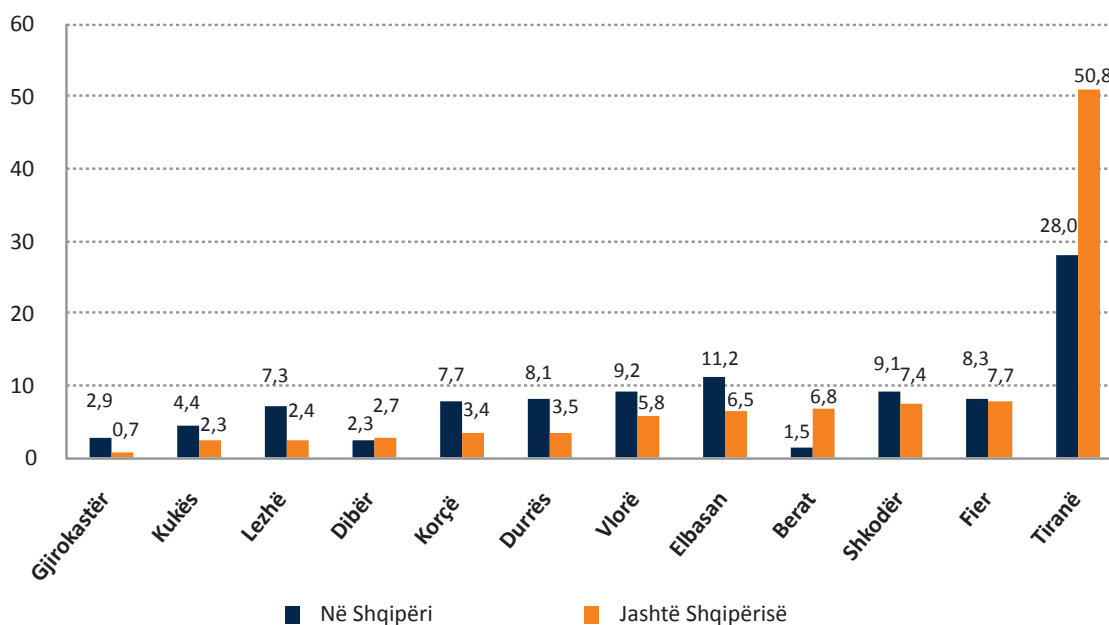
Tab. 13.2 Shpërndarja e udhëtimeve në Shqipëri sipas tremujorit, viti 2020 (në %)

Qarku	Tremujori			
	I parë	I dytë	I tretë	I katërt
Berat	5,3	3,0	4,1	9,8
Dibër	1,1	1,7	1,0	1,1
Durrës	6,8	17,6	25,6	8,0
Elbasan	2,9	11,2	1,5	5,0
Fier	1,2	0,7	0,8	0,4
Gjirokastrë	1,4	3,2	0,6	5,8
Korçë	11,5	4,0	3,8	20,6
Kukës	4,7	1,0	1,7	9,1
Lezhë	9,2	4,0	5,1	2,4
Shkodër	5,0	5,4	2,4	5,5
Tiranë	49,5	38,3	11,3	26,9
Vlorë	1,4	9,9	42,1	5,4

Burimi: INSTAT, Anketa Turizmit në Familje “Pushime dhe Udhëtime”

Pjesa më e madhe e udhëtimeve si brenda dhe jashtë vendit kanë si vend origjinë qarkun e Tiranës, nga të cilët 28,0 % janë udhëtime në Shqipëri dhe 50,8% janë udhëtime jashtë saj.

Fig. 13.6 Shpërndarja udhëtimeve brenda dhe jashtë Shqipërisë sipas vendit të origjinës, viti 2020, në %.

Burimi: INSTAT, Anketa Turizmit në Familje "Pushime dhe Udhëtime"

Burimi i të dhënave:

Të dhënat mbi statistikat e turizmit sigurohen nga burime administrative dhe nga vrojtime.

Ana e Ofertës:

- Anketa e Strukturave Akomoduese që INSTAT zhvillon, mbledh të dhëna periodike mujore mbi treguesit e kapacitetit dhe shfrytëzimit të strukturave akomoduese në të gjithë Shqipërinë.
- Lëvizja e shtetasve në Shqipëri, të dhëna administrative që sigurohen nga Ministria e Punëve të Jashtme (Drejtoria e Përgjithshme e Policisë).
- Regjistri statistikor i ndërmarrjeve, INSTAT

Ana e Kërkesës:

Anketa Turizmit në Familje “Pushime dhe Udhëtime” u krye nga INSTAT përgjatë vitit 2020 dhe ka objekt të gjithë individët me vendbanim të zakonshëm në Shqipëri mbi 15 vjeç. Anketa mbledh të dhëna mbi udhëtimet me të paktën një natë fjetjeje për pushime, udhëtime pune dhe udhëtime të tjera, si brenda dhe jashtë vendit, gjithashtu edhe ato brenda ditës brenda/ jashtë vendit të ndarë në katër tremujorë.

Përkufizime:

Shtrat: përcaktohet nga numri i personave që mund të qëndrojnë gjatë natës në një shtrat, duke përfshirë shtretërit shtesë të vendosur sipas kërkesës së vizitorit.

Dhomë: në një strukturë akomodimi apo banesë, është njësia e përbërë nga një dhomë ose grupe dhomash të cilat janë të marra me qira nga vizitorët (turistët) si një e tërë (qira e pandashme)

Turizëm i brendshëm: aktivitetet e një vizitori rezident brenda vendit (bashki ose qark).

Turizëm i jashtëm: aktivitetet e një vizitori rezident jashtë vendit të referencës.

Destinacioni kryesor i udhëtimit: në rastin e një udhëtimi jashtë vendit, individit deklarohet se ku ka qëndruar. Në qoftë se udhëtari nuk është në gjendje për të vendosur, udhëtari do vendosë si destinacionin kryesor vendin ku ai ka shpenzuar kohën më të madhe të netëve të qëndrimit; në qoftë se ka shumë vende me numër të njëjtë të qëndrimeve me fjetje atëherë do vendoset destinacioni më i largët apo vendi ku i udhëtari ka shpenzuar më shumë para.

Netë qëndrim: çdo natë që një vizitor / turist (rezident ose jo-rezident) aktualisht shpenzon (fle apo qëndron) në një njësi akomodimi.

Jo-rezident: konsiderohet ai person që nuk ka banuar në Shqipëri për më shumë se 12 muaj radhazi.

Rajonet NUTS 2: Tre Makro Rajone të Shqipërisë, të përcaktuara sipas ndarjes territoriale NUTS të EUROSTAT dhe grupimit të prefekturave të ndryshme (shih kapitullin II, Struktura administrative dhe njësitet territoriale të Shqipërisë).

Norma e shfrytëzimit të shtretërve: mat përqindjen e shfrytëzimit të shtretërve për “Hotelet dhe akomodime të ngjashme”.

Rezident: konsiderohet ai person që ka banuar në Shqipëri për më shumë se 12 muaj radhazi.

Turizmi : veprimtaria e vizitorëve duke ndërmarrë një udhëtim për një destinacion kryesor jashtë vend-banimit të zakonshëm ku jeton, për më pak se një vit, për çfarëdo qëllimi kryesor, duke përfshirë biznesin, kohën e lirë apo qëllime tjera personale. Personi vizitor nuk duhet të jetë i punësuar nga një subjekti rezident në vendin e vizituar.

Vizitor: klasifikohet një turist (ose vizitori për një ose më shumë netë), në qoftë se udhëtimi i tij/saj përfshin një qëndrim me fjetje.

Udhëtar: individ i cili lëviz në vendeve të ndryshme gjeografike për çdo qëllim dhe kohëzgjatje.

Udhëtimi: i referohet veprimtarisë së udhëtarëve.

14

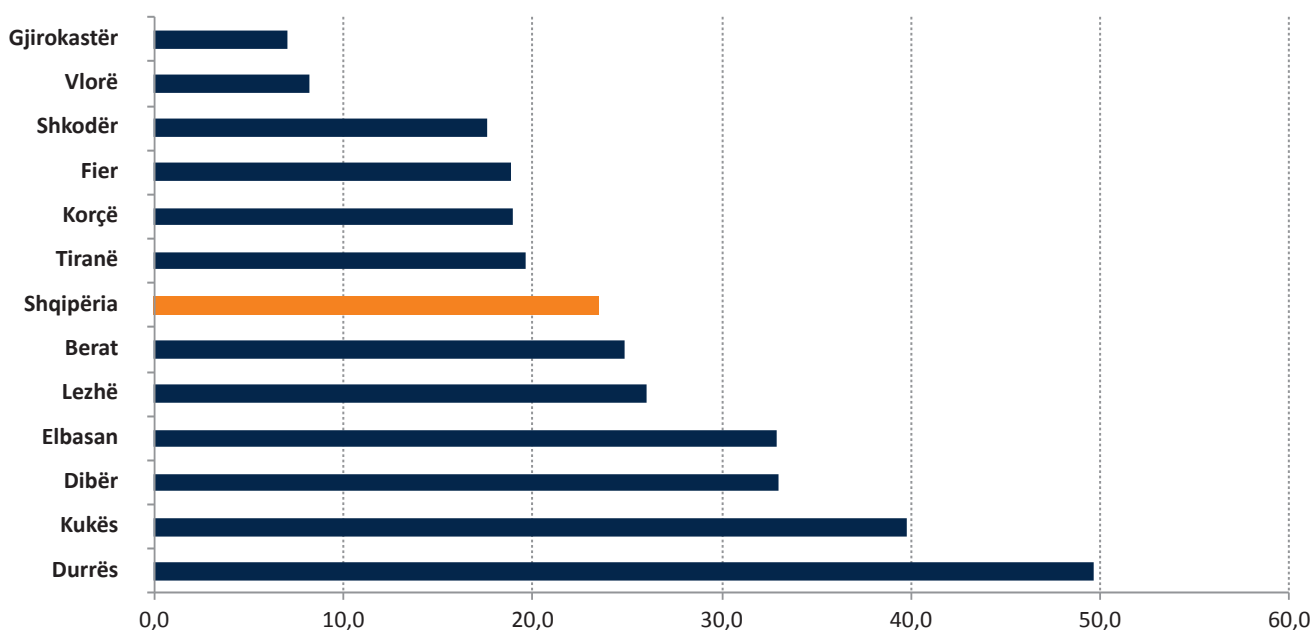

TRANSPORTI

Statistikat e transportit mbështeten në të dhëna administrative dhe mbulojnë transportin detar, transportin ajror, transportin hekurudhor dhe transportin rrugor të përfaqësuar me numrin e mjeteve për pasagjerë dhe mallra si dhe statistikat mbi aksidentet rrugore. Statistikat rajonale të transportit kanë si qëllim të përcaktojnë flukset e udhëtarëve dhe të mallrave si brenda rajoneve ashtu edhe ndërmjet tyre. Këto lëvizje shpesh janë të lidhura ngushtë me aktivitetet ekonomike të këtyre rajoneve.

Mjetet rrugore për pasagjerë përfshijnë kategoritë e automjeteve dhe autobuzëve, mjetet të cilat përdoren vetëm për transportin e pasagjerëve. Në periudhën 2016-2020, vihet re një tendencë rritje të numrit të mjeteve rrugore për pasagjerë.

Fig. 14.1 Ndryshimi në përqindje i mjeteve të transportit rrugor për pasagjerë sipas qarqeve, 2020/2016 (%)

Burimi: Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Llogaritje INSTAT

Gjatë periudhës 2016-2020, vihet re një rritje prej 23,5% të numrit të mjeteve rrugore për pasagjerë në vendin tonë. Në vitin 2020, qarku i Tiranës zë 36,9% të mjeteve rrugore gjithsej për pasagjerë. Gjatë periudhës 2016-2020, qarku i Durrësit paraqitet me rritjen më të lartë në vend duke u rritur me 49,6%, i pasuar nga qarku i Kukësit me 39,8%, ndërsa qarku i Gjirokastrës ka shënuar rritjen më të ulët me 7,0% i pasuar nga qarku i Vlorës me 8,2%.

Në tabelën 1, paraqiten mjetet rrugore për pasagjerë për vitin 2016 dhe 2020 në vlerë absolute dhe për 1.000 banorë sipas qarqeve.

Tab. 14.1 Mjetet rrugore për pasagjerë sipas qarqeve në numër absolut dhe për 1.000 banorë, 2020/2016

Qarku	Numri i mjeteve rrugore për pasagjerë			Mjetet rrugore për pasagjerë për 1.000 banorë		
	2016	2020	Ndryshimi (%) 2020/2016	2016	2020	Ndryshimi (%) 2020/2016
Berat	15.362	19.182	24,9	114,9	158,9	38,3
Dibër	10.834	14.413	33,0	85,1	125,6	47,6
Durrës	48.765	72.963	49,6	172,6	250,4	45,1
Elbasan	26.679	35.459	32,9	93,4	132,2	41,6
Fier	41.682	49.558	18,9	137,2	172,1	25,4
Gjirokastrë	11.614	12.431	7,0	173,4	211,8	22,1

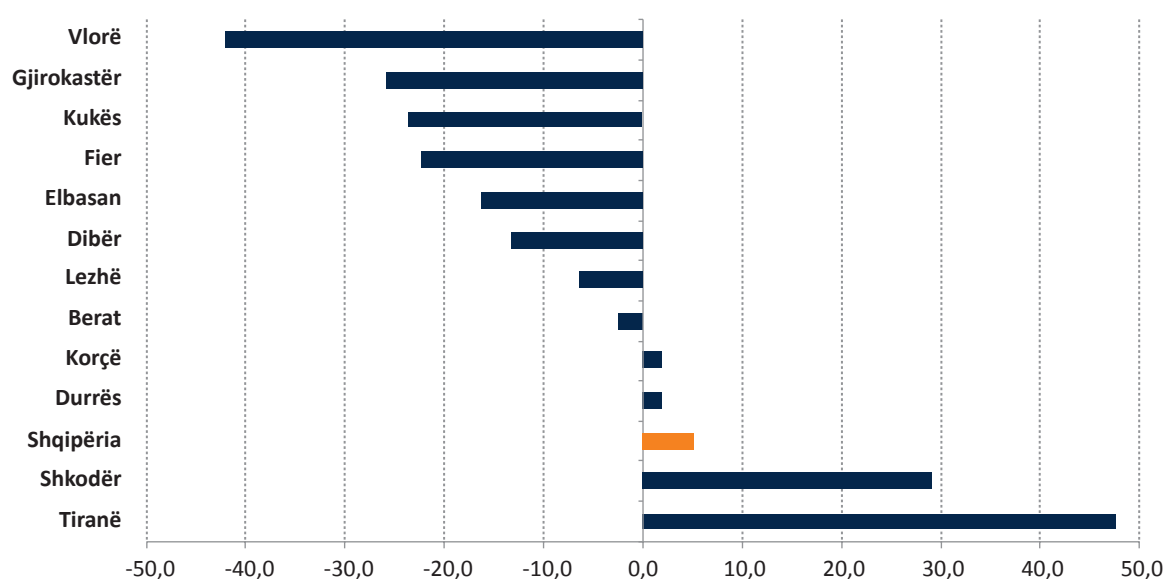
Korçë	22.128	26.320	18,9	102,5	129,3	26,2
Kukës	8.943	12.498	39,8	111,2	166,8	50,0
Lezhë	21.479	27.060	26,0	165,7	222,4	34,2
Shkodër	32.628	38.361	17,6	156,1	193,2	23,8
Tiranë	168.785	201.923	19,6	197,9	222,1	12,2
Vlorë	34.164	36.956	8,2	181,3	196,3	8,2
Shqipëria	443.063	547.124	23,5	154,0	192,8	25,2

Burimi: Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Llogaritje INSTAT

Gjatë periudhës 2016-2020, vihet re një rritje prej 25,2% të numrit të mjeteve rrugore për pasagjerë për 1.000 banorë në vendin tonë. Gjatë periudhës 2016-2020, qarku i Dibrës paraqitet me rritjen më të lartë në vend duke u rritur me 47,6%, i pasuar nga qarku i Durrësit me 45,1%, ndërsa qarku i Vlorës ka shënuar rritjen më të ulët me 8,2% i pasuar nga qarku i Tiranës me 12,2%.

Mjetet e transportit rrugor për mallra përfshijnë kategoritë e kamionëve, rimorkio, mjetet teknologjike dhe mjetet bujqësore, mjetet të cilat përdoren vetëm për transportin e mallrave.

Fig. 14.2 Ndryshimi në përqindje i mjeteve të transportit rrugor për mallra sipas qarqeve, 2020/2016 (%)

Burimi: Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Llogaritje INSTAT

Mjetet e transportit rrugor për mallra ashtu si dhe mjetet e transportit rrugor për pasagjerë, kanë një shpërndarje në të 12 qarqet e vendit. Në vitin 2020, qarku i Tiranës zë 39,1% të mjeteve rrugore gjithsej për mallra. Gjatë periudhës 2016-2020, vihet re një rritje prej 5,2% të numrit të mjeteve rrugore për mallra, ku qarku i Tiranës paraqitet me rritjen më të lartë në vend duke u rritur me 47,7%, i pasuar nga qarku i Shkodrës me 29,0%, ndërsa qarku i Vlorës ka shënuar rënien më të madhe me 42,0% i pasuar nga qarku i Gjirokastrës me 25,9%.

Tab. 14.2 Mjetet rrugore për mallra në numër absolut dhe për 1.000 banorë sipas qarqeve, 2020/2016

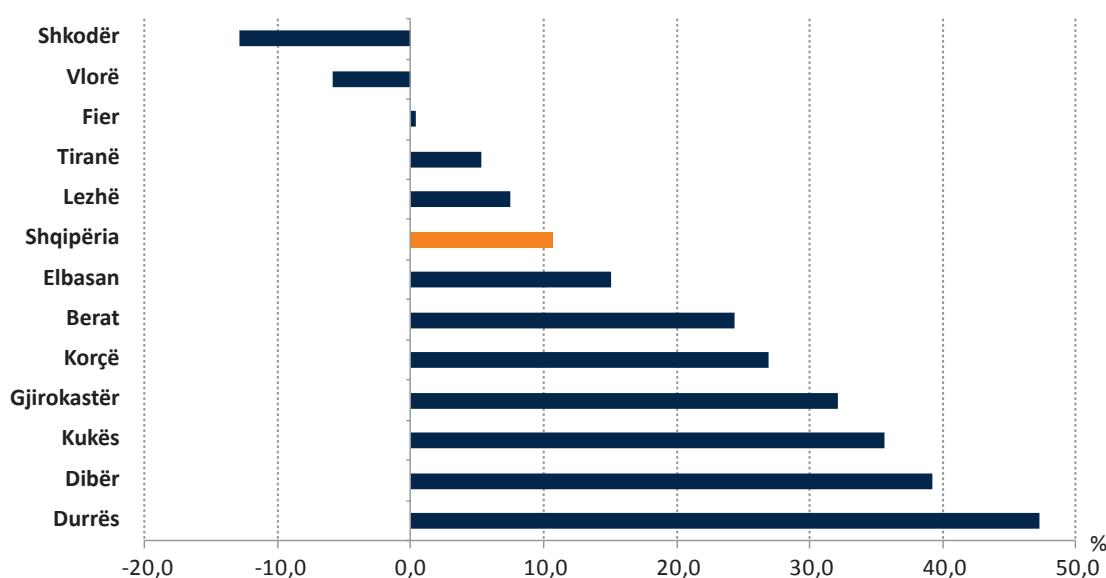
Qarku	Numri i mjeteve rrugore të mallrave			Automjetet rrugore mallrash për 1000 banorë		
	2016	2020	Ndryshimi (%) 2020/2016	2016	2020	Ndryshimi (%) 2020/2016
Berat	1.486	1.448	-2,6	11,1	12,0	7,9
Dibër	996	864	-13,3	7,8	7,5	-3,8
Durrës	4.233	4.315	1,9	15,0	14,8	-1,2
Elbasan	2.426	2.030	-16,3	8,5	7,6	-10,8
Fier	3.979	3.088	-22,4	13,1	10,7	-18,1
Gjirokastrë	1.520	1.126	-25,9	22,7	19,2	-15,5
Korçë	2.274	2.316	1,8	10,5	11,4	8,0
Kukës	1.057	807	-23,7	13,1	10,8	-18,0
Lezhë	1.825	1.707	-6,5	14,1	14,0	-0,4
Shkodër	2.042	2.635	29,0	9,8	13,3	35,8
Tiranë	9.624	14.213	47,7	11,3	15,6	38,5
Vlorë	3.083	1.787	-42,0	16,4	9,5	-42,0
Shqipëria	34.545	36.336	5,2	12,0	12,8	6,6

Burimi: Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Llogaritje INSTAT

Gjatë periudhës 2016-2020, vihet re një rritje prej 6,6% të numrit të mjeteve rrugore për mallra për 1.000 banorë në vendin tonë. Gjatë periudhës 2016-2020, qarku i Tiranës paraqitet me rritjen më të lartë në vend duke u rritur me 38,5%, i pasuar nga qarku i Shkodrës me 35,8%, ndërsa qarku i Vlorës ka shënuar rënien më të lartë me 42,0% i pasuar nga qarku i Fierit me 18,1%.

Mjetet rrugore për transport të përzier përfshijnë kategoritë e mjeteve si: motomjetet, automjete për transport të përzier dhe automjete për transport të veçantë, mjete të cilat përdoren për transportin e pasagjerëve dhe mallrave si dhe mekanizmave të ndryshëm. Në periudhën 2016-2020, vihet re një tendencë rritje të numrit të mjeteve rrugore për pasagjerë.

Fig. 14.3 Ndryshimi në përqindje i mjeteve për transportit rrugor të përzier sipas qarqeve, 2020/2016 (%)

Burimi: Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Llogaritje INSTAT

Mjetet e transportit rrugor për transport të përzier kanë një shpërndarje në të 12 qarqet e vendit. Në vitin 2020, qarku i Tiranës zë 35,6% të mjeteve rrugore gjithsej për transport të përzier. Gjatë periudhës 2016-2020, vihet re një rritje prej 9,2% të numrit të mjeteve rrugore për transport të përzier, ku qarku i Durrësit paraqitet me rritjen më të lartë në vend duke u rritur me 51,8%, i pasuar nga qarku i Kukësit me 26,3%, ndërsa qarku i Shkodrës ka shënuar rënien më të madhe me 17,2% i pasuar nga qarku i Vlorës me 5,9%.

Tab. 14.3 Ndryshimi në përqindje i mjeteve për transport rrugor të përzier në vlerë absolute dhe për 1.000 banorë sipas qarqeve, 2020/2016 (%)

Qarku	Numri i mjeteve rrugore për transport të përzier			Numri i mjeteve rrugore për transport të përzier për 1000 banorë		
	2016	2020	Ndryshimi (%) 2020/2016	2016	2020	Ndryshimi (%) 2020/2016
Berat	5.134	5.766	12,3	38,4	47,8	24,4
Dibër	1.259	1.580	25,5	9,9	13,8	39,2
Durrës	7.298	11.082	51,8	25,8	38,0	47,2
Elbasan	6.459	6.977	8,0	22,6	26,0	15,1
Fier	10.385	9.877	-4,9	34,2	34,3	0,3
Gjirokastrë	1.972	2.284	15,8	29,4	38,9	32,1
Korçë	3.522	4.214	19,6	16,3	20,7	26,9
Kukës	871	1.100	26,3	10,8	14,7	35,6
Lezhë	3.542	3.574	0,9	27,3	29,4	7,5
Shkodër	7.861	6.506	-17,2	37,6	32,8	-12,9
Tiranë	29.616	33.260	12,3	34,7	36,6	5,3
Vlorë	7.579	7.131	-5,9	40,2	37,9	-5,9
Shqipëria	85.498	93.351	9,2	29,7	32,9	10,7

Burimi: Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Llogaritje INSTAT

Gjatë periudhës 2016-2020, vihet re një rritje prej 10,7% të numrit të mjeteve rrugore për transport të përzier për 1.000 banorë në vendin tonë. Gjatë periudhës 2016-2020, qarku i Durrësit paraqitet me rritjen më të lartë në vend duke u rritur me 47,2%, i pasuar nga qarku i Dibrës me 39,2%, ndërsa qarku i Shkodrës ka shënuar rënien më të lartë me 12,9% i pasuar nga qarku i Vlorës me 5,9%.

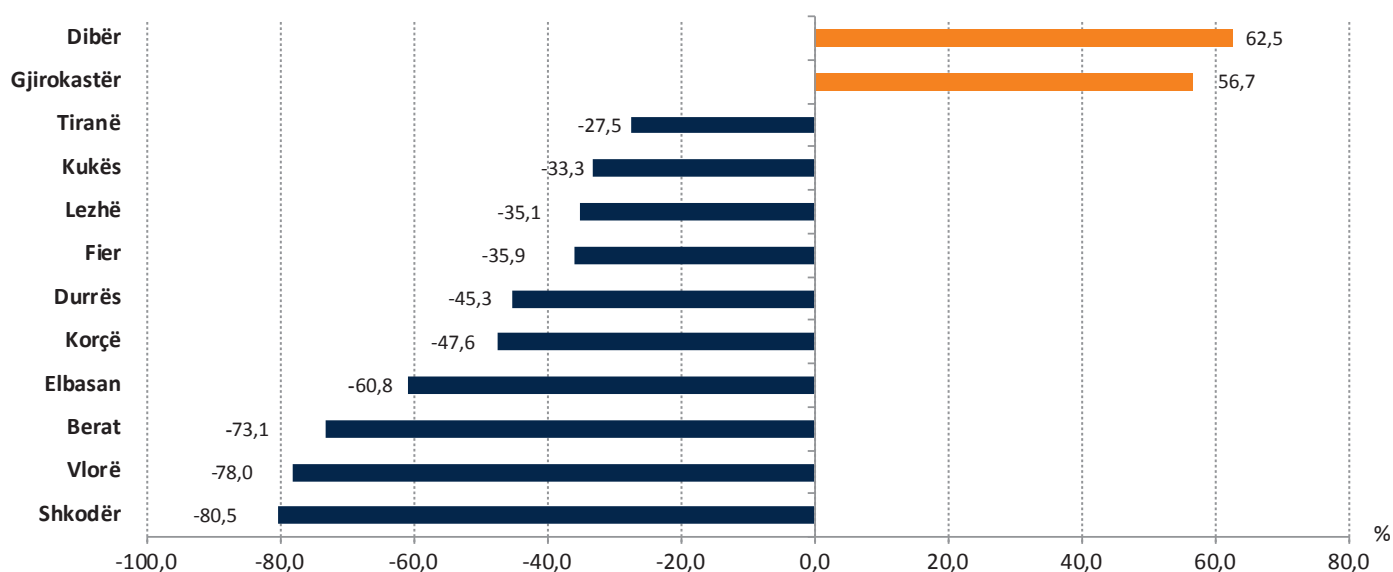
Aksidentet rrugore

Mundësitë për ndodhjen e aksidenteve rrugore mund të lidhen me një sërë faktorësh, si: numri i kilometrave të përshkruar, shtrirja dhe cilësia e infrastrukturës rrugore, kushtet klimaterike dhe gjeografike si dhe dendësia e popullsisë. Sjellja e drejtuesve të mjeteve mund të përbëjë shkak për mundësitë e ndodhjes së aksidenteve, si p.sh eksperiencia në drejtim, mungesa e përqendrimit, shpejtësia tej normave të lejuara, mosrespektim i rregullave të qarkullimit si dhe konsumi i pijeve alkoolike. Numri i aksidenteve rrugore në rang vendi ka pësuar ulje në vitin 2020 krahasuar me vitet e tjera të marra në analizë.

Nëse do t'i referohemi numrit absolut të aksidenteve rrugore gjatë viteve 2016-2020, qarku i Tiranës shënon numrin më të lartë të aksidenteve rrugore për periudhën 2016-2020, më pas vjen qarku i Durrësit dhe Lezhës, ndërsa qarqet e Dibrës dhe Beratit janë qarqet me numrin më të ulët të aksidenteve.

Në grafikun 14.4 paraqitet numri i aksidenteve sipas qarqeve për 10.000 banorë për vitin 2020.

Fig. 14.4 Ndryshimi në përqindje e numrit të aksidenteve sipas qarqeve, 2020/2016

Burimi: Ministria e Punëve të Brendshme/Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit, Llogaritje INSTAT

Në periudhën kohore 2016-2020, numri i të aksidentuarve për 10.000 banorë paraqitet me trend rënës. Në vitin 2020, rezultojnë mesatarisht 6 të aksidentuar për 10.000 banorë. Vlera më e lartë e këtij treguesi për vitin 2020, arrin 14 të aksidentuar për 10.000 banorë në qarkun e Lezhës, ndërsa vlera më e ulët shënohet në qarkun e Beratit me 1 të aksidentuar për 10.000 banorë.

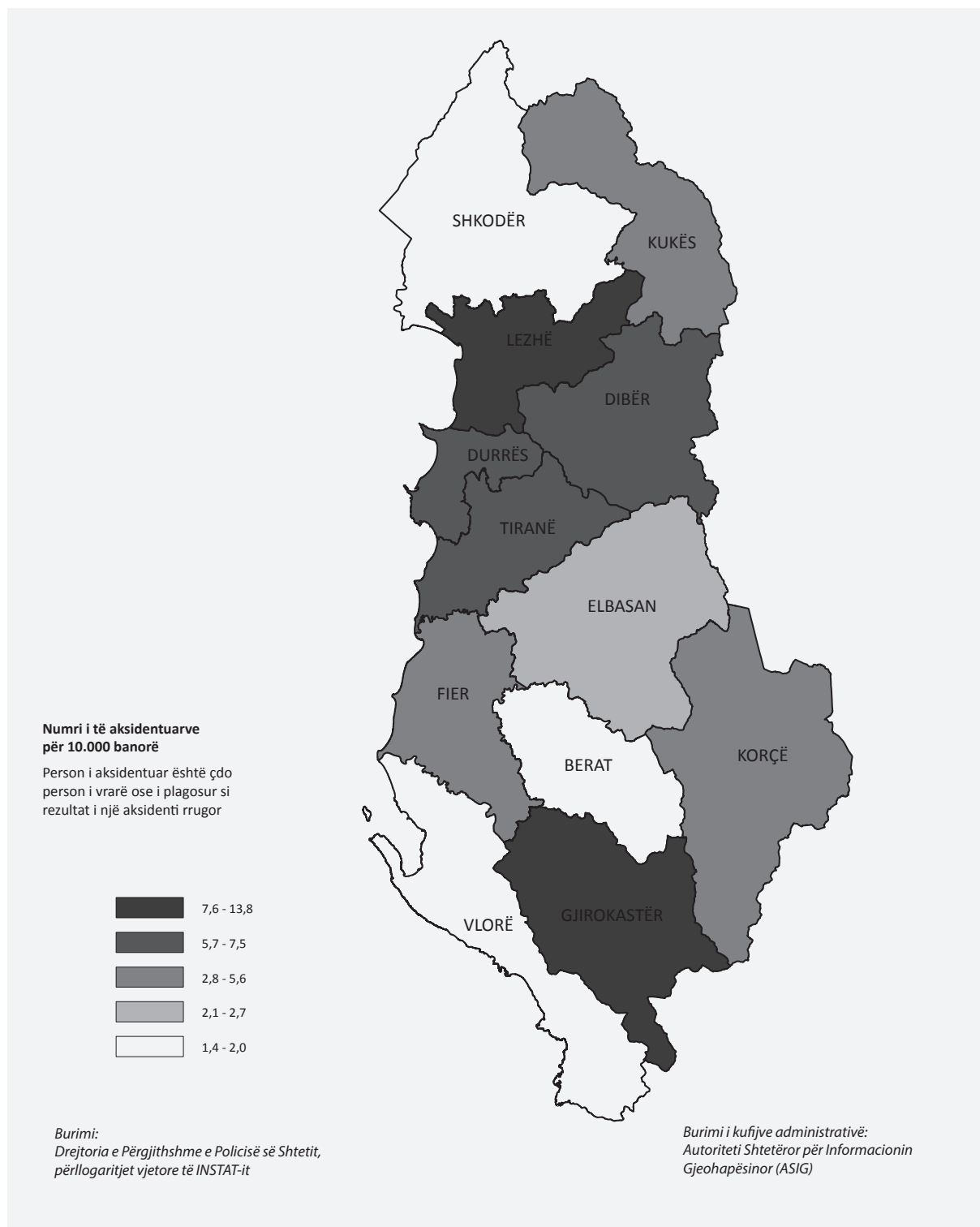
Në tabelën 14.4 paraqitet numri i të aksidentuarve sipas 12 qarqeve të vendit në vlerë absolute dhe për 10.000 banorë për vitet 2016 dhe 2020.

Tab. 14.4 Numri i të aksidentuarve sipas qarqeve në vlerë absolute dhe për 10.000 banorë, 2020/2016

Qarku	Numri i të aksidentuarve nga aksidentet rrugore			Numri i të aksidentuarve nga aksidentet rrugore për 10.000 banorë		
	2016	2020	Ndryshimi (%) 2020/2016	2016	2020	Ndryshimi (%) 2020/2016
Berat	69	17	-75,4	5,2	1,4	-72,7
Dibër	51	69	35,3	4,0	6,0	50,1
Durrës	316	184	-41,8	11,2	6,3	-43,5
Elbasan	224	72	-67,9	7,8	2,7	-65,8
Fier	191	125	-34,6	6,3	4,3	-30,9
Gjirokastrë	62	79	27,4	9,3	13,5	45,4
Korçë	196	95	-51,5	9,1	4,7	-48,6
Kukës	84	39	-53,6	10,4	5,2	-50,2
Lezhë	318	168	-47,2	24,5	13,8	-43,7
Shkodër	173	39	-77,5	8,3	2,0	-76,3
Tiranë	957	678	-29,2	11,2	7,5	-33,6
Vlorë	137	33	-75,9	7,3	1,8	-75,9
Shqipëria	2.778	1.598	-42,5	9,7	5,6	-41,7

Burimi: Ministria e Punëve të Brendshme/Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit, Llogaritje INSTAT

Harta 14.1 Numri i personave të aksidentuar për 10.000 banorë, 2020

Burimi të dhënave

Të dhënat statistikore mbi transportin rrugor dhe aksidentet në rrugë sipas qarqeve grumbullohen nga burime administrative për të dhëna të shprehura në njësi absolute. Insitucionet të cilat sigurojnë këto të dhëna janë Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë si dhe Ministria e Brendshme, Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit.

Përkufizime

Transport: Lëvizja e njerëzve dhe/ose mallrave, duke përdorur mjete të ndryshme transporti. Transporti mund të kryhet me mjete të transportit tokësor, ajror dhe detar.

Inventari i mjeteve rrugore: Numri i mjeteve rrugore të regjistruara në datën e caktuar në një vend dhe të licencuar për të përdorur rrugët me trafik publik.

Aksidente në rrugë: Çdo aksident rrugor i ndodhur nga të paktën një mjet rrugor i cili rezulton me të paktën një person të plagosur apo të vdekur.

Të aksidentuar: Çdo person i vrarë ose i plagosur si rezultat i një aksidenti rrugor.

15

MJEDISI

Hyrje

Analiza e situatës mjedisore përfshin elementët kompleks me ndikim global dhe faktorë të lidhur, përfshirë zhvillimin ekonomik dhe shoqëror, presionin mbi kushtet e mjedisit etj. Analiza mjedisore bëhet e arritshme dhe e interpretueshme duke pasur në dispozicion tregues të matshëm fizikisht që lidhen qartë me situatën mjedisore dhe ndikimin e faktorëve përkatës.

Kuptimi i qartë i situatës mjedisore në një moment të caktuar bazohet në sintezën e treguesve statistikorë, midis të cilëve emetimet në ajër dhe ujë, mbetje, tokë dhe ekosisteme, pyje dhe struktura të tjera të përdorimit të tokës përbëjnë elementët kryesorë. Treguesit statistikorë për mjedisin kanë për qëllim të bëjnë të disponueshme për publikun informacionin mjedisor dhe të informojnë institucionet dhe individët për arritjen e qëllimeve për të përmirësuar situatën mjedisore.

Fokusi i Vjetarit Statistikor Rajonal 2021, Mjedisi është në statistikën e mbetjeve shtëpiake sepse të dhëna të tjera mjedisore nuk janë të disponueshme për rajonet në këtë moment kohor. Statistikat e mbetjeve janë një mjet kryesor për politikat mjedisore, për të matur dimensionin e mbetjeve të ekonomisë qarkore dhe për të monitoruar progresin drejt Synimeve të Zhvillimit të Qendrueshëm. INSTAT zhvillon dhe prodhon statistika të mbetjeve urbane që nga viti 2013.

Statistikat e mbetjeve urbane

Në vitin 2020, sasia totale e mbetjeve urbane të gjeneruara nga familjet dhe burime të ngjashme në Shqipëri ishte afërsisht 1.17 milion tonë. Qarku që gjeneroi sasinë më të madhe të mbetjeve urbane ishte Tirana me 34,5%, e ndjekur nga Fieri me 12,3% ndërsa Kukësi ishte qarku me sasinë më të vogël të mbetjeve urbane të gjeneruara me vetëm 2,2%. Mbetjet e menaxhuara në nivel qarku në 2020 ishin 89,3% të mbetjeve totale të gjeneruara. Qarku me nivelin më të lartë të mbetjeve të menaxhuara ishte Tirana me 96,6%, e ndjekur nga Fieri me 95,7% dhe Korça me 94,2% të mbetjeve totale të gjeneruara.

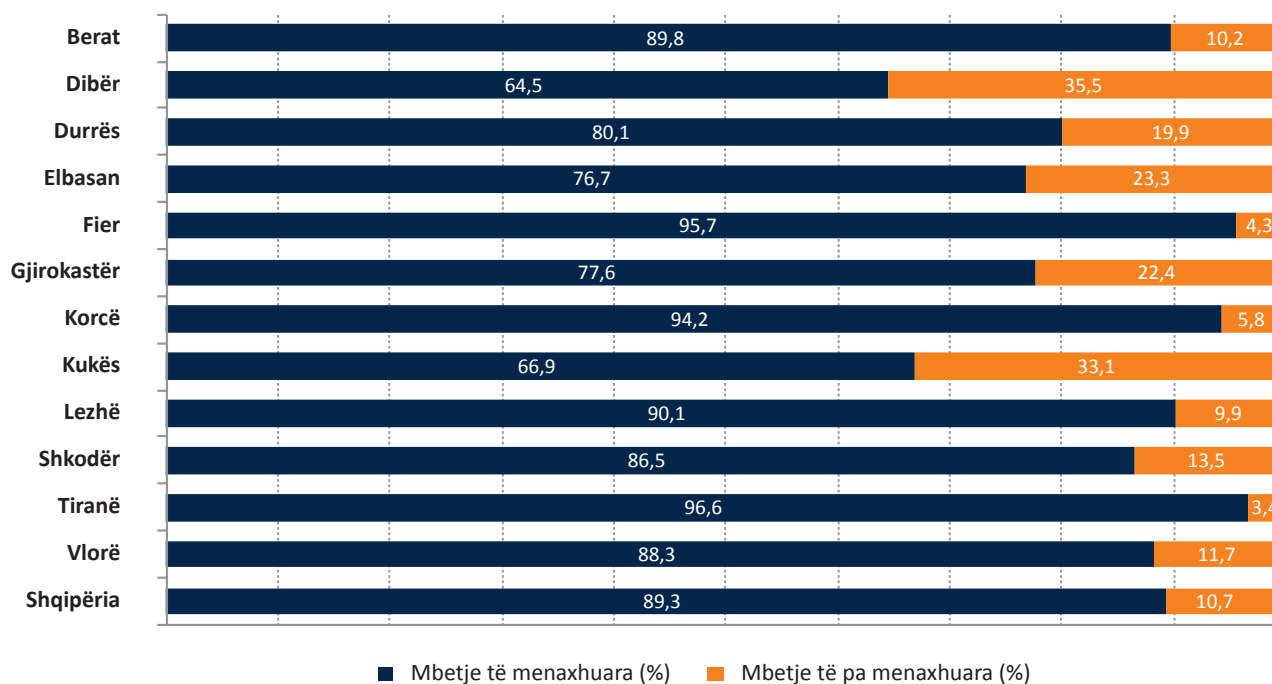
Nga ana tjetër, qarku me nivelin më të lartë të mbetjeve të pa menaxhuara ishte Dibra me 35,5%, ndjekur nga Kukësi me 33,1% dhe Elbasani me 23,3% të totalit të mbetjeve të gjeneruara.

Tab. 15.1 Mbetje gjithsej të gjeneruara në tonë dhe menaxhimi i tyre sipas qarkut në %, 2020

Qarku	Mbetje gjithsej të gjeneruara (tonë)	Mbetje të menaxhuara (%)	Mbetje të pa menaxhuara (%)
Berat	41.500	89,8	10,2
Dibër	35.842	64,5	35,5
Durrës	137.250	80,1	19,9
Elbasan	92.205	76,7	23,3
Fier	144.042	95,7	4,3
Gjirokastrë	52.359	77,6	22,4
Korçë	51.220	94,2	5,8
Kukës	25.455	66,9	33,1
Lezhë	38.075	90,1	9,9
Shkodër	53.217	86,5	13,5
Tiranë	405.160	96,6	3,4
Vlorë	97.406	88,3	11,7
Shqipëria	1.173.730	89,3	10,7

Burimi: Bashkitë. INSTAT (Anketa e mbetjeve familjare)

Fig. 15.1 Menaxhimi i mbetjejeve sipas qarkut në %, 2020

Burimi: Bashkitë. INSTAT (Anketa e mbetjeve familjare)

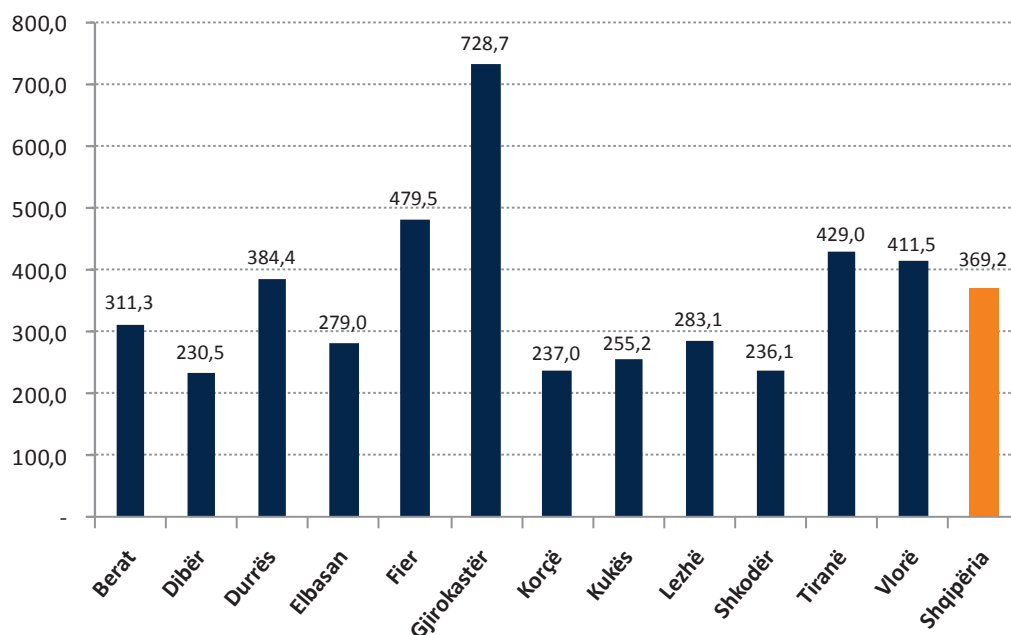
Në vitin 2020 sasia e mbetjejeve urbane të menaxhuara për banorë në Shqipëri ishte 369,2 kg. Qarku me sasinë më të lartë të mbetjejeve të menaxhuara për frymë ishte qarku i Gjirokastrës me 728,7 kg, e ndjekur nga Fieri me 479,5 dhe Tirana me 429,0 kg. Nga ana tjetër, qarku me sasinë më të ulët të mbetjejeve të menaxhuara për frymë ishte Korça me 237,0 kg, e ndjekur nga Shkodra me 236,1 kg dhe Dibra me 230,5 kg.

Tab. 15.2 Totali i mbetjejeve të menaxhuara dhe mbetje të menaxhuara për banorë sipas qarkut, 2020

Qarku	Mbetje të menaxhuara referuar totalit të Shqipërisë (%)	Mbetje të menaxhuara për banorë (kg/ban)
Berat	3,6	311,3
Dibër	2,5	230,5
Durrës	10,7	384,4
Elbasan	7,1	279,0
Fier	13,2	479,5
Gjirokastrë	4,1	728,7
Korçë	4,6	237,0
Kukës	1,8	255,2
Lezhë	3,3	283,1
Shkodër	4,5	236,1
Tiranë	37,2	429,0
Vlorë	7,4	411,5
Shqipëria	100	369,2

Burimi: Bashkitë. INSTAT (Anketa e mbetjeve familjare)

Fig. 15.2 Mbetje të menaxhuara për banorë sipas qarkut, 2020 (kg/ban)

Burimi: Bashkitë. INSTAT (Anketa e mbetjeve familjare)

Mbetjet e menaxhuara trajtohen kryesisht duke depozituar mbetjet në landfille dhe vende të tjera depozitimi të miratuara nga organet përkatëse të qeverisjes vendore. Në vitin 2020, struktura e trajtimit të mbetjeve ishte: 80.2% të depozituara në landfille, 18.1% të ricikluara, 0.5% hedhje në mënyre jo të rregullt në natyre, 1.1% të djegur në inceneratorë dhe 0.1% të djegur për eliminim.

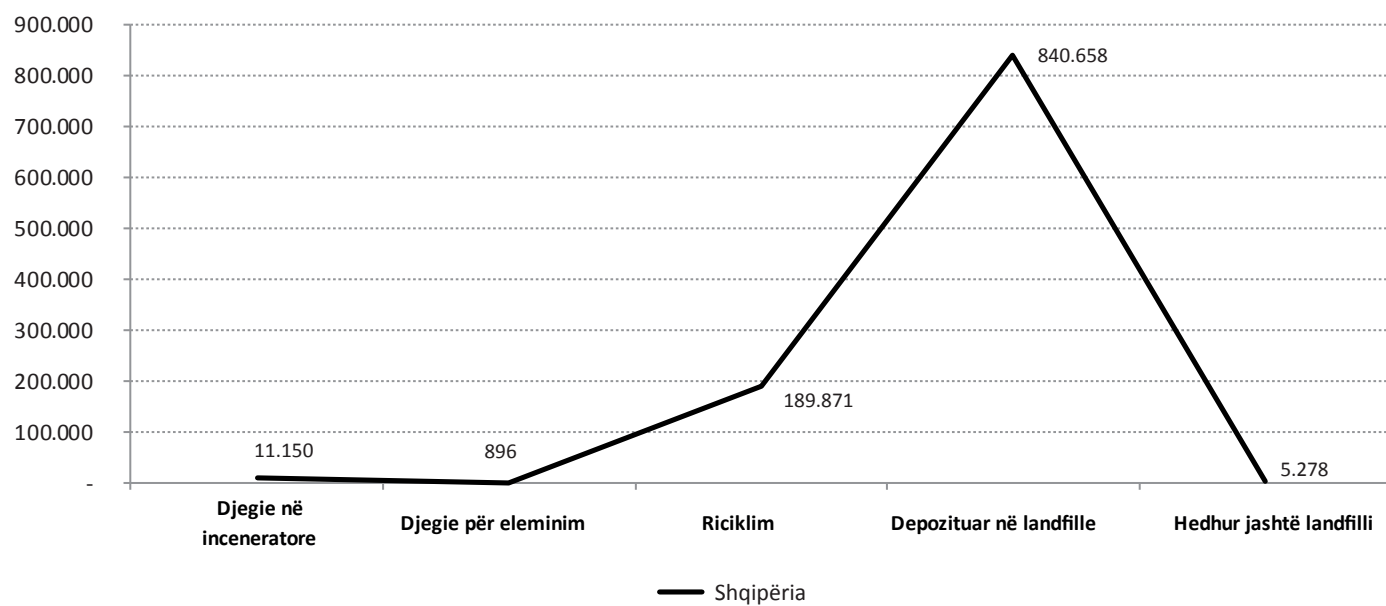
Prefektura me sasinë më të madhe të mbetjeve të ricikluara ishte Tirana me 40.2%, e ndjekur nga Durrësi me 13.1% dhe Fieri me 10.7% të mbetjeve totale të ricikluara. Elbasani ishte prefektura me përqindjen më të madhe të mbetjeve të djegura në incenerator me 90.3%, ndjekur nga Berati dhe Fieri me 3.8% dhe Korça me 2.1%.

Tab. 15.3 Trajtimi i mbetjeve në tonë sipas qarkut, 2020

Qarku	Djegje në inceneratore	Djegje për eliminim	Riciklim	Depozituar në landfille	Hedhur jashtë landfilli
Berat	427	50	524	35.976	603
Dibër	-	-	370	25.824	263
Durrës	-	-	24.853	86.637	500
Elbasan	10.066	-	13.400	50.794	123
Fier	427	30	20.300	116.059	1.670
Gjirokastrë	-	550	9.500	32.070	660
Korçë	230	130	9.831	37.753	280
Kukës	-	136	2.500	16.422	60
Lezhë	-	-	8.020	26.391	45
Shkodër	-	-	10.000	36.814	78
Tiranë	-	-	76.253	313.104	638
Vlorë	-	-	14.320	62.815	358
Shqipëria	11.150	896	189.871	840.658	5.278

Burimi: Bashkitë. INSTAT (Anketa e mbetjeve familjare)

Fig. 15.3 Trajtimi i mbetjeve sipas mënyrës të trajtimit në ton, në Shqipëri, 2020

Burimi: Bashkitë. INSTAT (Anketa e mbetjeve familjare)

Burimet e të dhënave

Statistikat e mbetjeve urbane paraqesin të dhëna vjetore për mbetjet e gjeneruara nga familjet dhe të ngjashme me ato si dhe trajtimin e tyre. Klasifikimet, përkufizimet dhe treguesit standardë statistikorë të përdorur përcaktohen nga kërkesat Shqiptare dhe legjislacioni evropian, duke zbatuar rregulloret përkatëse. Të dhënat e mbetjeve për vitin 2020 janë mbledhur nga INSTAT direkt nga bashkitë. Në vitin 2020, INSTAT aplikoi për herë të parë metodën inovative të pyetësorëve "online" për të gjitha bashkitë. Kjo metodë e re ishte një hap përpara për të prodhuar dhe zëvendësuar treguesit përkatës mjedisorë jo vetëm në nivelin kombëtar, por edhe në atë rajonal dhe bashkiak.

Perkufizime

Mbetjet gjithsej të gjeneruara: Mbetjet totale të gjeneruara urbane nga familjet dhe anëtarët e familjes banorë në një komunitet (bashki). Mbeturinat totale urbane përbëhen nga mbetjet totale të menaxhuara dhe mbetjet totale të pa menaxhuara.

Mbetjet gjithsej të menaxhuara: Mbetjet shtëpiake të gjeneruara që menaxhohet nga shërbimet publike të administrimit të mbetjeve. Ato janë një nëngrup i mbetjeve totale të gjeneruara dhe varet nga shkalla e mbulimit të familjeve rezidente nga shërbimet e administrimit të mbetjeve publike.

Mbetjet gjithsej urbane të pa menaxhuara: Mbeturinat e menaxhuara nga vetë familjet rezidente sepse nuk ofrohet trajtimi i mbeturinave nga shërbimet publike.

Mbetjet urbane: Çdo substancë ose objekt që pronarët e shtëpive dëshiron të hedhë ose i kërkohet të hedhë. Mbjatësit i heqin këto materiale fizike nga vetja, duke humbur kështu çdo interes konkret pavarësisht vlerës që substancat ose objektet mund të mbajnë në kohën e braktisjes. Mbeturinat urbane janë të dallueshme nga mbetjet e gjeneruara nga aktivitetet ekonomike.

Menaxhimi i mbetjeve: Të gjitha aktivitetet dhe veprimet e kërkuara për të menaxhuar mbetjet nga fillimi i tij deri në asgjësimin përfundimtar. Kjo përfshin mbledhjen, transportimin, trajtimin dhe asgjësimin e mbeturinave, përfshirë monitorimin dhe rregullimin e procesit të menaxhimit të mbeturinave.

Trajtimi i mbeturinave: Metodat kryesore të trajtimit të mbeturinave gjatë menaxhimit të mbeturinave. Ato mund të përfshijnë ruajtjen, riciklimin, transformimin ose eliminimin e mbeturinave.

16

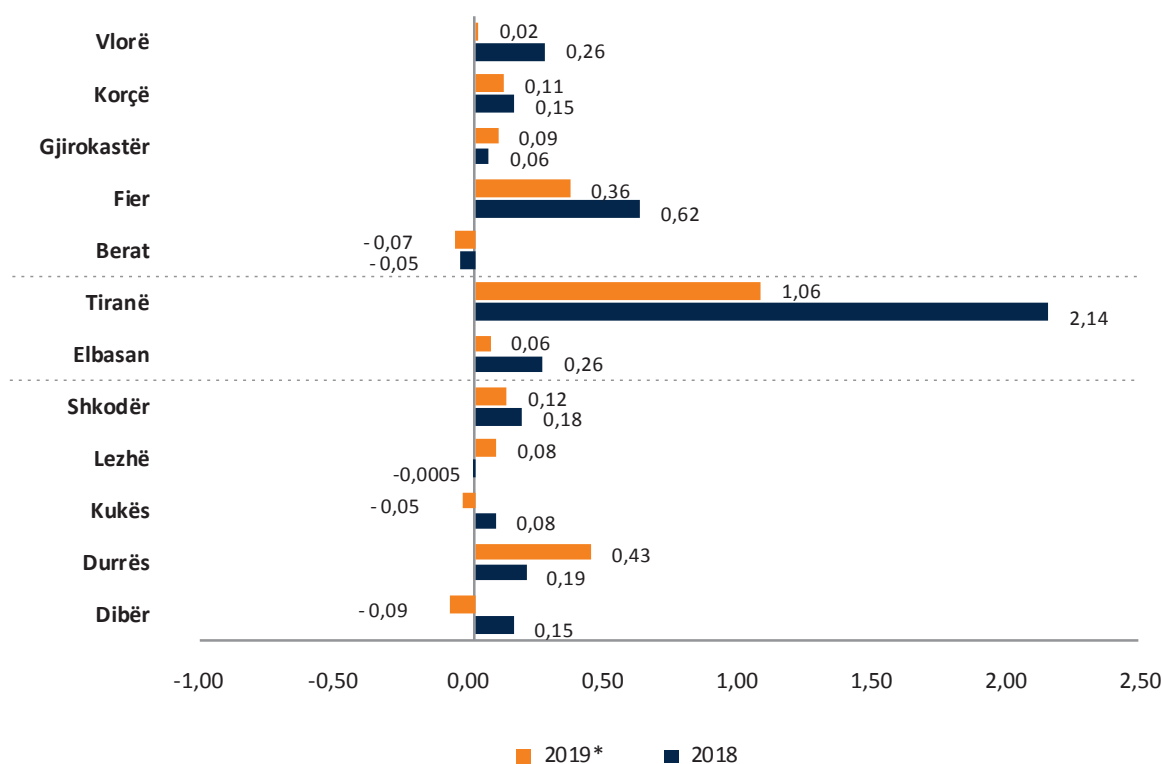
PRODUKTI I BRENDSHËM BRUTO

Produkti i Brendshëm Bruto me çmime korente sipas rajoneve statistikore, niveli 1 (Republika e Shqipërisë), në vitin 2019 vlerësohet në 1.691,7 miliardë Lekë, duke shënuar një rritje në terma realë prej rreth 2,11%, krahasuar me vitin 2018.

Sipas rajoneve statistikore, niveli 3 (Qark), vlera më e lartë e PBB-së paraqitet në Qarkun Tiranë, me rreth 722,7 miliardë Lekë ose 42,72% e totalit të PBB-së. Krahasuar me vitin 2018, PBB me çmime korente për këtë rajon, shënoi një rritje në terma nominalë prej 3,70%. Vlera më e ulët e PBB paraqitet në Qarkun Kukës, me 27,3 miliardë Lekë ose 1,71% ndaj totalit të PBB-së. Krahasuar me vitin 2018, PBB me çmime korente për këtë rajon shënoi një rënie në terma nominalë prej 2,20%.

Kontributin më të madh në rritjen ekonomike për vitin 2019, e ka dhënë Qarku Tiranë, me +1,06 pp. Më pas renditet Qarku Durrës me +0,43 pp dhe qarku Fier me +0,36 pp. Kontributin më të ulët në rritjen ekonomike e ka dhënë Qarku Berat me -0,07 pp, i pasuar nga Qarku Kukës me një kontribut prej -0,05 pp.

Fig. 16.1 Kontributi i qarqeve në rritjen ekonomike, 2018-2019*

*Vlerësimet për vitin 2019 bazohen në të dhëna gjysmë-finale
Burimi: INSTAT, Llogaritë Rajonale

Rritja ekonomike e PBB-së

Produkti i Brendshëm Bruto në vitin 2019, shënoi një rritje reale prej 2,11%, krahasuar me vitin 2018. Sipas rajoneve statistikore në nivel 3 (Qark), rritjen reale më të lartë e shënoi Qarku Durrës me një rritje në terma realë prej 4,37%, i ndjekur nga Qarku Gjirokastrë me një rritje reale prej 3,99% dhe Qarku Fier me një rritje në terma realë prej 3,26% të PBB-së për vitin 2019, krahasuar me vitin 2018.

Rritja ekonomike u ngadalësua në Qarkun Dibër, duke shënuar një rënie në terma realë prej 2,89%, më tej renditet Qarku Kukës me një rënie në terma reale prej 2,80% dhe Qarku Berat me një rënie reale prej 2,06% të PBB-së për vitin 2019, krahasuar me vitin 2018.

Tab. 16.1 Treguesit kryesorë të PBB-së sipas qarqeve, 2018-2019*

Qarku	PBB çmime korente		PBB me çmime konstante		Kontributi ndaj rritjes reale		Rritja reale e PBB-së		Rritja nominale e PBB-së me çmime korente		Struktura ndaj PBB-së	
	mln Lekë		mln Lekë		%		%		%		%	
	2018	2019*	2018	2019*	2018	2019*	2018	2019*	2018	2019*	2018	2019*
Berat	58.547	58.119	58.052	57.340	-0,05	-0,07	-1,33	-2,06	-0,49	-0,73	3,58	3,44
Dibër	52.106	50.964	51.525	50.597	0,15	-0,09	4,60	-2,89	5,78	-2,19	3,18	3,01
Durrës	162.378	172.276	159.811	169.473	0,19	0,43	1,88	4,37	3,52	6,10	9,92	10,18
Elbasan	110.379	112.383	109.578	111.336	0,26	0,06	3,77	0,87	4,53	1,82	6,74	6,64
Fier	178.368	187.306	175.536	184.188	0,62	0,36	5,75	3,26	7,46	5,01	10,90	11,07
Gjirokastrë	35.572	37.295	35.350	36.991	0,06	0,09	2,49	3,99	3,14	4,84	2,17	2,20
Korçë	87.837	91.138	87.032	89.613	0,15	0,11	2,74	2,02	3,69	3,76	5,37	5,39
Kukës	27.936	27.322	27.705	27.154	0,08	-0,05	4,65	-2,80	5,52	-2,20	1,71	1,62
Lezhë	50.972	52.948	50.550	52.314	0,00	0,08	-0,01	2,63	0,82	3,88	3,11	3,13
Shkodër	83.618	86.057	82.769	85.618	0,18	0,12	3,47	2,39	4,53	2,92	5,11	5,09
Tiranë	696.952	722.733	684.123	714.376	2,14	1,06	5,09	2,50	7,06	3,70	42,58	42,72
Vlorë	92.067	93.188	90.940	92.319	0,26	0,02	4,70	0,27	6,00	1,22	5,63	5,51
Shqipëria	1.636.731	1.691.729	1.612.971	1.671.319	4,02	2,11	4,02	2,11	5,55	3,36	100,00	100,00

*Vlerësimet për vitin 2019 bazohen në të dhëna gjysmë-finale

Burimi: INSTAT, Llogaritë Rajonale

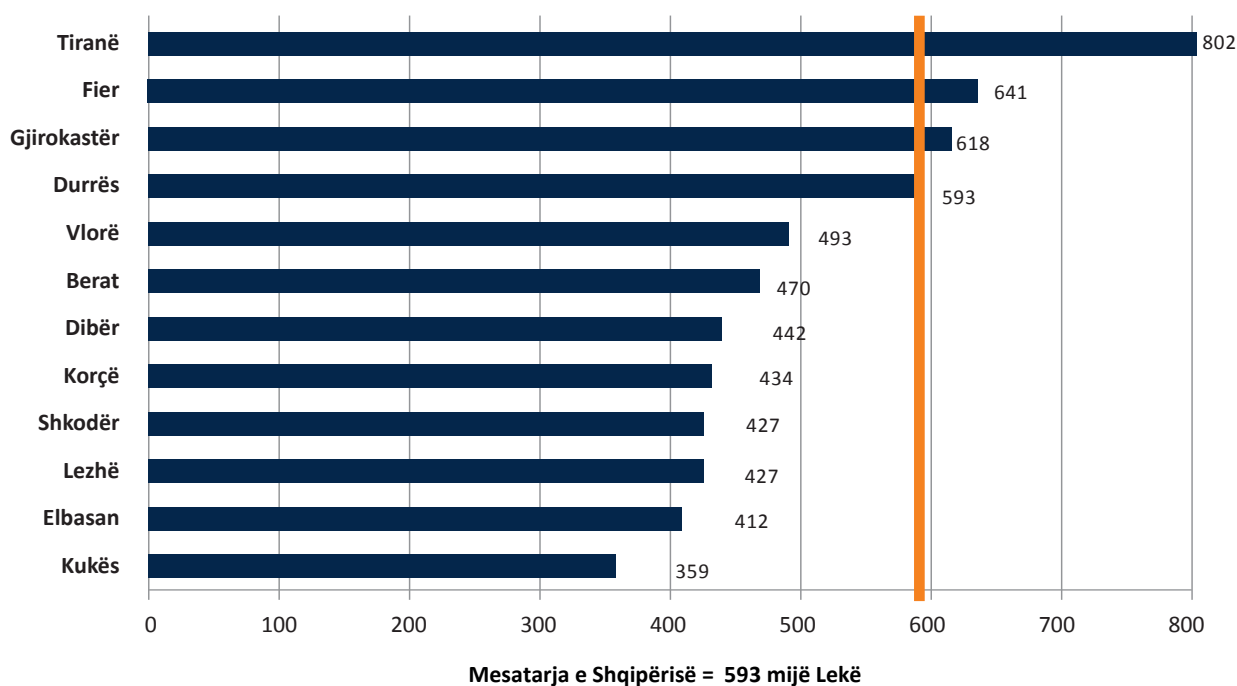
PBB për frymë

Në vitin 2019, niveli i PBB-së për frymë në rajonin statistikor nivel 1 (Republika e Shqipërisë) ishte rreth 593 mijë Lekë. Krahasuar me vitin 2019, PBB për frymë në terma nominale u rrit me 3,80%.

Niveli më i lartë i PBB-së për frymë sipas rajoneve statistikore në nivel 3 (Qark), në vitin 2019, vlerësohet në Qarkun Tiranë, me rreth 802 mijë Lekë ose 35,38% mbi mesataren e vendit dhe shënoi një rritje në terma nominale prej 2,42%, krahasuar me vitin 2018. Më pas renditet Qarku Fier me 641 mijë Lekë ose 8,11% mbi mesataren e vendit, duke shënuar një rritje në terma nominale prej 6,49%, krahasuar me vitin 2018.

Niveli më i ulët i PBB-së për frymë sipas rajoneve statistikore në nivel 3 (Qark), në vitin 2019, u vlerësua në Qarkun Kukës me rreth 359 mijë Lekë duke shënuar një rënie në terma nominale me 0,94%, krahasuar me vitin 2018. PBB për frymë e këtij qarku ishte 39,36% nën mesataren e vendit. Më tej, me PBB-në për frymë më të ulët vijon Qarku Elbasan me rreth 412 mijë Lekë duke shënuar një rritje në terma nominale 3,40% ndaj vitit 2018. PBB për frymë e këtij qarku ishte 30,43% nën mesataren e vendit.

Fig. 16.2 PBB për frymë sipas qarqeve krahasuar me mesataren kombëtare për vitin 2019*

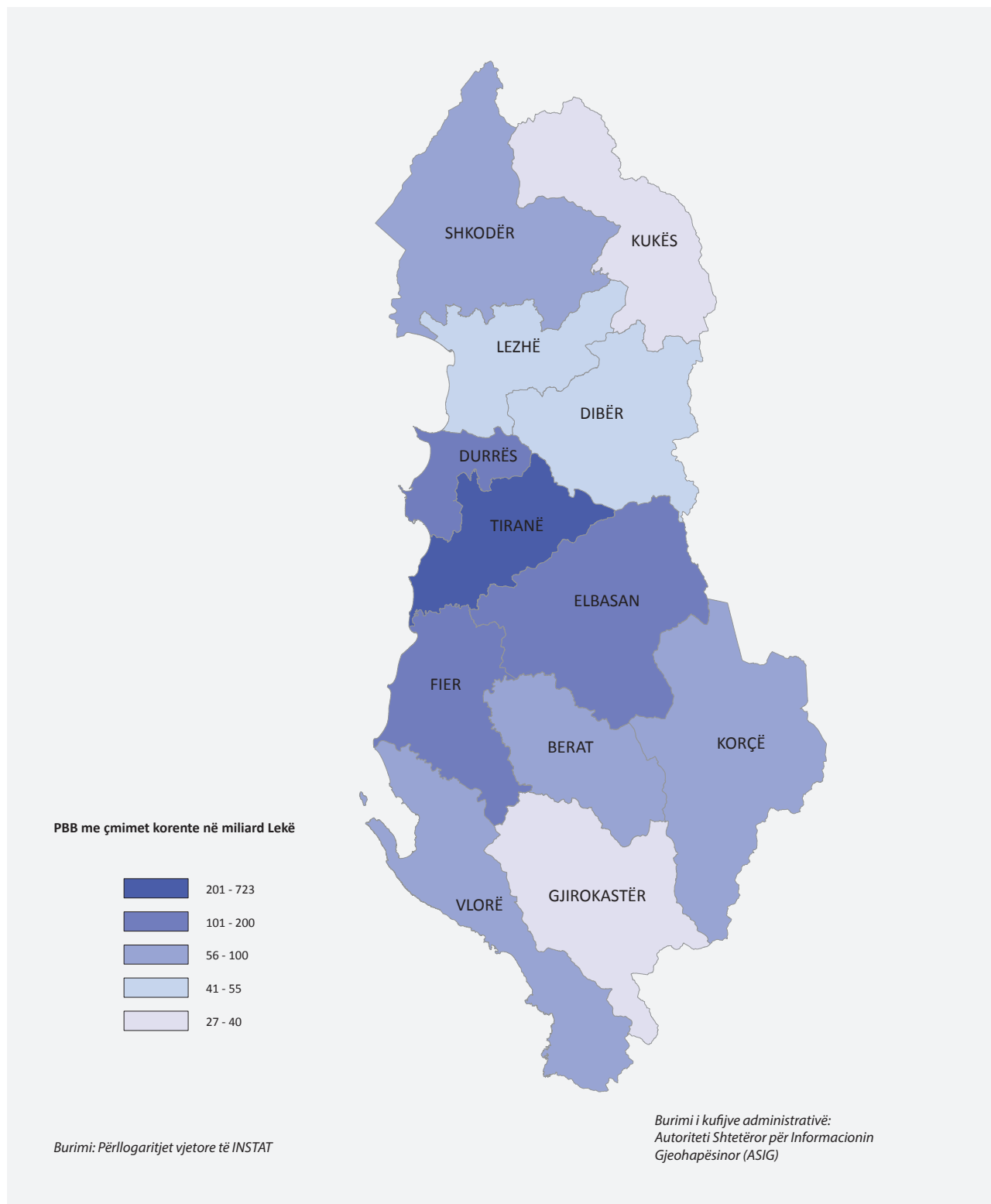
*Vlerësimet për vitin 2019 bazohen në të dhëna gjysmë-finale
Burimi: INSTAT, Llogaritë Rajonale

Tab. 16.2 Treguesit kryesorë të PBB-së për frymë sipas rajoneve, 2018-2019*

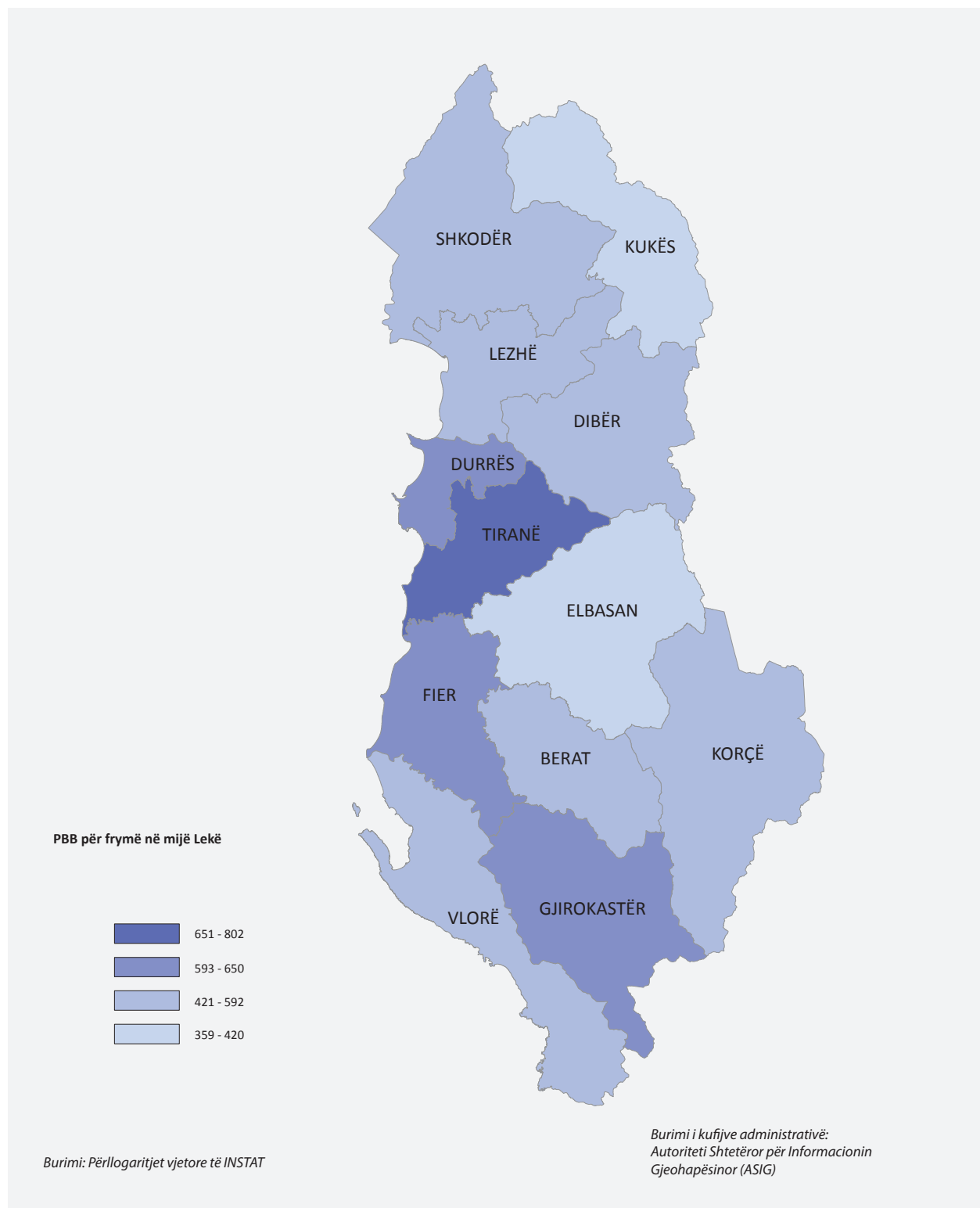
Qarku	PBB çmime korente		Popullsia mesatare		PBB për frymë		Rritja nominale e PBB-së për frymë me çmime korente		Struktura e PBB-së për frymë ndaj mesatares së vendit	
	mIn Lekë		Banorë		në mijë Lekë		%		%	
	2018	2019*	2018	2019*	2018	2019*	2018	2019*	2018	2019*
Berat	58.547	58.119	126.299	123.578	464	470	2,18	1,45	81,18	79,35
Dibër	52.106	50.964	119.967	117.409	434	434	8,70	-0,06	76,06	73,23
Durrës	162.378	172.276	289.871	290.409	560	593	2,58	5,90	98,10	100,08
Elbasan	110.379	112.383	276.766	272.526	399	412	6,20	3,40	69,84	69,57
Fier	178.368	187.306	296.448	292.317	602	641	8,86	6,49	105,37	108,11
Gjirokastrë	35.572	37.295	62.190	60.395	572	618	6,89	7,96	100,17	104,19
Korçë	87.837	91.138	209.036	206.364	420	442	5,28	5,10	73,59	74,51
Kukës	27.936	27.322	76.990	76.011	363	359	7,56	-0,94	63,55	60,64
Lezhë	50.972	52.948	126.004	123.953	405	427	2,35	5,60	70,84	72,07
Shkodër	83.618	86.057	203.944	201.452	410	427	5,81	4,19	71,80	72,07
Tiranë	696.952	722.733	889.566	900.661	783	802	5,08	2,42	137,21	135,38
Vlorë	92.067	93.188	189.295	189.116	486	493	5,85	1,31	85,18	83,14
Shqipëria	1.636.731	1.691.729	2.866.376	2.854.191	571	593	5,81	3,80	100,00	100,00

*Vlerësimet për vitin 2019 bazohen në të dhëna gjysmë-finale
Burimi: INSTAT, Llogaritë Rajonale

Harta 16.1 PBB me çmime korente sipas qarqeve, viti 2019*

Harta 16.2 PBB për frymë sipas qarqeve, viti 2019*

Tab. 16.3 Rritja reale e Produktit të Brendshëm Bruto në %, 2015-2019*

Qarku	2015	2016	2017	2018	2019*
Berat	2,02	5,45	2,07	-1,33	-2,06
Dibër	10,01	5,67	0,68	4,60	-2,89
Durrës	7,42	3,33	6,20	1,88	4,37
Elbasan	-4,64	4,43	0,27	3,77	0,87
Fier	-5,67	-2,12	1,10	5,75	3,26
Gjirokastrë	-6,80	1,16	-0,84	2,49	3,99
Korçë	-0,22	6,35	-3,02	2,74	2,02
Kukës	-6,73	-2,10	2,95	4,65	-2,80
Lezhë	0,80	7,82	-2,02	-0,01	2,63
Shkodër	1,62	3,09	-0,95	3,47	2,39
Tiranë	6,74	3,05	8,33	5,09	2,50
Vlorë	-1,81	9,56	-2,00	4,70	0,27
Shqipëria	2,22	3,31	3,80	4,02	2,11

*Vlerësimet për vitin 2019 bazohen në të dhëna gjysmë-finale
Burimi: INSTAT, Llogaritë Rajonale

Tab. 16.4 Produkti i Brendshëm Bruto me çmime korente në milionë Lekë, 2015-2019*

Qarku	2015	2016	2017	2018	2019*
Berat	54.691	56.964	58.833	58.547	58.119
Dibër	46.850	48.940	49.260	52.106	50.964
Durrës	140.260	144.605	156.857	162.378	172.276
Elbasan	100.200	104.100	105.598	110.379	112.383
Fier	169.437	163.484	165.990	178.368	187.306
Gjirokastrë	34.309	34.469	34.491	35.572	37.295
Korçë	80.826	86.429	84.713	87.837	91.138
Kukës	26.008	25.475	26.474	27.936	27.322
Lezhë	47.513	51.183	50.557	50.972	52.948
Shkodër	77.364	79.953	79.997	83.618	86.057
Tiranë	575.735	589.670	651.015	696.952	722.733
Vlorë	81.112	87.207	86.859	92.067	93.188
Shqipëria	1.434.307	1.472.479	1.550.645	1.636.731	1.691.729

*Vlerësimet për vitin 2019 bazohen në të dhëna gjysmë-finale
Burimi: INSTAT, Llogaritë Rajonale

Tab. 16.5 Produkti i Brendshëm Bruto për frymë në Lekë, 2015-2019*

Qarku	2015	2016	2017	2018	2019*
Berat	399.488	426.089	453.658	463.561	470.301
Dibër	360.234	384.393	399.580	434.333	434.068
Durrës	502.551	511.849	546.111	560.172	593.219
Elbasan	346.549	364.351	375.548	398.818	412.375
Fier	552.703	538.116	552.699	601.683	640.762
Gjirokastrë	498.763	514.626	535.193	571.991	617.526
Korçë	369.389	400.373	399.122	420.198	441.635
Kukës	317.715	316.750	337.354	362.850	359.447
Lezhë	362.572	394.816	395.256	404.529	427.164
Shkodër	365.513	382.464	387.474	410.005	427.185
Tiranë	686.571	691.556	745.570	783.474	802.447
Vlorë	430.954	462.850	459.480	486.367	492.758
Shqipëria	497.903	511.972	539.644	571.011	592.717

*Vlerësimet për vitin 2019 bazohen në të dhëna gjysmë-finale
Burimi: INSTAT, Llogaritë Rajonale

Tab. 16.6 Produkti i Brendshëm Bruto për frymë në %, AL=100, 2015-2019*

Qarku	2015	2016	2017	2018	2019*
Berat	80,23	83,22	84,07	81,18	79,35
Dibër	72,35	75,08	74,04	76,06	73,23
Durrës	100,93	99,98	101,20	98,10	100,08
Elbasan	69,60	71,17	69,59	69,84	69,57
Fier	111,01	105,11	102,42	105,37	108,11
Gjirokastrë	100,17	100,52	99,18	100,17	104,19
Korçë	74,19	78,20	73,96	73,59	74,51
Kukës	63,81	61,87	62,51	63,55	60,64
Lezhë	72,82	77,12	73,24	70,84	72,07
Shkodër	73,41	74,70	71,80	71,80	72,07
Tiranë	137,89	135,08	138,16	137,21	135,38
Vlorë	86,55	90,41	85,14	85,18	83,14
Shqipëria	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

*Vlerësimet për vitin 2019 bazohen në të dhëna gjysmë-finale
Burimi: INSTAT, Llogaritë Rajonale

Tabela 16.7 shpreh strukturën e Vlerës së Shtuar Bruto sipas degëve të ekonomisë dhe sipas qarqeve (Dega = 100%), për vitin 2019. Treguesit e paraqitur shprehin se cili rajon ka ndikimin më të madh brenda një dege të caktuar të ekonomisë ndaj totalit të VSHB-së.

Rajoni që ka kontributin më të madh në VSHB-në totale është Qarku Tiranë me 42,5% ndaj totalit të VSHB-së, dhe më pas renditet Qarku Durrës me 11,0% ndaj totalit të VSHB-së.

Rajoni që ka kontributin më të ulët për vitin 2019 është Qarku Kukës me 1,6% ndaj totalit të VSHB-së, më pas renditet Qarku Gjirokastrë me 2,2% ndaj totalit të VSHB-së.

Tab. 16.7 Struktura e VSHB-së e ndarë sipas degëve të ekonomisë dhe qarqeve për vitin 2019*

Qarqet	Bujqësia, pyjet dhe peshkimi	Industria nxjerrëse; Përpunuese; Energjia; Ujë	Ndërtimi	Tregtia; Transporti; Hotele	Informacioni dhe Komunikimi	Aktivitetet financiare dhe te sigurimit	Aktivitete të pasurive të paluajtshme	Aktivitete shkencore, profesionale dhe teknike	Adm, Publike Arsimi, Shëndetësia, etj	Arte, argëtim, çlodhje, etj	VSHB me çmime bazë
Berat	7,39	2,94	2,58	2,05	1,64	4,90	2,19	0,70	3,11	1,48	3,41
Dibër	5,78	3,73	1,13	1,23	1,19	3,03	1,78	0,36	3,31	0,78	2,87
Durrës	7,32	16,78	10,33	13,89	5,49	7,93	12,69	9,38	6,80	6,43	10,96
Elbasan	12,46	7,75	3,76	4,74	2,79	5,59	5,88	1,87	6,89	3,08	6,80
Fier	23,95	11,61	7,19	6,56	4,03	7,69	7,74	3,64	6,33	3,04	10,71
Gjirokastrë	2,96	1,69	1,58	2,50	1,39	3,03	2,05	0,78	2,91	1,12	2,19
Korçë	10,18	4,19	4,39	4,43	2,17	6,06	4,50	1,19	5,52	3,34	5,36
Kukës	2,63	1,48	0,90	0,88	1,05	2,80	1,09	0,39	2,52	0,55	1,57
Lezhë	4,67	2,53	3,60	2,58	1,29	3,73	3,38	1,26	3,27	2,29	3,09
Shkodër	7,24	5,63	3,82	4,21	2,49	4,43	4,98	2,35	5,88	3,95	5,11
Tiranë	7,76	36,93	54,01	51,55	73,55	42,66	46,79	74,70	50,18	71,43	42,49
Vlorë	7,67	4,75	6,69	5,39	2,92	8,16	6,94	3,38	3,29	2,52	5,44
Shqipëria	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

(Dega = 100%)

*Vlerësimet për vitin 2019 bazohen në të dhëna gjysmë-finale
Burimi: INSTAT, Llogaritë Rajonale

Tabela 16.8 shpreh strukturën e Vlerës së Shtuar Bruto sipas degëve të ekonomisë dhe sipas qarqeve (Qark = 100%), për vitin 2019. Treguesit e paraqitur shprehin se cilat janë degët më peshën më të madhe ndaj totalit të VSHB-së në një rajon të caktuar.

Kontributin më të lartë, e ka dhënë dega A.1 - Bujqësia, pyjet dhe peshkimi me 21,1% ndaj totalit të VSHB-së, e ndjekur nga dega A.4 - Tregtia me shumicë, tregtia me pakicë, transporti, me 18,8% ndaj totalit të VSHB-së.

Kontributin më të ulët për vitin 2019 e ka dhënë dega A.6 - Aktivitete financiare dhe sigurimeve me 2,6% ndaj totalit të VSHB-së, e ndjekur nga dega A.10 - Artet, argëtimi dhe rekreacioni me 3,1% ndaj totalit të VSHB-së.

Tab. 16.8 Struktura e VSHB-së e ndarë sipas degëve të ekonomisë dhe qarqeve për vitin 2019*

Qarqet	Bujqësia, pyjet dhe peshkimi	Industria nxjerrëse; Përpunuese; Energjia; Ujë	Ndërtimi	Tregtia; Transporti; Hotele	Informacioni dhe komunikimi	Aktivitetet financiare dhe te sigurimit	Aktivitete të pasurive të paluajtshme	Aktivitete shkencore, profesionale dhe teknike	Adm. Publike Arsimi, Shëndetësia, etj	Arte, argëtim, çlodhje, etj	VSHB me çmime bazë
Berat	45,23	11,66	7,35	11,47	1,62	3,80	4,09	1,57	12,07	1,14	100,00
Dibër	40,36	24,06	3,67	7,83	1,33	2,68	3,78	0,92	14,68	0,69	100,00
Durrës	15,12	19,18	9,92	26,22	1,82	2,08	7,98	7,10	8,91	1,67	100,00
Elbasan	39,46	14,70	5,54	13,72	1,42	2,25	5,67	2,17	13,85	1,23	100,00
Fier	45,50	18,30	6,35	11,38	1,23	1,85	4,48	2,54	7,63	0,73	100,00
Gjirokastrë	28,29	9,44	7,03	21,79	2,13	3,66	5,94	2,74	17,64	1,34	100,00
Korçë	39,76	9,74	7,97	15,79	1,36	3,00	5,35	1,71	13,67	1,64	100,00
Kukës	34,23	15,09	5,48	10,51	2,20	4,62	4,32	1,86	20,80	0,89	100,00
Lezhë	31,41	11,05	11,24	15,82	1,40	3,18	6,91	3,11	13,95	1,93	100,00
Shkodër	29,95	15,50	7,35	15,89	1,65	2,32	6,28	3,57	15,44	2,06	100,00
Tiranë	3,82	11,53	12,36	23,19	5,82	2,66	7,02	13,49	15,68	4,43	100,00
Vlorë	29,30	12,30	11,88	18,79	1,79	3,95	8,07	4,73	7,98	1,21	100,00
Shqipëria	21,07	14,06	10,27	18,77	3,28	2,60	6,28	7,43	13,14	3,10	100,00

(Rajoni = 100%)

*Vlerësimet për vitin 2019 bazohen në të dhëna gjysmë-finale
Burimi: INSTAT, Llogaritë Rajonale

Burimi i të dhënave

INSTAT kryen vlerësimin e Produktit të Brendshëm Bruto (PBB) sipas rajoneve statistikore (qarqeve) dhe sipas aktiviteteve ekonomike, duke u mbështetur kryesisht në metodën e prodhimit, e cila rezulton që të shprehë më mirë PBB-në sipas qarqeve bazuar në informacionin e disponueshëm. Llogaritjet e PBB-së përfshijnë të gjitha prodhimet e shërbimet aktuale të destinuara për treg si dhe ato të prodhuara për konsum vetjak nga të gjitha njësitë rezidente që veprojnë në territorin të cilësuar “ekonomik” të Shqipërisë. PBB me metodën e prodhimit shpreh shumën e vlerave të shtuara bruto sipas degëve të ekonomisë duke shtuar taksat e tatimit dhe duke zbritur subvencionet mbi produktet. Për vlerësimin e PBB-së përdoret informacioni i siguruar nga burime të ndryshme statistikore dhe administrative. Të dhënat e përdorura mund të jenë prodhim statistikor i vetë INSTAT-it (anketa të ndryshme) ose i institucioneve të tjera kombëtare si Ministritë, Drejtoritë e Përgjithshme të Tatimeve dhe Doganave, Qendra Kombëtare e Regjistrimit, Banka e Shqipërisë, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare dhe të tjera.

Konceptet dhe klasifikimet e përdorura

Llogaritë Rajonale në Republikën e Shqipërisë bazohen në të njëjtat koncepte të Sistemit Europian të Llogarive Kombëtare (ESA), versioni kombëtar i Nomenklaturave të Veprimtarive Ekonomike të miratuara nga nomenklatura ESA dhe i përdorur gjerësisht në Llogaritë Kombëtare. Llogaritë Rajonale sigurojnë një ndarje rajonale për agregatët më të rëndësishëm si Vlera e Shtuar Bruto (VSHB), Produkti i Brendshëm Bruto, etj, sipas degëve kryesore të ekonomisë. Me vlerësimin e Llogarive Rajonale diferencat strukturore rajonale, zhvillimet e ekonomisë bëhen më të dukshme.

Parimi i Rezidencës

Parimi kryesor për alokimin e VSHB-së në Llogaritë Rajonale është duke u mbështetur në konceptin e njësisë rezidente, pra VSHB duhet të alokohet në rajonin ku njësia prodhuese është rezidente, dhe të shpërndahet në rajonin ku krijohet.

Klasifikimi i njësive statistikore

Disa nga çështjet specifike të Llogarive Rajonale lidhen me klasifikimin e përshtatshëm të njësive sipas rajoneve. Në Llogaritë rajonale, vetëm njësia (ndërmarrja) dhe vendndodhja e saj nuk mjafton, por kërkohet informacion tjetër më i detajuar, si psh. njësitë e aktivitetit ekonomik lokal (Local KAU). KAU lokale është një njësi institucionale e ndodhur në një rajon. Kjo është e identifikuar me rajonin ku është dhe qendra e interesit: rajoni ku KAU lokale ndodhet fizikisht.

Trajtimi i njësive multirajonale

Mjaft njësi prodhuese kanë filiale në më shumë se një rajon dhe janë aktive në më shumë se një degë të ekonomisë. Dega ku kjo njësi do të klasifikohet duhet t'u korrespondojë njësive lokale. Trajtimi i njësive multirajonale dhe njësive që kanë disa aktivitete duhet të i njëjtë me trajtimin që bëhet nga Llogaritë Kombëtare Vjetore. Analiza fillon me përcaktimin e aktivitetit kryesor që ushtron njësia, aktivitetit dytësor dhe aktivitetet ndihmëse. Aktiviteti kryesor i një njësie lokale (local KAU) është aktiviteti ku vlera e shtuar është më e lartë se në aktivitetet e tjera që ushtron njësia. Një aktivitet dytësor është aktiviteti që ndërmerret si aktivitet shtesë së bashku me aktivitetin kryesor.

Një vështrim i përgjithshëm i metodologjisë

Vlerësimet janë në përputhje me Sistemin Europian të Llogarive Kombëtare (ESA) të cilat konsistojnë në një kombinim të metodave kryesore sipas Manualit të ESA Kapitulli 13:

- Metoda Poshtë-Lart
- Metoda Lart-Poshtë
- Metoda Pseudo-Poshtë-Lart (Mikse)

Në vlerësimin e Llogarive Rajonale, Vlera e Shtuar Bruto llogaritet me çmime të vitit të kaluar. Në llogaritjen e Produktit të Brendshëm Bruto sipas rajoneve statistikore, VSHB kalohet me çmimet e tregut. Kjo arrihet me mbledhjen e taksave dhe zbritjen e subvencioneve sipas produkteve. Taksat dhe subvencionet janë shpërndarë sipas strukturës së VSHB-së. Në llogaritjen e treguesve rajonalë me çmime të vitit të mëparshëm, janë përdorur deflatorët vjetorë sipas degëve të ekonomisë.

Trajtimi i aktiviteteve ndihmëse

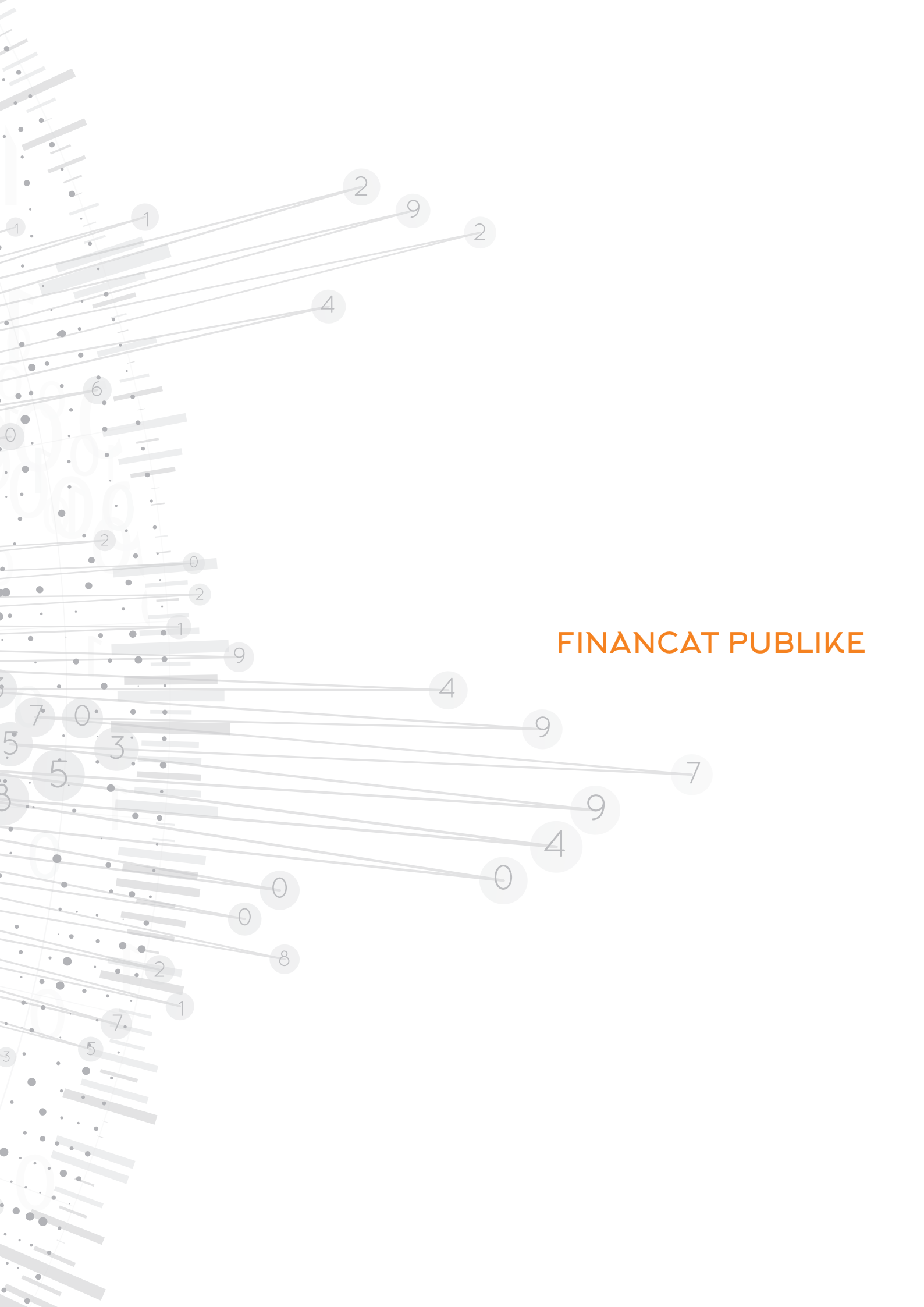
Njësia bazë e përpilimit të llogarive rajonale është njësia lokale. Një njësi institucionale mund të përbëhet nga më shumë se një njësi lokale, e lokalizuar në më shumë se një rajon statistikor. Në momentin aktual nuk ka të dhëna sipas njësive lokale dhe degëve të ekonomisë për aktivitetet ndihmëse.

Krahasueshmëria në kohë

INSTAT publikon treguesit rajonalë në koherencë me zhvillimet dhe revizionimet e metodologjisë së Llogarive Kombëtare Vjetore. Rezultatet për çdo vit vlerësohen nga të dhëna të detajuara. Në rast se të dhënat mbi njësitë lokale mungojnë, treguesit rajonalë vlerësohen duke marrë në konsideratë strukturën e vlerës së shtuar të një viti reference.

17

FINANCAT PUBLIKE

Hyrje

Qeverisja vendore luan një rol të rëndësishëm jo vetëm në zhvillimin ekonomik vendor por edhe në atë kombëtar. Ky kapitull pasqyron të dhëna mbi financat publike dhe përdorimin e tyre në mënyrë sistematike dhe transparente. Menaxhimi i këtyre financave në mënyrë efikase ka si qëllim kryesor uljen e nivelit të pabarazisë ndërmjet bashkive dhe rritjen e nivelit të shërbimeve të ofruara.

Burimi i të dhënave për financat publike për njësitë e vetëqeverisjes vendore të nivelit të parë (Bashkitë) është Sistemi Informatik Financiar i Qeverisë (SIFQ), Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit, Drejtoria e Financave Vendore në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë. Treguesit e financave publike të njësive të vetëqeverisjes vendore në nivel qarku zënë një pjesë shumë më të vogël krahasuar me ato në nivel bashkie, (shih Tabelat 17.2 dhe 17.3).

Karakteristika të përgjithshme sipas bashkive

Financat publike vendore janë thelbësore për një qeverisje sa më të mirë dhe të pavarur. Disa prej treguesve më të rëndësishëm që shprehin zhvillimin social-ekonomik të një njësie të qeverisjes vendore janë:

- madhësia e buxhetit të bashkive;
- totali i të ardhurave të bashkive sipas burimit të financimit;
- totali i shpenzimeve të bashkive sipas burimit të financimit;
- totali i shpenzimeve të bashkive sipas funksionit (COFOG);
- totali i investimeve sipas bashkive.

Pozicioni i Bashkisë Tiranë në Republikën e Shqipërisë

Bashkia e Tiranës, është një ndër bashkitë më të mëdha nga 61 njësitë e qeverisjes vendore. Disa nga faktorët kryesorë që e veçojnë nga bashkitë e tjera janë:

- Këtu janë të pozicionuara shumica e institucioneve qeveritare, si dhe zyrat qendrore të shoqërive më të rëndësishme.
- Janë të përqendruara disa prej sektorëve kryesorë të ekonomisë si: dega e ndërtimit, tregtisë, administratës publike, shërbimeve (bankat, sigurimet, si dhe telekomunikacioni), etj.
- Niveli mesatar i pagave të punonjësve është më i lartë në krahasim me ato të punonjësve të bashkive të tjera.
- Fluksi hyrës i punonjësve që vijnë nga bashkitë e tjera.

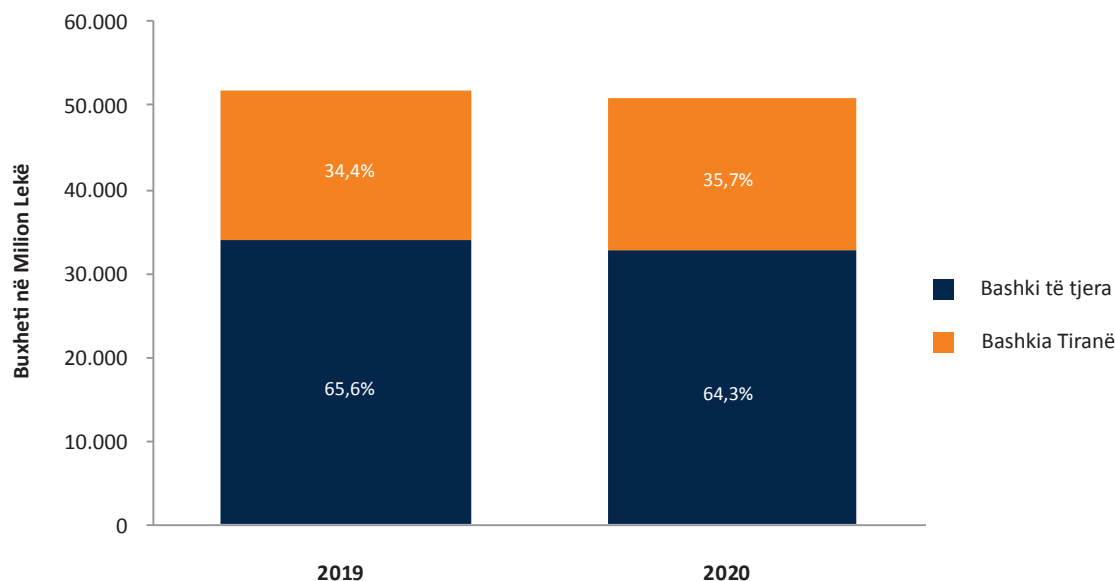
Madhësia e buxhetit të bashkive

Burimet financiare të disponueshme për shumicën e bashkive rezultojnë të jenë rritur në terma nominalë vitet e fundit. Madhësia e buxhetit të përgjithshëm të bashkive për vitin 2020 është rritur me 7,8% në terma nominalë krahasuar me vitin 2019. Shpërndarja e buxhetit vendor ndërmjet bashkive evidenton qartë diferencat ndërmjet tyre në terma nominalë, duke segmentuar bashkinë e Tiranës si entitetin me buxhetin më të lartë krahasuar me bashkitë e tjera (Fig. 17.1).

Krahas rritjes në terma nominalë të nivelit të buxhetit mesatar, gjerësia e variacionit (diferencës mes vlerës minimale dhe maksimale) ndërmjet bashkive është zgjeruar ndjeshëm. Këto diferenca vlerësohet të jenë të ndikuara kryesisht nga popullsia dhe numri i ndërmarrjeve të përqendruara në një territor të caktuar.

Në Fig. 17.1 paraqiten të ardhurat e përgjithshme të mbledhura nga njësitë e vetëqeverisjes vendore të ndara në bashki të tjera (60 njësi) dhe pjesa që zë bashkia e Tiranës (1 njësi) në raport me totalin e buxhetit. Madhësia e buxhetit të bashkisë Tiranë në raport me totalin e buxhetit për vitin 2019 ishte 34,4% ndërsa për vitin 2020 arriti në 35,7%.

Fig. 17.1 Madhësia e buxhetit të bashkisë Tiranë krahasuar me totalin e buxhetit të të gjithë bashkive, viti 2019-2020

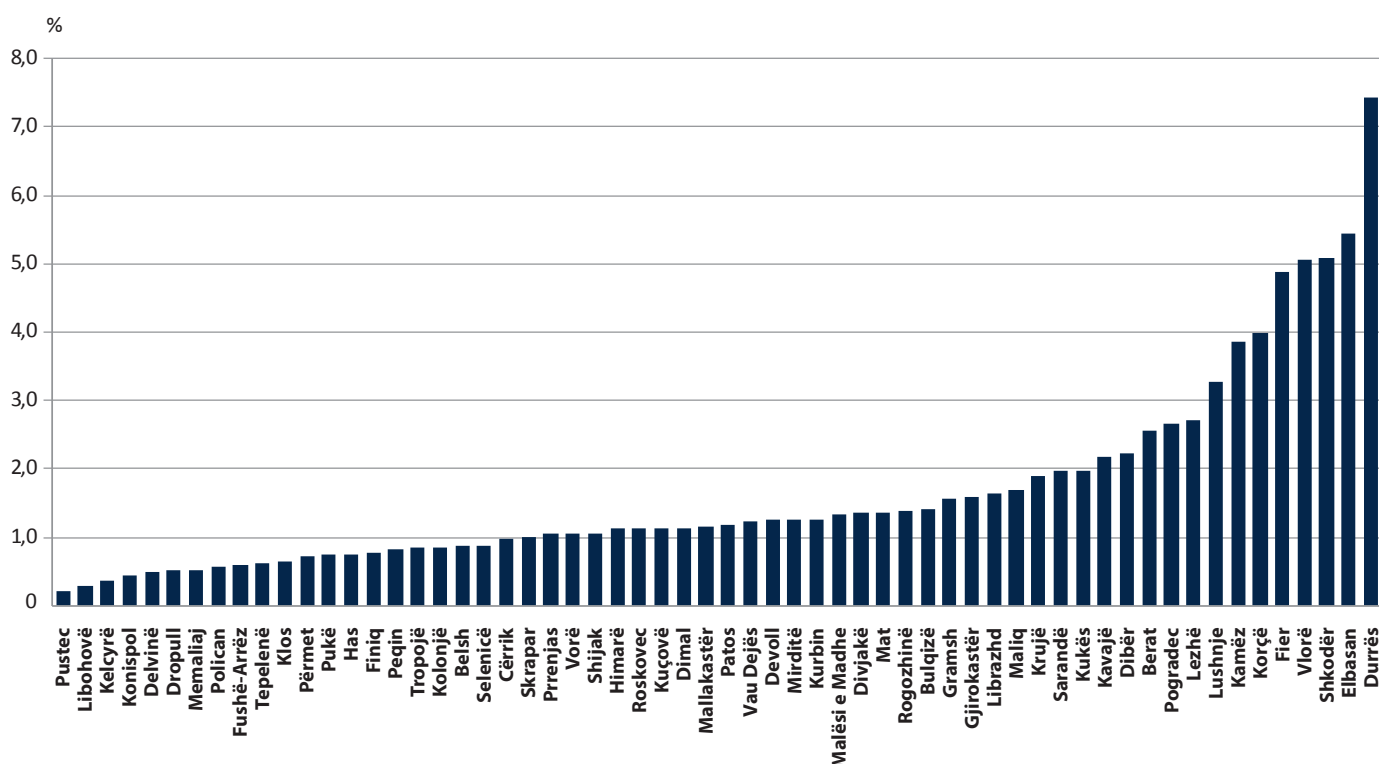

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Në Fig. 17.2 është paraqitur buxheti i njësive të vetëqeverisjes vendore (60 njësi) dhe nuk është përfshirë Bashkia Tiranë, duke e konsideruar si rast të veçantë (outlier).

Bashkitë me buxhetin më të lartë paraqiten: Bashkia Durrës, Elbasan, Shkodër, Vlorë dhe Fier. Ndërsa, bashkitë me buxhetin më të ulët paraqiten: Bashkia Pustec, Libohovë, Këlcyrë, Konispol dhe Delvinë. Bashkitë e tjera janë pothuajse në të njëjtin nivel të shpërndarjes së buxhetit të disponueshëm për njësitë e vetëqeverisjes vendore.

Fig. 17.2 Madhësia e buxhetit në % sipas bashkive, viti 2020

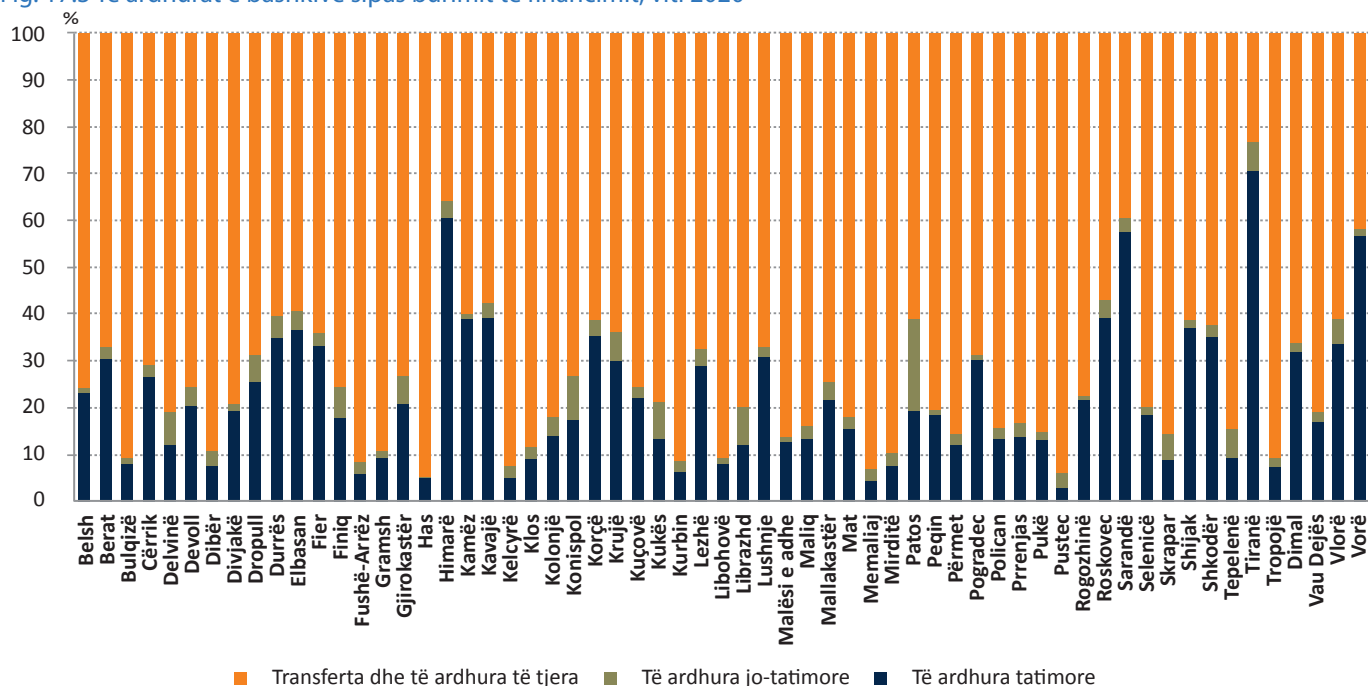
Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Të ardhurat vendore

Të ardhurat nga burimet e veta janë thelbësore për një qeverisje vendore të mirë dhe të pavarur. Të ardhurat e njëjësive të qeverisjes vendore, sipas burimit të financimit në nivel bashkie, janë të klasifikuara në disa kategori kryesore si më poshtë:

- të ardhurat tatimore të njëjësive vendore;
- të ardhura jo tatimore (ku bëjnë pjesë të ardhura nga ndërmarrjet dhe pronësia; të ardhura nga shërbimet administrative dhe të ardhura sekondare);
- Transferta dhe të ardhura të tjera (ku bëjnë pjesë të ardhurat nga transfertat e buxhetit qendror; të ardhura të jashtëzakonshme).

Fig. 17.3 Të ardhurat e bashkive sipas burimit të financimit, viti 2020

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Pjesën më të madhe të të ardhurave bashkitë e marrin nga qeveria qendrore, të klasifikuara në kategorinë “transferta dhe të ardhura të tjera”. Përjashtim bëjnë: Bashkia Tiranë, Bashkia Himarë, Bashkia Sarandë dhe Bashkia Vorë, ku të ardhurat nga “grantet dhe të ardhura të tjera” janë më të ulëta krahasuar me “të ardhurat tatimore” dhe ato “jo-tatimore”.

Zgjerimi i hendeikut të të ardhurave sipas burimit të financimit, nuk është një fenomen i shtrirë në mënyrë homogjene ndërmjet bashkive, por është i udhëhequr nga ecuria e të ardhurave nga burime të veta në një numër të kufizuar bashkish dhe nën efektin e të ardhurave nga taksa e ndikimit në infrastrukturë dhe nga ndërtimet e reja.

Shpenzimet vendore

Të dhënat mbi shpenzimet e njëjësive të qeverisjes vendore, sipas burimit të financimit në nivel bashkie, janë të ndara në dy kategori kryesore:

- shpenzime të kryera me fonde të veta të bashkive (ku përfshihen të ardhurat nga burimet e veta, taksat e ndara);
- shpenzime të kryera nga transfertat (ku do të përfshihen ato kategori shpenzimesh të mbuluara me fonde nga transfertat e kushtëzuara nga ministritë e linjës, përfshirë fondet për investime nga Fondi për Zhvillimin e Rajoneve (FZHR).

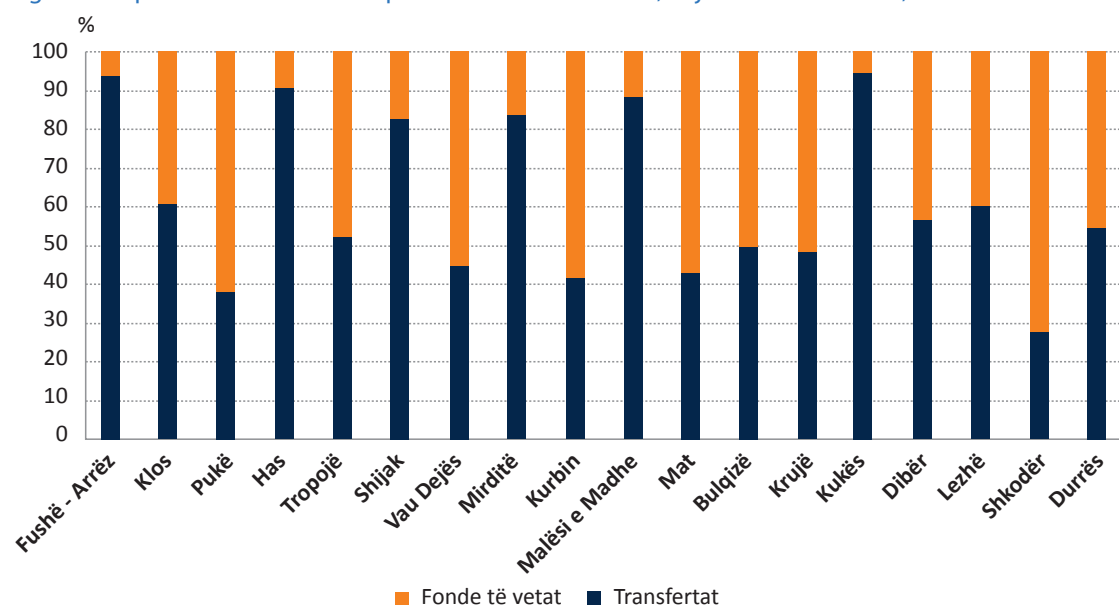
Në kategorinë “shpenzime të kryera me fonde të veta”, përfshihen ato burime mbi të cilat bashkitë kanë të drejta vendimmarrjeje relative në lidhje me mënyrën e përdorimit.

Në kategorinë “shpenzime të kryera nga transfertat”, bashkitë nuk kanë autoritet vendimmarrjeje në lidhje me sasinë apo mënyrën e përdorimit të këtyre fondeve; pra, ato shpenzohen sipas përcaktimeve të ministrive të linjës (ndryshe, me destinacion të përcaktuar).

Pjesën më të madhe të shpenzimeve të kryera nga njësitë e vetëqeverisjes vendore, e zënë kryesisht transfertat e pushtetit qendror krahasuar me shpenzimet e kryera nga fonde të veta.

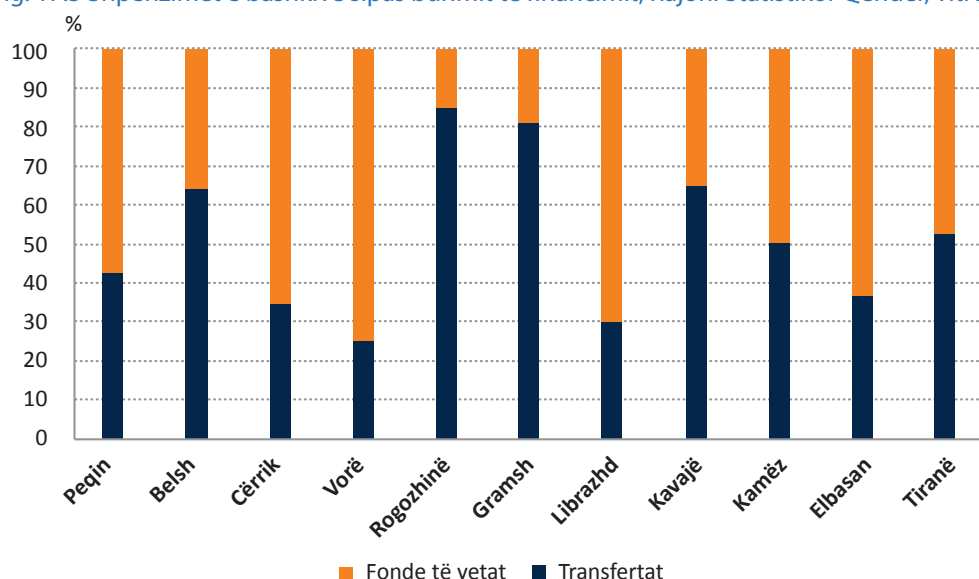
Shpenzimet gjithsej të vetëqeverisjes vendore rezultojnë të jenë rritur vitet e fundit, ku rritjen më të lartë e ka pësuar kategoria “shpenzimet e personelit”, e ndikuar kryesisht nga rritja e pagave në sektorin shtetëror, rritja e numrit të punonjësve për shkak të transferimit të funksioneve të reja, etj.

Fig. 17.4 Shpenzimet e bashkive sipas burimit të financimit, Rajoni Statistikor Veri, viti 2020

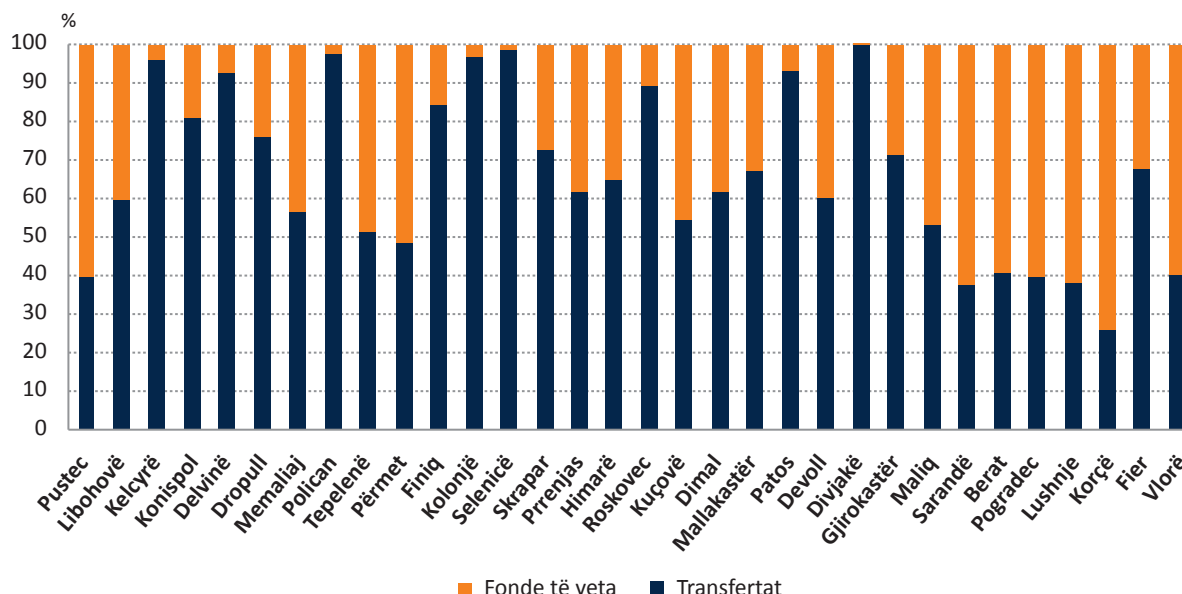
Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Fig. 17.5 Shpenzimet e bashkive sipas burimit të financimit, Rajoni Statistikor Qendër, viti 2020

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Fig. 17.6 Shpenzimet e bashkive sipas burimit të financimit, Rajoni Statistikor Jug, viti 2020

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Shpenzimet sipas funksionit të qeverisë (COFOG)

Të dhënat lidhur me shpenzimet e njërive të vetëqeverisjes vendore sipas funksioneve të qeverisë, në nivel bashkie, janë të ndara në 10 kategori kryesore:

01. Shërbimet e përgjithshme publike
02. Mbrojtja
03. Rendi dhe siguria publike
04. Çështjet ekonomike
05. Mbrojtja e mjedisit
06. Strehimi dhe komoditetet e komunitetit
07. Shëndetësia
08. Argëtimi, kultura dhe çështjet fetare
09. Arsimi
10. Mbrojtja sociale

Nga të dhënat për vitin 2020 të klasifikuara në 10 kategori kryesore, vërehet se njësitë e vetëqeverisjes vendore pjesën më të madhe të shpenzimeve e kryejnë kryesisht për kategoritë "Shërbimet e përgjithshme publike" me 22,9%, "Arsimi" me 19,8%, "Çështjet ekonomike" me 18,9%, "Strehimi dhe komoditetet e komunitetit" me 18,9%, "Mbrojtja e mjedisit" me 7,7%, dhe "Argëtimi, kultura dhe çështjet fetare" me 4,6% ndaj totalit të shpenzimeve publike të vetëqeverisjes vendore.

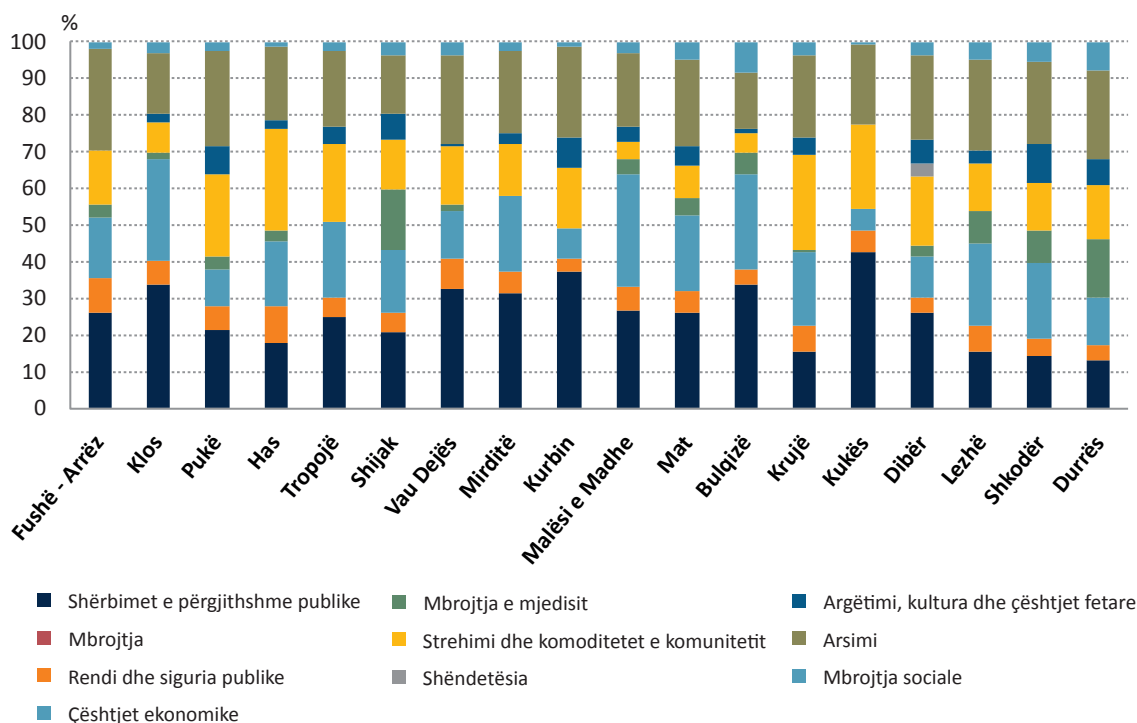
Tab. 17.1 Struktura e shpenzimeve publike të vetëqeverisjes vendore sipas funksionit

Shpenzimet e bashkive sipas funksioneve të qeverisë (cofog)	Viti 2020 (%)
01 Shërbimet e përgjithshme publike	22,9
02 Mbrojtja	0,0
03 Rendi dhe siguria publike	4,6
04 Çështjet ekonomike	18,9
05 Mbrojtja e mjedisit	7,7
06 Strehimi dhe komoditetet e komunitetit	18,9
07 Shëndetësia	0,1
08 Argëtimi, kultura dhe çështjet fetare	4,5
09 Arsimi	19,8
10 Mbrojtja sociale	2,7
Gjithsej	100,0

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

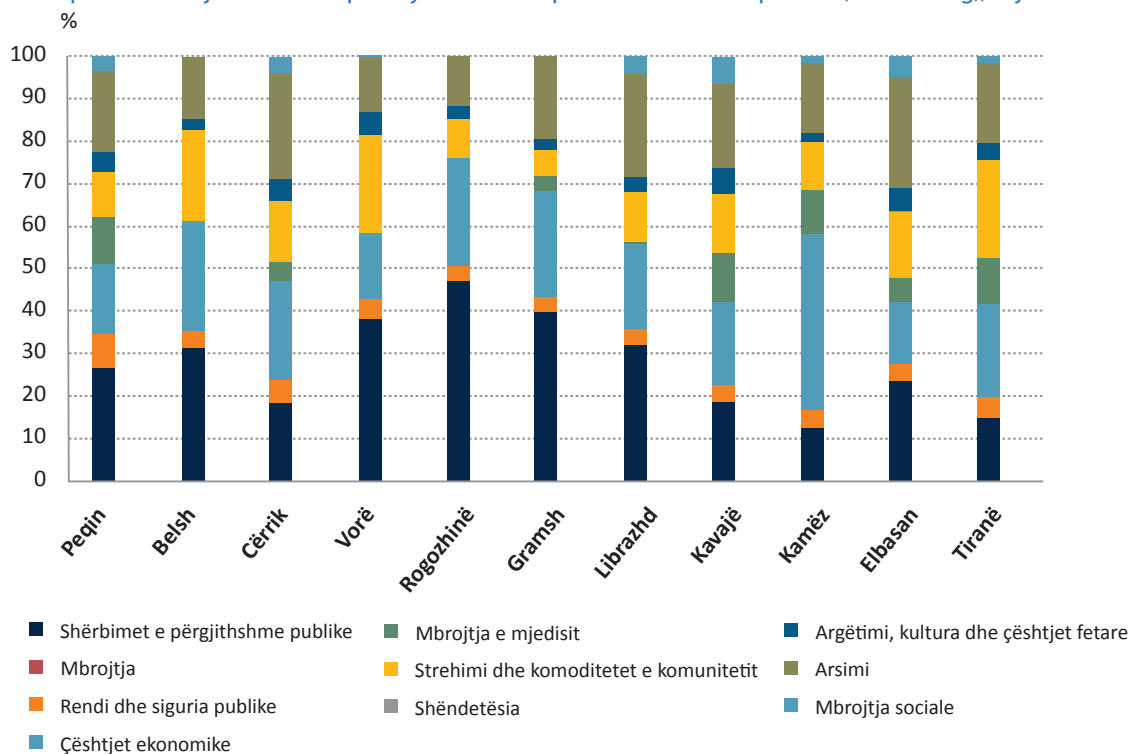
Shpenzimet sipas funksionit për kategoritë: “Mbrojtja sociale”, “Rendi dhe siguria publike”, “Shëndetësia”, dhe “Mbrojtja” janë shpenzime të cilat kryhen kryesisht nga qeveria qendrore, dhe për këtë arsye shpenzimet për këto kategori mungojnë ose zënë një pjesë shumë të vogël ndaj totalit të shpenzimeve publike të vetëqeverisjes vendore.

Fig. 17.7 Shpenzimet e njësive të vetëqeverisjes vendore sipas funksioneve të qeverisë (COFOG-eng), Rajoni Statistikor Veri, viti 2020

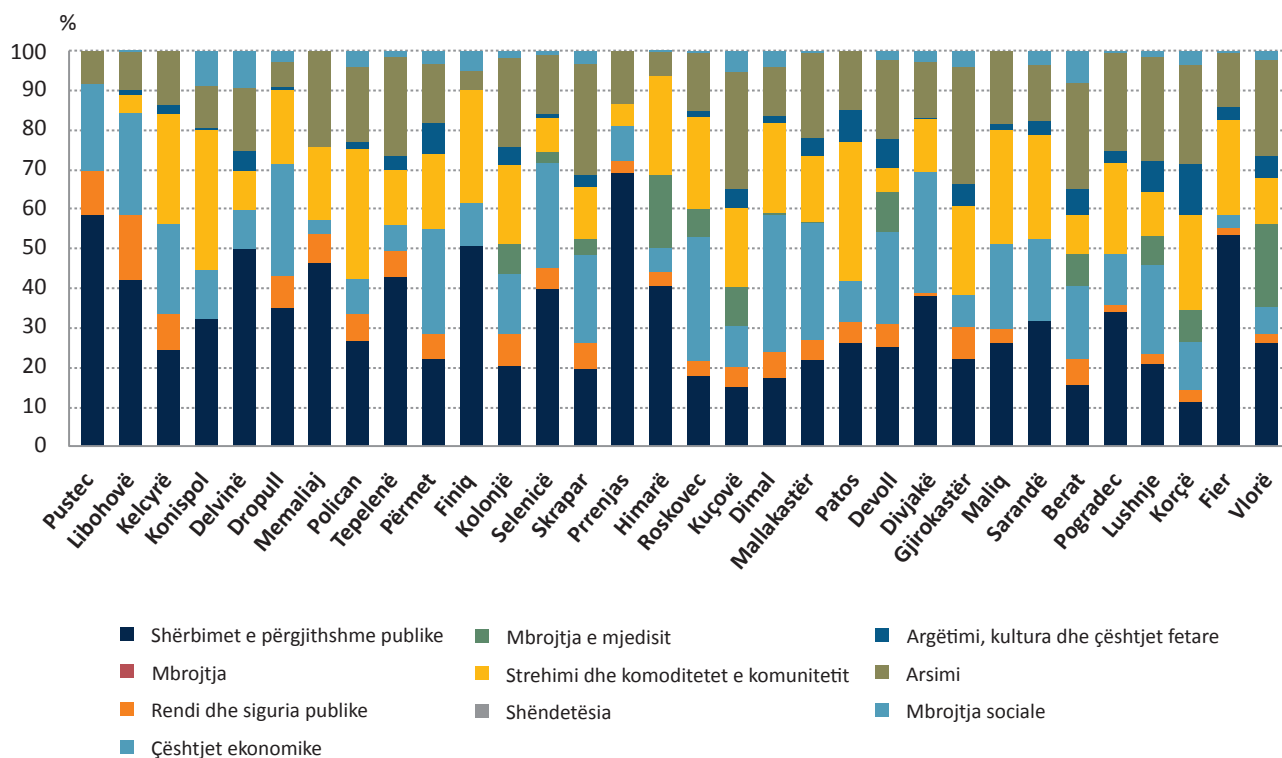
Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Fig. 17.8 Shpenzimet e njësive të vetëqeverisjes vendore sipas funksioneve të qeverisë (COFOG-eng), Rajoni Statistikor Qendër, viti 2020

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Fig. 17.9 Shpenzimet e njësive të vetëqeverisjes vendore sipas funksioneve të qeverisë (COFOG-eng), Rajoni Statistikor Jug, viti 2020

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

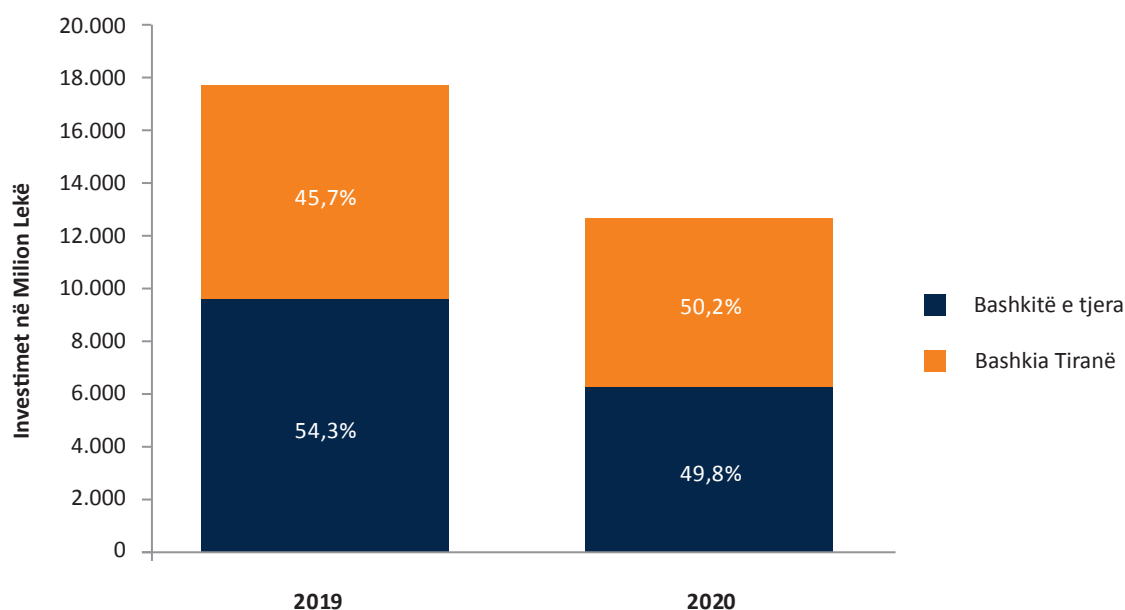
Shpenzimet e njësive të vetëqeverisjes vendore sipas funksioneve të qeverisë për secilën bashki, kanë karakteristika të ndryshme, megjithatë, shumica e tyre pjesën më të madhe të shpenzimeve e kryejnë kryesisht për kategoritë: “Shërbimet e përgjithshme publike”, “Çështjet ekonomike”, “Strehimi dhe komoditetet e komunitetit” dhe “Arsimi”. Pjesa tjetër e shpenzimeve, për nga rëndësia, shkojnë për kategoritë: “Argëtimi, kultura dhe çështjet fetare”, “Mbrojtja sociale”, “Mbrojtja e mjedisit”. Shpenzimet për kategorinë “Mbrojtja” nuk ekzistojnë në nivel vendor për shkak se ky është një funksion plotësisht qendror.

Investimet e vetëqeverisjes vendore

Investimet publike të kryera nga bashkitë rezultojnë të jenë zvogëluar vitin e fundit. Totali i investimeve publike të njësive të vetëqeverisjes vendore (bashkive) për vitin 2020 kemi një rënie me 28,3% në terma nominalë krahasuar me vitin 2019.

Më poshtë paraqiten të ardhurat e përgjithshme të mbledhura nga njësitë e vetëqeverisjes vendore, të ndara në bashki të tjera (60 njësi), dhe pjesa që zë bashkia e Tiranës (1 njësi) në raport me totalin e investimeve. Investimet në Bashkinë Tiranë në raport me totalin e investimeve gjithsej të njësive të vetëqeverisjes vendore për vitin 2019 ishte 45,7%, ndërsa për vitin 2020 arriti në 50,2%.

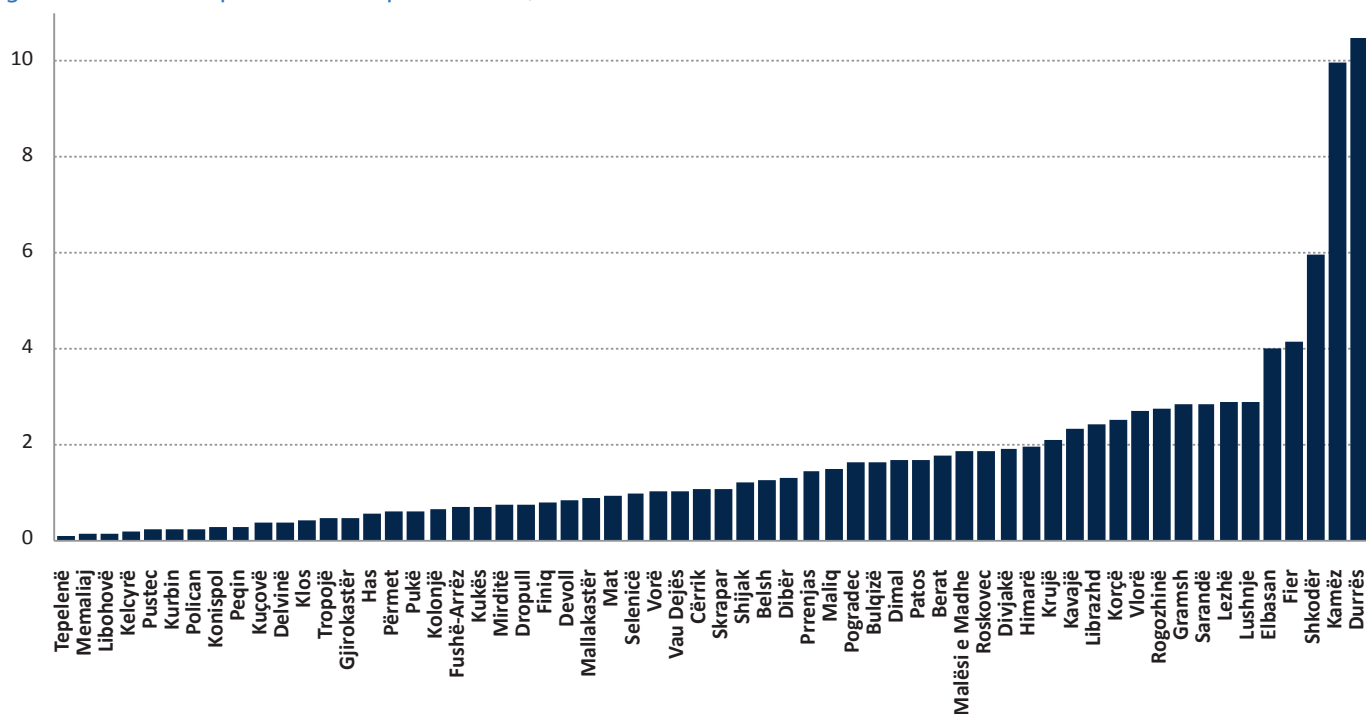
Fig. 17.10 Investimet në Bashkinë Tiranë ndaj totalit të investimeve gjithsej të bashkive, viti 2019-2020

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Në fig 17.10 paraqitet shpërndarja e investimeve publike sipas bashkive (60 njësi) ku nuk është përfshirë bashkia e Tiranës, duke e konsideruar si rast i veçantë, ku niveli i investimeve të së cilës zë 50,2% ndaj totalit të investimeve të njësive të vetëqeverisjes vendore.

Fig. 17.11 Investimet publike në % sipas bashkive, viti 2020

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Shpërndarja e investimeve evidenton qartë diferencat ndërmjet bashkive më të mëdha dhe atyre të vogla (duke pasur parasysh sipërfaqen dhe popullsinë). Bashkitë me buxhetin më të lartë për investime të kryera paraqiten: Bashkia Durrës, Kamëz, Shkodër, Fier dhe Elbasan. Bashkitë me investimet më të ulëta të kryera paraqiten: Bashkia Tepelenë, Memaliaj, Libohovë, Kelcyrë dhe Pustec.

Tab. 17.2 Totali i të ardhurave, shpenzimeve dhe investimeve sipas bashkive, viti 2020

Bashkitë	Totali i të ardhurave sipas bashkive (në milion Lekë)	Totali i shpenzimeve sipas bashkive (në milion Lekë)	Totali i investimeve sipas bashkive (në milion Lekë)
Belsh	247	285	76
Berat	881	838	111
Bulqizë	460	465	102
Cërrik	334	320	66
Delvinë	177	162	22
Devoll	399	412	52
Dibër	756	730	80
Divjakë	429	442	118
Dropull	172	167	47
Durrës	2.329	2.431	658
Elbasan	1.927	1.783	250
Fier	1.659	1.598	259
Finiq	242	250	49
Fushë-Arrëz	171	196	42
Gramsh	531	509	176
Gjirokastrë	561	523	28
Has	250	247	33
Himarë	478	369	120

Kamëz	1.224	1.264	626
Kavajë	716	710	144
Kelcyrë	118	121	10
Klos	239	211	24
Kolonjë	275	280	41
Konispol	143	145	16
Korçë	1.334	1.310	158
Krujë	728	619	129
Kuçovë	390	372	21
Kukës	739	649	44
Kurbin	457	415	13
Lezhë	881	889	179
Libohovë	85	91	7
Librazhd	557	540	151
Lushnje	1.084	1.070	180
Malësi e Madhe	486	435	115
Maliq	558	557	92
Mallakastër	390	383	54
Mat	434	444	57
Memaliaj	186	167	6
Mirditë	415	413	46
Patos	447	386	104
Peqin	272	273	17
Përmet	237	238	36
Pogradec	877	872	102
Polican	193	184	14
Prrenjas	345	341	89
Pukë	258	243	36
Pustec	67	66	12
Rogozhinë	453	456	173
Roskovec	396	370	117
Sarandë	661	643	177
Selenicë	310	290	61
Skrapar	305	333	66
Shijak	358	348	74
Shkodër	1.681	1.664	373
Tepelenë	201	199	5
Tiranë	18.100	18.220	6.340
Tropojë	355	275	27
Dimal	372	373	103
Vau Dejës	410	402	64
Vlorë	1.677	1.657	169
Vorë	477	344	63
Gjithsej	51.892	50.990	12.629

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Tab. 17.3 Totali i të ardhurave, shpenzimeve dhe investimeve të Qarqeve, viti 2020

Qarku	Totali i të ardhurave sipas bashkive (në milion Lekë)	Totali i shpenzimeve sipas bashkive (në milion Lekë)	Totali i investimeve sipas bashkive (në milion Lekë)
Berat	35	32	8
Dibër	42	26	0
Durrës	87	65	36
Elbasan	79	82	30
Fier	40	36	9
Gjirokastrë	38	33	7
Korçë	59	80	50
Kukës	36	26	-
Lezhë	43	47	12
Shkodër	58	38	14
Tiranë	91	103	74
Vlorë	54	70	43
Total	663	637	283

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

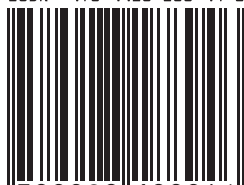
VJETARI RAJONAL STATISTIKOR

QARQE DHE BASHKI

2021

ISBN: 978-9928-188-94-6

9 789928 188946

 INSTAT